

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۰۲ جنوری ۲۰۲۳

سال ۲۰۲۳، سالی پر از درد و غم و جنگ!

سال ۲۰۲۳، سالی پر از درد و غم و جنگ!
بهرام رحمانی

سال ۲۰۲۳، سالی پر از درد و غم و جنگ!
بهرام رحمانی

عنوان: سال ۲۰۲۳، سالی پر از درد و غم و جنگ!
نویسنده: بهرام رحمانی
۲۴۹ ص
تاریخ انتشار: ۳۱ دسامبر ۲۰۲۳
کتابخانه ی گرایش مارکسی

سال ۲۰۲۳، سالی پر از درد و غم و جنگ!

بهرام رحمانی

آرزومندم که سال جدید ۲۰۲۴، برایتان شادمانی‌های تازه، اهداف جدید، دستاوردهای نو، صلح و آرامش و ده‌ها الهام تازه به ارمغان بیاورد!
برایتان سالی لبریز از شادمانی و موفقیت را آرزومندم!
آغاز سال نو میلادی بر شما مبارک!

فهرست مطالب

- مقدمه

- جنگ خونین اسرائیل در غزه

- اسرائیل روی غزه از بمب‌های ۱۰۰ پوندی (۴۵ کیلوگرم) تا ۲۰۰۰ پوندی (۹۰۰ کیلوگرم) ریخته

- آمار تلفات غزه در مقایسه با جنگ‌های دیگر

- چند جنگجوی حماس کشته شده‌اند؟

- هشتاد و سومین چهارمین روز جنگ اسرائیل در غزه؛ ۲۹ دسامبر ۲۰۲۳

- چه مرجعی باید رعایت کنوانسیون‌های بشردوستانه را بقبولاند؟

- هشدار سازمان جهانی بهداشت نسبت به خطر قحطی در غزه

- سه شرط نتانیا‌هو برای برقراری صلح در نوار غزه

- تاب‌آوری اقتصاد اسرائیل با وجود جنگ

- دیده‌بان حقوق بشر سانسور مطالب طرفدار فلسطین در «فیس‌بوک» و «اینستاگرام» را محکوم کرد

- ارتش اسرائیل: نبرد علیه حماس در مرکز و جنوب غزه را گسترش می‌دهیم

- مذاکرات احتمالی مبادله اسرا؛ نتانیا‌هو واگذاری کنترل غزه به عشایر عرب را بررسی می‌کند

- گوترش: جنگ غزه «صلاحیت و اعتبار» شورای امنیت سازمان ملل را تحت تاثیر قرار داده است

- دستگیری وسیع فلسطینی‌ها و نیروهای چپ فلسطینی توسط ارتش اسرائیل

- محمود عباس: فراتر از فاجعه!

- گزارش فیگارو از جزئیات حمله ۷ اکتبر؛ «تقریباً هیچ‌کس از عملیات خبر نداشت، نه ایران و نه نصرالله»

- تحلیل‌گر آمریکایی: بایدن ما را شریک جنایات جنگی اسرائیل کرد

- آفریقای جنوبی پرونده «نسل‌کشی» را علیه اسرائیل در دادگاه بین‌المللی به جریان انداخت

- واکنش تند اسرائیل به طرح شکایت آفریقای جنوبی در دیوان دادگستری بین‌المللی

- وقایع ایران در سال ۲۰۲۳

- کسری بودجه ایران

- معلمان ایران؛ زندان، تبعید و حذف رتبه‌بندی؛ منع تعقیب برای مدیران

- هواپیمای حامل کمک برای غزه به دستور مقامات مصری مجبور به حذف تصویر مهسا امینی شد

- جنبش «فتح»: ایران از خون فلسطینی‌ها برای نمایش نفوذ منطقه‌ای خود سوءاستفاده می‌کند

- پاسخ حماس به اظهارات شریف

- یک فرمانده ارشد سپاه در «حمله اسرائیل» به سوریه کشته شد؛ سپاه و رئیسی تهدید به «انتقام» کردند

- ویدئوی شبیه‌سازی جلسه نتانیا‌هو با سران ارتش و انفجار ناگهانی بمب

- حمله نیروهای آمریکایی در عراق به نیروهای نیابتی جمهوری اسلامی ایران

- ادامه «حملات هوایی و موشکی» به مواضع شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در مرز سوریه و عراق

- پاسخ گالات دربار حملات اسرائیل به ایران: بگذارید ماموریت‌مان را با آرامش انجام دهیم

- واکنش تند مقامات هند به حمله پهبادی جمهوری اسلامی: تلافی می‌کنیم

- کیهان شریعتمداری پیش از پایان دادگاه از حکم تبعه سوئدی خبر داد
- تحلیل خبرگزاری فارس از اعدام‌های اخیر: اعدام احمدرضا جلالی می‌تواند گام بعدی دولت سیزدهم باشد
- وزارت خارجه ایران کاردار سوئد و سفیر آلمان را احضار کرد
- تجاوز جنسی، ابزار شکنجه! در ایران
- خطر اعدام بیش از هزار زندانی تنها در یک شهر
- رئیس سازمان نظام پرستاری: حدود ده هزار نفر از «ناب‌ترین» پرستاران ایران مهاجرت کرده‌اند
- بیانیه جدید روسیه و شش کشور عربی درباره جزایر سه‌گانه و واکنش جمهوری اسلامی
- آلودگی هوا ۱۳۲ هزار نفر را در ۹ ماه اول سال راهی بیمارستان‌های خوزستان کرد
- جنگ اوکراین؛ شلیک ۷۴۰۰ موشک و ۳۷۰۰ پهپاد تهاجمی از سوی روسیه
- هزاران موشک و پهپاد بر سر اوکراین پرتاب شده است
- «حملات هوایی مستمر» به غرب روسیه
- دفاع هوایی لهستان پس از عبور موشک روسی در حالت آماده‌باش قرار گرفت
- اهداف جنگی پوتین دیگر قابل دستیابی نیست
- معضلات اوکراین
- نماینده اوکراینی: چرا کی‌یف به نیم میلیون سرباز داوطلب دیگر نیاز دارد؟
- سربازان وظیفه اوکراینی ممکن است از حقوق اولیه و اساسی محروم شوند
- آمریکا ۲۵۰ میلیون دلار کمک نظامی به اوکراین را تصویب کرد
- مخالفت مردم شیلی با قانون اساسی جدید؛ بازگشت به نقطه صفر؟
- دعوا بر سر آتاتورک؛ بحث مذهب در ارتش ترکیه داغ شده است
- ترکیه تهاجم نظامی خود را علیه کرد سوریه (روژآوا) و حزب کارگران کردستان در اقلیم کردستان عراق تشدید کرد
- حمله به سایت‌های صنعت نفت و زیرساخت‌های حیاتی روژآوا
- ادامه حملات نظامی ترکیه به شمال سوریه
- ترکیه از حملات هوایی به بیش از ۷۰ هدف در عراق و سوریه خبر داد
- منصور کریمیان، فیلم‌ساز اهل سنج، در بمباران شمال سوریه به دست ترکیه کشته شد
- جمهوری آذربایجان دو دیپلمات سفارت فرانسه در باکو را اخراج می‌کند
- کیم جونگ اون خواستار افزایش آمادگی جنگی کره شمالی شد
- هشدار عجیب و جنجالی رئیس جمهوری آرژانتین به کمونیست‌ها
- از تأثیرات برگشت طالبان به قدرت: «در هر دو ساعت، یک زن باردار در افغانستان می‌میرد»
- رسانه‌های افغانستان در سال ۲۰۲۳
- دستور طالبان: کتاب‌های مغایر با فقه حنفی را از دانشگاه‌ها جمع کنید
- شورای امنیت قطع‌نامه نحوه «تعامل» با طالبان را تصویب کرد
- چین
- ۹- نظامی بلندپایه از کنگره ملی خلق چین اخراج شدند
- احزاب راست افراطی در سرتاسر اروپا جان تازه‌ای گرفته‌اند

- ۱۵ کشته در تیراندازی دانشکده هنر پراگ
- گروهی از ایزدی‌ها از شرکت فرانسوی لافارژ به دلیل حمایت از داعش شکایت کردند
- سبسی برای سومین بار در مقام رئیس جمهور مصر ابقا شد
- مرکزی که برای جاسوسان بریتانیا ابزارهای پیشرفته می‌سازد
- پنتاگون: ۲۰ کشور به ائتلاف بین‌المللی برای حفاظت از کشتیرانی در دریای سرخ پیوسته‌اند
- به‌دلیل یک پست ایستناگرامی، ۱۷۰ پلیس برلین به فمینیست‌های چپ «زورا» حمله کردند
- اعتصاب در سوند؛ ایلان ماسک با آرمان‌های اتحادیه‌ای در اسکاتلند ناوی می‌جنگد
- ۲۰۲۳ - مرگ‌بارترین سال کاری در بیش از یک دهه اخیر در سوند
- کمیته پارلمانی ترکیه بحث در مورد پیشنهاد عضویت سوند در ناتو را از سر گرفت
- پنج انتخابات کلیدی سال ۲۰۲۴
- نشانه‌های تغییر در خاورمیانه
- بریکس
- خاویر میلی، رئیس جمهور آرژانتین: آرژانتین به بریکس ملحق نمی‌شود
- اجلاس سالانه گروه ۲۰
- ۷۰ کشور به‌شدت در معرض خطر بدهی قرار دارند
- درگیری‌های مرزی بین لبنان و اسرائیل
- خاورمیانه در بحران جنگ
- افزایش تجهیزات و نیروهای نظامی آمریکا در خاورمیانه
- بهترین اقتصاد خاورمیانه متعلق به چه کشوری است؟
- ثروتمندان جهان در سال ۲۰۲۳ ثروتمندتر شدند
- ۱۱۰ میلیون آواره، تعداد آوارگان جهان طی ۱۰ سال دوبرابر شده است
- بیش از ۶۰ نفر در پی غرق شدن قایق حامل پناهجویان در سواحل لیبی جان باختند
- تعداد پناهجویان در سراسر جهان به ۱۱۴ میلیون نفر رسید
- دیوان عالی بریتانیا: طرح دولت برای اعزام پناهجویان به رواندا غیرقانونی است
- چند خبرنگار و روزنامه‌نگار در سال جاری کشته یا زندانی شدند؟
- سازمان جهانی بهداشت از افزایش ۵۲ درصدی ابتلا به کرونا خبر داد
- گزارش دیلی‌میل از داخل کلینیکی در سوئیس که به مرگ بیماران کمک می‌کند
- گزارش دیلی‌میل از داخل کلینیکی در سوئیس که به مرگ بیماران کمک می‌کند
- هوش مصنوعی جدید زمان مرگ را پیش‌بینی می‌کند
- پارلمان اروپا اولین قانون هوش مصنوعی جهان را به رای می‌گذارد
- اولین بازیگر چینی هوش مصنوعی به سریال‌های تلویزیونی آمد!
- دنیای پزشکی در سال ۲۰۲۳؛ از اولین پیوند چشم تا پیدا شدن کرم زنده در مغز
- افزایش امیدها برای مهار سرطان پستان؛ دانشمندان عامل گسترش تومورها به دیگر نقاط بدن را کشف کردند
- افزایش امیدها برای مهار سرطان پستان؛ دانشمندان عامل گسترش تومورها به دیگر نقاط بدن را کشف کردند

- این اولین داروی ضد سرطان در جهان است که می‌تواند یک بیماری ژنتیکی ارثی را هدف قرار دهد

- جایزه نوبل صلح ۲۰۲۳ به نرگس محمدی

- میزبانی امارات از نشست آب و هوایی سازمان ملل

- به اقیانوس پشت نکنید

- کاندیداهای اسکار ۹۶ در ۱۰ بخش معرفی شدند

- تحقق رویای ۴۰ ساله؛ مرد فرانسوی در سن ۶۷ سالگی پزشک شد

- نتیجه‌گیری

مقدمه

با نزدیک شدن به پایان سال ۲۰۲۳ میلادی، به بررسی مهم‌ترین رویدادهای می‌پردازیم. سال ۲۰۲۳ میلادی در حالی به پایان خود نزدیک می‌شود که جنگ اسرائیل در غزه و تداوم جنگ اوکراین را می‌توان از مهم‌ترین رویدادهای جهانی این سال دانست.

بی‌عدالتی، تورم و گرانی، خونریزی، فقر، جنگ، گرسنگی، خشم، قدرت‌طلبی، سوگ و درماندگی از جمله رویدادهای مهم سال ۲۰۲۳ هستند.

سال ۲۰۲۳، سال بسیار غم‌انگیز و ویران‌گری بود. یک سال پر فراز و نشیب سرکوب‌ها و اعدام‌های جمهوری اسلامی در داخل کشور و شنج‌آفرینی نیروهای وابسته به آن در خاورمیانه، ریاکاری دولت‌های غربی و در راس همه دولت آمریکا در برخورد دو فاکتو با جمهوری اسلامی، ادامه جنگ روسیه و اوکراین و حمایت دولت‌های عضو ناتو از اوکراین و تشدید جنگ، جنگ خونین‌تر اسرائیل علیه فلسطین در نوار غزه، جنگ ترکیه علیه مردم کرد روژاوا و سازمان کارگران کردستان در داخل مرزهای اقلیم کردستان عراق و کوه‌های قندیل، حرکت‌های تروریستی جمهوری اسلامی بر علیه نیروهای اپوزیسیون کرد ایرانی در اقلیم کردستان عراق، جنگ آذربایجان و ارمنستان، جنگ در سودان، بلایای طبیعی ویرانگر در مراکش، لیبی، سوریه، ترکیه و افغانستان، قربانی‌شدن پناهجویان در مرزها و تشدید سیاست‌های ضدپناهندگی در جهان و رشد و هم‌چنین تورم و گرانی و فقر در سطح جهانی بوده است.

روند عادی‌سازی روابط کشورهای عربی با اسرائیل، در ۷ اکتبر با حمله حماس به اسرائیل قطع شد و بلافاصله جنگ خونین و گسترده اسرائیل علیه مردم فلسطینی در نوار غزه آغاز شد. جنگی که در مدت سه ماه دو میلیون و سیصد هزار فلسطینی را از خانه و کاشانه‌شان رانده و تاکنون ده‌ها هزار نفر را زخمی و یا به دیار نیستی فرستاده است. به گفته مورخ نظامی آمریکایی، رابرت پاپ، این میزان تخریب در غزه -از نظر نسبی- از تخریبی که حملات هوایی متفقین در جنگ جهانی دوم در آلمان ایجاد کردند، بیش‌تر است.

بر اساس تخمین‌های موسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل (INSS)، زرادخانه حماس پیش از جنگ حدود ۲۰ هزار پهپاد داشت. به گفته دولت اسرائیل، تاکنون ۱۲۵۰۰ مورد از آن‌ها سرنگون شده است.

حمله ارتش اسرائیل به مردم فلسطینی غزه، به حدی وحشیانه است که حتی سربازان ارتش اسرائیل در ۱۵ دسامبر ۲۰۲۳ در نوار غزه سه زندانی اسرائیلی حماس را که با سینه برهنه و یک پرچم سفید دست‌ساز در حال حرکت بودند و به زبان عبری کمک می‌خواستند، تیرباران کردند، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، ژنرال لشکر جرزل هالوی، در جمع سربازان گفت: «تیراندازان مرتکب تخلف شده‌اند. حتی بیشتر از آن، او افزود: حتی به ساکنان با پرچم سفید نیز نباید شلیک کرد. حتی رزمندگانی که با دست‌های بالا تسلیم می‌شوند، نباید تیرباران شوند، بلکه باید دستگیر شوند.»

در آخرین تحولات جنگ غزه، بامداد جمعه ۲۹ دسامبر-هشتم دی، حملات اسرائیل به چندین منطقه این باریکه از سر گرفته شد و به گزارش تلویزیون فلسطین، در نتیجه بمباران‌های پیاپی چندین خانه در اردوگاه‌های المغازی و النصیرات در مرکز غزه، ۳۵ نفر کشته شدند.

تانک‌های ارتش اسرائیل پس از روزها بمباران بی‌امان و فرار ده‌ها هزار خانواده فلسطینی، بامداد جمعه در عمق نوار غزه پیشروی کردند. منابع فلسطینی می‌گویند هنوز ده‌ها مفقود در زیر آوار خانه‌های بمباران شده هستند.

این در حالی است که طبق آخرین آمارها، تعداد قربانیان بمباران خشونت‌آمیز و تهاجم زمینی اسرائیل به ۲۱۳۲۰ کشته افزایش یافته که بیشتر آن‌ها زن و کودک بودند. احتمالاً تعداد جان‌باختگان بسیار بالاست چرا که احتمال دارد هنوز بسیاری از قربانیان زیر آوار مانده‌اند و جزو آمارهای اعلام شده قربانیان محسوب نشده‌اند. ده‌ها هزار خانواده فلسطینی نیز که قبلاً آواره شده بودند مجبور به فرار دوباره در موج جدیدی از مهاجرت جمعی شدند.

در افغانستان تحت سلطه طالبان، زنان همچنان با محدودیت‌های شدید در زمینه تحصیل و اشتغال روبه‌رو هستند. خشک‌سالی شدید شرایط اقتصادی را در این کشور بدتر کرد، تنش آبی بر سر حق‌آبه رودخانه هیرمند میان ایران و افغانستان بالا گرفت.

در ایران، سرکوب و سانسور و اعدام مخالفان شدت گرفت، دلار ۵۰ هزار تومان شد. بازرسان آژانس انرژی اتمی، آثاری از اورانیوم ۸۴ درصد غنی‌شده در ایران کشف کردند.

در سال ۲۰۲۳، منطقه قرمباغ کوهستانی در شمال ایران نیز پس از حمله آذربایجان جنگ کوتاه‌مدت اما فاجعه‌باری راه افتاد که منجر به آوارگی بیش از صد هزار ارمنی شد.

بعد از آغاز عملیات نظامی اسرائیل در نوار غزه، حوثی‌ها با حملات موشک و پهپادی به‌نوعی وارد جنگ شدند و هشدار دادند که تمام کشتی‌هایی را که از دریای سرخ به مقصد اسرائیل در حال عبور هستند، هدف قرار خواهند داد.

در ۲۳ دسامبر، هانس گروندبرگ، فرستاده ویژه سازمان ملل به یمن، اعلام کرد که طرفین درگیر در جنگ یمن مصمم و متعهد به حرکت در جهت آتش‌بس هستند.

اتفاقاتی مانند پیشی گرفتن هند از چین به‌عنوان پرجمعیت‌ترین کشور دنیا، حمله تاریخی حماس به اسرائیل و جنگ خونین اسرائیل علیه مردم فلسطین در نوار غزه و ... کشورهای ترکیه و سوریه در ماه فوریه زلزله قدرتمندی را تجربه کردند. این زمین لرزه به بزرگی ۸/۷ ریشتر ساعت ۴:۱۵ بامداد ۶ فوریه سال ۲۰۲۳ به‌مدت یک دقیقه و ۱۵ ثانیه جنوب و مرکز ترکیه و همچنین غرب و شمال سوریه را لرزاند. زلزله دوم در ساعت ۱۳:۲۴ همان روز به بزرگی ۵/۷ ریشتر رخ داد. زمین لرزه سال ۲۰۲۳ ترکیه که با ۱۳ هزار پس لرزه همراه بود، حدود ۱/۸۴ میلیارد دلار خسارت به این کشور وارد کرد. تلفات این زلزله به ۵۹ هزار کشته در ترکیه و ۸ هزار کشته در سوریه رسید.

کشور هند برای اولین بار در طول تاریخ برگزاری اجلاس سران گروه بیست، از ۹ تا ۱۰ سپتامبر سال ۲۰۲۳، میزبان این اجلاس بود. در هجدهمین نشست سران گروه بیست به میزبانی هند افراد مشهوری مانند بایدن رئیس‌جمهور

آمریکا، ترو دو رئیس جمهور کانادا و ریشی سوناک نخست وزیر بریتانیا حضور داشتند. پوتین رئیس جمهور روسیه و شی رئیس جمهور چین از غائبین این اجلاس بودند.

تغییرات اقلیمی و افزایش دمای جهانی، یک رویداد مهم بود. سال ۲۰۲۳ به عنوان گرم‌ترین سال تاریخ شناخته می‌شود که با آتش‌سوزی‌های تاریخی و خشک‌سالی شدید همراه بوده است.

سال ۲۰۲۳ برای دنیای تکنولوژی و پیشرفت‌های علمی هیجان‌انگیز و گاهی تکان‌دهنده بود؛ از هوش مصنوعی تا اینترنت ماهواره‌ای. پیشرفت سریع فناوری هوش مصنوعی در سال جاری میلادی از مهم‌ترین اتفاقاتی است که نوعی خطر عمیق برای جامعه و بشریت به شمار می‌رود.

از دریای سرخ تا سراسر آفریقا گروه‌ها و کشورهایی «سازوکارهای خودتنظیمگر» این نظم را به چالش کشیدند. آذربایجان به قره‌باغ حمله کرد، کودتاچیان در آفریقا سخت مشغول کار خود بودند، حوثی‌ها دریای سرخ را منطقه ممنوعه برای دشمنان‌شان کردند، اسرائیل با استفاده از سلاح‌های غربی، «هژمونی حقوق‌بشردوستانه غرب» را به سخره گرفت، روسیه و چین به دنبال بازتعریف مرزهای ملی و ساخت حلقه حفاظتی جدید و در نهایت جمهوری اسلامی ایران در داخل کشور سرکوب و اختناق‌اش را تشدید کرد و در خارج نیز با نیروهای نیابتی‌اش شکلی جدید از قدرت‌نمایی را در خاورمیانه به پیش می‌برد.

سهم غرب از تولید ناخالص جهانی در چهار سالی که از این دهه گذشته برای اولین بار از قرن نوزدهم به زیر ۵۰ درصد کاهش یافت. قدرت‌های نوظهور در آسیا مانند هند و حتی کشوری همچون ترکیه می‌گویند که نظم جهانی پس از ۱۹۴۵ (پایان جنگ دوم جهانی) به کارشان نمی‌آید. این‌ها دو کشوری هستند که در ۷۰ سال گذشته نقش دیوار حائل میان غرب به عنوان ستون‌های نظم جهانی پس از جنگ با بقیه جهان را ایفا می‌کردند. وقتی این دو کشور ندای تغییر در آن وضع را با صدای بلند فریاد می‌زنند می‌توان سطح بی‌ثباتی در آن مکانیسم را حدس زد.

در ابتدای سال ۲۰۲۳، آمریکا مشغول تطبیق با این واقعیت و اجرای این سیاست خارجی بود. نقطه اوج این سیاست پیش از این رخ داده بود: خروج از افغانستان و انتقال منابع به آسیا برای مقابله با چین. اما با آغاز جنگ خونین اسرائیل علیه مردم غزه، آمریکا در حمایت از اسرائیل و حفظ منافع خود، لشکرکشی مجدد خود به خاورمیانه را آغاز کرد.

در ۲۰۲۳ اتحاد آمریکا حول منافعش در اقیانوس آرام و اروپا احیا شدند، ناتو گسترش یافت و جنگ روسیه و اوکراین ادامه پیدا کرد.

تانک‌سواری دو کودک روس در سنت‌پترزبورگ

این عکس که در روز چهارم فوریه ۲۰۲۳ در شهر سنت‌پترزبورگ به ثبت رسید بازی دو کودک روس با یک مدل تانک شبیه‌سازی‌شده را نشان می‌دهد. این عکس در آستانه اولین سالگرد حمله نظامی روسیه به اوکراین گرفته شد.

بیرون آوردن یک کودک فلسطینی از زیر آوار در نوار غزه

این عکس که روز ۲۱ اکتبر به ثبت رسید کودکی را که زیر آوار در نوار غزه بیرون کشیده شده است نشان می‌دهد.

اخیرا هزاران پناهجو روز وارد شهر کوچک آوارو اوبرگون در جنوب مکزیک شدند تا شب کریسمس را در یک میدان و بدون سرپناه بگذرانند. این مهاجران قصد دارند با عبور از مرز شمال مکزیک وارد آمریکا شوند.

این گروه از پناهجویان که عمدتاً اهل آمریکای مرکزی و جنوبی و منطقه کارائیب هستند، از شهر مرزی تاپاچولا حرکت کرده بودند و برای رسیدن به آوارو اوبرگون، پانزده کیلومتر پیاده‌روی کردند. مقام‌های محلی تعداد این گروه از پناهجویان را هشت هزار نفر تخمین زده‌اند. بحران سیاسی ناشی از ورود پناهجویان به آمریکا، جو بایدن دموکرات را در معرض انتقادهای شدید جمهوری‌خواهان در آستانه انتخابات ریاست جمهوری این کشور قرار می‌دهد. رئیس‌جمهور آمریکا چند روز پیش گفت که آماده است با جمهوری‌خواهانی که خواستار تشدید سیاست‌های مهاجرت در ازای رفع موانع کنگره در زمینه کمک به اوکراین هستند، به «سازش‌های مهم» برسد. بیش از ۴/۲ میلیون پناهجو بین اکتبر ۲۰۲۲ تا سپتامبر ۲۰۲۳ در مرز زمینی دو کشور شناسایی شدند.

اتحادیه اروپا نیز قوانین سخت‌تری بر علیه پناهندگان به تصویب رسانده است. نمایندگان کشورهای عضو اتحادیه اروپا ۲۰ دسامبر ۲۰۲۳-۲۹ آذر ۱۴۰۲، به توافقی درباره اصلاح موازین و سیستم پناهندگی در این اتحادیه دست یافتند. بر اساس این قانون، قرار است پناهجویانی که چشم‌انداز مناسبی برای پناهندگی ندارند «فورا» از اتحادیه اروپا اخراج شوند.

...

جنگ خونین اسرائیل در غزه

اسرائیل حملات خود به نوار غزه را بعد از حملات حماس در روز ۷ اکتبر آغاز کرد. اسرائیل می‌گوید در حملات حماس ۱۲۰۰ نفر کشته شدند که بیشتر آن‌ها غیرنظامی بودند. روشن است که هر انسان آزاده‌ای این حمله حماس را محکوم می‌کند و در عین حال، هرگز به «نسل‌کشی» ارتش و دولت اسرائیل نیز چشم و گوش خود را نمی‌بندد و با صدای بلند خواهان قطع فوری جنگ خونین اسرائیل علیه مردم بی‌دفاع فلسطینی در نوار غزه می‌شود. حدود سه ماه بعد از شروع بمباران‌های بی‌وقفه و حمله زمینی تانک‌ها، اسرائیل به دلیل افزایش آمار تلفات غیرنظامیان در غزه با فشاری روزافزون روبه‌رو است. در این مدت، ارتش اسرائیل، تمامی معیارها و ارزش‌ها و قوانین جهان‌شمول بین‌المللی و انسانی را نقض کرده است.

طبق اعلام سازمان ملل، دیگر در غزه نقطه‌ای امن وجود ندارد.

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در حین دیدار از نیروهای اسرائیل در غزه گفت که این کشور «نبرد خود را در طی روزهای آتی تشدید خواهد کرد.» او افزود که این جنگ «طول خواهد کشید و به زودی پایان نخواهد یافت.» طبق اعلام سازمان ملل، آوارگان در نوار غزه که تا کنون چندین بار ناچار به گریز شده‌اند، دیگر نمی‌توانند به نقطه‌ای امن در این باریکه پناه ببرند. گما کونل، رئیس دفتر هماهنگ‌کننده کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل در این‌باره تصریح کرد: «دیگر در غزه جایی امن وجود ندارد.»

او افزود، «بسیاری از فلسطینی‌ها به دستورهای ارتش اسرائیل در ارتباط با تخلیه عمل کرده و به نقاطی پناه برده‌اند که به‌عنوان نقطه و منطقه‌ای امن نشانه‌گذاری شده بود.» اما سپس دیده‌اند که این نقاط آن‌چنان پر هستند که دیگر جایی برای آنان وجود ندارد.»

خانم کونل از «تخته شطرنجی انسانی» سخن گفت که روی آن هزاران انسان که تا کنون چندین بار ناگزیر به فرار شده‌اند، بار دیگر راه گریز در پیش می‌گیرند، بدون آن‌که مطمئن باشد به مقصدشان در نقطه‌ای امن قرار دارد.

آمار و ارقام وزارت بهداشت غزه که تحت کنترل حماس است، نشان می‌دهد که از زمان آغاز درگیری‌ها به جز هفت روزی که آتش‌بس برقرار بود- روزانه به‌طور میانگین حدود ۳۰۰ نفر کشته شده‌اند. ریچارد برنان، مدیر منطقه‌ای برنامه‌های اضطراری سازمان بهداشت جهانی می‌گوید آمار اعلام‌شده از تلفات غزه را قابل اعتماد می‌داند.

شمارش کشته‌ها در هر جنگی کار دشواری است و پزشکان در غزه می‌گویند که آمار واقعی احتمالاً بسیار بیشتر از ارقامی است که اعلام شده، چون اجساد را که زیر آوار ساختمان‌ها مانده‌اند و آن‌ها را که به بیمارستان‌ها منتقل نشده‌اند، در بر نمی‌گیرد.

بی‌بی‌سی و ریفای با مرور جزئیات آمار ارائه‌شده، آن را با جنگ‌های دیگر مقایسه کرده و تاثیر آن را بر جمعیت کودک و جوان غزه بررسی کرده است.

پروفسور مایکل اسپاگات، که درباره تلفات جنگ در نقاط مختلف جهان تحقیق می‌کند، می‌گوید سرعت کشتار در این جنگ «به شکل استثنایی بالا است». وی درباره جنگ سال ۲۰۰۳ عراق، درگیری‌های داخلی کلمبیا، جنگ‌های جمهوری دموکراتیک کنگو و همین‌طور جنگ‌های قبلی اسرائیل و غزه تحقیق کرده است. اسپاگات می‌گوید: «در میان جنگ‌های غزه از سال ۲۰۰۸ تا الان، این جنگ از نظر تعداد کشته‌ها و همین‌طور کور بودن کشتارها (تفاوت قائل نشدن بین نظامیان و غیرنظامیان) بی‌سابقه است.»

بیش از بیست هزار هزار کشته، معادل حدود یک درصد از جمعیت ۳/۲ میلیون نفری نوار غزه است.

جنگ خونین اسرائیل در غزه

اسرائیل روی غزه از بمب‌های ۱۰۰ پوندی (۴۵ کیلوگرم) تا ۲۰۰۰ پوندی (۹۰۰ کیلوگرم) ریخته

بی‌بی‌سی با کارشناسان نظامی صحبت کرده که درباره انواع گوناگون بمب‌هایی که اسرائیل روی غزه ریخته -از بمب‌های ۱۰۰ پوندی (۴۵ کیلوگرم) تا ۲۰۰۰ پوندی (۹۰۰ کیلوگرم)- و تاثیر مستقیم آن‌ها روی میزان تلفات جنگ غزه توضیح داده‌اند.

مارک گارلاسکو، تحلیل‌گر ارشد اطلاعاتی سابق در پنتاگون و بازرس پیشین سازمان ملل متحد در امور جنایات جنگی است که با قربانیان و شاهدان بمباران‌ها در جنگ‌های مختلف صحبت کرده است. او می‌گوید اگر کسی نزدیک محل اصابت بزرگ‌ترین بمب‌هایی که استفاده شده باشد احساس می‌کند «روی زمین سوار بر موج شده است، چون موج انفجار در آن لحظه سطح زمین را به شکلی در می‌آورد که انگار آب موج است.»

شبکه تلویزیونی سی‌ان‌ان شامگاه جمعه در گزارشی بر اساس تحلیل‌های شرکت هوش مصنوعی سنتتیک و همچنین محققان خود این رسانه گفت که اسرائیل طی ماه اول جنگ غزه صدها بمب بر غزه انداخته که بسیاری از آن‌ها می‌توانند تا فاصله بیش از هزار فوت (حدود ۳۰۵ متر)، منجر به کشته و زخمی شدن افراد بشوند.

این گزارش می‌گوید تصاویر ماهواره‌ای از روزهای اول جنگ فاش می‌سازد که اسرائیل از بمب‌هایی با قطر بیش از ۱۲ متر با بیش از ۲ هزار پوند وزن (۹۰۷ کیلوگرم) استفاده کرده است. این بمب‌ها چهار برابر سنگین‌تر از بزرگ‌ترین بمب‌هایی بوده‌اند که ایالات متحده در جنگ با داعش در موصل از آن‌ها استفاده کرد.

کارشناسان تسلیحات و جنگ، استفاده گسترده از مهمات سنگین مانند بمب ۲ هزار پوندی را عامل افزایش تلفات در غزه می‌دانند. نوار غزه متراکم‌ترین جمعیت را در تمام جهان دارد و بنابراین استفاده از چنین بمب‌هایی در آنجا تاثیرات عظیمی دارد.

آنچه ویران‌گری این بمب‌ها را بیش‌تر می‌کند، تراکم بالای جمعیت است. نوار غزه منطقه‌ای است که تنها ۴۱ کیلومتر طول و ۱۰ کیلومتر عرض دارد. قبل از جنگ به‌طور متوسط بیش از ۵۷۰۰ نفر در هر کیلومتر مربع ساکن بودند که بسیار شبیه تراکم جمعیت در شهر لندن است.

به گفته گروه «اقدام علیه خشونت مسلحانه» در جریان جنگ‌هایی که بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱ در نقاط مختلف جهان رخ داده و در مواردی که تسلیحات انفجاری در مناطق پرجمعیت به کار رفته، به‌طور متوسط حدود ۹۰ درصد تلفات را غیرنظامیان تشکیل داده‌اند.

بر اساس برآورد اطلاعاتی آمریکا که شبکه خبری سی‌ان‌ان درباره آن گزارش داده، از زمان آغاز جنگ تا اوایل ماه دسامبر، اسرائیل بیش از ۲۹ هزار بمب روی غزه ریخته که بین ۴۰ تا ۴۵ درصد از آن‌ها هدایت‌پذیر نبوده است.

آقای گارلاسکو که روی سه جنگ قبلی غزه کار کرده و اکنون مشاور نظامی پکس، یک سازمان صلح هلندی است، می‌گوید این بمب‌های هدایت‌ناپذیر «ممکن است تا حدود ۳۰ متر در تشخیص هدف خطا داشته باشند که می‌تواند فاصله بین یک مقر نیروهای حماس با یک مجتمع مسکونی پر از افراد غیرنظامی باشد.»

این جنگ به ویژه برای کودکان غزه پیامدهای ویرانگری دارد. بر اساس آماری که وزارت بهداشت و درمان غزه در سال ۲۰۲۲ اعلام کرد، سن حدود نیمی از جمعیت این منطقه زیر ۱۸ سال است. بنا بر اعلام یونسف، صندوق کودکان سازمان ملل متحد، غزه در حال حاضر «خطرناکترین جای زمین برای کودکان است.»

ادل خودر، مدیر منطقه‌ای یونسف در خاورمیانه و شمال آفریقا گفته است: «تمام محله‌ها و جاهایی که کودکان در آن بازی می‌کردند یا به مدرسه می‌رفتند، اکنون به کپه‌هایی از ویرانه تبدیل شده و نشانی از زندگی در آن دیده نمی‌شود.»

آمار تلفات غزه در مقایسه با جنگ‌های دیگر

جنگ‌ها در موقعیت و شرایط متفاوتی از یکدیگر رخ می‌دهند، اما کارشناسانی که بی‌بی‌سی با آن‌ها صحبت کرده، اتفاق نظر دارند که سرعت کشته‌شدن فلسطینیان در جنگ غزه به مراتب بیش‌تر از جنگ‌های دیگری است که در دوره‌های اخیر رخ داده است.

امیلی تریپ، مدیر ایرویز، سازمانی که از سال ۲۰۱۴ آمار کشته‌های غیرنظامی در جنگ‌ها را رصد می‌کند، می‌گوید: «آنچه از نظر کشته‌های غیرنظامی شاهد آن هستیم، این جنگ تا همین الان هم هر جنگ دیگری را که آمار آن ثبت و مستند شده، با فاصله زیادی پشت سر گذاشته است.»

مارک گارلاسکو، تحلیل‌گر ارشد پیشین در پنتاگون می‌گوید: «برای یافتن میزان مشابه مواد منفجره‌ای که در مناطق کوچک پرجمعیت استفاده شده و مقایسه آن با جنگ غزه، شاید مجبور باشیم به زمان جنگ ویتنام برگردیم، مانند آنچه که در بمباران کریسمس سال ۱۹۷۲ رخ داد و در جریان عملیات لاین‌بکر ۲ حدود ۲۰ هزار تن بمب روی شهر هانوی ریخته شد.» برآورد شد که در آن بمباران حدود ۱۶۰۰ غیرنظامی کشته شدند.

در مقایسه‌ای دیگر با موردی متفاوت، در جریان حملات چهار ماهه برای بیرون راندن نیروهای گروه موسوم به دولت اسلامی (داعش) از شهر رقه سوریه در سال ۲۰۱۷، روزانه به‌طور متوسط کمتر از ۲۰ غیرنظامی کشته شدند. این آمار را سازمان عفو بین‌الملل ارائه کرده است. مشخص نیست که در آن زمان چه تعداد غیرنظامی در آن منطقه زندگی می‌کردند اما مقام‌های سازمان ملل متحد برآورد کرده‌اند که تعداد آن‌ها بین ۵۰ تا ۱۰۰ هزار نفر بوده است. علاوه بر این گزارش شده بود که بیش از ۱۶۰ هزار غیرنظامی در آن زمان از محل زندگی‌شان گریخته و در داخل سوریه آواره شده بودند.

یک گزارش تحقیقی خبرگزاری آسوشیتدپرس نشان می‌دهد که در نبرد ۹ ماهه میان نیروهای عراقی مورد حمایت آمریکا با نیروهای داعش در شهر موصل که سال ۲۰۱۷ به پایان رسید، بین ۹ تا ۱۱ هزار غیرنظامی کشته شدند. این میزان معادل کمتر از ۴۰ کشته غیرنظامی در روز است. زمانی که داعش در سال ۲۰۱۴ به موصل حمله کرد، جمعیت این شهر کمتر از دو میلیون نفر برآورد می‌شد.

سازمان ملل متحد گزارش داده است که در طول حدود دو سال جنگ اوکراین دستکم ۱۰ هزار غیرنظامی جان‌شان را از دست داده‌اند. هر چند که نهاد ناظر بر حقوق بشر سازمان ملل متحد گفته است که با در نظر گرفتن موانع و زمانی که برای تأیید آمار لازم است، میزان واقعی تلفات ممکن است بسیار بیش‌تر از این تعداد باشد. البته این موضوع را هم باید در نظر داشت که به دلیل استفاده از شیوه‌های متفاوت در شمارش تلفات، مقایسه آمار کشته‌ها در جنگ‌های مختلف کار دشواری است.

چند جنگ‌جوی حماس کشته شده‌اند؟

اسرائیل می‌گوید هدفش این است که حماس را نابود کند، اما تا الان آمار مشخصی از کشته‌های حماس در این جنگ ارائه نداده است. مقام‌های رسمی اسرائیل پیش از این در جایی به «هزاران نفر» و در جایی دیگر به عدد «هفت هزار» اشاره کرده‌اند.

ارتش اسرائیل در پاسخ به سؤال بی‌بی‌سی گفت که «آمار دقیق تعداد تروپیست‌های کشته‌شده حماس را در اختیار ندارد.»

پروفسور مایکل اسپاگات می‌گوید اگر اعلام شود که حدود ۸۰ درصد کشته‌های این جنگ غیرنظامی بوده‌اند «به هیچ‌وجه تعجب نخواهد کرد.»

به گفته او، ارقامی که ارتش اسرائیل از پیکارجویان کشته‌شده اعلام کرده «گیج‌کننده و فاقد جزئیات و توضیحات است.»

هشتاد و سومین چهارمین روز جنگ اسرائیل در غزه؛ ۲۹ دسامبر ۲۰۲۳

در هشتاد و چهارمین روز جنگ غزه و در ادامه بمباران‌های شدید اسرائیل علیه مناطق شمال و جنوب این باریکه، تعداد قربانیان فلسطینی در حال افزایش است. به گزارش رسانه‌های فلسطینی، در نتیجه حملات جنگنده‌های اسرائیلی به مناطق مختلف نوار غزه ده‌ها تن که اغلب آن‌ها از زنان و کودکان بودند، کشته و زخمی شدند. بنا به این گزارش‌ها، بمباران مناطق دیرالبلح و اردوگاه مغازی در مرکز نوار غزه و اردوگاه نصیرات ادامه داشته است.

شهر خان یونس در جنوب نوار غزه نیز شاهد حملات شدید جنگنده‌های اسرائیلی بود که ده‌ها کشته و زخمی برجای گذاشت.

نیروهای ارتش اسرائیل، بامداد پنج‌شنبه ۷ دی همچنین به شهرهای مختلف کرانه باختری از جمله رام‌الله، جنین و نابلس حمله کردند.

همزمان مدیرکل سازمان جهانی بهداشت شامگاه چهارشنبه با اشاره به گسترش گرسنگی و آوارگی در سراسر منطقه ویران شده غزه، هشدار داد که مردم این منطقه با «خطر جدی» روبه‌رو هستند.

سازمان جهانی بهداشت، اعلام کرد که روز سه‌شنبه به دو بیمارستان، یکی در شمال و دیگری در جنوب، تجهیزات پزشکی و برخی تدارکات تحویل داده است.

این سازمان، همچنین اعلام کرد که از مجموع ۳۶ بیمارستان در نوار غزه ۲۱ بیمارستان کاملاً متوقف شده‌اند. تدریس آدهانوم گبریسوس، مدیر سازمان جهانی بهداشت از جامعه بین‌المللی خواست تا اقدامات فوری برای کاهش خطر جدی که مردم غزه با آن روبرو هستند اتخاذ کند.

او گفت که توانایی کارکنان سازمان‌های بشردوستانه برای کمک به افرادی آسیب دیده که از گرسنگی رنج می‌برند، تضعیف شده است.

مدیر کل سازمان جهانی بهداشت هشدار داد که تعداد زیادی در نوار غزه در معرض خطر شدید بیماری هستند.

چه مرجعی باید رعایت کنوانسیون‌های بشردوستانه را بقبولاند؟

مقامات سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی با این حال، خیلی سریع، ضمن محکوم کردن گروگانگیری حماس، از «جنایت جنگی» (اسرائیل) صحبت کردند. آنتونیو گوترش (António Guterres)، دبیرکل سازمان ملل متحد که به محتاط بودن مشهور است، می‌گوید که «حتی جنگ‌ها هم قوانینی دارند.» وی بعداً افزود که «کابوس در غزه فراتر از یک بحران انسانی است، این یک بحران بشری است. غزه در حال تبدیل شدن به یک قبرستان برای کودکان می‌باشد.» عفو بین‌الملل از «شواهد غیرقابل انکاری» از نقض قوانین بین‌المللی سخن می‌گوید. در حالی که اسرائیل اعلام می‌کند قادر به تضمین امنیت خبرنگاران نیست، گزارشگران بدون مرز اسرائیل را به هدف قرار دادن عمدی همکاران خود متهم می‌کند.

اکنون یک سؤال مهم این است که چه مرجعی باید رعایت کنوانسیون‌های بشردوستانه را بقبولاند؟ پس از حدود سه ماه بمباران، دو میلیون و سیصد هزار نفر شهروند فلسطینی ساکن غزه آواره شده‌اند؛ ده‌ها هزار نفر زخمی و کشته شده‌اند؛ محاصره منطقه و بمباران توسط یک قدرت جنگ‌طلب و اشغال‌گر که مانع از امدادرسانی و حضور رسانه‌ها می‌شود، به‌منزله یک نقض خطرناک قوانین بین‌المللی بشردوستانه است که از سال ۱۹۴۵ به تصویب رسیده است. به‌طور تخمینی حدود بیش از ۲۰ هزار جان باخته، نزدیک به ۶۰ هزار نفر زخمی و همچنین ۱۰۰ کارمند سازمان ملل، ۵۰ خبرنگار و متخصص رسانه‌ها زیر بمباران‌های اسرائیل در پاسخ به جنایات حماس در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، جان باخته‌اند.

رونی برومن (Rony Brauman)، بنیان‌گذار پزشکان بدون مرز از تبدیل شدن «غزه به یک گور دسته‌جمعی» عمیقاً ابراز تأسف کرده است. قتل‌عام، تخریب گسترده زیرسازهای بهداشتی، قطع آب و برق و ارتباطات، محاصره منطقه، جلوگیری از ارسال کمک‌های بشردوستانه و... همه این اقدامات وحشیانه و مرگبار تحت لوای «حق اسرائیل برای دفاع از خود» و لزوم ریشه کردن حماس توجیه می‌شوند.

آژانس‌های سازمان ملل و سازمان‌های بشردوستانه اعلامیه‌هایی مبنی بر آن‌که بیمارستان‌ها، مدارس و آمبولانس‌ها اهداف (نظامی) نیستند را در رسانه‌های اجتماعی منتشر می‌کنند.

چندین کشور در جنوب (آفریقای جنوبی، کلمبیا، شیلی و...) به نشانه اعتراض، سفرای خود را از تل‌آویو فراخواندند. روسیه، چین، عربستان سعودی و...، آمریکا را مسئول اوضاع خاورمیانه می‌دانند.

برعکس، پایتخت‌های غربی «حق دفاع از خود» را برای تل‌آویو به رسمیت می‌شناسند در حالی که کشورهای عربی و روسیه معتقدند که حق دفاع مشروع برای یک قدرت اشغال‌گر صادق نیست. چین، موضع بینابینی دارد و در حالی که اصل حق دفاع از خود را می‌پذیرد، معتقد است که اسرائیل «از قلمرو آن پا فراتر گذاشته است.»

پایان نبرد سولفورینو در سال ۱۸۹۶، تولد کمیته جهانی صلیب سرخ در سال ۱۸۶۳، به امضاء رسیدن چندین معاهده مهم بعد از جنگ جهانی اول در ژنو در سال‌های ۱۹۲۵ و ۱۹۲۹ و امضای چهار معاهده بین‌المللی جدید بعد از جنگ جهانی دوم در ژنو که مقر جامعه ملل منحل بود، از آن جمله می‌باشند.

اولین متون قوانین جنگی سرنوشت جنگجویان، مجروحان و اسرا را مد نظر داشت. متون مصوبه در سال ۱۹۴۵، به‌ویژه شامل حقوق مردم غیرنظامی بود که از درگیری‌ها در اشکال مدرن صنعتی و ابعادی گسترده آسیب دیده بودند. کنوانسیون چهارم ۱۹۴۹ ژنو، دامنه «افراد تحت حمایت» را به‌تدریج به افراد بیمار، مجروح، غرق‌شده و زندانی و غیرنظامی «که در خصومت‌ها مستقیماً شرکت نمی‌کنند»، از جمله پرسنل پزشکی و مذهبی، کارکنان سازمان‌های بشردوستانه و ایمنی مدنی، تعمیم می‌دهد. همچنین محدودیت‌هایی برای انجام اقدامات نظامی نیز در نظر گرفته شده‌اند که می‌توانند برای این افراد بی‌تأثیر نبوده و از مصیبت‌های غیرضروری یا ناعادلانه آنان بکاهند. انتقام‌گیری و مجازات دسته‌جمعی صریحاً ممنوع هستند. عملیات نظامی هم مستلزم رعایت (قواعد) ضرورت و تناسب هستند. به همین دلیل اسرائیل در غزه، همواره ادعا می‌کند که یک مدرسه یا یک بیمارستان بمباران شده در واقع مخفی‌گاه دشمن بوده‌اند و بدین‌گونه آن را یک هدف نظامی «مشروع» معرفی می‌کنند. این یک دستاویز کلاسیک است زیرا هر هدف مورد حمله قرار گرفته همواره به‌گونه منحصر به فرد باید بررسی شود.

اگنس کالامار (Agnès Callamard)، دبیر کل عفو بین‌الملل، برای حمایت از فراخوانش برای برقراری آتش‌بس، با کنایه کم و بیش بی‌پرده دست به محکوم کردن جنایاتی می‌زند که «از مدت‌های مدید تاکنون مشاهده نشده است»، که اشاره‌ای در لفافه به جنگ جهانی دوم بود. (رادیو فرانسه انفو، ۱۰ نوامبر ۲۰۲۳)

در نتیجه، با توجه به آنچه که ماده ۸ عهدنامه رُم دیوان کیفری بین‌المللی (CPI) مقرر کرده، تعرض مستقیم و غیرمستقیم به سازمان‌های زیر یا کارکنان‌شان می‌تواند جنایات جنگی محسوب شود: سازمان‌های دفاع از حقوق بشر و انسان‌دوستانه بین‌المللی مانند «عفو بین‌الملل»، «دیدبان حقوق بشر»، «فدراسیون بین‌المللی حقوق بشر» (FIDH)، «پزشکان بدون مرز»، «پزشکان جهان» یا ارگان‌های سازمان ملل متحد مانند دفتر کمک‌ها و کارهای سازمان ملل برای پناهندگان فلسطینی در خاور نزدیک (UNRWA) و سازمان جهانی بهداشت (OMS). کمیته بین‌المللی صلیب سرخ (CICR) هم به نوبه خود در مورد اقدامات و عملیات نظامی اسرائیل که توسط کنوانسیون ژنو و دو الحاقیه آن تصریح شده ابراز نگرانی کرده است. این یک موضع‌گیری نادر از سوی صلیب سرخ بین‌المللی است که می‌تواند گستردگی تخلف و تجاوزها را نشان دهد.

جنایات علیه بشریت می‌تواند در حین عملیات نظامی یا در بیرون از آن صورت گیرد، یعنی در زمینه و مربوط به جنگ نباشد. بر مبنای اسناد و گزارش‌های ارائه شده و با توجه به گستردگی بمباران‌های ویران‌گری که صحنه‌های آن‌ها ضبط شده و هدف گرفتن مستقیم فلسطینی‌ها در یک منطقه مشخص به قصد قتل، محاصره و شکنجه‌های جمعی جسمانی، روحی و روانی، از بین بردن شرایط لازم برای زندگی از جمله قطع کامل یا بخشی از آب، برق، سوخت و ارتباطات، از طریق محاصره و ممانعت از رسیدن کامل یا بخشی از کمک‌های بشردوستانه ارسال شده - غذایی و پزشکی - و با حمله به بیمارستان‌ها و آمبولانس‌ها و کشته‌شدن بیماران و کودکان به‌خاطر عدم امکان درمان، وجود عوامل بسیاری برای نتیجه‌گیری این که اسرائیل در غزه مرتکب نسل‌کشی شده محرز است.

تاکنون ده‌ها دانشگاهی فلسطینی و عرب، آفریقایی، آسیایی، آمریکایی و اروپایی هم در هفته‌های اخیر در مقالات و بیانیه‌هایی مواضعی مشابه داشته‌اند. علاوه بر درخواست‌های برخی از آن‌ها از دادستان دیوان کیفری بین‌المللی برای انجام تحقیقات درباره این جنایات، ۵ حکومت (آفریقای جنوبی، بنگلادش، بولیوی، جزایر کومور و جیبوتی) هم رسماً از این دیوان «خواسته‌اند که تحقیقاتی در مورد جنایات احتمالی اسرائیل در سرزمین‌های فلسطینی انجام دهد.

با این وجود، بیش‌تر حکومت‌های جهان و مقامات سیاسی ترجیح می‌دهند که از مفهوم «نسل‌کشی» استفاده نکنند تا بنابر مفاد توافق‌نامه‌ای که امضاء کرده‌اند ناگزیر از انجام اقدام عملی برای «پیش‌گیری» یا «پایان دادن فوری» به جنگ نشوند. بدیهی است که چنین امری در دستور کار آن‌ها نیست.

این چند دهه پس از پایان جنگ جهانی با تعدات جدی متعددی به حقوق اساسی (بشر) و عدم رعایت قواعد جنگی همراه بوده است. برخی از آن‌ها هنوز هم در انتظار مجازات شدن هستند: استفاده از سلاح‌های شیمیایی علیه مردم ویتنام، توسط آمریکا در طول جنگ، جنایات قدرت‌های استعمارگر در سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۷۰، یا حتی وحشی‌گری‌ها در دوره از هم گسستگی یوگسلاوی. اعمال شکنجه اخیر آمریکا در افغانستان و عراق یا به تبعید بردن کودکان اوکراینی توسط روسیه نشان‌دهنده تکرار اعمال خلاف قوانین پذیرفته شده توسط کشورهای است که کنوانسیون‌های ژنو را امضاء کرده‌اند.

رهبران اروپایی در رابطه با نسل‌کشی یهودیان خوشبختانه به‌طور یکپارچه «دیگر هرگز» را کاملاً جذب کرده‌اند ولی از آن‌سو، به‌نظر می‌آید اروپای ویران شده در سال ۱۹۴۵ را به اندازه کافی درمدمد خاطره ندارند و اجازه می‌دهند تا سیل بمب‌ها بر سر غیرنظامیان در غزه ریخته شود.

اگر جنایات حماس بتواند خشم اسرائیل را توضیح دهد، اما ابتدا به اسرائیل اجازه نمی‌دهد تا از قلمرو (قواعد) بین‌المللی پا فراتر بگذارد. سال‌هاست که اسرائیل قوانین بین‌المللی را نقض کرده، حقوق بشری را زیر پا می‌گذارد و از سلاح‌های ممنوعه همچون بمب‌های خوشه‌ای علیه فلسطینی‌ها استفاده می‌کند و اقدام به بازداشت‌های گسترده فلسطینی‌ها می‌زند و به سرکوب مرگبار ده‌ها و صدها نفر به‌ویژه در جریان تظاهرات دست می‌زند. آنچه در مقایسه با جنگ غزه در سال ۲۰۰۶ جدید است، دامنه و عدم تناسب گنج‌کننده در استفاده از ابزارها برای نابود ساختن «حماس» است که در عمل منجر به قتل‌عام گسترده غیرنظامیان و نقض تقریباً تمام معیارها می‌شود.

زمانی‌که جنگ پایان یابد، این انتظار وجود دارد که حقوق‌دانان یا طرفین در یک دادگاه بین‌المللی و در چارچوب پایان بخشیدن به مخاصمات از طریق سیاسی تعیین خواهند کرد که آیا و تا چه اندازه، اقدامات صورت گرفته توسط هر یک از طرفین بنا بر تعریف سال ۱۹۴۵ «جنایت بین‌المللی» محسوب می‌شود.

این پنجمین جنگ از زمان تحمیل محاصره اسرائیل در نوار غزه در سال ۲۰۰۷ است. جنگ‌های ۲۰۰۸-۲۰۰۹، ۲۰۱۲، ۲۰۱۴ و ۲۰۲۱ باعث کشته‌شدن بیش از ۴۵۰۰ فلسطینی شد.

بی‌تردید اگر جنبش‌های اجتماعی و افکار عمومی مردم آزاده جهان به دولت‌های خود فشار نیاورند متأسفانه احتمال محاکمه و محکومیت اسرائیل، بسیار کم است.

هشدار سازمان جهانی بهداشت نسبت به خطر قحطی در غزه

تدروس آدهانوم، مدیر کل سازمان جهانی بهداشت، روز یکشنبه گفت که مقامات این نهاد جهانی در جریان بازدید از بیمارستانی در شمال نوار غزه شاهد «گرسنگی حاد» و «ناامیدی فزاینده» فلسطینی‌ها بودند.

یک روز قبل از این اظهارات، نمایندگان سازمان جهانی بهداشت به‌همراه گروه‌هایی از سازمان ملل متحد اقلام درمانی و مواد غذایی به بیمارستان الشفا در غزه تحویل داده بودند.

تدروس با اشاره به مشاهدات نمایندگان سازمان جهانی بهداشت در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «الشفا بخش کوچکی از این کابوس است که در سراسر غزه در حال گسترش است، جایی که کمبود شدید دارو، غذا، نیرو، آب و -مهم‌تر از همه- امنیت، مردم را تهدید می‌کند.»

رئیس سازمان جهانی بهداشت، سپس تاکید کرد که خطر قحطی در سراسر غزه زیاد است و مردم دربر به دنبال غذا هستند. وی با اشاره به صف فلسطینی‌ها در اطراف کامیون‌های حامل کمک‌های انسان‌دوستانه گفت: «من فقط می‌توانم عذابی را تصور کنم که مردم را به چنین شرایطی سوق می‌دهد.»

سه شرط نتانیاو برای برقراری صلح در نوار غزه

به گفته بنیامین نتانیاو، نخست‌وزیر اسرائیل، برقراری صلح در نوار غزه مستلزم نابودی سازمان تروریستی حماس و غیرنظامی‌سازی این باریکه است.

در مقاله‌ای که از نتانیاو به‌عنوان نویسنده مهمان در نشریه وال استریت ژورنال منتشر شده، همچنین آمده است: «حماس باید نابود شود، نوار غزه باید غیرنظامی‌سازی شود و جامعه فلسطینی باید غیرافراطی شود. این‌ها سه شرط برای برقراری صلح بین اسرائیل و همسایگان فلسطینی این کشور در نوار غزه است.» نتانیاو پیش از آن از گسترش عملیات نظامی ارتش اسرائیل علیه حماس خبر داده بود. در بیانیه‌ای که حزب لیکود منتشر کرد، از جمله از تشدید عملیات و نبرد نیروهای اسرائیل در روزهای آتی سخن رفته است. نخست‌وزیر اسرائیل در این بیانیه، همچنین تصریح کرد، «این جنگ طول خواهد کشید و به زودی پایان نخواهد یافت.»

تاب‌آوری اقتصاد اسرائیل با وجود جنگ

جنگ و بسیج صدها هزار نفر در ارتش بر اقتصاد اسرائیل اثر گذاشته است. با این حال به‌نظر می‌رسد که در کوتاه و میان مدت، این اقتصاد قادر به ایستادگی است.

امیر یارون، رئیس بانک مرکزی اسرائیل (BOI) از «بیک شوک بزرگ» صحبت کرد، که هر روز بیش‌تر نمایان می‌شود. مغازه‌های بسته شده، کارگاه‌های ساخت و ساز متوقف شده، کافه - بارهای خالی و بی‌مشتری، رستوران‌های تعطیل (در تل آویو از هر سه رستوران یکی بسته شده)، ده‌ها هزار اسرائیلی آواره (از شمال و جنوب)، نبود گردشگران اروپایی و آمریکایی، پایان خدمات خطوط هوایی خارجی در فرودگاه بین‌المللی دیوید بن گوریون، مهاجرت ۳۰۰ هزار اسرائیلی دارای پاسپورت خارجی ... جو سنگین و افسردگی تقریباً عمومی است.

با ۳۶۰ نیروی ذخیره فراخوانده شده برای خدمت و ۱۶۴ هزار کارگر فلسطینی که از ورود به کشور منع شده‌اند، در واقع بیش از نیم میلیون کارگر از جمعیت فعال ۴ میلیونی کشور، کسر شده و تأثیری شدید بر فعالیت اقتصادی داشته است. بر اساس گزارش بانک مرکزی اسرائیل (BOI)، طی پنج هفته به دلیل کمبود نیروی کار، فعالیت اقتصادی کاهشی معادل ۶ درصد داشته است. به‌عنوان مثال، کمبود رانندگان کامیون شبکه حمل و نقل داخلی را مختل کرده و کشاورزی به دلیل خروج هزاران کارگر آسیایی صدمه دیده است. بسیاری از ساکنان بدون این‌که توسط ارتش بسیج شده باشند، شغل خود را از دست داده‌اند، بر اساس اداره مرکزی آمار، تعداد بیکاران ۲۶۴ هزار نفر افزایش یافته است. در مجموع ۷۵۰ هزار اسرائیلی ظرف چند هفته از بازار کار کنار گذاشته شده‌اند. دانیل اگل، مدیر شرکت RAND، در هفته نامه مهم مالی Barron's در ۲۲ نوامبر ۲۰۲۳، زیان ۴۰۰ میلیارد دلاری را در ده سال آینده پیش‌بینی می‌کند. او می‌نویسد: «این یک تهدید بلندمدت برای اقتصاد کشور است.»

اسرائیل می‌تواند هزینه‌های مالی جنگ را با منابع خود و کمک‌های آمریکا تامین کند. یالی روتنبرگ، تکنوکرات ارشد وزارت دارایی گفت: «ما حتی در بدترین سناریوها هم قادر به تامین مالی دولت هستیم.» شرکت Leader Capital Markets، مشاور اصلی مالی کشور، نیازهای مالی اسرائیل را ۴۸ میلیارد دلار برای سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۴ برآورد کرده است که ایالات متحده یک سوم آن را در قالب تحویل تجهیزات نظامی تامین می‌کند. بنابراین هیچ فشار مالی نمی‌تواند دولت را مجبور به تغییر سیاست‌اش کند، مانند آنچه به‌عنوان مثال در درگیری بین روسیه و ژاپن در آغاز قرن بیستم روی داد و جنگ به دلیل امتناع بانک‌های فرانسوی و انگلوساکسون از اعطای اعتبارات بیش‌تر به دو کشور متخاصم، پایان یافت.

یکی از اقلام هزینه‌ای که نگرانی خاصی دارد، تعداد اسرائیلی‌هایی است که از مرزهای جنوبی و شمالی کشور تخلیه شده‌اند، جایی که شهرها و روستاها به دستور دولت رها شدند. در حال حاضر حدود ۳۰۰ هزار نفر در هتل‌های بزرگ کشور اقامت دارند که به‌ویژه در دریای مرده و بندر بزرگ ایلات در دریای سرخ، بدون گردشگر و خالی بوده‌اند. آن‌ها چه مدت در آن‌جا خواهند ماند؟ در حال حاضر، در جبهه مالی شوک مهار شده است، تقاضا برای اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه در هفته پایانی نوامبر، ۶ برابر بیش‌تر از خواست خزانه‌داری بود.

در مورد مسائل مالی البته نگرانی‌هایی با بُعد سیاسی وجود دارد. «بسته» ای که در ماه مه گذشته به پنج حزب ائتلاف دولتی اختصاص داده شد، شامل «تخصیص ویژه» ای برای ساخت مدارس مذهبی یا روستاهای شهرک‌نشین در کرانه باختری است. این بسته ۶/۳ میلیارد دلاری، موضوع نبرد سخت سیاسی بین احزاب افراطی ارتدوکس و راست افراطی است و وزیر دارایی در میانه آتش متقابل دو طرف قرار دارد. هیچ‌کس نمی‌خواهد از آن چشم‌پوشی کند. تکنوکرات‌های وزارتخانه برای حفظ «بسته» با مشکل مواجه و خواستار حذف آن برای سال ۲۰۲۴ هستند. وزیر اسموتریچ، که متهم به فرار از مسئولیت‌هایش و به خطر انداختن آینده مالی دولت اسرائیل است در حال حاضر در مقام خود باقی است.

دیده‌بان حقوق بشر سانسور مطالب طرفدار فلسطین در «فیس‌بوک» و «اینستاگرام» را محکوم کرد

سازمان دیده‌بان حقوق بشر در گزارشی که ۲۱ دسامبر منتشر کرد، با بررسی حدود هزار پست انتشار یافته در ۶۰ کشور اعلام کرد که حمایت از فلسطین به‌شکل «سیستماتیک» در شبکه‌های اجتماعی گروه «متا» سانسور می‌شود. روزنامه فرانسوی لوموند در مطلبی که روز یکشنبه ۲۴ دسامبر منتشر کرد با ارجاع به گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر، نوشت که از زمان آغاز جنگ اسرائیل و حماس، شبکه‌های اجتماعی فیس‌بوک و اینستاگرام متعلق به غول فن‌آوری «متا» صداها را در حمایت از فلسطین را حذف می‌کنند یا بر اساس الگوریتم‌های این شبکه‌ها این مطالب دیده شوند.

دیده‌بان حقوق بشر طی ماه‌های اکتبر و نوامبر بیش از هزار مطلب منتشر شده از سوی کاربران اینترنت در شصت کشور از جمله فرانسه را بررسی کرده است. روزنامه لوموند با اشاره به گزارش دیده‌بان حقوق بشر، نوشت که «محتوای صلح‌آمیز» این پست‌ها در حمایت از آرمان فلسطین یا ابراز ناراحتی از بهای سنگینی که غیرنظامیان در بمباران‌های اسرائیل پرداخته‌اند، بوده است.

به‌عنوان مثال، یک کاربر پس از ارسال ایموجی‌های پرچم فلسطین در اینستاگرام خطاری مبنی بر اینکه این ممکن است «برای دیگران آزاردهنده» باشد، دریافت کرد. به نوشته این گزارش، شعارهایی که خواستار «آتش‌بس فوری» یا «آزادی فلسطین» بودند، «مکرراً حذف شدند». حساب‌های کاربری فعالان مشهور فلسطینی تعلیق یا غیرفعال شدند.

این سازمان غیردولتی در گزارش خود همچنین استفاده روز افزون از تعدیل خودکار و «تاثیر بیش از حد دولت‌ها بر حذف محتوا» را زیر سؤال می‌برد.

بر پایه این گزارش، بر خلاف این موضوع، زمانی که کاربران اینترنتی نظرات زیر پست‌های خود مانند «غزه را به پارکینگ تبدیل کنید» یا «امیدوارم (اسرائیل) فلسطین را از روی زمین محو کند»، گزارش کردند، سیستم رگولاتوری اینستاگرام پاسخ داد که این نظرات «مقرارات» این شبکه اجتماعی را نقض نمی‌کند. به گفته دیده‌بان حقوق بشر، شیوه‌های «متا»، کاربران اینترنت را در همبستگی با فلسطینی‌ها به خودسانسوری سوق می‌دهد تا خود را در معرض اعمال مقررات این شرکت قرار ندهند. این کاربران در نگارش برخی از کلمات مانند «فلسطین» عمدا تحریف ایجاد می‌کنند تا از دیوار سانسور عبور کنند.

این اولین بار نیست که دیده‌بان حقوق بشر، چنین گزارشی منتشر می‌کند. این سازمان حقوق بشری در سال ۲۰۲۱ در اولین گزارش خود در این باره «سانسور فیسبوک درباره بحث‌های حقوق بشری مربوط به اسرائیل و فلسطین» را مستند کرد. به دنبال انتشار این گزارش، «متا» متعهد به تغییر سیاست‌های تعدیلی خود شده بود. اما به گفته دیده‌بان حقوق بشر، این شرکت به وعده‌های خود عمل نکرده و حتی محدودیت‌ها را تشدید نموده است.

ارتش اسرائیل: نبرد علیه حماس در مرکز و جنوب غزه را گسترش می‌دهیم

نیروهای تیم رزمی تیپ ۵ اسرائیل برای اولین بار از زمان آغاز عملیات نظامی در شهرک خزاعه نفوذ کردند. روز شنبه نهم دی، غزه شاهد روز جدیدی از تشدید تنش و درگیری‌های خشونت‌آمیز میان ارتش اسرائیل و گروه‌های مسلح فلسطینی در این باریکه بود.

در تحولات میدانی و همزمان با بمباران شدید اسرائیل در مرکز و جنوب غزه، ارتش اسرائیل متعهد شد که نبرد با حماس را در مرکز و جنوب غزه گسترش دهد. سخنگوی ارتش اسرائیل گفت: «با ورود نیروهای اسرائیلی به شهرک خزاعه در جنوب غزه، فشار بر حماس را افزایش می‌یابد.»

ارتش گفت: نیروهای تیم رزمی تیپ پنجم برای اولین بار از زمان آغاز عملیات نظامی در خزاعه عملیات می‌کنند. سخنگوی ارتش با بیان این‌که نیروهای اسرائیلی تعداد زیادی از جنگجویان حماس را هدف قرار دادند، خاطرنشان کرد که تعداد زیادی سلاح کشف شده است.

روز جمعه ۲۹ دسامبر، ارتش اسرائیل به بمباران متمرکز خود در جنوب نوار غزه ادامه داد. پس از یک شب دیگر از بمباران ویرانگر علیه مرکز و جنوب نوار غزه، فلسطینی‌ها روز جمعه برای شناسایی اجساد نزدیکان خود به بیمارستان شهدای الاقصی در دیرالبلح (مرکز نوار غزه) شتافتند.

پزشکان مجروحان مرد، زن و کودکانی که لباس‌هایشان آغشته به خون بود را حمل می‌کرد در حالی که برخی از آنان به دلیل نبود امکانات، خوابیده بر روی زمین مراقبت می‌شدند.

سازمان ملل متحد روز جمعه از «همه طرف‌ها» خواست تا رسیدن کمک‌ها را تسهیل کنند. با نزدیک شدن به پایان سومین ماه جنگ، هیئتی از جنبش حماس وارد قاهره شد تا در مورد پیشنهاد آتش‌بس ارائه شده از سوی مصر گفتگو کند.

بر اساس آخرین آمار وزارت بهداشت غزه، تعداد کشته‌شدگان فلسطینی در نتیجه بمباران‌های اسرائیل از ابتدای جنگ تاکنون به ۲۱۵۰۷ نفر رسیده است که اکثر آن‌ها غیرنظامیان، زنان و کودکان بودند.

مذاکرات احتمالی مبادله اسرا؛ نتانیاهو واگذاری کنترل غزه به عشایر عرب را بررسی می‌کند

یدیعت احرونوت: نتانیاهو امکان واگذاری کنترل غزه به عشایر مسلح عرب در دوران پساجنگ را در دست بررسی دارد.

وبسایت عبری «والا» به نقل از مقامات اسرائیلی روز شنبه نهم دی، گزارش داد میانجی‌های قطری پیامی را به تل‌آویو منتقل کردند که حاکی از موافقت اصولی حماس برای بازگشت به میز مذاکره در مورد توافق جدید مبادله اسرا و آتش‌بس در غزه است.

این مقامات توضیح دادند که پیام ارسال شده اندکی با درخواستی که مقامات حماس در هفته‌های اخیر، به‌طور علنی بیان کردند متفاوت است، که در آن توقف فوری جنگ در غزه و خروج نیروهای اسرائیل را به عنوان پیش‌شرط از سرگیری مذاکرات مطرح کرده بودند.

به گزارش روزنامه «جروزالم پست»، کابینه امنیتی اسرائیل نیز قبول پیشنهاد آزادی شمار بیشتر اسرای در دست حماس، را بررسی کرد، اما این موضوع هنوز در مراحل اولیه است. به گفته سه مقام بلندپایه اسرائیلی، طبق طرح کلی این پیشنهاد، فاز اول شامل معامله تبادل بشردوستانه در قالب آزادی ۴۰ تا ۵۰ گروگان در ازای آتش‌بس کامل چند هفته‌ای می‌شود. پیش‌بینی می‌شود فاز دوم که جزئیات آن هنوز کاملاً مشخص نیست، پیچیده‌تر باشد اما به‌گفته مقامات اسرائیلی، محتوای آن عقب‌نشینی نیروهای ارتش اسرائیل از غزه است.

در همین راستا، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، از مقامات امنیتی خواست بررسی کنند که آیا نیروهای محلی در غزه که بتوان با آنها همکاری و از آنها برای اداره امور نوار در دوران پساجنگ استفاده کرد، وجود دارند.

به نوشته روزنامه اسرائیلی «یدیعت آحارونوت»، نتانیاهو این پرسش را مطرح کرده که آیا می‌توان موقعیت عشایر مسلح عرب را تقویت کرد تا بتوانند بخش‌هایی از نوار غزه را تحت کنترل خود بگیرند؟

به گزارش این روزنامه، نتانیاهو همچنان از گفت‌وگو درباره پساجنگ غزه اجتناب کرده و با واگذاری مسئولیت کنترل نوار در دوره پساجنگ به دولت خودگردان فلسطین، مخالف است.

از سوی دیگر، طبق گفته منابع سیاسی به «العربیه»، یحیی السنوار فرمانده جنبش حماس در غزه در راستای پذیرش ابتکار عمل مصر و قطر پیرامون تبادل اسرا، گام برمی‌دارد. این منابع افزودند که طرح مبادله اسرا بر آزادی گروگان‌های غیرنظامی در ازای شماری از اسرای فلسطینی و وقفه بشردوستانه به مدت ۲۰ روز مبتنی است.

ضیا رشوان، رئیس سرویس اطلاع‌رسانی دولتی مصر با این بیان که قاهره، لزوم عدم هرگونه اقدام در جهت ایجاد مشکلات در مرزهای مصر را به اسرائیل گوشزد کرده، خاطرنشان کرد که مصر در حال هماهنگی با قطر و آمریکا در خصوص پیشنهاد راه حل غزه است.

به‌گفته رشوان، مصر هنوز در مورد پیشنهاد مربوط به غزه، پاسخ‌های نهایی را دریافت نکرده و هیچ طرف مرتبط با پرونده فلسطین را از رایزنی‌ها مستثنی نکرده است.

او افزود که قاهره هرگز در هیچ یک از امور سیاسی داخلی فلسطین دخالت نمی‌کند و پیشنهاد مصر فی‌الواقع، چشم‌اندازی کامل در مورد نوار غزه و نه یک وقفه بشردوستانه یا آتش‌بس موقت است.

گوترش: جنگ غزه «صلاحیت و اعتبار» شورای امنیت سازمان ملل را تحت تاثیر قرار داده است

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل یکروز پس از این که آمریکا پیشنهاد آتش‌بس در شورای امنیت سازمان ملل را وتو کرد، گفت که جنگ جاری، «اعتبار و صلاحیت» شورای امنیت سازمان ملل را تحت تأثیر قرار داده است. باوجود فشارها، گوترش اما تأکید می‌کند که از درخواست آتش‌بس بشردوستانه در نوار غزه، دست برنخواهد داشت. گوترش که در جریان نشست چارچوب دوحه سخنرانی می‌کرد، گفت که او برای «جلوگیری از بحران بشردوستانه» در غزه، بر شورای امنیت سازمان ملل فشار آورده تا آتش‌بس بشردوستانه اعلام کند.

دستگیری وسیع فلسطینی‌ها و نیروهای چپ فلسطینی توسط ارتش اسرائیل

ارتش اسرائیل، با حمله به شهرک «بیت امر» در شمال الخلیل، اردوگاه الدهیشه در بیت لحم و عین یبرود در شمال شرقی رام‌الله و همچنین طوباس و طولکرم در شمال غرب کرانه باختری تعدادی از فلسطینی‌ها را بازداشت کرد. منابع رسمی فلسطینی اعلام کردند که تعداد کل دستگیرشدگان فلسطینی از هفتم اکتبر گذشته دوشنبه ۲۵ دسامبر، به ۴۷۸۵ نفر افزایش یافته است. طبق گزارش‌های رسمی فلسطینی، شمار بازداشت‌شدگان طی ۱۱ هفته گذشته تقریباً مساوی با تعداد کل زندانیان فلسطینی در زندان‌های اسرائیلی رسیده که از سال‌ها پیش بازداشت شده‌اند.

از سوی دیگر دیگر، «جبهه مردمی برای آزادی فلسطین» در بیانیه‌ای اعلام کرد که ارتش اسرائیل صبح روز سه‌شنبه کارزار گسترده‌ای را برای دستگیری رهبران این گروه در کرانه باختری اشغالی آغاز کرده است. بر این اساس، ارتش اسرائیل یک سیاستمدار ارشد فلسطینی به نام خالد جزار و چند تن دیگر از فعالان سازمان چپ‌گرای جبهه مردمی برای آزادی فلسطین را دستگیر کرده است. این سازمان که از جناح‌های سازمان آزادی‌بخش فلسطین محسوب می‌شود از سوی اسرائیل، آمریکا و اتحادیه اروپا به عنوان یک گروه «تروریستی» شناخته می‌شود. ارتش اسرائیل در بیانیه خود اعلام کرد که خالد جزار ۶۰ ساله «یک تروریست تحت تعقیب» بوده است.

خانم جزار قبلاً هم در اکتبر ۲۰۱۹ توسط نیروهای اسرائیلی دستگیر شده بود و در سپتامبر سال بعد، بدون هیچ‌گونه محاکمه‌ای آزاد شده بود.

غسان جزار، همسر او به خبرگزاری فرانسه گفت که سربازان «با شکستن درب ورودی در ساعت ۵ صبح» به خانه این خانواده در شهر رام‌الله در کرانه باختری یورش بردند. جزار در سال ۲۰۰۶، به عنوان نماینده جبهه مردمی برای آزادی فلسطین در مجلس قانون‌گذاری فلسطینی انتخاب شد و مدت‌ها مدافع حقوق زنان بوده است. وی برای آزادی هزاران زندانی فلسطینی که در زندان‌های اسرائیل نگهداری می‌شوند، لابی کرده است.

محمود عباس: فراتر از فاجعه!

محمود عباس، رییس تشکیلات خودگردان فلسطینی، جنگ در نوار غزه را «فراتر از فاجعه» و «جنایت بزرگ علیه مردم فلسطین» توصیف کرد. عباس که سه‌شنبه ۱۶ دسامبر در رام‌الله، با خبرنگار تلویزیون مصر مصاحبه می‌کرد، جنگ کنونی در نوار غزه را در تاریخ مردم فلسطین «بی‌سابقه» دانست. این نخستین مصاحبه عباس از زمان آغاز جنگ در نوار غزه پس از حملات هفتم اکتبر حماس علیه اسرائیل است. به گفته عباس، جنگ نوار غزه را به منطقه‌ای ناآشنا تبدیل کرده و آمریکا را متهم کرد که با مخالفت با آتش‌بس در مذاکرات شورای امنیت سازمان ملل متحد، باعث

طولانی شدن جنگ شده است. همزمان، سپهبد هالوی، فرمانده ارتش اسرائیل در یک کنفرانس خبری گفته است که «جنگ در غزه چند ماه دیگر طول خواهد کشید.» او گفت ارتش اسرائیل می‌خواهد اطمینان حاصل کند که دستاوردهایش در نوار غزه حفظ خواهند شد.

گزارش فیگارو از جزئیات حمله ۷ اکتبر؛ «تقریباً هیچ‌کس از عملیات خبر نداشت، نه ایران و نه نصرالله»

بر اساس یک گزارش تحقیقی مفصل که روزنامه فرانسوی فیگارو انجام داده است تقریباً هیچ‌کدام از رهبران حماس از انجام عملیات این گروه علیه اسرائیل مطلع نبودند و این حمله کاملاً محرمانه تنها از سوی سه نفر از سران حماس در نوار غزه برنامه‌ریزی شده بود.

در این گزارش که عمدتاً بر اساس اطلاعات منابع مرتبط با حماس تهیه شده آمده است که نه تنها حزب‌الله و ایران که حتی رهبران حماس در کشورهای دیگر هم از طرح حمله به اسرائیل مطلع نبودند. بنا به این گزارش یحیی سنوار تلاش کرده است این عملیات را کاملاً محرمانه نگه دارد تا جلوی فاش شدن احتمالی آن را بگیرد و احتمالاً تنها محمد ضیف و محمد سنوار از انجام این عملیات مطلع بوده‌اند.

این گزارش اضافه می‌کند که تنها ۳۰ دقیقه قبل از آغاز حمله در ساعت ۶:۳۰ دقیقه صبح صالح العاروری یکی از مقام‌های ارشد حماس مستقر در لبنان به صورت تلفنی مطلع شده که قرار است این عملیات صورت گیرد و از او خواسته شده که حسن نصرالله را از انجام آن مطلع کند. بر اساس منابع فیگارو حزب‌الله لبنان از انجام حمله‌ای اینچنینی به اسرائیل خشنود نبوده است. بر اساس گفته‌های منبع لبنانی، حماس گزینه‌هایی چون نفوذ به داخل اسرائیل با حملات هوایی و استفاده از عنصر غافلگیری را مد نظر قرار داده بود.

هرچند در پی درگیری‌هایی که میان حزب‌الله و اسرائیل از زمان آغاز عملیات هفت اکتبر صورت گرفته دست‌کم ۱۲۹ عضو این گروه لبنانی کشته شده‌اند اما ظاهراً حماس انتظار حمایت بیش‌تری از طرف گروه‌های تحت حمایت ایران داشته است. به گفته یک منبع لبنانی مقام‌های حماس انتظار داشتند که حزب‌الله و گروه‌های مورد حمایت ایران بیش‌تر در این جنگ درگیر شوند اما حسن نصرالله با این امر موافق نبود. به همین دلیل صالح العاروری به ایران فرستاده شد تا با مقام‌های جمهوری اسلامی دیدار کند. اما در تهران هم علی خامنه‌ای، رهبر ایران به او و اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس گفت که برنامه‌ای برای راه‌اندازی جنگ همه‌جانبه علیه اسرائیل وجود ندارد.

پیش از این خبرگزاری رویترز هم در گزارشی به محتوای این جلسه اشاره و تاکید کرده بود که علی خامنه‌ای از رهبران حماس بابت بی‌اطلاع نگه داشتن تهران از انجام این عملیات گلایه کرده است. ضمن این‌که ایران درخواست حماس برای کمک را رد کرده و دلیل آن را هم عدم اطلاع از انجام این عملیات عنوان کرده است.

به گزارش فیگارو، یحیی سنوار بسیاری از برنامه‌هایش را پنهان می‌کند و حتی به بسیاری از مقام‌های سرشناس حماس از جمله اسامه حمدان که از مقام‌های مستقر در بیروت است هم کلمه‌ای درباره برنامه حمله به اسرائیل اطلاع نداده بود. بر اساس این گزارش در ماه‌های منتهی به حمله یحیی سنوار تا حد زیادی ارتباط خود را با مقام‌های حماس در قطر و دیگر مکان‌ها قطع کرده بود. بر همین اساس حتی موسی ابومرزوق یکی دیگر از مقام‌های ارشد حماس هم نمی‌توانست با یحیی سنوار ارتباط داشته باشد.

در همین حال و بر اساس منابع فیگارو در حالی که دفتر سیاسی حماس برای مذاکره با اسرائیل تلاش می‌کند یحیی سنوار با رویکرد سرسختانه خود با این مساله مخالفت می‌کند.

تصاویری ویدئویی که در روز ۷ اکتبر منتشر شد نشان می‌داد که اسامه بن حمدان، صالح العاروری و اسماعیل هنیه و دیگر مقام‌های حماس در حالی که بهت‌زده هستند در حال تماشای حملات حماس به اسرائیل از تلویزیون هستند.

با این حال، خالد مشعل از پاسخ به پرسش فیگارو مبنی بر این‌که رهبری سیاسی این گروه از حمله اطلاعی داشته یا خیر خودداری کرده است. وی با این حال گفته است که تنها سه نفر از روز و زمان دقیق حمله و همچنین جزئیات آن اطلاع داشتند.

خالد مشعل در پاسخ به پرسش دیگری از فیگارو گفت: «برقراری یک آتش‌بس بلندمدت با اسرائیل قابل مذاکره است.»

همچنین یک منبع مستقر در اردن که به‌عنوان یکی از همکاران قدیمی یحیی سنوار توصیف شده درباره او می‌گوید: «یحیی سنوار یک دیکتاتور کوچک است که حساسیتی نسبت به مرگ غیر نظامیان ندارد.»

به گزارش فیگارو، در حالی که یحیی سنوار برنامه‌های خود را از بسیاری از رهبران و متحدان حماس مخفی نگه می‌داشت، برای تسلیحات و آموزش به گروه‌های کوچک سلفی نزدیک شده است. از دیگر اقدامات او، اعزام اعضا و متحدان حماس برای آموزش به سوریه و لبنان بود.

بهانه خروج آن‌ها از نوار غزه، البته سفر به عربستان سعودی برای زیارت حج بود. بر اساس این گزارش شش هفته قبل از حمله، یحیی سنوار به فرماندهان حماس دستور داده بود تا ارتباط‌های خود را با یکدیگر قطع کنند.

علاوه بر یحیی سنوار، محمد ضیف که مدت‌ها به عنوان رئیس گردان‌های عزالدین قسام حماس فعالیت می‌کرده دیگر فردی بوده که از برنامه حمله حماس به اسرائیل مطلع بوده است. محمد ضیف و حماس از دو سال و نیم قبل برای برنامه این حمله برنامه‌ریزی می‌کردند و این دو مقام ارشد حماس در نوار غزه از سه ماه پیش از آغاز عملیات، ارتباط‌ها و تماس‌های خود را با رهبری حماس پر خارج از نوار غزه قطع کردند.

ضمن این‌که در مدت کوتاهی پیش از حمله یحیی سنوار و محمد ضیف تمامی فرماندهان ارشد حماس را تغییر دادند تا احتمال اطلاع یافتن اسرائیل از انجام این عملیات به حداقل برسد.

تصاویر چندانی از محمد ضیف در رسانه‌ها موجود نیست و او عموماً در سایه فعالیت کرده هرچند وی تاکنون حدود هفت بار مورد سوءقصد اسرائیل قرار گرفته است. البته این گزارش افزوده که احتمالاً در این حملات محمد ضیف آسیب‌های جدی دیده و بخش‌هایی از اعضای بدنش و حتی چشمانش را از دست داده است.

یک منبع دیگر هم به فیگارو گفته که محمد سنوار، برادر کوچک‌تر یحیی سنوار را باید به‌عنوان رهبر واقعی شاخه مسلح حماس معرفی کرد. پیش از این تلگراف در گزارشی خبر داده بود که محمد سنوار از چندین سوءقصد اسرائیل جان سالم به در برده است.

او همچنین در سال ۲۰۱۴ خبر مرگ خود را جعل کرد و در یک صحنه‌سازی تلاش کرد اینگونه برای اسرائیلی‌های تصویرسازی کند که کشته شده است.

اما ماه گذشته ارتش اسرائیل ویدئویی از برادران سنوار منتشر کرد که این دو را در خودرویی و در حال عبور از یک تونل عظیم در شمال غزه نشان می‌داد.

گزارش‌ها حاکی از آن است که اسرائیل معتقد است محمد سنوار نقش مهمی در طراحی حملات هفت اکتبر ایفا کرده است و احتمالاً او به همراه محمد ضیف و یحیی سنوار تنها سه نفری بوده‌اند که از جزئیات این عملیات اطلاع داشته‌اند. مقام‌های اسرائیلی اطلاعاتی‌هایی را در نوار غزه پخش کرده‌اند که براساس آن به کسانی که اطلاعاتی در خصوص یحیی سنوار داشته

باشند، مبلغ ۴۰۰ هزار دلار پاداش داده خواهد شد. پاداش برای اطلاع از محمد سنوار ۳۰۰ هزار دلار تعیین شده و برای اطلاعات مربوط به محمد ضیف هم پاداشی ۱۰۰ هزار دلاری در نظر گرفته شده است. یک منبع دیگر به فیگارو در خصوص محمد ضیف گفته که او هنوز زنده است اما با عصا راه می‌رود. با این حال او سرش خوب کار می‌کند و با وجود مشکلات جسمی که دارد نقش مهمی در طراحی اقدامات حماس علیه اسرائیل ایفا کرده است. در عین حال این منبع افزوده که کسی که تیپ‌ها را به حرکت در می‌آورد محمد ضیف نیست بلکه محمد سنوار است.

تحلیل‌گر آمریکایی: بایدن ما را شریک جنایات جنگی اسرائیل کرد

«رئیس‌جمهور آمریکا در خاتمه سال ۲۰۲۳ در حوزه سیاست خارجی چیزی برای افتخار کردن چه در ارتباط با جنگ اوکراین، چه جنگ غزه و چه از بین رفتن اقتدار جهانی آمریکا نداشته و کشورش را شریک در جنایات جنگی علیه غیرنظامیان فلسطینی کرده است.» دنیل لاریسون، ستون‌نویس نشریات آمریکایی ریسپانسیبل استیت گرفت، آمریکن کانزرواتو و آنتی وار در تحلیلی در خاتمه سال ۲۰۲۳، سیاست خارجی دولت جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا در این سال را یک شکست دانسته و نوشته است:

«در پایان سال ۲۰۲۳ آمریکا بیش‌تر از ابتدای این سال تحت فشار قرار گرفته و رئیس‌جمهور آمریکا موفقیت‌های سیاسی خیلی کمی را رقم زده است. در بخش عمده سال رئیس‌جمهور آمریکا ناکامی چندان بزرگی را احساس نکرد اما این روند در دو ماه گذشته با چک سفید امضایی که بایدن برای دولت اسرائیل برای به راه انداختن یک جنگ وحشیانه در غزه کشید تغییر پیدا کرد.

در هفتم اکتبر، همچنان که جنگ در اوکراین به یک بن‌بست وارد شده بود، رئیس‌جمهور آمریکا کشورش را متعهد به پشتیبانی از یک جنگ خارجی دیگر بعد از حمله هفتم اکتبر حماس به اسرائیل کرد. با وجود آن‌که آمریکا تحت هیچ اجباری برای پشتیبانی از این جنگ قرار نداشت، رئیس‌جمهور آمریکا تصمیم گرفت آن را تبدیل به یکی از سیاست‌های انحصاری خودش کند و در گفت‌وگوهای عمومی خود حمایت از اوکراین را به حمایت از اسرائیل گره زد. بایدن نتوانسته کسی را درباره این‌که حمایت بی‌قید و شرط واشنگتن از کارزار اسرائیل به نفع ایالات متحده آمریکا است قانع کند و از آن زمان تا کنون هزینه‌های این حمایت بی‌قید و شرط در حال افزایش بوده است.

از سوی دیگر، حمایت بایدن از جنگ اسرائیل موجب شد که نیروهای آمریکایی مستقر در عراق و سوریه در معرض حملات جدیدی از سوی نیروهای شبه‌نظامی محلی قرار بگیرند و همین‌طور این حمایت موجب افزایش خطرات علیه کشتی‌های آمریکایی در دریای سرخ به این دلیل که حوثی‌های یمن برای اعتراض به جنگ اسرائیل دست به حمله علیه

کشتی‌های تجاری زده‌اند، شده است. ریسک تبدیل شدن این جنگ به یک جنگ بزرگتر و گسترش آن به بخش‌های دیگر منطقه رو به افزایش بوده همان‌طور که ریسک ورود پیدا کردن مستقیم آمریکا به جنگی با چند جبهه افزایش پیدا کرده است.

غریزه رئیس‌جمهور آمریکا برای پشتیبانی از اسرائیل تا هر میزان ممکن باعث شده که احتمال در گرفتن یک جنگ بزرگتر بیش‌تر شده و نیروهای آمریکایی با خطری بزرگتر مواجه شوند.

...

حمایت آمریکا از اسرائیل در جنگ غزه به دو صورت حمایت و اشنگتن از کی‌یف در جنگ اوکراین را تضعیف کرده است. اول این که جنگ غزه موجب شد آمریکا یک بار دیگر تمرکز خود را به خاورمیانه معطوف کرد و توجه و منابعش از اوکراین منحرف شوند. در درجه دوم آمریکا با حمایت از اسرائیل لفاظی‌هایی که خودش در حمایت از اوکراین مطرح ساخته بود را به تمسخر گرفت. ایالات متحده در بخش عمده‌ای از دو سال گذشته در اهمیت قوانین بین‌الملل برای جلب حمایت از اوکراین داد سخن سر داد و سپس نشان داد که همان استاندارد که از کشورهای دیگر انتظار دارد را از شرکا و مشتریان خودش ندارد.

آفریقای جنوبی پرونده «نسل‌کشی» را علیه اسرائیل در دادگاه بین‌المللی به جریان انداخت

آفریقای جنوبی روند دادرسی در دیوان بین‌المللی کیفری را در ارتباط با نقض ادعایی کنوانسیون نسل‌کشی از سوی اسرائیل به‌دلیل حملات آن علیه فلسطینی‌ها در نوار غزه را آغاز کرده است.

بر اساس بیانیه روز جمعه هشتم دی ۲۹- دسامبر، این دیوان که به «دادگاه بین‌المللی» معروف است، آفریقای جنوبی در تقاضای خود گفته که «اسرائیل دست به اقدامات نسل‌کشی زده، درگیر آن است و خطر دست زدن به اقدامات بیشتر نسل‌کشی علیه فلسطینی‌ها در غزه وجود دارد.»

این کشور، همچنین مدعی است که اسرائیل «به قصد مشخص ... نابودی فلسطینی‌ها در غزه به عنوان بخشی از دایره وسیع ملیت، نژاد و گروه قومی فلسطینی» دست به اقدام می‌زند.

اسرائیل این ادعای آفریقای جنوبی را کاملاً بی‌اساس و فاقد مبنای حقوقی دانسته و گفته که در جنگ با گروه افراطی حماس در نوار غزه به «موازیین قانونی بین‌المللی» پایبند است.

گروه افراطی حماس از سوی آمریکا و اتحادیه اروپا گروهی تروریستی قلمداد می‌شود.

وزارت خارجه اسرائیل در بیانیه‌ای گفته است: «آفریقای جنوبی همدست یک گروه تروریستی است که خواهان نابودی اسرائیل است. مردم غزه دشمن اسرائیل نیستند که تمام تلاش خود را به کار می‌گیرد تا به غیرنظامیان کمترین آسیب وارد شود.»

واکنش تند اسرائیل به طرح شکایت آفریقای جنوبی در دیوان دادگستری بین‌المللی

اسرائیل با خشم به طرح شکایت آفریقای جنوبی در دیوان دادگستری بین‌المللی مبنی بر این‌که اسرائیل در غزه درگیر «اقداماتی برای نسل‌کشی» بوده، واکنش نشان داده است.

وزارت خارجه اسرائیل، این اقدام را «سوءاستفاده تحقیرآمیز و نفرت انگیز» از این دادگاه خواند. این کشور، آفریقای جنوبی را به همکاری با هدف حماس برای نابودی کشور اسرائیل متهم کرد.

دیوان دادگستری بین‌المللی، طرح این شکایت درباره نقض ادعایی تعهدات اسرائیل براساس کنوانسیون نسل‌کشی را تایید کرد.

ماه گذشته، سیریل رامافوسا، رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی، اسرائیل را به ارتکاب جنایات جنگی در غزه متهم کرد.

وقایع ایران در سال ۲۰۲۳

جمهوری اسلامی ایران، سال ۲۰۲۳ را با اعدام آغاز و با اعدام نیز تمام کرد. بامداد ۱۷ دی‌ماه ۱۴۰۱، تنها ۱۰ روز از آغاز سال ۲۰۲۳ گذشته بود که مقام‌های امنیتی جمهوری اسلامی دو جوان معترض زندانی را پای چوبه دار بردند. محمدمهدی کرمی و محمد حسینی در جریان رسیدگی به پرونده اعتراض‌های سراسری پس از قتل مهسا امینی در بازداشتگاه گشت ارشاد، به اعدام محکوم شدند. هر دو جوان از شرکت‌کنندگان در مراسم چهل‌مدت نجفی، پارسا رضادوست و سارینا اسماعیل‌زاده در کرج بودند.

در آن روز، ۱۲ آبان ۱۴۰۱ و در هفته هفتم اعتراض‌ها، سیل جمعیت به سمت بهشت سکینه، گورستانی در کرج، روان بود که یک بسیجی به سمت جمعیت حمله برد و در درگیری کشته شد. جمهوری اسلامی به خونخواهی این بسیجی به نام روح‌الله عجمیان، ۱۵ نفر را دستگیر کرد که ۱۱ نفر از آن‌ها جمله محمد حسینی و محمدمهدی کرمی، به «افساد فی‌الارض» متهم شدند. دادگاه در کرج برگزار شد و این دو جوان در دی‌ماه ۱۴۰۱، بی‌آنکه درباره نقش آن‌ها در مرگ روح‌الله عجمیان سند و مدرکی وجود داشته باشد، اعدام شدند.

آرمیتا گراوند، نوجوان ۱۷ ساله‌ای که مهر ۱۴۰۲ از مدرسه به خانه برمی‌گشت، قربانی همین انتقام‌گیری کور حکومت شد. آرمیتا به همراه دوستانش، در حالی که حجاب بر سر نداشت، در ایستگاه مترو میدان شهدا در مرکز تهران وارد واگن قطار شد. گزارش شده است که ماموران حجاب‌بان در همین زمان به او حمله می‌شوند.

در پی هل دادن ماموران، سر آرمیتا به ستون فلزی پایین واگن برخورد کرد و به کما رفت. جمهوری اسلامی دلیل این رویداد را افت فشار خون آرمیتا اعلام کرد و فیلم واگن‌های مترو را هم نشان نداد و مدعی شد که این قطارها دوربین ندارند؛ ادعایی که بعدتر مدارکی برای اثبات نادرستی‌اش منتشر شد. آرمیتا به مدت چندین هفته تحت تدابیر شدید امنیتی، در یک بیمارستان نظامی بستری ماند تا این‌که در روز ۶ آبان، مرگ او اعلام شد.

مراسم خاکسپاری آرمیتا هم صحنه قلدری و قدرت‌نمایی نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی شد. ماموران امنیتی محل خاکسپاری آرمیتا در بهشت‌زها را محاصره کردند و به سمت حاضران در مراسم یورش بردند و تعدادی را دستگیر کردند.

به این ترتیب، جمهوری اسلامی سال ۲۰۲۳ را با «زهرچشم گرفتن» از معترضان و مردم ایران آغاز کرد. این رعب و وحشت حکومتی در سراسر سال ۲۰۲۳ به اشکال مختلف ادامه داشت. از صدور احکام سنگین برای معترضان تا تدوین لایحه حجاب و عفاف برای جرم‌انگاری پوشش اختیاری گرفته تا توقیف خودرو، مزاحمت برای زنان در معابر عمومی و حمله به آن‌ها، گسیل نیروهای بسیجی تحت پوشش امر به معروف به اماکن عمومی و فیلم‌برداری از زنانی که به حجاب اجباری تن نمی‌دادند.

جمهوری اسلامی در سال ۲۰۲۳ برای مرعوب کردن مردم از روش همیشگی‌اش با شدت بیشتری استفاده کرد. تنها در ۱۰ ماه نخست سال ۲۰۲۳، یعنی تا میانه مهرماه ۱۴۰۲، شمار اعدام‌ها در ایران از ۶۰۰ مورد فراتر رفت. نهادهای حقوق بشری که گزارش‌های نقض حقوق بشر را مستند می‌کنند، اشاره کرده‌اند که این بیش‌ترین شمار اعدام در کمتر از یک سال از ۲۰۱۶ تاکنون است. متهمانی از گروه‌های ملی و مذهبی در اقلیت و نیز معترضان سیاسی و

محکومان جرائم عمومی هدف این اعدام‌ها بودند و دوسوم اعدام‌شدگان هم متهمان پرونده‌های قاچاق مواد مخدر اعلام شدند.

جمهوری اسلامی و دولت بایدن در سال ۲۰۲۳، توافق کردند که دارایی‌های مسدودشده ایران در کره جنوبی را به قطر منتقل شود و در اختیار جمهوری اسلامی قرار گیرد. در ازای این معامله، تعدادی از گروگان‌های آمریکایی یا دارای تابعیت دوگانه در زندان‌های ایران هم آزاد شدند و به آمریکا رفتند. در مقابل، آمریکا هم چند زندانی ایرانی را آزاد کرد که البته تنها دو نفرشان به ایران بازگشتند.

منتقدان بایدن می‌گویند باج دادن و کرنش در برابر جمهوری اسلامی این پیام را به جمهوری اسلامی می‌دهد که می‌تواند با دست بازتر به تنش‌آفرینی در خارج از مرزها و سرکوب مخالفان در داخل مرزها بپردازد.

در سال ۲۰۲۳ با میانجی‌گری چین، تنش‌های چندین ساله میان تهران و ریاض هم اندکی تخفیف یافت. عربستان سعودی و جمهوری اسلامی سفرایشان را پس از چند سال قطع رابطه دیپلماتیک، راهی پایتخت‌های یکدیگر کردند و در تلاش‌اند تا مسائل‌شان را به شکلی دیپلماتیک حل و فصل کنند.

در سال ۲۰۲۳، سپاه پاسداران باز هم بیشتر به عنوان بازوی سرکوب رهبر جمهوری اسلامی قدرت‌ش را بیش از گذشته در داخل ایران بسط داد و اکنون دولت، مجلس و مهم‌ترین بخش‌های امنیتی و اصلی‌ترین نیروی نظامی ایران را سپاهیان در اختیار دارند. سیاست خارجی جمهوری اسلامی هم تابعی از میل و اراده سرداران سپاه است و سفارتخانه‌های ایران در منطقه جولانگاه نیروهای سپاه قدس یا سازمان اطلاعات سپاه‌اند و سمت‌های دیپلماتیک در این سفارتخانه‌ها در اختیار افرادی است که کارشان نه بهبود روابط اقتصادی یا توسعه مناسبات بین‌المللی ایران که ایجاد ارتباط با گروه‌های شبه‌نظامی برای به آتش کشیدن منطقه و جهان است.

در سال ۲۰۲۳، هم‌چنان دزدی‌ها و فساد سیستماتیک در جمهوری اسلامی گسترش پیدا کرد در حالی که بحران‌های اقتصادی، بیکاری و فقر بیش‌تر شد به‌طوری که چشم‌انداز بهبود وضعیت وجود ندارد و جمهوری اسلامی هم هر روز حتی به سفره خالی مردم نیز دست درازی می‌کند.

حمیدرضا امام‌قلی‌تبار، بازرس مجمع عالی نمایندگان کارگران کشور درباره وضعیت اشتغال در کشور گفت: میزان حقوق نیروی کار در ایران بر اساس آمارهای بین‌المللی، جزو ده کشور آخر جدول است و با ارفاق می‌توان گفت بعد از ونزوئلا رتبه دوم را از آخر داریم و این درحالی‌ست که حقوق نیروی کار در کشورهای همسایه خیلی بالاتر است. به گفته وی، اگرچه کارگران در گذشته هم بدون محاسبه سبد معیشت، یک عقب ماندگی‌های مزدی داشتند اما از زمانی که سبد معیشت مبنای تعیین حقوق قرار گرفت عددها هم محافظه‌کارانه تعیین شد.

روز پنجشنبه هفتم دی ۲۸- دسامبر، کارگران گروه ملی فولاد اهواز در ششمین روز اعتراض خود در تمام بخش‌های شرکت دست از کار کشیده و تجمع کردند. مدیریت و مسئولین حکومتی از کارگران خواستند که در جلسه‌ای برای مذاکره شرکت کنند. نمایندگانی از کارگران در این نشست با نمایندگان اداره کار استان و بانک ملی و چند دستگاه دولتی شرکت دارند. اما با تأکید بر روشن بودن خواست‌هایشان اعلام کرده‌اند که مذاکره می‌کنند اما با احدی بر سر خواست‌هایشان مصالحه نخواهند کرد و کوتاه نخواهند آمد.

مطالبات فوری اعلام شده این کارگران عبارتند از: رفع ممنوعیت ورود به شرکت کارگران تعلیق شده و بازگشت به کار کارگران اخراج شده قبلی، همسان‌سازی دستمزد ها برابر دریافتی کارگران شرکت‌های فولادی همجوار، اجرای کامل و فوری طبقه‌بندی مشاغل، برکناری مدیرعامل فاسد و خلع مالکیت از بانک ملی و مشارکت کارگران در امر مدیریت شرکت و قراردادی شدن کلیه کارگران واسطه شفق.

گروه ملی فولاد اهواز، یکی از مهم‌ترین کانون‌های فعال اعتراضات کارگران با اتکا به مجمع عمومی برای تصمیم‌گیری جمعی هستند. چهار تشکل و گروه کارگری به اسامی سندیکای کارگران نیشکر هفت‌تپه، گروه اتحاد بازنشستگان، کمیته هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل‌های کارگری و کارگران بازنشسته خوزستان حمایت خود را از اعتراضات کارگران فولاد اعلام کرده‌اند. این حمایت‌ها و همبستگی‌ها در حال گسترش است.

برمبنای گزارش رسانه‌های داخلی ایران در استان خوزستان قیمت نان ۳۰ درصد افزایش قیمت داشته است. این افزایش بدون اعلام قبلی دولت صورت گرفته است. بر این مبنای، قیمت نان تافتون در خوزستان روز چهارشنبه ۵۰۰ تومان بوده که به یکباره در روز پنجشنبه ۷ دی‌ماه به ۶۵۰ تومان افزایش یافته است.

مسئولان امر واکنش‌های متناقضی به افزایش قیمت نان داشته‌اند. مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خوزستان از این افزایش اعلام بی‌اطلاعی کرده است. در صورتی که رئیس اتحادیه نانوایان دزفول به خبرگزاری فارس گفته که براساس مجوزات قانونی نان تافتون حدود ۳۰ درصد در سراسر این استان افزایش یافته است.

به گفته او، در اصفهان نیز ۴۰ درصد بر قیمت نان گران شده که ناشی از افزایش قیمت خمیر مایه و دستمزد گارگران است.

نان اصلی‌ترین منابع غذایی برای مردم ایران به شمار می‌رود که همچنان ۹۵ درصد شامل نان سنتی می‌شود. تورم نزدیک به ۱۴۰ درصدی و کاهش جدی دستمزدها باعث شده تا تامین نان نیز دشوار شود.

طبق آخرین گزارش منتشر شده، مجمع جهانی اقتصاد رتبه شکاف جنسیتی ایران، در ۱۴۶ کشور جهان، ۱۴۳ است که نشان از وخامت اوضاع حقوق بشر زنان در ایران دارد، و مکرر گفته شده است که تا این تبعیض‌ها علیه زنان ایران رفع نشود، مناقشه بر سر مطالباتی مانند حجاب اجباری نیز، ابعاد پیچیده‌تری به خود خواهد گرفت.

کسری بودجه ایران

مجلس شورای اسلامی روز سه‌شنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۲ برابر با ۱۲ دسامبر ۲۰۲۳، لایحه بودجه ۱۴۰۳ را رد کرد. منابع رسمی گوناگون دلیل اصلی رد این لایحه را کسری بودجه اعلام کردند. اخبار ضد و نقیضی از میزان کسری بودجه اعلام شده است. برخی منابع از کسری بودجه هزار همت (همت = هزار میلیارد تومان) سخن می‌گویند و برخی دیگر این رقم را تا ۴۰۰ هزار همت نیز اعلام کرده‌اند. اما نقطه اشتراک همه آن‌ها این است که کسری بودجه در لایحه

بودجه ۱۴۰۳ کاملاً مشهود است. با وجود این، دولت زیر بار این ارقام نمی‌رود و می‌گوید هیچ کسری بودجه‌ای در کار نیست.

بر اساس آخرین گزارشی که تاکنون مرکز پژوهش‌های مجلس از لایحه بودجه ۱۴۰۳ منتشر کرده است، میزان کسری بودجه در سه بخش بررسی شده است که شامل «کسری تراز عملیاتی»، «کسری بودجه عمومی»، و «کسری اقلام فرابودجه‌ای» می‌شود. طبق این آمار، به‌طور کلی میزان «کسری تراز عملیاتی» در لایحه بودجه ۱۴۰۳ مبلغ ۳۰۵ همت (هزار میلیارد تومان) ذکر شده است. همچنین، «کسری بودجه عمومی» در این لایحه ۵/۲۷۲ همت و «کسری اقلام فرابودجه‌ای» ۵۵۷ همت برآورد شده است.

در نتیجه، بر اساس این گزارش، در مجموع «هزار و ۱۳۴ همت» کسری بودجه در برای سال ۱۴۰۳ پیش‌بینی شده است.

حمیدرضا حاجی‌بابایی، رئیس کمیسیون تلفیق بودجه مجلس، در یک برنامه تلویزیونی اعلام کرد که بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۳، دولت کسری بودجه ۴۰۰ همتی خواهد داشت. حاجی‌بابایی در برنامه تلویزیونی «گفت‌وگوی ویژه خبری» با داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه، مناظره کرد و با اشاره به کسری بودجه ۴۰۰ همتی اعلام کرد که مجلس به همین دلیل این لایحه را رد کرده است.

در این مناظره، حاجی‌بابایی اختلاف‌نظر ۴۰۰ همتی با داود منظور داشت. نماینده دولت می‌گفت هیچ کسری بودجه‌ای وجود ندارد و این اختلاف ۴۰۰ همتی عجیب به‌نظر می‌آید.

رئیس کمیسیون تلفیق در مورد این کسری بودجه گفت: «در لایحه بودجه برای سال ۱۴۰۳، در حالی ۷۵۸ همت هزینه پیش‌بینی شده است که تنها ۶۰۰ همت درآمد در نظر گرفته شده بود. یعنی حداقل ۱۵۸ همت بودجه سال آینده کسری دارد. این را دولت چگونه می‌خواهد تراز کند؟»

او در ادامه بار دیگر با اشاره به این‌که در خوش‌بینانه‌ترین حالت بودجه سال آینده حدود ۴۰۰ همت کسری دارد، گفت: «آقای منظور طوری ناترازی انرژی را تفسیر می‌کند انگار مجلس می‌گوید انرژی گران شود. خیر. مجلس طرفدار مردم است و می‌خواهد ارزان کند. برای مثال، در تبصره ۱۴ بودجه سال جاری، ۶۵۰ همت اعتبار در نظر گرفته شده و الان تا برج ۸ حدود ۱۲۵ همت کسری دارد و پیش‌بینی مجلس تا پایان سال بیش از ۲۰۰ همت کسری است و سال گذشته نیز بر همین منوال بود.»

از سوی دیگر، جبار کوچکی‌نژاد، عضو کمیسیون برنامه و بودجه، نیز تأیید کرد که کسری بودجه اصلی‌ترین دلیل رد کردن لایحه است. این نماینده مجلس در گفت‌وگو با ایلنا، کسری بودجه را بیش‌تر از ۳۰۰ همت عنوان کرد و گفت: «مهم‌ترین و اولین عامل رای ندادن مجلس به کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۳ بحث کسری بودجه است. در بودجه ۱۴۰۳، یک کسری بالای ۳۰۰ هزار میلیارد تومانی دیده شد که این کسری هم قابل جبران نبود.»

(توجه کنید که در واقع عنوان همت، یک واحد پولی رسمی جدید و متفاوت نیست. همت صرفاً مخفف هزار میلیارد تومان است و به جز این، هیچ معنا یا کاربرد دیگری ندارد. همچنین در نظر داشته باشید که به اشتباه برای بیان هزار میلیارد ریال از عبارت همت استفاده نکنید. با توجه به این که واحد پول رسمی ایران ریال است و رقم همت به تومان بیان می‌شود، احتمال وقوع اشتباه در این مورد وجود دارد. بنابراین در این باره توجه لازم را داشته باشید.)

یک استاد دانشگاه علامه طباطبایی بحثی تکراری در مورد بودجه در جمهوری اسلامی را پیش کشیده است. حجت‌الله میرزایی، استاد دانشگاه علامه طباطبایی، به این موضوع پرداخته است که دولت بار کسری بودجه را بر دوش مردم انداخته و هیچ‌وقت از بودجه نهادهای حکومتی نمی‌کاهد.

میرزایی در این باره گفت: «دولت به هیچ وجه حاضر نیست از هزینه های غیرضرور خود- از جمله هزینه هایی که دخالت در اقتصاد ایجاد کرده یا هزینه های بسیاری از موسسات غیرضروری، که نه تنها کمکی به حقوق شهروندی نمی کنند، بلکه حتی کارکرد اصلی آنها تضییع حقوق شهروندی است، یا سازمان هایی که کارکردی جز بوق های ایدئولوژیک ندارند، مانند صدا و سیما- بکاهد.»

این اقتصاددان در گفت و گو با جماران گفت: «چرا در رابطه با آنها هیچ صرفه جویی نمی شود؟ اما انواع و اقسام بار مالی و ریخت و پاش ها را به جامعه تحمیل می کنند. این کسری بودجه چرا ایجاد شده و چرا دولت بخش زیادی از هزینه های غیرضروری خود را کاهش نمی دهد؟ اما انواع و اقسامی از ریاضت ها و دشواری ها را، مانند کاهش دائمی قدرت خرید صاحبان حقوق و دستمزد ثابت، به مردم تحمیل می کند؟»

طبق قانون، دولت باید ظرف چند روز برای اصلاح ایرادهای لایحه اقدام کند. مجلس نیز دو روز فرصت دارد که لایحه اصلاح شده را دوباره بررسی کند. اما مشخص نیست این میزان کسری بودجه، که در چند ماه بررسی لایحه بودجه به چشم دولت نیامده است، اکنون چگونه قرار است در ظرف چند روز رفع شود.

کسری بودجه، ناهماهنگی بین بودجه و برنامه، شوک های تورمی، و افزایش مالیات بخشی از مشکلات تازه اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ خواهد بود.

روزنامه اعتماد، در گزارشی تحلیلی از بودجه ۱۴۰۳ و مشکلات پیش روی اقتصاد ایران به این موضوع پرداخته است که مردم ایران در سال ۱۴۰۳ چقدر فقیرتر خواهند شد. بر اساس این گزارش، شوک های تورمی بیشتر از ۵۰ درصد، فشارهای مالیاتی در حوزه های گوناگون کسب و کار، مالیات بر درآمد، مالیات بر حقوق کارکنان و مسکن و خودرو، و از سوی دیگر، بحران مدیریت مالی بر کالاهای یارانه ای سبب معیشت مردم، از جمله عواملی اند که باعث فقیرتر شدن مردم ایران در سال جدید می شوند.

همچنین، منابع عمومی دولت در بودجه سال آینده با رشد ۷/۱۶ درصدی به ۲ هزار و ۴۲۹ همت (هزار میلیارد تومان) و درآمدهای پایدار نیز با رشد ۴۱.۹ درصدی به هزار و ۴۹۵ همت رسیده است. فروش نفت نیز در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ در مقایسه با قانون بودجه سال گذشته کاهش ۱۶ درصدی داشته است.

بر اساس بررسی این رسانه با اتکا به بودجه سال ۱۴۰۳، مقدار صادرات نفت خام و میعانات گازی یک میلیون و سیصد و پنجاه هزار بشکه در روز، با قیمت هر بشکه نفت صادراتی معادل ۶۵ یورو، تخمین زده شده است. بر این اساس، دستکم در بهترین حالت، بر اثر تورم ۵۰ درصدی و افزایش حقوق ۲۰ درصدی و فشار مضاعف با اعمال مالیات افزایشی بیش از ۵۰ درصد، سفره مردم در سال آینده تا ۳۰ درصد دیگر کوچکتر خواهد شد.

با این حال، رئیس سازمان برنامه و بودجه معتقد است که افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده ۶/۰ درصد تورم را افزایش می دهد. درآمدهایی مالیاتی بیشترین سهم را در بودجه سال آینده و در بخش درآمدهای پایدار دولت دارد. این درآمدها با رشد ۸/۴۹ درصدی نسبت به سال جاری، هزار و ۱۲۲ همت پیش بینی شده است. افزایش نزدیک به ۵۰ درصدی مالیات و اثرات احتمالی آن بر تولید و معیشت مردم، افزایش حدود ۳۶ درصدی فروش اوراق به عنوان منبعی ناپایدار، دیده نشدن منابع همسان سازی و متناسب سازی حقوق بازنشستگان، و کسری بودجه از جمله ایرادهای مجلس به لایحه بودجه سال آینده بود.

روزنامه اعتماد در ادامه، ضمن اشاره به تداوم تورم دو رقمی- با اعلام رسمی دولت در حد ۴۰ درصد و در واقعیت احتمالاً حداقل ۵۰ درصد- نوشته است که در ازای افزایش درآمدهای مالیاتی دولت، با رشد سالانه ۵۰ درصدی، و بر

اثر تغییرات و نارسایی‌ها در معافیت‌های مالیاتی در برخی کالاها و خدمات معاف از مالیات، که برای پیشرانی اقتصاد پروژه‌ها تنظیم می‌شود، و نیز امکان تاب‌آوری مردم و بنگاه‌های اقتصادی برای واجد بودن تحقق سیاست‌های مالیاتی دولت، نوعی نافرجامی از هم‌اکنون پیش‌بینی می‌شود. در نتیجه، اخذ مالیات‌های سنگین‌تر از سال‌های قبل فشار مضاعفی بر مردم وارد می‌کند.

اما نهادهای حکومتی بدون این‌که از این مشکلات اقتصادی که مردم با آن دست و پنجه نرم می‌کنند گزند بی‌بینند، همچنان قدرتمندتر از قبل و با بودجه‌هایی که میزان تورم در آن‌ها لحاظ شده است، سال آینده را سر خواهند کرد. در بودجه ۱۴۰۳، برای نخستین بار اجازه رسمی به نهادهای نظامی و حکومتی برای فروش نفت داده شده است. دور زدن تحریم‌های آمریکا درآمدهای غیررسمی از فروش نفت را افزایش داده است. به این ترتیب، شخصیت‌ها و گروه‌های بسیاری با تکیه بر فروش نفت و دور زدن تحریم‌های آمریکا می‌توانند درآمدهای کلانی به جیب بزنند.

در همین ارتباط، در لایحه بودجه سال آینده به ستاد کل نیروهای مسلح اجازه فروش نفت خام و میعانات گازی تا سقف ماهانه ۱۳۴ همت (هزار میلیارد تومان) به‌منظور تقویت بنیه دفاعی داده شده است. این میزان معادل فروش ۱۰۴ میلیون بشکه نفت، یعنی ۲۱ درصد از کل صادرات نفتی کشور است. این در حالی است که بر اساس قانون، انحصار فروش و صادرات نفت ایران در اختیار شرکت ملی نفت است. پیش از این و بر اساس تبصره ۱۹ نخستین بودجه‌ای که ابراهیم رئیسی در سال ۱۴۰۰ به مجلس برد، برخی افراد با عنوان کلی «اشخاص مورد تایید دستگاه‌های اجرایی» چنین مجوزی گرفته بودند.

در چند سال اخیر، سپاه با داشتن حق فروش نفت به حکومتی موازی تبدیل شده است و این طور که به نظر می‌رسد، در سال آینده نیز وضع بر همین منوال خواهد بود. این نهاد اکنون بدون نیاز به بودجه و با فروش مستقیم نفت و کسب درآمد از این فروش، به بهانه تقویت بنیه نظامی، بی‌نیاز از دولت و دیگر نهادهای حکومتی است.

سپاه و «اشخاص مورد تایید دستگاه‌های اجرایی»، که بر اساس تجربه‌های گذشته ممکن است برخی از آن‌ها بعد از گذشت چند سال با اسم مستعار در دادگاه‌های مفساد اقتصادی دیده شوند، با آزادی کامل و بدون پرداخت مالیات، از بودجه عمومی ایران ارتزاق می‌کنند و مالیاتی هم از درآمدهایشان به دولت بر نمی‌گردانند. از سوی دیگر، به‌دلیل تصمیم‌های دولت و مجلس، مردم در سال آینده محکوم به کوچک‌تر شدن سی درصدی سفره‌هایشان شده‌اند.

معلمان ایران؛ زندان، تبعید و حذف رتبه‌بندی؛ منع تعقیب برای مدیران

در یک هفته منتهی به نهم دی‌ماه، وضعیت معلمان و فعالان صنفی کماکان با احکام مختلف قضایی و مجازات‌های تنبیهی و تکمیلی همراه بود. اعمال فشار بر معلمان در حالی رخ داده است که، مدیرکل منصوب شده حاکمیت در آموزش و پرورش استان فارس، که با اتهام اختلاس مواجه شده بود، با وجود صدور قرار اولیه نظارت و منع اشتغال شش ماهه، یک‌باره از سوی محاکم قضایی حکم منع تعقیب دریافت کرده است. در مورد دیگری، فرماندار شهرستان داراب، مدیرکل آموزش و پرورش این شهر را به‌دلیل ناتوانی در تامین امکانات برای اجرای انتخابات مجلس، تهدید به اخراج کرده است.

کانال شورای هماهنگی تشکلهای صنفی فرهنگیان ایران، با انتشار حکم صادره از سوی شعبه دهم بازپرسی دادسرای ویژه امور جنایی و جرایم امنیتی شهر شیراز نوشت: «آموزش و پرورش فارس که با هم‌دستی نیروهای امنیتی، پرونده‌سازی‌های گسترده‌ای علیه فعالان (صنفی) فارس انجام داده و بسیاری از معلمان را از حق معیشت بدیهی خود محروم کرده -خود- سرگرم غارت اندک بودجه‌آموزش و پرورش بوده‌اند.»

این شورا که پیش‌تر تصویر قرار شش ماهه نظارت و منع اشتغال خلیل عسکری را منتشر کرده بود، در ادامه نوشت: «همدستی نیروهای امنیتی با دستگاه قضایی و آموزش و پرورش برای سرکوب فعالان تا جایی است که، غارت‌ها و اختلاس‌ها هم نادیده گرفته می‌شود. به شرطی که تداوم سرکوب مسجل باشد.»

همزمان با انتشار خبر منع تعقیب مدیرکل، روز ۳ دی‌ماه ۱۴۰۲ «مژگان باقری»، یکی از اعضای شناخته شده انجمن صنفی معلمان فارس که برای اجرای حکم دو ساله حبس خود در زندان عادل‌آباد به‌سر می‌برد، با تغییر حکم و با پابند الکترونیکی، محکوم به حبس خانگی شد.

شورای هماهنگی تشکلات صنفی فرهنگیان با انتشار این خبر درباره حبس خانگی با پابند الکترونیکی فعالان صنفی و مدنی، آن را یکی از ابزارهای بی‌شرمانه حاکمیت دانست که افراد را با هزینه مضاعف و تحمیل آن بر اشخاص در خانه‌های خودشان حبس می‌کند: «در حالی که فعالین صنفی به‌شکلی قانونی نسبت به سوءمدیریت حکام اعتراض کرده‌اند، با اتهامات بی‌اساس روانه زندان‌ها می‌شوند. حاکمان در عمل ضعف و ناتوانی خود را در اداره امور با سرکوب گسترده جبران می‌کنند.»

محکومیت «محمد صفوی» معلم بازنشسته و منتقد که با حکم قضایی مجبور به «حضور شش ماهه در نماز جمعه شهرستان بوئین زهرا» شده بود. با اتمام مدت این دوره، پایان یافت.

محاکم قضایی جمهوری اسلامی پس از وقوع جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی، جدا از صدور احکام اعدام و حبس‌های طولانی مدت، اقدام به صدور احکام تنبیهی دیگری همچون: «پاکبانی، مطهری‌خوانی، شرکت در نماز جمعه و...» به‌عنوان جایگزین حبس در زندان‌ها کرده‌اند.

هواپیمای حامل کمک برای غزه به دستور مقامات مصری مجبور به حذف تصویر مهسا امینی شد

انزیکه پنیرو، فیلم‌ساز معروف ایتالیایی-آرژانتینی اعلام کرد به دلیل دستور دولت مصر، عکس مهسا امینی، دختر سقزی که در بازداشتگاه گشت ارشاد جان باخت از روی هواپیمای بوئینگ دریم لاینر که برای عملیات‌های بشردوستانه استفاده می‌شد حذف شد.

این هواپیمای بوئینگ اخیراً برای ارسال کمک‌های بشردوستانه به غزه مورد استفاده سازمان غیردولتی سولیدر (Solidaire) بوده است.

از این طرح در اوایل سال جاری میلادی رونمایی شده بود. علاوه بر تصویر مهسا امینی، تصویری از امیررضا نصرآزادانی فوتبالیست ایرانی که در اعتراض‌های سال گذشته به زندان محکوم شده بود نیز روی این هواپیما نقش بسته بود. پیش از این شایعه شده بود که نصرآزادانی به اعدام محکوم شده است. نصرآزادانی فوتبالیست ۲۷ ساله اصفهانی است که پس از حضور در تیم‌های پایه سپاهان اصفهان، با حضور در راه‌آهن تهران و از آن مهم‌تر تراکتور تبریز حضور در سطح اول فوتبال حرفه‌ای ایران را تجربه کرد. امیر نصرآزادانی برای سه اتهام متفاوت مجموعاً به تحمل ۲۶ سال حبس تعزیری محکوم شد.

در کنار این تصاویر عبارت‌های «هیچ زنی را نباید مجبور به داشتن حجاب کرد»، «هیچ زنی را نباید به‌خاطر نپوشاندن سرش کشت» و «هیچ مردی را نباید به‌خاطر این حرف به دار آویخت» درج شده بود. آقای پینیرو، چند روز پیش در شبکه اجتماعی ایکس با انتشار ویدئویی از عملیات پاک کردن تصویر مهسا امینی از روی این هواپیما، تصریح کرد که دولت مصر از فرود این هواپیما در فرودگاه بین‌المللی العریش ممانعت کرده بود و دلیل آن را لوگوی سیاسی روی دم و بدنه هواپیما اعلام کرد. وی نوشت: «برای این‌که سولیدر بتواند کمک‌های بشردوستانه را برای مردم غیرنظامی غزه ببرد مجبور شدیم عکس مهسا امینی و عبارت مربوط به آن را از روی هواپیما حذف کنیم در غیر این‌صورت دولت مصر به ما اجازه فرود در العریش را نمی‌دهد.»

این هواپیما با این اقدام موفق شد پنج‌شنبه ۷ دی ۱۴۰۲، در العریش فرود آید. این بوئینگ در سال ۲۰۲۱ توسط پینیرو خریداری شده است و یک سال بعد برای عملیات بشردوستانه تغییر کاربری داد. این جت ۲۳۷ صندلی دارد و برای پروازهای مربوط به پناهندگان و امدادسانی در سراسر جهانی اداره می‌شود. این هواپیما در سال‌های اخیر، پس از بحران‌ها در افغانستان و اوکراین برای پرواز از این کشورها مورد استفاده قرار گرفت و به تخلیه و انتقال شهروندان به خارج از مناطق جنگی کمک کرد.

جنبش «فتح»: ایران از خون فلسطینی‌ها برای نمایش نفوذ منطقه‌ای خود سوءاستفاده می‌کند

محمد الحورانی، عضو شورای انقلابی جنبش «فتح» وابسته به سازمان آزادی‌بخش فلسطین گفت: ایران از خون فلسطینی‌ها به عنوان کارتی برای نمایش نفوذ منطقه‌ای خود سوءاستفاده می‌کند. محمد الحورانی، چهارشنبه ۶ دی، به «العربیّه» گفت: «بخشی از جوانان عرب فریب شعارهای ایران را خوردند و باید متوجه خطر آن شوند.»

او در ادامه تصریح کرد که حماس یک سازمان فلسطینی است و امیدواریم که ائتلاف‌های سوءاستفاده‌گر منطقه‌ای را کنار بگذارد.

اظهارات مقامات ایرانی

اظهارات الحورانی پس از آن بیان شد که رمضان شریف، سخنگوی سپاه پاسداران ایران اعلام کرد که عملیات «طوفان الاقصی» بخشی از گرفتن انتقام قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران است که ۳ سال پیش در حمله پهپادی آمریکا در عراق کشته شد.

در واکنش به اظهارات شریف جنبش حماس فوراً این اظهارات سخن‌گوی سپاه پاسداران ایران را تکذیب کرد. رمضان شریف، چهارشنبه در نشست خبری با تأیید این که وقایع ۷ اکتبر گذشته یکی از عملیات‌های گرفتن انتقام کشته شدن سلیمانی بود، به تل‌آویو نسبت به حمله مشابه در پاسخ به کشته شدن سردار سرتیپ پاسدار «سیدرضی موسوی» هشدار داد.

پاسخ حماس به اظهارات شریف

از سوی دیگر، جنبش حماس، چهارشنبه در بیانیه‌ای توضیح داد که بارها بر انگیزه‌ها و دلایل انجام عملیات «طوفان الاقصی» به ویژه خطرانی که مسجدالاقصی را تهدید می‌کند، تأکید کرده است. این جنبش در بیانیه خود افزود: «همه اقدامات مقاومت فلسطین در پاسخ به حضور اشغال‌گران و تجاوزات مستمر آن به مردم ما صورت می‌گیرد.»

این در حالی است که شمار کشته‌های فلسطینی در نوار غزه از ابتدای جنگ در هفتم اکتبر گذشته تا این لحظه، به بیش از ۲۰ هزار نفر و تعداد زخمی‌ها به حدود ۵۰ هزار نفر افزایش یافته است و کمبود ورود کمک‌های غذایی و پزشکی در سایه نبود سوخت و قطع ارتباطات، اهالی را در وضعیت فاجعه‌آمیز و فوق‌العاده دشوار و طاقت‌فرسایی قرار داده است.

یک فرمانده ارشد سپاه در «حمله اسرائیل» به سوریه کشته شد؛ سپاه و رئیسی تهدید به «انتقام» کردند
رسانه‌های ایران روز دوشنبه چهارم ۲۵- دسامبر، از کشته شدن سید رضی موسوی، یک فرمانده ارشد نیروی قدس سپاه پاسداران، در «حمله هوایی اسرائیل» به دمشق، پایتخت سوریه، خبر دادند.

تصویری که رسانه‌های ایران از سید رضی موسوی (چپ) در کنار قاسم سلیمانی، فرمانده سابق نیروی قدس سپاه پاسداران، منتشر کرده‌اند

خبرگزاری جمهوری اسلامی، ایرنا، گفته است او از «مستشاران نیروی قدس سپاه» بود که در زمینه «پشتیبانی از محور مقاومت در سوریه» فعالیت می‌کرد.

مقام‌ها و رسانه‌های ایران گروه‌های نیابتی جمهوری اسلامی را با عناوینی مانند «محور مقاومت» معرفی می‌کنند. جمهوری اسلامی ایران، همواره از حضور نیروهای نظامی خود در سوریه به عنوان «مستشاری نظامی» یاد می‌کند.

خبرگزاری تسنیم، نزدیک به سپاه پاسداران، نیز خبر داده که رضی موسوی از قدیمی‌ترین مستشاران سپاه در سوریه و «از همراهان» قاسم سلیمانی، فرمانده پیشین نیروی قدس سپاه، بوده که روز دوشنبه در حمله اسرائیل به منطقه زینبیه دمشق کشته شد.

رسانه‌های نزدیک به جمهوری اسلامی نوشته‌اند که رضی موسوی از دهه ۱۳۷۰ «مسئول پشتیبانی و لجستیک نیروی قدس سپاه در سوریه» بوده و نقش مهمی در حفظ حکومت بشار اسد بعد از آغاز جنگ داخلی سوریه داشته است. او همچنین «مسئول پشتیبانی جبهه مقاومت در لبنان و سوریه» معرفی شده است.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در سوریه، جزئیاتی از نحوه کشته‌شدن این فرمانده سپاه پاسداران بیان کرده است. حسین اکبری به شبکه خبر تلویزیون دولتی ایران، گفته که سید رضی موسوی تا ساعت دو بعدازظهر دوشنبه در سفارت جمهوری اسلامی در دمشق بوده و «پس از پایان کار خود به سمت منزلش حرکت کرد و ساعت ۱۶:۱۰ دقیقه امروز در محل اقامت خود» توسط اسرائیل «با سه موشک هدف قرار گرفت و به شهادت رسید».

به گفته سفیر جمهوری اسلامی ایران، این فرمانده سپاه هنگام هدف قرار گرفتن «به تنهایی در منزل حضور داشت» و «همسرش در مدرسه به عنوان معلم مشغول به کار بود».

خبرگزاری رویترز به نقل از سه منبع امنیتی گزارش داده که «سید رضی موسوی» نام مستعار این فرمانده سپاه بوده و او مسئولیت هماهنگی نظامی بین تهران و دمشق را بر عهده داشته است.

مقام‌های جمهوری اسلامی ایران، بارها گفته بودند که حملات اسرائیل به سوریه بی‌پاسخ نمی‌ماند، از جمله وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران که هشتم شهریور امسال حمله هوایی اسرائیل به فرودگاه بین‌المللی حلب در سوریه را محکوم کرد و گفت که به این اقدامات پاسخ داده خواهد شد.

کمال خرازی، رئیس شورای راهبردی سیاست خارجی جمهوری اسلامی، نیز آذرماه در گفت‌وگو با شبکه الجزیره در پاسخ به سؤالی درباره واکنش ایران به هدف قرار گرفتن پایگاه‌هایش در سوریه گفته بود: «حملات اسرائیل به پایگاه‌های ایرانی در سوریه، هیچ وقت بدون پاسخ نمانده و بی پاسخ نخواهد ماند».

این در حالی است که حملات اسرائیل به مواضع جمهوری اسلامی در سوریه از سال‌ها پیش در جریان بوده ولی گزارشی در مورد پاسخ ایران به این حملات منتشر نشده است.

یک مقام رسمی ارتش اسرائیل شهریور سال ۹۷ اعلام کرد که این کشور در ۱۸ ماه گذشته بیش از ۲۰۰ بار به اهدافی که عمدتاً متعلق به جمهوری اسلامی ایران در سوریه بوده، حمله کرده است.

در واکنش به کشته شدن رضی موسوی، سپاه پاسداران در بیانیه‌ای اعلام کرد که «بی‌تردید رژیم غاصب و متوحش صهیونیستی توان این جنایت را خواهد پرداخت».

ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور اسلامی ایران، نیز در پیامی کشته شدن موسوی را «تسلیت» گفت و این اقدام را «نشانه دیگری از سرخوردگی، عجز و ناتوانی» اسرائیل دانست و افزود این کشور «قطعا توان این جنایت» را خواهد داد.

بعد از کشته شدن قاسم سلیمانی در دی‌ماه سال ۹۸ در عراق به فرمان دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، مقام‌های ایرانی از «انتقام سخت» سخن گفتند و چند موشک به سمت پایگاه عین‌الاسد که محل استقرار نیروهای آمریکایی در عراق بود، شلیک کردند.

بر اساس گزارش رسانه‌های بین‌المللی، اسرائیل از دهه ۱۳۸۰ برای ضربه زدن به برنامه هسته‌ای ایران اقداماتی انجام داده است.

رخنه دادن ویروس رایانه‌ای استاکس‌نت به تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم ایران، خرابکاری تیرماه ۹۹ در سایت نطنز، سرقت اسناد اتمی ایران و انتقال آن به اسرائیل که با هدف «متقاعد کردن» دونالد ترامپ به خروج آمریکا از برجام انجام شد و «ترور دانشمندان هسته‌ای» ایران در طول چند سال از جمله این اقدامات عنوان شده است.

ویدئوی شبیه‌سازی جلسه نتانیا‌هو با سران ارتش و انفجار ناگهانی بمب

تهران هر بار تهدید به پاسخ شدید به ترور مسئولان بلندپایه خود توسط موساد کرده ولی این پاسخ‌ها تا کنون طبق گفته شماری از ناظران، تناسبی با اهمیت ترورهای اجرا شده توسط اسرائیل ندارد. در گیرودار تهدیدات مقامات ایرانی مبنی بر پاسخ به قتل رضی موسوی، مشاور بلندپایه سپاه پاسداران، در پی حمله هوایی اسرائیل به حومه دمشق در دوشنبه ۴ دی، رسانه‌های ایران یک ویدئوی تهدید غیرمستقیم منتشر کرده‌اند. خبرگزاری شبهرسمی «مهر»، ویدئویی از شبیه‌سازی جلسه کابینه امنیتی اسرائیل با حضور بنیامین نتانیا‌هو، نخست وزیر را پخش کرد که در کنار فرماندهان نظامی نشسته درحالی که بمبی زیر میز محل جلوس نتانیا‌هو، کار گذاشته شده است.

به گفته ناظران، این ویدئو با عنوان «عزرائیل بعد از قتل دوست قاسم سلیمانی در سوریه، در انتظار نتانیا‌هو است»، در حکم تهدیدی غیر مستقیم یا پروپاگاندایی برای عصبی‌کردن اسرائیلی‌ها است.

مقامات سیاسی و نظامی جمهوری اسلامی ایران از جمله ارتش و سپاه پاسداران در اظهارات و بیانیه‌های مختلف تهدید کردند که اسرائیل توان کشتن موسوی را که دارای درجه سرتیپی در سپاه بود را خواهد پرداخت. اسرائیل سال‌هاست حملاتی را علیه آن‌چه که اهداف مرتبط با ایران در سوریه توصیف می‌کند، آغاز کرده است. نفوذ تهران در سوریه پس از حمایت از بشار اسد، رئیس‌جمهوری این کشور در جنگی که در سال ۲۰۱۱ آغاز شد، به شکل قابل ملاحظه‌ای افزایش یافت.

طی چند سال گذشته، تهران، موساد اسرائیل را به انجام ترورهایی در خاک خود از جمله قتل محسن فخری‌زاده، از دانشمندان ارشد هسته‌ای ایران در نوامبر ۲۰۲۰ و همچنین حسین صیاد خدایی، سرهنگ سپاه پاسداران در مه ۲۰۲۲، و شماری از اعضای سپاه پاسداران در سوریه، متهم کرده است.

حمله نیروهای آمریکایی در عراق به نیروهای نیابتی جمهوری اسلامی ایران

منابع امنیتی عراقی اعلام کردند که در حملات روز سه‌شنبه ۲۶ دسامبر، به سه نقطه در عراق که توسط نیروهای طرفدار ایران مورد استفاده قرار می‌گرفت، حداقل یک عضو یک جناح طرفدار ایران کشته و ۲۴ نفر زخمی شدند. یک مقام وزارت کشور عراق گفت که یکی از این حملات، یک پایگاه حشد الشعبی در مرکز شهر حله، مرکز استان بابل را هدف قرار داد که یک کشته و ۲۰ زخمی به‌جا گذاشت.

در حمله‌ای دیگر در استان واسط در جنوب این کشور نیز چهار نفر زخمی شدند.

ساعتی پیش از آن، آمریکا اعلام کرد که نیروهایش به سه تاسیسات مورد استفاده کتائب حزب‌الله و گروه‌های وابسته به ایران در عراق حمله کرده است که این، پاسخی است به یک رشته حملات به پرسنل نظامی آمریکایی در منطقه. گزارش‌ها طی روز دوشنبه حاکی از حمله پهبادی به نزدیکی فرودگاه اربیل و محل استقرار نظامیان آمریکایی در شمال عراق بود.

لوید آستین، وزیر دفاع ایالات متحده، در بیانیه‌ای گفت: «نیروهای ارتش آمریکا حملات لازم و درخوری را به سه قرارگاه کتائب حزب‌الله و گروه‌های مرتبط با آن در عراق انجام دادند.»

این بیانیه می‌گوید که حملات ایالات متحده واکنشی به حملات متعدد شبه‌نظامیان تحت حمایت ایران به نیروهای آمریکایی در عراق و سوریه بوده است.

پنتاگون سپس گزارش‌ها درباره حمله روز دوشنبه به نیروهای ایالات متحده در اربیل را تایید کرد و گفت که بر اثر این حمله سه سرباز آمریکایی مجروح شده‌اند.

حمله پهبادی روز دوشنبه به توقف موقت فعالیت‌های فرودگاه اربیل در اقلیم کردستان عراق انجامید.

رسانه‌های دولتی عراق به نقل از یحیی رسول، سخنگوی ارتش این کشور گزارش دادند که این حمله شماری مجروح بر جای گذاشته است. این گزارش‌ها اما اشاره‌ای به زخمی شدن سربازان آمریکایی نداشت.

با این حال رسانه‌های ایران گزارش دادند که گروهی با عنوان «مقاومت اسلامی عراق» پایگاه حریر، محل استقرار نظامیان آمریکایی در اربیل، را هدف قرار داده است.

خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی، ایرنا، نیز ادعای این گروه را منعکس کرد که مدعی بود چند پهباد شلیک‌شده «به شکل مستقیم به هدف» برخورد کرده‌اند.

اما بیانیه پنتاگون می‌گوید که مسئول حمله روز دوشنبه به پایگاه هوایی نیروهای آمریکایی در اربیل، کتائب حزب‌الله و گروه‌های مرتبط با آن بوده‌اند که از حمایت ایران برخوردارند.

پیش از این پنتاگون، کتائب حزب‌الله و یکی دیگر از گروه‌های شبه نظامی مورد حمایت ایران به نام «حرکت النجباء» را متهم کرده بود که عامل اکثر حملات به نیروهای ائتلاف به رهبری ایالات متحده هستند.

ارتش آمریکا تاکنون چندین بار مواضع این دو گروه در عراق و سوریه را هدف حمله قرار داده است.

ادامه «حملات هوایی و موشکی» به مواضع شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در مرز سوریه و عراق

گزارش‌ها حاکی است که مواضع شبه نظامیان مورد حمایت ایران بامداد شنبه ۹ دی ماه در مرز عراق و سوریه بمباران شده است.

بخش عربی شبکه العربیه می‌گوید تصاویر ویدئویی حاکی است که مواضع شبه نظامیان فاطمیون در مرز سوریه و عراق هدف حملات موشکی و هوایی قرار گرفته است.

در همین حال گروه اپوزیسیون دیده‌بان حقوق بشر سوریه که تحولات سوریه را رصد می‌کند، گفته است دست‌کم ۹ قرارگاه و پایگاه شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در البو کمال در مرز سوریه و عراق هدف قرار گرفتند که حداقل چهار کشته برجای گذاشت.

رامی عبدالرحمان، مدیر دیده‌بان حقوق بشر سوریه، گفت که احتمالاً این حملات هوایی توسط آمریکا یا اسرائیل انجام شده است.

آقای عبدالرحمان تصریح کرد، علاوه بر گروه فاطمیون سایر گروه‌های شبه نظامی مورد حمایت ایران و همچنین سپاه پاسداران در البو کمال تعدادی قرارگاه دارند.

دیده‌بان حقوق بشر سوریه، پیش‌تر اعلام کرده بود که در حملات به تأسیسات شبه نظامیان مورد حمایت ایران در البو کمال دست‌کم ۲۰ نفر کشته و مجروح شدند.

در همین زمینه، خبرگزاری دولتی ایران، ایرنا، به نقل از کانال تلگرامی صابرین نیوز نوشت: «این حمله هوایی توسط آمریکا انجام شده و تاکنون ۵ نفر در این حمله کشته شده‌اند.»

آمریکا دوشنبه هفته جاری حملاتی هوایی علیه سه هدف مرتبط با شبه‌نظامیان کتائب حزب‌الله و دیگر شبه نظامیان وابسته به ایران در عراق انجام داد.

گروه‌های شبه‌نظامی مورد حمایت ایران در واکنش به عملیات اسرائیل در نوار غزه، طی حدود دو ماه اخیر حملاتی را به پایگاه‌ها و تاسیسات نظامی آمریکا در سوریه و عراق انجام داده‌اند.

رئیس‌جمهور آمریکا می‌گوید حملات هوایی این هفته نیروهای آمریکایی در عراق با هدف بازداشتن ایران و گروه‌های نیابتی مورد حمایت آن از حمله به کارکنان و تاسیسات ایالات متحده انجام شد.

جو بایدن در نامه‌ای به رهبران کنگره آمریکا که خبر آن روز چهارشنبه ششم دی منتشر شد، نوشت: «این حملات به قصد کاهش و از هم گسیختن مجموعه حملات دنباله‌دار علیه آمریکا و شرکای ما و همچنین به منظور بازداشتن ایران و گروه‌های شبه‌نظامی مورد حمایت آن از حمله یا حمایت از حمله به پرسنل و تاسیسات آمریکا انجام شد.»

او افزوده است: «ایالات متحده آماده است در پاسخ به تهدیدات یا حملات بیشتر، در صورت لزوم اقداماتی فراتر و مناسب انجام دهد.»

شایان ذکر است از ابتدای آغاز جنگ اسرائیل و حماس در هفتم اکتبر گذشته تاکنون بیش از ۱۱۰ حمله به پایگاه‌های آمریکایی در عراق و سوریه انجام شده است.

پاسخ گالانت درباره حملات اسرائیل به ایران: بگذارید ماموریت‌مان را با آرامش انجام دهیم

ایران اسرائیل را تهدید کرده تا انتقام ترور رضی موسوی، فرمانده ارشد سپاه پاسداران ایران در سوریه، که در یک حمله هوایی در دمشق کشته شد را بگیرد.

یوآو گالانت، وزیر دفاع اسرائیل درباره مقاله نفتالی بنت، نخست‌وزیر سابق این کشور در «وال استریت ژورنال»، که در آن فاش کرد که ارتش اسرائیل در سال ۲۰۲۲ در حملاتی داخل خاک ایران از جمله یک پایگاه پهپادی را هدف قرار داد، واکنش نشان داد.

به گزارش روزنامه «یدیعوت آهارونوت»، گالانت در اظهاراتی در جریان دیدار از پایگاه هوایی «رامات دیوید» شامگاه جمعه گفت: «مناسب است صدای هواپیماها صحبت‌های غیرضروری را خاموش کند و به نیروهای ارتش اسرائیل اجازه داده شود ماموریت خود را با آرامش و امنیت انجام دهند.»

گالانت افزود: «می‌خواهم به همه کسانی که گوش می‌دهند بگویم که ما در نوار غزه کار فشرده‌ای انجام می‌دهیم و این کار برای مدت طولانی تا رسیدن به اهداف ادامه خواهد داشت.»

این اظهارات در حالی بیان شده که نفتالی بنت، نخست‌وزیر سابق اسرائیل، جمعه هشتم دی، در مقاله‌ای در روزنامه «وال استریت ژورنال» فاش کرد که اسرائیل در سال ۲۰۲۲ دو بار به اهدافی در خاک ایران حمله کرده است.

به گفته او، اولین بار پس از آن بود که ایران در فوریه ۲۰۲۲ دو حمله پهپادی را به اسرائیل انجام داد، زمانی که اسرائیل پایگاه نظامی تیم را در خاک ایران منهدم کرد. عملیات دوم حدود یک ماه بعد یعنی در مارس ۲۰۲۲ انجام شد زمانی که تلاش یگان نیروی قدس ایران برای کشتن گردشگران اسرائیلی در ترکیه ناکام مانده و چندی پس از آن فرمانده این یگان در قلب تهران کشته شد.

در یک حمله هوایی که در بهمن ماه سال گذشته در ایران انجام شد، یگان‌های پهپادی ایران، همانطور که مجله «هآرتس اسرائیل» در آن زمان منتشر کرد، به شدت آسیب دید و بر اساس این نشریه، تخمین زده می‌شود که صدها هواپیمای بدون سرنشین منهدم شدند، این در حالی بود که تهران این اقدام را به اسرائیل نسبت داد اما اسرائیل اما دست داشتن در این حمله رد کرد.

چند ماه بعد، حسن سعید خدایاری، یکی از اعضای سپاه پاسداران ایران، در مرکز پایتخت ایران، نزدیک خانه‌اش در تهران کشته شد. به گزارش خبرگزاری «تسنیم»، دو مرد مسلح سوار بر موتورسیکلت پنج گلوله به سر حسن خدایاری، سرهنگ سپاه قدس شلیک کردند و سپس از محل متواری شدند. وزارت اطلاعات ایران در آن زمان اعلام کرد که یک شبکه جاسوسی اسرائیل را کشف و سپاه پاسداران نیز اعضای آن را بازداشت کرده است.

مقامات نظامی ایران در حاشیه مراسم تشییع رضی موسوی، فرمانده ارشد سپاه پاسداران ایران در سوریه، با متهم کردن اسرائیل به ترور او، تهدید به انتقام کردند. موسوی دوشنبه گذشته در یک حمله موشکی به منزلش در دمشق کشته شد، و صبح پنج‌شنبه هفتم دی، پس از اقامه نماز میت بر وی توسط علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، با حضور مقامات نظامی و کشوری تشییع شد.

رسانه‌های ایران با نشر خبر و تصاویر موسوی او را از جمله قدیمی‌ترین مستشاران سپاه پاسداران ایران در سوریه و از همراهان قاسم سلیمانی، فرمانده پیشین سپاه قدس توصیف کردند.

واکنش تند مقامات هند به حمله پهپادی جمهوری اسلامی: تلافی می‌کنیم

راجنات سینگ وزیر دفاع هند در واکنش به حمله پهپادی به کشتی حامل مواد شیمیایی «کم پلوتو» در دوم دی‌ماه در اقیانوس هند، تاکید کرد کشورش عوامل این حمله را «از ته دریا هم که شده، پیدا خواهد کرد و علیه آن‌ها قاطعانه اقدام می‌کند».

طبق اعلام پنتاگون، این پهپاد از داخل خاک ایران پرتاب شده بود.

او علت این حمله را «حسادت و نفرت» در میان «نیروهایی خاص در منطقه» به دلیل «قدرت اقتصادی جدید و استراتژیک رو به رشد» هند دانست.

کیهان شریعتمداری پیش از پایان دادگاه از حکم تبعه سوئدی خبر داد

روزنامه کیهان در سرمقاله خود با مقایسه دادگاه حمید نوری و یوهان فلودروس، نوشت که در صورت اثبات اتهام این تبعه سوئدی از جمله درباره «همکاری با اسرائیل»، می‌تواند «طبق قوانین داخلی و بین‌المللی محکومیت سنگین و پشیمان‌کننده‌ای» در انتظار او باشد.

تایید حکم «حمید نوری» در دادگاه تجدید نظر در سوئد موجب شده تا روزنامه «کیهان» ضمن انتقاد از این اتفاق، اطلاع رسانی غیر رسمی از رای دادگاه تبعه سوئدی داشته باشد و حکم او را «سنگین» و «پشیمان کننده» اعلام کند. موضوعی که به باور بسیاری، بیان آن از سوی کیهان به عنوان موضع حاکمیت تلقی شده و اقدام «تلافی جویانه» دانسته می‌شود.

روزنامه تحت مدیریت حسین شریعتمداری، نماینده علی خامنه‌ای، در مورد پرونده حمید نوری مدعی شد «این پرونده چهار سال قبل با خیانت و میدان‌داری اعضای گروهک تروریستی منافقین به بهانه مسئولیت قضائی حمید نوری در بیش از سه دهه قبل تشکیل شد.»

یادداشت نویس این روزنامه حکومتی، مقامات سوئدی را تهدید کرده و نوشته است که «مقامات قضائی و دولت سوئد فراموش نکنند در پایان رسیدگی به اتهامات تبعه سوئدی متهم به همکاری اطلاعاتی با اسرائیل، طبق قوانین داخلی و بین‌المللی می‌توان منتظر محکومیت سنگین و پشیمان‌کننده‌ای برای این تبعه اهل سوئد بود.»

وزیر امور خارجه سوئد روز شنبه ۱۹ آذر ماه سال جاری خبر داد که دادگاهی در تهران محاکمه یوهان فلودروس، شهروند سوئدی شاغل در اتحادیه اروپا را که سال گذشته در ایران بازداشت شده بود، آغاز کرده است.

براساس گزارش رسانه‌های ایران وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی هشتم مرداد ماه از بازداشت «یک تبعه سوئدی» به اتهام «جاسوسی» و هنگام خروج از کشور خبر داده بود.

وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی مدعی شده بود که فرد بازداشت شده با تعدادی از «عناصر مظنون اروپایی و غیر اروپایی» که در ایران «تحت نظر» قرار داشتند، ارتباط برقرار کرده و سابقه سفر به اسرائیل «پیش از عزیمت به ایران» داشته است.

هفته گذشته و یک روز پس از اعلام رای دادگاه تجدید نظر سوئد که حکم «حبس ابد» حمید نوری، متهم به دست‌داشتن در اعدام دسته‌جمعی زندانیان سیاسی در دهه ۶۰ را عیناً تایید کرد، سخن‌گوی قوه قضائیه جمهوری اسلامی از برگزاری سومین جلسه دادگاه شهروند سوئدی زندانی در ایران، با اتهام «فساد فی الارض» سخن گفته بود.

سخن‌گوی قوه قضائیه ۲۹ آذر ماه در جلسه مطبوعاتی خود از برگزاری سومین جلسه دادرسی پرونده فلودروس در شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران در روز ۲۷ آذر ماه، درست یک روز پیش از اعلام رای دادگاه تجدیدنظر سوئد در مورد پرونده حمید نوری خبر داده بود. به گفته ستایشی، کاردار سوئد نیز در جلسه دادگاه حضور داشت.

از زمانی که خبر بازداشت فلودروس پس از چند صد روز منتشر شد، تحلیل‌گران این بازداشت و پرونده‌سازی را با تلاش جمهوری اسلامی برای بازگرداندن حمید نوری مرتبط دانستند. روند دادرسی پرونده این شهروند سوئدی نیز

نشان می‌دهد که مقامات جمهوری اسلامی پیگیر همین مسیر هستند. ادعای روزنامه کیهان در مورد رای دادگاه، پیش از آن‌که جلسات دادگاه به اتمام برسد، نشانه دیگری است که مقامات جمهوری اسلامی از پرونده فلودروس به‌عنوان گروگانی برای تأثیر بر پرونده نوری استفاده کرده و خواهند کرد.

یوهان فلودروس ۲۸ فروردین ۱۴۰۱ در حالی که با دوستانش برای سفری تفریحی به ایران رفته بود، به اتهام «جاسوسی» بازداشت شد. خانواده فلودروس گفته‌اند که او «بدون هیچ دلیل موجه یا روند قانونی» به هنگام برگشت، در فرودگاه بازداشت شده است.

تحلیل خبرگزاری فارس از اعدام‌های اخیر: اعدام احمدرضا جلالی می‌تواند گام بعدی دولت سیزدهم باشد

خبرگزاری فارس، نزدیک به سپاه پاسداران، با اشاره به اعدام «اراذل و اوباشی که از عوامل موساد بودند»، گوشزد می‌کند که «یکی دیگر از جاسوسان مهم موساد که اکنون در اختیار جمهوری اسلامی» قرار دارد، احمدرضا جلالی است. فارس «تحلیل» خود را با این عنوان منتشر کرده است: «پس از تیم وفا اعدامی بعدی احمدرضا جلالی است؟»

خبرگزاری فارس ابتدا در گزارش خود توضیح می‌دهد که سازمان اسرائیلی موساد به چه دلیل «سراغ اراذل و اوباش رفته است؟». از نظر فارس، «عدم تعلقات خانوادگی و دینی، جسارت در انجام شرارت و حضور در داخل ایران» از جمله خصوصیات است که موساد را به همکاری با «اراذل و اوباش» ترغیب کرده است.

این در حالی است که یکی از اعدام‌شدگان به نام منصور رسولی خود عضو سپاه پاسداران بوده و معلوم نیست به چه دلیل خبرگزاری‌های جمهوری اسلامی محکومان را به «اراذل و اوباش» منتسب کرده‌اند.

خبرگزاری فارس با طرح این پرسش که آیا «اعدام‌ها با احمدرضا جلالی ادامه می‌یابد؟» به سراغ پرونده وی می‌رود و از او به عنوان «جاسوس مهم» یاد می‌کند که «بخشی از اطلاعات دانشمندان هسته‌ای ایران را جهت ترور در اختیار موساد قرار داده است».

به نوشته فارس «احمدرضا جلالی، شاه‌مهره‌ای است که سرویس‌های جاسوسی خارجی در یک همکاری مشترک، طراحی‌های متعددی را برای آزادی او انجام داده‌اند». از جمله این «طراحی‌ها»، خبرگزاری فارس دستگیری اسدالله اسدی «دبلمت با سابقه ایرانی» و همچنین بازداشت و محاکمه حمید نوری در سوئد را بر می‌شمرد. اسدالله اسدی، در بهار گذشته آزاد شد و از بلژیک به ایران بازگشت. اما حمید نوری در سوئد به حبس ابد محکوم شده است.

خبرگزاری فارس، زندانی شدن این افراد در کشورهای اروپایی را «گروگان‌گیری» می‌داند و تهدیدهای خود را چنین پایان می‌دهد که دولت سیزدهم با «رویکرد جدید اطلاعاتی و امنیتی» خود، قصد دارد «تصمیم جدی‌تری نسبت به قبل بگیرد و در برابر اینگونه گروگان‌گیری‌های بین‌الملل با اقتدار بیش‌تری برخورد کند».

این خبرگزاری در پایان می‌نویسد: «هر کشور یا جریانی که بخواهد هزینه امنیتی به ایران تحمیل کند، باید بداند که او حتماً هزینه‌های سنگین‌تری پرداخت می‌کند و دوم این‌که ایران به هیچ‌وجه به هیچ کشوری باج نخواهد داد. بدین ترتیب، خبرگزاری فارس به‌طور ضمنی تأیید می‌کند که اعدام‌های اخیر اقدامی تلافی‌جویانه بوده (در مقابل کشته شدن رضی موسوی، عضو عالی‌رتبه سپاه در سوریه) و بر این اساس احتمال دارد که احمدرضا جلالی نیز به تلافی اسارت حمید نوری اعدام شود».

وزارت خارجه ایران کاردار سوئد و سفیر آلمان را احضار کرد

وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به تایید دو پرونده مربوط به ایرانیان خارج از کشور در اروپا، دو دیپلمات سوئدی و آلمانی در تهران را احضار کرد.

به گزارش خبرگزاری «ایرنا»، چهارشنبه ۲۹ آذر، به دنبال تایید حکم حبس ابد حمید نوری، دادیار سابق زندان گوهردشت کرج، در دادگاه استیناف استکهلم، وزارت خارجه ایران، یوران بیالرستد، کاردار سوئد در تهران را احضار و «اعتراض شدید» این کشور را به او ابلاغ کرد.

بر اساس این گزارش، مدیرکل غرب اروپا در اظهارات خود به کاردار سوئد گفته است که دادگاه برگزار شده برای نوری با «حداقل معیارهای دادرسی عادلانه» برگزار شده است.

مقامات ایران تایید حکم نوری را محکوم کرده و گفته‌اند برای آزادی او تلاش خواهند کرد.

نوری، ۹ نوامبر ۲۰۱۹ در فرودگاه استکهلم با حکم دادستان سوئد و به اتهام مشارکت در «کشتار دسته‌جمعی» بازداشت شد. دادگاه بدوی سوئد او را پس از ۹۲ جلسه محاکمه، به اتهام ارتکاب «جنایات جنگی» و «قتل عمد» مجرم شناخت و او را به حبس ابد محکوم کرد. این حکم در دادگاه تجدیدنظر تایید شد.

از سویی وزارت خارجه ایران در واکنش به احضار کاردار خود در آلمان به وزارت خارجه در خصوص «دست داشتن نهادهای دولتی جمهوری اسلامی در توطئه ایجاد حریق در کنیسه‌ای در شهر بوخوم»، هانس اودو موتسل، سفیر آلمان را در تهران احضار کرد.

آلمان، سه‌شنبه بیست و هشتم آذر، اعلام کرد کاردار ایران در برلین را «به‌دلیل دست داشتن نهادهای دولتی جمهوری اسلامی در توطئه ایجاد حریق در کنیسه‌ای در بوخوم» احضار کرده است.

وزارت خارجه ایران، حکم دادگاه عالی دوسلدورف که تایید کرد توطئه ایجاد حریق در کنیسه‌ای در بوخوم با همکاری نهادهای دولتی جمهوری اسلامی صورت گرفته را «بی‌اساس» دانسته است.

تجاوز جنسی، ابزار شکنجه! در ایران

گزارش‌های متعدد نشان می‌دهند آدم‌کشان جمهوری اسلامی، برای مقابله با اعتراضات گسترده مانند همیشه از هیچ عمل ضدبشری دریغ نکردند. قتل، آدم‌ربایی، فحاشی، تجاوز، ضرب و جرح و شکنجه...

سازمان عفو بین‌الملل در گزارشی تحقیقی به تجربه‌های هولناک ۴۵ شهروند بازداشت‌شده در اعتراضات سال گذشته شامل ۲۶ مرد، ۱۲ زن و ۷ کودک پرداخته که نشان از تجاوز و آزار جنسی بازداشت‌شدگان از سوی ماموران جمهوری اسلامی، در کنار دیگر شکنجه‌های ضدانسانی دارد.

همه این افراد در حد فاصل شهریور تا دی ۱۴۰۱ در جریان اعتراضات بازداشت شده بودند و عفو بین‌الملل توانسته با آن‌ها، وکلایشان و یا خانواده‌های آنان صحبت کرده و به مدارک تصویری و سوابق پزشکی آن‌ها دسترسی پیدا کند.

خطر اعدام بیش از هزار زندانی تنها در یک شهر

یحیی ابراهیمی، نماینده شهرستان دلفان در مجلس شورای اسلامی در یک مصاحبه ویدیویی گفت: «حدود هزار تا دو هزار نفر از جوانان این شهرستان به جرم فروش مواد مخدر حکم اعدام گرفته‌اند» و «در شرف اعدام هستند». این درحالی است که شهر دلفان تنها حدود ۱۴۴ هزار نفر جمعیت دارد.

آمار زندانیانی که با اتهامات مربوط به «مواد مخدر» اعدام شده‌اند، در سه سال گذشته به‌طور مستمر و هر ساله، افزایش شدیدی داشته است. در یازده ماه اول امسال دست‌کم ۳۹۳ نفر با این اتهامات اعدام شدند که در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۲ افزایش ۷۴ درصدی (۲۲۶ نفر) و نسبت به یازده ماه نخست سال ۲۰۲۱ (با ۱۱۲ اعدام بخاطر اتهامات مرتبط با جرایم مواد مخدر) افزایش ۲۵۱ درصدی داشته است. این آمار اعدام‌هایی است که توسط رسانه‌های داخل ایران اعلام شده و یا سازمان حقوق بشر از طریق دست‌کم دو منبع مستقل موفق به کشف و تایید آن شده است. آمار واقعی ممکن است بسیار بیش از این میزان باشد.

یحیی ابراهیمی، نماینده دلفان و سلسله در مجلس شورای اسلامی، در ویدیویی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، خبر داد که در طی «هزار تا دو هزار نفر از هموطنان ما در شهرستان دلفان، متأسفانه به علت فروش مواد مخدر، حکم اعدام آن‌ها صادر شده و در مرحله اجرای احکام هستند».

او که اخیراً جلسهای با خانواده این زندانیان داشته، در این ویدیو اظهار داشت: «بنده واقعا متأثر شدم، برای خودم و برای مسئولینی که در طی ۴۴ سال، زمینه جرم‌خیزی و زمینه این اعدام‌ها را فراهم کرده‌اند. شاهد این هستیم که این عزیزان در شرف اعدام هستند».

او همچنین در بخشی از صحبت‌هایش خبر داد که با رئیس قوه قضاییه مکاتبه داشته تا از اعدام این زندانیان جلوگیری کنند.

شهرستان دلفان یکی از شهرستان‌های استان لرستان به مرکزیت شهر نورآباد است که طبق سرشماری سال ۱۳۹۵، حدود ۱۴۴ هزار نفر جمعیت دارد.

در حالی که سیستم قضایی جمهوری اسلامی خود یک نهاد سرکوب است و هیچ شفافیتی ندارد، سکوت خانواده‌های محکومان به اعدام، به‌خصوص در شهرهای دور از مرکز، چالشی مهم در راستای خبر رسانی و شفاف سازی میزان اعدام‌ها در ایران است. قابل ذکر است که متهمان جرایم مواد مخدر از ضعیف‌ترین اقشار جامعه هستند و بدون برخورداری از وکیل و بر اساس اعتراف زیر شکنجه توسط دادگاه‌های انقلاب به اعدام محکوم می‌شوند.

رئیس سازمان نظام پرستاری: حدود ده هزار نفر از «نابترین» پرستاران ایران مهاجرت کرده‌اند

رئیس کل سازمان نظام پرستاری در ایران روز جمعه یکم دی اعلام کرد که «بالغ بر ده هزار نفر از نابترین پرستاران» ایران مهاجرت کرده‌اند.

به گزارش خبرگزاری مهر، محمد میرزاییگی گفت که «رفتار مسئولان» باعث شده است که «بالغ بر ده هزار نفر از نابتترین پرستاران ما ترک شغل و مهاجرت از کشور را پیش بگیرند».

میرزا بیگی از «حقوق و معیشت»، «تحصیلات آکادمیک» و «استقلال حرفه‌ای پرستاران و کارکنان سلامت» به‌عنوان «بمب‌های ویران‌کننده» در «برنامه هفتم توسعه» نام برد و تاکید کرد که «خنثی‌سازی» این بمب‌ها با «پیگیری پرداخت فوق‌العاده خاص، استخدام نیروهای طرحی و تمدید طرحی کرونا و اجرای قانونی و درست قانون تعرفه‌گذاری» امکان‌پذیر است.

رئیس سازمان نظام پرستاری ایران پیش‌تر هشدار داده بود که «روزانه پنج تا شش پرستار و ماهانه بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ پرستار از کشور مهاجرت می‌کنند».

محمد شریفی‌مقدم، دبیر کل خانه پرستار نیز ۲۱ آبان امسال گفته بود که سالانه «بیش از سه‌هزار پرستار» کشور را ترک می‌کنند. شریفی‌مقدم هشدار داده بود که کمبود پرستار در کشور «آن‌قدر جدی است که به دلیل آن بیماران جان خود را از دست می‌دهند».

در سال‌های گذشته پرستاران با برگزاری تجمع‌های اعتراضی خواستار رسیدگی مسئولان به مطالبات خود شدند. در ارتباط با یکی از اعتراضات صنفی اخیر، خانواده یک نوزاد در تهران اعلام کردند که فرزند آن‌ها به دلیل عدم رسیدگی پرستاران به دلیل حضور در تحصن، جان خود را از دست داده بود.

منصور جعفری نمین، رئیس شورای هماهنگی نظام پزشکی کشور نیز چندی پیش از مهاجرت بیش از ۸۰۰ ماما به خارج از کشور در سال ۱۴۰۱ خبر داده بود.

رئیس سازمان نظام پزشکی ایران نیز مرداد امسال ضمن هشدار در مورد «مهاجرت شغلی و مهاجرت به خارج از کشور» از سوی جامعه پزشکی، «خالی شدن کشور از پزشک» را بحرانی «جدی» خواند و در مورد آینده حوزه سلامت ایران هشدار داده بود.

بیانیه جدید روسیه و شش کشور عربی درباره جزایر سه‌گانه و واکنش جمهوری اسلامی

نشست مجمع همکاری اعراب و روسیه در سطح وزیران با بیانیه مشترک روسیه و شش کشور عربی درباره جزایر سه‌گانه ایرانی پایان یافت.

شرکت کنندگان در مجمع، راه‌های تقویت همکاری بین کشورهای عربی و فدراسیون روسیه را در زمینه‌های مختلف بررسی کردند. آن‌ها سطح استثنایی روابط اعراب و روسیه را ستودند و در عین حال بر اهمیت ادامه هماهنگی با هدف پیش‌برد روابط دوجانبه و همچنین ارتقای رشد و شکوفایی تاکید کردند.

وزیر مشاور دولت امارات در بیانیه‌ای اعلام کرد که این نشست به‌منظور تقویت و توسعه روابط دوجانبه بین کشورهای عربی و فدراسیون روسیه و تقویت بیش‌تر روابط دوجانبه برگزار می‌شود. او تاکید کرد که دستاوردهای قابل‌توجهی در بخش‌های مختلف در نتیجه هماهنگی و همکاری عربی و روسیه حاصل شده است و فرصت‌های ممکن برای تقویت و توسعه روابط مشارکتی را برجسته کرد.

این نشست با بیانیه مشترکی به اتمام رسید که شامل اشاره به جزایر سه‌گانه با استناد به بیانیه مشترک کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و روسیه که در ژوئیه ۲۰۲۳ منتشر شد، به پایان رسید. این بیانیه از راه‌حل‌ها و ابتکارات صلح‌آمیز با هدف حل مناقشه از طریق مذاکرات دوجانبه یا دیوان بین‌المللی دادگستری، بر اساس قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل، حمایت می‌کند.

ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی، روز دوشنبه ۲۶ تیر در نشست خبری خود گفت: «ایران حاکمیت خود بر جزایر سه‌گانه را هیچ‌گاه قابل مذاکره و گفت‌وگو ندانسته است و دخالت هر طرفی اعم از دولت امارات، دولت روسیه یا هر طرف دیگری در این ارتباط را غیرقابل قبول و مردود می‌داند و نسبت به آن واکنش جدی نشان می‌دهد.»

او افزود: «اعتراض رسمی خود را به دولت روسیه درباره مواضع غیردقیق و غیرسازنده اخیر این کشور اعلام کرده است.»

اقدام هفته گذشته روسیه در همراهی با موضع امارات در قبال مسئله جزایر سه‌گانه با موجی از واکنش‌ها در ایران روبه‌رو شد و از جمله شماری از دیپلمات‌های پیشین جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای هشدار دادند که روسیه و چین برای پیشبرد منافع خود، تمامیت ارضی ایران را وجه‌المصلحه قرار داده‌اند.

آلودگی هوا ۱۳۲ هزار نفر را در ۹ ماه اول سال راهی بیمارستان‌های خوزستان کرد

یکی از معاونان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز روز یکشنبه اعلام کرد که طی ۹ ماه نخست سال جاری بیش از ۱۳۲ هزار نفر در استان خوزستان بر اثر آلودگی هوا روانه مراکز درمانی شدند.

میثم معزی در اظهارات خود از افزایش ۱۶ درصدی این آمار به نسبت سال گذشته خبر داد و گفت که شمار کسانی که طی ۹ ماه اول سال ۱۴۰۲ به بیمارستان‌های خوزستان مراجعه کرده‌اند به ۱۳۲ هزار و ۲۹ نفر رسیده است، حال آن که این آمار در مدت مشابه سال گذشته ۱۱۳ هزار و ۳۱۷ نفر بود.

به گفته این مقام آموزشی و درمانی، تنها در آذر ماه سال جاری ۱۷ هزار و ۹۴۲ بیمار قلبی و تنفسی غیرعفونی به بیمارستان‌های استان مراجعه کردند که این آمار نیز در مدت مشابه سال گذشته، ۱۴ هزار و ۸۵۳ نفر بود.

خوزستان طی سال‌های اخیر با بحران آلودگی هوا و ریزگردها دست و پنجه نرم می‌کند که کیفیت زندگی در این استان استراتژیک ایران را به شدت تحت تاثیر قرار داده به طوری که روزهای بسیاری در سال شاخص کیفیت هوای استان در دسته «هوای ناسالم برای همه گروه‌های سنی» بوده است.

یکی از آخرین گزارش‌ها در این باره اواخر آبان ماه منتشر شد که دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اعلام کرد طی ۲۴ ساعت دست‌کم ۵۰۰ نفر پس از اولین باران پاییزی در خوزستان دچار مشکلی تنفسی شدند و به بیمارستان انتقال یافتند.

جنگ اوکراین؛ شلیک ۷۴۰۰ موشک و ۳۷۰۰ پهپاد تهاجمی از سوی روسیه

روسیه در طول تهاجم ۲۲ ماهه خود هزاران موشک و پهپاد تهاجمی به شهرهای و زیرساخت‌های اوکراین پرتاب کرده که ویرانی و تلفات بسیاری برجای گذاشته است. با این حال دبیرکل ناتو می‌گوید روسیه به اهداف جنگی خود نخواهد رسید.

شهرهای مختلف اوکراین شب گذشته شاهد آژیر هوایی بودند و هدف حملات پهپادی روسیه قرار گرفتند. به گفته مقام‌های اوکراینی یک ساختمان بلند در کی‌یف در این حملات مورد اصابت قرار گرفت. ویتالی کلیچکو، شهردار کیف از آتش‌سوزی در طبقات بالای ساختمان و ویرانی آن گزارش داد.

بنا بر برخی گزارش‌ها یک نفر کشته و حداقل چهار نفر زخمی شدند.

آثار ناشی از پهپادهای سرنگون شده در سایر نقاط شهر نیز مشاهد می‌شود. آژیر هوایی در کلان‌شهرها و سایر مناطق اوکراین نیز به صدا درآمد و نیروی هوایی اوکراین نسبت به چند گروه پهپاد که به سمت مرکز، جنوب و غرب کشور در حرکت بودند، هشدار داد.

در بمباران دو معدن زغال سنگ در نزدیکی شهر تورسک در شرق اوکراین، دست کم سه نفر کشته شدند. ایهور کلیمکو، وزیر کشور اوکراین روز پنج‌شنبه ۲۲ دسامبر در کانال تلگرام خود از پنج مجروح، چندین ساختمان و تجهیزات آسیب دیده و ۳۲ کارگر معدن زغال سنگ خبر داد که توانستند سالم بیرون آورده شوند. تورسک در منطقه دونتسک و تنها در پنج کیلومتری خط مقدم جنگ قرار دارد.

هزاران موشک و پهپاد بر سر اوکراین پرتاب شده است

در جنگ روسیه و اوکراین که نزدیک به دو سال است ادامه دارد، روسیه بارها با حملات پهپادی به اوکراین حمله کرده است. تقریباً هر روز سامانه پدافند هوایی این کشور از سرنگونی پهپادها و موشک‌های روسی خبر می‌دهند. سرنگونی موشک‌های بالستیک مافوق صوت دشوار است و متحدین اوکراین نیز سیستم‌های پدافند هوایی پیشرفته پاتریوت را مدت‌ها پس از شروع جنگ در اختیار این کشور گذاشتند. به همین دلیل نیز اوکراین توانسته است تعداد کمتری از موشک‌ها را سرنگون کند.

روسیه در طول تجاوز به اوکراین از پهپادهای ارزان قیمت شاهد ساخت ایران هرچه بیشتر استفاده کرده است و آن‌ها را در حملات هوایی به زیرساخت‌های این کشور بویژه پشت خط مقدم جنگ در شرق و جنوب به کار برده است. مسکو به هدف قرار دادن زیرساخت‌های انرژی اوکراین اذعان کرده، اما با وجود هزاران کشته غیرنظامی در طول جنگ مدعی است که غیرنظامیان را هدف قرار نمی‌دهد.

«حملات هوایی مستمر» به غرب روسیه

مقام‌های رسمی در غرب روسیه می‌گویند این منطقه مورد حملات هوایی مستمر قرار گرفته است. گزارش شده است که یک نفر در شهر مرزی بلگورود کشته شده است و گفته می‌شود سیستم آبرسانی آسیب‌دیده است. وزارت دفاع روسیه گفت که سیستم دفاع هوایی سیزده موشک را نابود کرده و سی و دو هواپیمای بدون سرنشین را در مناطق مرزی رهگیری کرده است.

روز جمعه ۲۹ دسامبر، روسیه بیش از صد و پنجاه موشک به سوی شهرهای اوکراین پرتاب کرد. توسط شورای امنیت سازمان ملل این حمله را محکوم کرد.

دفاع هوایی لهستان پس از عبور موشک روسی در حالت آماده‌باش قرار گرفت

لهستان پس از عبور یک موشک روسی به اوکراین از حریم هوایی لهستان، نیروهای دفاع هوایی خود را در حالت آماده باش قرار داد.

سخن‌گوی فرماندهی عملیاتی نیروهای مسلح لهستان گفت افزایش آمادگی رزمی، امنیت حریم هوایی این کشور را تضمین می‌کند.

لهستان اعلام کرد این موشک را به‌مدت سه دقیقه در خاک خود ردیابی کرده است. کاردار روسیه در ورشو گفت لهستان هیچ مدرکی برای این ادعا ارائه نکرده است.

اهداف جنگی پوتین دیگر قابل دستیابی نیست

با وجود حملات سنگین با وجود همه تلاش‌های نظامی روسیه، یانس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو معتقد است که این کشور دیگر نمی‌تواند به اهداف جنگی خود در اوکراین دست یابد.

او در مصاحبه‌ای با خبرگزاری آلمان گفت که هدف از تهاجم ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه به اوکراین جلوگیری از حرکت این کشور به سمت ناتو و اتحادیه اروپا بود و اکنون پس از تقریباً دو سال جنگ، اوکراین بیش از هر زمان دیگری به ناتو و اتحادیه اروپا نزدیک شده است.

استولتنبرگ، همچنین خاطرنشان کرد که روسیه بهای بسیار زیادی را برای این جنگ پرداخته است؛ صدها هواپیما و هزاران تانک را از دست داده و ۳۰۰ هزار سرباز آن کشته یا زخمی شده‌اند. در نتیجه جنگ نرخ تورم در روسیه افزایش و استانداردهای زندگی کاهش یافته است. روسیه همچنین از نظر سیاسی بیش از گذشته منزوی شده است.

استولتنبرگ در عین حال نسبت به خوش‌بینی درباره پایان سریع جنگ، بویژه با وجود احتمال انتخاب مجدد پوتین در انتخابات روسیه ابراز بدبینی کرد و گفت: «ما هیچ نشانه‌ای مشاهده نمی‌کنیم که پوتین اهداف و سیاست‌های خود را تغییر دهد. او به تلاش خود برای اشغال مناطق بیشتری ادامه خواهد داد.»

از دیدگاه استولتنبرگ به همین دلیل نیز ناتو و ۳۱ کشور عضو باید به حمایت قاطعانه از اوکراین ادامه دهند. او گفت: «اوکراینی‌ها نشان داده‌اند که می‌توانند از خود دفاع کنند، به ویژه زمانی که از آلمان و بسیاری دیگر از کشورهای ناتو سلاح دریافت می‌کنند.»

معضلات اوکراین

با وجود حمایت متحدان غربی، اوکراین نیز با معضلات جدی از جمله برای جذب سربازان بیش‌تر روبه‌روست. ارتش می‌خواهد ۴۵۰ هزار تا نیم میلیون نفر دیگر را بسیج کند. وزارت دفاع در کی‌یف از اوکراینی‌های خارج از کشور که از جنگ فرار کرده‌اند، خواسته است که به کشورشان بازگردند و از وطن خود دفاع کنند. اما برنامه‌ای برای قرار دادن آن‌ها تحت فشار برای بازگشت ندارد.

مارکو بوشمان، وزیر دادگستری آلمان گفته است که مشکلات اوکراین در بسیج سرباز برای دفع تهاجم روسیه هیچ پیامد عملی برای اوکراینی‌های مقیم این کشور نخواهد داشت.

او به خبرگزاری آلمان گفت: «این‌طور نخواهد بود که ما کسی را برخلاف میل خود مجبور به انجام خدمت اجباری کنیم. پناهندگان جنگی از اوکراین در یک فرآیند بدون پیچیدگی در آلمان پذیرفته شدند و به آن‌ها فرصت کار داده شد.» او افزود که آلمان در تلاش است تا اطمینان حاصل کند که افراد بیش‌تری از اوکراین وارد کار شوند و در نهایت تعداد کمتری با کمک‌های اجتماعی یا شهروندان زندگی کنند.

اما ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، بار دیگر از هم‌میهنان‌اش خواست تا از روحیه جنگندگی خود برای دفاع از کشور دست نکشند. زلنسکی در پیام ویدئویی خود گفت: «اکنون حداکثر تمرکز برای دفاع، حداکثر تلاش برای دولت، حداکثر انرژی لازم است تا اوکراین بتواند به اهداف خود دست یابد. زمان استراحت بعداً فرا می‌رسد.»

زلنسکی تأکید کرد که سرنوشت اوکراین در مناطق خارکیف، لوهانسک، دونتسک، زاپوریژیا و خرسون که خط مقدم جنگ هستند، تعیین خواهد شد. برخی از این مناطق در اشغال نیروهای روسی است.

نماینده اوکراینی: چرا کی یف به نیم میلیون سرباز داوطلب دیگر نیاز دارد؟

نماینده پارلمان اوکراین، رومن کوستنکو، گفت که ارتش اوکراین برای جبران تلفات و تشکیل واحدهای جدید در ۱۲ ماه آینده به نیم میلیون سرباز داوطلب جدید نیاز دارد. این نماینده مجلس، همچنین هشدار داد که اوکراینی‌های واجد شرایط از بسیج جاری فرار نخواهند کرد.

رئیس جمهور اوکراین، ولادیمیر زلنسکی، هفته گذشته اعلام کرد که رهبری نظامی خواستار بسیج «۴۵ هزار تا نیم میلیون نفر» در بحبوحه درگیری با روسیه شده است.

اوایل این ماه، وزیر دفاع روسیه، سرگئی شویگو، تخمین زد که کی یف از زمان آغاز خصومت‌ها در فوریه ۲۰۲۲ بیش از ۳۸۳ هزار سرباز کشته و زخمی داشته است.

کوستنکو در مصاحبه‌ای با رسانه اوکراینی اوکرینفورم که روز دوشنبه منتشر شد، ابراز تاسف کرد که هموطنانش «فکر می‌کردند که ما به زودی پیروز خواهیم شد.» این امر به اوکراینی‌ها این باور را داد که «می‌توانند به زندگی خود ادامه دهند و برای بسیج آماده نشوند.»

«و حالا، کلمات در مورد ۴۵۰ هزار تا نیم میلیون نیروی بسیجی اضافی برای همه یک شوک ناگهانی است»، این قانون‌گذار گفت. او افزود که این رقم تقریباً نیاز نیروهای مسلح را برای پر کردن «تلفات بهداشتی در طول سال» و تشکیل واحدهای جدید منعکس می‌کند. ارتش، به گفته کوستنکو، باید سال‌ها قبل برنامه‌ریزی کند، زیرا این درگیری می‌تواند «بسیار طولانی شود.»

رئیس کمیته امنیت ملی افزود که دولت اوکراین باید تمرکز سیاست اطلاع‌رسانی خود را از وعده پیروزی سریع و تعطیلات در کریمه به پیامی جدی‌تر تغییر دهد: «همه باید میهن خود را محافظت کنند. هیچ کس از این کار فرار نخواهد کرد.»

چندین رسانه اوکراینی روز دوشنبه ۲۵ دسامبر، گزارش دادند که لایحه‌ای که در حال حاضر توسط مجلس اوکراین بررسی می‌شود، کاهش سن سربازی را از ۲۷ به ۲۵ سال پیش‌بینی می‌کند. این لایحه، همچنین قرار است معرفی احضاریه‌های الکترونیکی را که از جمله از طریق ایمیل ارسال می‌شوند، را تصویب کند. گزارش شده است که سربازانی که از خدمت سربازی خودداری می‌کنند از استفاده از خدمات و خدمات دولتی خاص، دریافت وام، سفر به خارج از کشور و انجام معاملات املاک محروم خواهند شد.

نماینده ویدیم ایوچنکو، به خبرگزاری Strana.ua گفت که مردانی که برای فرار از بسیج در خارج از کشور پنهان می‌شوند، ممکن است از خدمات کنسولی، از جمله صدور گذرنامه‌های جدید، محروم شوند.

سربازان وظیفه اوکراینی ممکن است از حقوق اولیه و اساسی محروم شوند

قانون‌گذاران اوکراین در حال بررسی قوانین جدید بسیج هستند که به سربازان وظیفه با مجازات‌های سنگین تهدید می‌کند و ممکن است سن اعزام را کاهش دهد.

در صورتی که این لایحه ۷۳ صفحه‌ای توسط رئیس جمهور ولادیمیر زلنسکی امضاء شود، سن حداقل اعزام از ۲۷ به ۲۵ سال کاهش می‌یابد.

اوکراینی‌هایی که تعهدات سربازی خود را نقض کنند، در زمینه‌های متعددی از حقوق خود محروم خواهند شد، از جمله کاهش مزایای اجتماعی، ممنوعیت رانندگی یا گرفتن گواهینامه رانندگی، ممنوعیت دریافت وام یا انجام معاملات املاک و همچنین ممنوعیت خروج از کشور. این محدودیتی است که از نظر فنی قبلاً وجود دارد.

این لایحه روز دوشنبه به پارلمان اوکراین ارائه شد و متن کامل آن روز سه شنبه منتشر شد. رستم عمروف، وزیر دفاع، که یک توضیح قانونی در مورد ضرورت تغییرات را به‌طور قانونی اضافه کرد، ادعا کرد که این تغییرات «به تعداد زیادی از شهروندان که می‌خواهند حاکمیت و تمامیت ارضی اوکراین را دفاع کنند» پاسخ می‌دهد.

در چارچوب بسیج اعلام شده - که از زمان آغاز خصومت‌ها با روسیه در سال گذشته در اوکراین در حال اجرا است - شهروندان واجد شرایط موظفند ظرف ۶۰ روز به مراکز اعزام مراجعه کنند تا تحت معاینه پزشکی قرار گیرند و در یک سرویس الکترونیکی دولتی ثبت نام کنند.

سیستم فعلی مستلزم این است که مقامات افراد واجد شرایط را شناسایی کرده و به‌صورت شخصی احضار کنند، بنابراین افراد می‌توانند با پنهان شدن یا فرار از سربازان وظیفه از اعزام خودداری کنند. لایحه جدید به پلیس و همچنین مقامات شهری و محلی اختیار می‌دهد تا بسیج را اجرا کنند، که در حال حاضر وظیفه ارتش است.

علاوه بر این، خدمت سربازی اجباری سالانه لغو خواهد شد، به‌طوری که در زمان صلح تنها سربازان حرفه‌ای و افسران در ارتش دائمی خواهند بود. در عوض، بزرگسالان اوکراینی باید قبل از رسیدن به ۲۵ سالگی، آموزش نظامی پایه‌ای تا سه ماهه را بگذرانند.

علاوه بر این، «توانایی نظامی جزئی» - یک وضعیت پزشکی که می‌تواند به افراد دارای معلولیت‌های خاص اعطا شود - نیز به گذشته خواهد پیوست. شرایطی که این وضعیت را توجیه می‌کند شامل فقدان یک چشم یا یک پا، فقدان یک کلیه یا مثانه یا کمبود رشد است که منجر به قد کمتر از ۱۳۰ سانتی متر می‌شود، به گزارش رسانه‌های اوکراینی.

سربازان «کم توان» باید وظایفی را دریافت کنند که با توانایی‌های آنها مطابقت داشته باشد، اگرچه این امر در عمل متفاوت است، همانطور که گزارش‌های رسانه‌ای نشان می‌دهد. اگر این لایحه تصویب شود، آنها توسط پزشکان نظامی مجدداً معاینه خواهند شد.

این سند مزایای خاصی را برای نظامیان در نظر گرفته است، مانند تسهیلات برای اسیران جنگی سابق، و جزئیات مربوط به معافیت گروه‌های خاصی از بسیج را شامل می‌شود، از جمله برخی دانشجویان و مقامات و زنان باردار که در غیر این صورت برای خدمت سربازی واجد شرایط هستند.

اوایل این ماه، زلنسکی اعلام کرد که ارتش اوکراین قصد دارد تا نیم میلیون نفر را برای تقویت نیروهای خود بسیج کند. روسیه ادعا می‌کند که نیروهای کی‌یف در این درگیری که نزدیک به دو سال به طول انجامیده است، بیش از ۳۸۳ هزار کشته داشته‌اند.

آمریکا ۲۵۰ میلیون دلار کمک نظامی به اوکراین را تصویب کرد

کاخ سفید روز چهارشنبه ۲۷ دسامبر، ۲۵۰ میلیون دلار کمک نظامی دیگر به اوکراین را تصویب کرد. مقام‌های آمریکایی می‌گویند که مجموعه کمکی تازه شامل دفاع هوایی، توپخانه و مهمات لازم برای تسلیحات سبک و تجهیزات ضد تانک می‌شود.

این آخرین مجموعه کمک نظامی برای اوکراین است که بدون تصویب کنگره ممکن می‌شود. اوکراین هشدار داده است که جنگ و کارزار مالی برای تامین هزینه‌های آن در صورت نرسیدن کمک‌های غرب در خطر قرار دارد. در حالی که عملیات اوکراین برای دفع تهاجم روسیه در شرق کشور با چالش روبه‌روست و هنوز اوکراین نتوانسته روسیه را به‌طور قابل‌توجهی عقب براند، مقام‌های این کشور با چشم‌انداز تاخیر بیش‌تر کمک‌های نظامی از سوی آمریکا و اروپا روبه‌رو هستند. جنگ اوکراین از حمایت گسترده آمریکا و اتحادیه اروپا و ناتو برخوردار است اما توافق برای کمک نظامی بیش‌تر به این کشور به دلیل اختلافات حزبی بر سر سیاست مهاجرتی دولت با بن‌بست در کنگره آمریکا روبه‌رو شده است.

یک لایحه اضطراری از سوی دولت که می‌توانست ۵۰ میلیارد دلار کمک نظامی برای اوکراین و ۱۴ میلیارد دلار کمک نظامی به اسرائیل را ممکن کند پیش‌تر در سنا شکست خورد و تمامی جمهوری‌خواهان علیه آن رای دادند. برنی سندرز تنها سناتور غیر جمهوری‌خواه بود که «به دلیل نگرانی از جنگ اسرائیل علیه حماس» از این لایحه حمایت نکرد.

دیدار ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین از واشنگتن هم نتوانست تغییری در این وضعیت ایجاد کند. خبر روز چهارشنبه در تصویب این مجموعه کمکی به این معناست که تسلیحات موجود در انبار پنتاگون برای کمک به اوکراین مورد استفاده قرار می‌گیرند و دولت برای این کار نیازی به تایید کنگره ندارد.

آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد که «اقدام سریع کنگره برای پیش‌برد منافع امنیت ملی آمریکا از طریق کمک به دفاع اوکراین و تضمین آینده آن، ضروری است.» در این بیانیه آمده است «کمک ما برای حمایت از شرکای اوکراینی‌مان در کارزار آن‌ها برای دفاع از کشور و آزادی‌شان در مقابل تهاجم روسیه حیاتی بوده است.»

اوایل این ماه، یک مجموعه کمک نظامی به اوکراین به مبلغ ۵۰ میلیارد یورو از اتحادیه اروپا با مخالفت مجارستان متوقف شد. اوکراین با ۴۳ میلیارد دلار کسر بودجه روبه‌روست و مقام‌های دولتی می‌گویند ممکن است مجبور شوند پرداخت حقوق و حق بازنشستگی کارکنان دولت را تا رسیدن کمک نظامی بیش‌تر از غرب به تاخیر بیندازند.

یولیا اسویریدنکو، معاون نخست وزیر اوکراین که نقش وزیر اقتصاد کشور را نیز ایفا می‌کند روز چهارشنبه به روزنامه فایننشال تایمز گفت: «حمایت شرکای ما بسیار حیاتی است و ما به آن نیاز فوری داریم.»

در حالی که کمک مالی از سوی حامیان غربی اوکراین به تاخیر افتاده، نیروهای روسیه به جنگ در شرق کشور ادامه داده‌اند و روز سه‌شنبه ۲۶ دسامبر، توانستند شهر کوچکی را در این منطقه تصرف کنند.

سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه گفت نیروهای این کشور توانسته‌اند شهر ماریینکا در شرق اوکراین را در پی عقب‌نشینی نیروهای اوکراین تسخیر کنند. ماریینکا بیش از یک سال خط مقدم جنگ دو طرف بوده است.

مخالفت مردم شیلی با قانون اساسی جدید؛ بازگشت به نقطه صفر؟

در چهار سال گذشته مردم شیلی پنج بار به پای صندوق‌های رای رفتند و از جمله در دو همه‌پرسی شرکت کردند برای این‌که قانون اساسی جدیدی را جایگزین قانون اساسی دوران پینوشه کنند، اما همه این تلاش‌ها ناموفق ماند و حالا پروژه تغییر قانون اساسی تا اطلاع ثانوی به محاق تعلیق رفته است. راست و چپ و نهادهای مدنی درباره این پروژه و شکست آن ارزیابی‌های متفاوتی دارند.

هدف از تغییر قانون اساسی این بود که ۵۰ سال پس از کودتای آگوستو پینوشه و بیش از ۴۰ سال پس از رسمیت یافتن قانون اساسی حکومت نظامیان، این قانون با یک قانون اساسی جدید جایگزین شود که گسست با دوران پینوشه را تکمیل کند و بر شکاف‌ها و بی‌عدالتی‌های زیادی که نتیجه قانون اساسی دوران نظامیان به شمار می‌آمد، نقطه پایان گذارد. تحولات اقتصادی و سیاسی و اجتماعی در ۳۰ سال گذشته هم قانونی جدید را طلب می‌کرد که به‌خصوص حقوق زنان، اقلیت‌های اجتماعی و ملی و تaminات اجتماعی در آن نقش پررنگی داشته باشد.

یک سال و نیم پیش با شکست اولین همه‌پرسی بر سر قانونی که عمدتاً مهر و نشان جریان‌های چپ، چپ-لیبرال و گروه‌های مدنی متمایل به تامین حقوق اجتماعی و زیست‌محیطی را بر خود داشت، اجماع دیگری میان چپ و راست شکل گرفت که متنی تازه با ملاحظه بیش‌تر منافع و خواست‌های نیروهای راست تدوین شود. متنی که در این رابطه تدوین شد و روز یکشنبه این هفته ۱۷ دسامبر-۲۶ آذر، به رای گذاشته شد نیز به دلایل معین با مخالفت اکثریت روبه‌رو شد.

بحث تغییر قانون اساسی یا تغییر در قانون اساسی دوران پینوشه از همان سال ۱۹۸۹ که او پس از ۱۷ سال دیکتاتوری بر شیلی نهایتاً کنار رفت، مطرح بوده است.

تا سال ۲۰۱۹ که نوشتن یک قانون اساسی جدید در دستور کار قرار گرفت، قانون اساسی دوران پینوشه مشمول بیش از یکصد تغییر شد که عمدتاً بر محدودسازی اختیارات ارتش در زمینه‌های سیاسی، حقوقی و اجرایی و نیز دموکراتیزه کردن بیشتر انتخاب اعضای نهادهای بالادستی در سه قوه متمرکز بود.

لغو عفو عمومی برای کارگزاران امنیتی و پلیسی دوران پینوشه، حذف امکان سانسور در تولیدات رسانه‌ای و فرهنگی و نیز تسهیل در موضوع تابعیت شهروندان و نیز حقوق دموکراتیک بیش‌تر در انتخابات‌ها برای مردم از دیگر موارد این تغییرات بوده‌اند.

با این همه، هسته اصلی قانون اساسی دوران پینوشه دست‌نخورده باقی ماند. از طرفی هم، تغییرات مدنی و سیاسی و اجتماعی و ارتقای فرهنگ و آگاهی‌های زیست‌محیطی به حدی رسیده بود که قانون اساسی پینوشه با مطالبات مربوط با این مسائل بیگانه بود.

معروف است که شیلی مهد به کارگیری تئوری‌های نئولیبرالی در زمینه‌های اقتصادی در جهان است. قانون اساسی موجود که در دوران پینوشه تدوین شده، از نظر منتقدانش با توجه به مؤلفه‌های شدید نئولیبرالی در آن موجد اصلی شکاف شدید میان فقر و غنا در شیلی است، آن هم در کشوری که یکی از بالاترین رشدهای اقتصادی در منطقه آمریکای جنوبی و حتی در میان ۳۸ کشور صنعتی عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی را داراست.

بنا بر برآوردهای همین سازمان، یکسوم ثروت شیلی در دست یک درصد جمعیت متمرکز است و مالیات گرفتن از افشار فرادست در شیلی یکی از نازلترینها در میان ۳۸ کشور یادشده است. خصوصی‌سازی بخش‌های آموزش و بهداشت و بیمه‌های بازنشستگی در کمتر کشوری مانند شیلی مانند دارد و همه این‌ها در ۳۵ سال پس از کنار رفتن پینوشه هم مشمول تغییر اساسی نشده است.

سال ۲۰۱۹ اعتراضاتی که در ارتباط با گران‌شدن بلیت مترو شروع شد، ابعادی گسترده و بی‌سابقه گرفت و دامنه و وسعت مطالبات آن به جایی رسید که معترضان به کمتر از تدوین یک قانون اساسی جدید راضی نشدند. شعاری در این تظاهرات مطرح شد که بعدها به نماد وضعیت شیلی در دوران پس از پینوشه تبدیل شد: «مشکل به ۳۰ پزویی که قرار است به قیمت بلیت افزوده شود، مربوط نمی‌شود بلکه به قانون اساسی برمی‌گردد که از ۳۰ سال پیش بر کشور حاکم است.»

رفراندومی که در اکتبر سال ۲۰۲۰ در پی توافق ناشی از اعتراضات سال ۲۰۱۹ برگزار شد، باید به این سؤال پاسخ می‌داد که آیا باید قانون اساسی فعلی اصلاح شود یا قانونی جدید نوشته شود و نیز به این سؤال که چه نهادی باید این کارها را انجام دهد. در هر دو مورد، حرف معترضان و نمایندگان احزاب چپ و میانه نزدیک به آن‌ها به کرسی نشست: یک قانون اساسی کاملاً جدید که یک مجمع انتخابی بدون سهمی از نمایندگان مجلس شورای کنونی آن را تدوین خواهد کرد.

در انتخاباتی که در مه سال ۲۰۲۱ برگزار شد، اکثریت کرسی‌های مجلس تدوین قانون اساسی جدید به دست احزاب و گروه‌های مدنی چپ و میانه و لیبرال و نهادهای مدنی مدافع حقوق زنان و اقلیت‌ها و حافظان محیط زیست افتاد. درحالی‌که این مجلس به تدوین قانونی پیشرو و بعضاً رادیکال در تحقق حقوق مدنی و اجتماعی ادامه می‌داد و به ملاحظات و دغدغه‌های بخشی از راست معتدل هم توجه کافی نداشت، فضا در کشور هم رو به تغییر بود، به‌گونه‌ای که شش ماه بعد گابریل بورچ، نامزد گروه‌هایی که در مجلس یادشده دست بالا را داشتند، به‌سختی توانست در دور دوم رقیب راست پوپولیست خود را شکست دهد.

در انتخابات شورای قانون اساسی که ماه مه سال جاری برگزار شد، حزب راست پوپولیست و تازه‌تاسیس شیلی ۲۲ کرسی از ۵۱ کرسی را از آن خود کرد. ۱۱ کرسی هم به احزاب محافظه‌کار رسید. احزاب چپ و میانی تنها ۱۷ کراسی را حائز شدند که اقلیتی موثر به شمار نمی‌رفت و نمی‌توانست با مصوبات اکثریت مطلق راست در شورا مقابله کند. تحریم انتخابات از سوی بخشی از نیروهای چپ هم در شکل‌گیری این ترکیب شورا بی‌تأثیر نبود.

همان روز اعلام نتیجه انتخابات، بورچ، رئیس‌جمهور، به شورای جدید هشدار داد که «اشتباه ما (چپ‌ها) را در نوشتن قانون اساسی جدید تکرار نکند و منافع و -به‌گونه‌ای متوازن- خواست همه افشار جامعه را در نوشتن قانون اساسی لحاظ کند.»

دعوا بر سر آتاتورک؛ بحث مذهب در ارتش ترکیه داغ شده است

یاشار گولر، وزیر دفاع ترکیه اخیراً به خبرنگاران گفت که این دعوا روز ۱۰ نوامبر در جریان مراسمی به مناسبت سالگرد مرگ آتاتورک رخ داده است. در این مراسم قرار بود که دانشجویان عکسی از آتاتورک را روی لباس‌شان نصب کنند، اما یکی از آن‌ها این کار را نکرده و گفته برای این کار سنجاق نداشته است.

به گفته وزیر دفاع ترکیه، دانشجویان دیگر از این کار او انتقاد کرده‌اند و در نهایت دعوایی شدید بین آن‌ها درگرفته است. تمام دانشجویان افسری که در این دعوا دخالت داشته‌اند «موقتا تعلیق شده‌اند».

شخصیت، دستاوردهای نظامی و ارزش‌های سکولار و غیرمذهبی آتاتورک، همواره در ارتش ترکیه ارج نهاد شده است.

آیتونک ارکین، ستون‌نویس سوزکو، روزنامه ملی‌گرا و مخالف دولت ترکیه نوشته است که این دعوای بعد از مراسم هم ادامه داشته و روز ۱۳ نوامبر دانشجویان دیگر، پوستری از آتاتورک را روی در اتاق دانشجویی نصب کرده‌اند که در روز مراسم عکس را به لباسش نصب نکرده بود. او می‌نویسد که این پوستر بعدا برداشته شده اما دعوایی دیگر درگرفته است.

بعضی رسانه‌ها هم گزارش داده‌اند که در روز ۱۰ نوامبر تنها یک دانشجو نبوده که بدون عکس آتاتورک در مراسم حاضر شده، بلکه تعدادی دیگر هم این کار را کرده‌اند.

وزارت دفاع ترکیه روز ۲۰ دسامبر در بیانیه‌ای اعلام کرد که تحقیقات اداری و قضایی درباره این مسئله آغاز شده است.

شبکه خبری ان‌تی‌وی که از کانال‌های اصلی خبری در ترکیه است روز ۲۱ دسامبر گزارش داد که بعد از این وقایع هیچ‌کس از ارتش اخراج نشده است.

ارکین هم به نقل از یکی از افسران شاهد دعوا نوشته است که پیش از این درباره وجود یک گروه ضد آتاتورک در ارتش به افسران ارشد هشدار داده شده بود.

وزیر دفاع ترکیه به دلیل نام نبردن از آتاتورک در جریان توضیح درباره این وقایع، مورد انتقاد قرار گرفته است. او در صحبت‌هایش گفته بود که دانشجویان قرار بوده «یک عکس» روی لباسشان نصب کنند اما نگفته بود که عکس مورد نظر، عکس آتاتورک بوده است.

منابع نظامی در گفت‌وگو با شبکه ان‌تی‌وی به انتقادها پاسخ داده‌اند. به گزارش این شبکه آنها گفته‌اند: «هیچ‌کس در جایگاهی نیست که عشق و وفاداری ارتش یا وزیر ما را به آتاتورک زیر سؤال ببرد».

تنش‌های تازه بحثی قدیمی را درباره گروه‌های مذهبی داغ کرده که ادعا می‌شود در حال نفوذ کردن در داخل ارتش ترکیه هستند. ارتش طی دو دهه گذشته که حزب عدالت و توسعه رجب طیب اردوغان در قدرت بوده، دچار تغییراتی اساسی شده است.

یک گروه اسلام‌گرا که قبلا حزب عدالت و توسعه از آن حمایت می‌کرد، اما الان با عنوان «سازمان تروریستی فتح‌الله گولن» معرفی می‌شود، به عنوان مسئول کودتای نافرجام روز ۱۵ ژوئیه سال ۲۰۱۶ در ترکیه معرفی شد.

با وجود آن که بعد از کودتا هزاران نفر از افسران و نیروی ارتش به اتهام ارتباط با این گروه اخراج شدند، اما رسانه‌های مخالف دولت می‌گویند که گروه‌های مذهبی دیگری جای خالی آن‌ها را در ارتش پر کرده‌اند.

روز ۱۹ دسامبر در جریان یک میزگرد تلویزیونی در شبکه خبری «هالک تی‌وی»، از جمله رسانه‌های طرفدار مخالفان دولت، «حزب خوب» یکی از احزاب ملی‌گرای مخالف، درباره «سازمانی جدید متشکل از گروه‌های مذهبی درون ارتش» هشدار داد.

ارکین هم در مقاله‌اش در روزنامه سوزکو این سوال را مطرح کرده است که آیا وزارت دفاع حاضر خواهد شد که درباره اتفاق اخیر با اصولا درباره حضور گروه‌های مذهبی در ارتش ترکیه تحقیق کند.

مهمت تزکان، روزنامه‌نگار طیف مخالف دولت هم در ستون خود با اشاره به وقایع اخیر و با یادآوری کودتای نافرجام ۱۵ ژوئیه سال ۲۰۱۶، هشدار داده است که «تاریخ خودش را تکرار می‌کند».

وزارت دفاع ترکیه ادعاها درباره وجود فرقه‌های و «ساختارهای» مذهبی در داخل ارتش را رد کرده است. روزنامه بنی شفق که از رسانه‌های به‌شدت طرفدار دولت است، روز ۱۴ دسامبر گفت که افسران سکولار ارتش، کسانی را که نماز می‌خوانند به اشتباه به عضویت در گروه‌های مذهبی متهم می‌کنند.

ترکیه تهاجم نظامی خود را علیه کرد سوریه (روژآوا) و حزب کارگران کردستان در اقلیم کردستان عراق تشدید کرد
در طول سال ۲۰۲۳، دولت ترکیه، همچنان به حملات اشغال‌گرایانه خود بر علیه مردم کردستان سوریه (روژآوا) ادامه داده و در اقلیم کردستان عراق نیز حملات خود علیه حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) را تشدید کرده است. ترکیه به تلافی کشته‌شدن ۱۲ سربازش در شمال عراق، حملات هوایی خود را علیه نیروهای کرد در سوریه و شمال عراق تشدید کرد. اگرچه ترکیه می‌گوید که در جریان این حملات شبه‌نظامیان کرد را هدف قرار داده اما گزارش‌های محلی از کشته و زخمی شدن ده‌ها غیرنظامی خبر می‌دهد. وزارت دفاع ترکیه روز دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲، در بیانیه‌ای اعلام کرد که حداقل ۲۶ «شبه‌نظامی» کرد را در این حملات کشته است.

با این وجود، یک مقام بیمارستان محلی در شهر قامشلی واقع در شمال شرق سوریه می‌گوید که دست‌کم «شش غیرنظامی» در جریان حملات هوایی روز دوشنبه ترکیه در این منطقه کشته شدند. دیده‌بان حقوق بشر سوریه مستقر در بریتانیا نیز کشته‌شدن شش غیرنظامی در این حملات را تایید کرده است. در بیانیه این سازمان غیردولتی آمده است که ۱۱ غیرنظامی دیگر در این حملات زخمی شدند. بر اساس گزارش دیده‌بان حقوق بشر سوریه، ترکیه در سال ۲۰۲۳ میلادی ۱۲۴ حمله در شمال شرق سوریه انجام داده است که در جریان آن ۹۲ نفر کشته شدند.

پیش از این نیز در روز جمعه گذشته مقامات ترکیه اعلام کرده بودند که شبه‌نظامیان وابسته به حزب کارگران کردستان یا «پ.ک.ک» تلاش کرده‌اند که به یک پایگاه ترکیه در اقلیم کردستان عراق نفوذ کنند. آنکارا گفت که در جریان درگیری‌های ناشی از این تلاش در مجموع ۱۲ سرباز ترک طی دو روز کشته شدند.

حمله به سایت‌های صنعت نفت و زیرساخت‌های حیاتی روژآوا

منطقه خودگردان شمال و شرق سوریه تحت رهبری مردم کرد این منطقه اداره می‌شود دست‌کم در یک دهه اخیر، همواره مورد حملات ارتش ترکیه و نیروهای وابسته به آن مواجه بوده‌اند.

مقامات این منطقه اعلام کردند که برخی از بمب‌های ترکیه در حملات اخیر به سایت‌های صنعت نفت و زیرساخت‌های حیاتی آن‌ها در شمال شرق سوریه اصابت کرده است و تولید برق را در این منطقه تا ۵۰ درصد کاهش داده است. مقامات این منطقه خودگردان و شورایی، همچنین در بیانیه‌ای از سازمان ملل خواستند تا مداخله کند و هشدار دادند که حملات ترکیه می‌تواند امنیت منطقه را تهدید کند.

این بیانیه تاکید دارد که در یکی از حملات ترکیه، سایتی در نزدیکی زندان قامشلی که اعضای داعش در آن زندگی می‌کنند، هدف گرفته شده است.

مظلوم عیدی، فرمانده نیروهای دموکراتیک سوریه نیز در شبکه ایکس «هدف قرار دادن زیرساخت‌ها و وسایل زندگی غیرنظامیان» در شمال شرق سوریه توسط ترکیه را محکوم کرد.

وی نوشت: «هدف قرار دادن مکرر زیرساخت‌ها و وسایل معیشت غیرنظامیان در شمال شرق سوریه برای سومین بار در این سال، ناشی از سیاست گرسنگی دادن و اشغال است که توسط دولت ترکیه برای هدف قرار دادن مردم ما و ثبات منطقه انجام و جنایات جنگی تلقی می‌شود.»

مظلوم عیدی افزود: «با وجود آمادگی مردم برای پذیرایی از سال جدید به امید برقراری صلح و ثبات، و با وجود تلاش‌های مستمر ما با شرکا برای دستیابی به ثبات، آنکارا بر سیاست‌های تهاجمی خود و صدور بحران‌های داخلی خود پافشاری می‌کند.»

در بحبوحه جنگ بی‌سابقه اسرائیل و غزه که نگاه بیش‌تر رسانه‌های جهان را به خود معطوف کرده است، تهاجم نظامی ارتش ترکیه علیه کردهای سوریه و منطقه خودگردان تحت کنترل نیروهای سوریه دموکراتیک در سکوت خبری شدت بیش‌تری یافته است.

بنا به گزارشات، ترکیه از ۱۲ مهر-چهارم اکتبر، دور تازه‌ای از حملات نظامی را به شمال سوریه (روژآوا) که در کنترل نیروهای سوریه دموکراتیک (اس‌دی‌اف)، ائتلافی متشکل از نیروهای کُرد، عرب و آشوری است و همچنین مناطقی از اقلیم کردستان عراق آغاز کرده و تاکنون ادامه دارد.

کارتونی با عنوان فریاد اردوغان برای غزه هم‌زمان با بمباران شمال سوریه، اثری از کارتون‌نست کُرد جواد مراد - منبع: کارتون

مومن‌ت cartoonmovement.com

در این مدت ارتش ترکیه با توجیه «حق دفاع از خود» زیر ساخت‌های حیاتی مناطق خودگردان شمال و شرق سوریه (روژآوا) را زیر آتش بی‌امان توپخانه، پهباد و هواپیمای جنگی قرار داده با این ادعا که مواضع یگان‌های مدافع خلق را هدف قرار می‌دهد.

این ادعای دولت ترکیه، اما هر بار از طرف مقام‌های ارشد نیروهای سوریه دموکراتیک و یگان‌های مدافع خلق (ی‌پ‌گ) تکذیب شده است.

مقام‌های ارشد نیروهای سوریه دموکراتیک و یگان‌های مدافع خلق می‌گویند که ترکیه به ساختمان‌های غیرنظامی، زیرساخت‌ها، منابع تامین آب و برق و دیگر تاسیسات عمومی در شمال و شرق سوریه حمله می‌کند.

دولت ترکیه طی ۳۰۴ حمله مختلف (شامل ۸۳ حمله پهبادی و ۲۲۱ حمله توپخانه‌ای) در اکتبر ۲۰۲۳، بیش‌تر زیرساخت‌های حیاتی روژآوا را مورد هدف قرار داده است.

در این حملات دولت ترکیه، دستکم ۲۲۴ مکان مختلف شامل زیرساخت‌های مانند مدارس، بیمارستان‌ها، ایستگاه‌های تامین برق و آب و سایت‌هایی نفتی، شهرداری‌ها و ساختمان‌هایی از این دست را به صورت هدفمند بمباران کرده است. حملات هوایی پیاپی ترکیه به زیرساخت‌های حیاتی شمال و شرق سوریه موجب ویرانی گسترده‌ای شده و خساراتی بیش از یک میلیارد دلار وارد کرده است. علاوه بر این، تاکنون بیش از دو میلیون نفر از دسترسی به نیازهای حیاتی روزانه خود نیز محروم مانده‌اند.

به گفته الهام محمد، رئیس مشترک شورای اجرایی سوریه دموکراتیک، این حملات خسارت قابل توجهی به زیرساخت‌های منطقه وارد کرده و آن‌ها (ترکیه) نیروگاه‌ها، مخازن آب، سیلوهای گندم و دستکم ۴۸ مدرسه و پمپ بنزین را هدف قرار داده‌اند.

همچنین دیده‌بان حقوق بشر سوریه اعلام کرده که از چهارم اکتبر تا ۱۱ اکتبر سال جاری در اثر حملات هوایی ارتش ترکیه به مناطق شمال سوریه، دستکم ۴۷ نفر کشته و حداقل ۵۹ نفر دیگر زخمی شده‌اند.

بر اساس آمارهای منتشر شده از سوی دیده‌بان حقوق بشر سوریه، از آغاز سال ۲۰۲۳ در نتیجه حملات نظامی ترکیه به شمال سوریه، دستکم ۷۶ نفر کشته و بیش از ۸۴ نفر دیگر مجروح شده‌اند.

الهام احمد در گفت‌وگو با وبسایت (Bianet) گفته است، دولت ترکیه جمعیت غیرنظامی را با هواپیماهای بدون سرنشین هدف قرار می‌دهند و زندگی در منطقه را غیرممکن کرده‌اند.

وی همچنین تأکید کرده که ترکیه از «عمد زیرساخت‌ها را هدف قرار داده و این سازه‌ها را از کار انداخته است».

رئیس مشترک شورای اجرایی سوریه دموکراتیک، با بیان این‌که هدف قرار دادن تأسیسات زیربنایی غیرنظامی برخلاف توافقات بین‌المللی است، در رابطه با وضعیت کنونی در شمال سوریه-روژآوا گفته است:

«این منطقه در حال حاضر با بحران برق و آب مواجه است. یافتن گاز برای پخت و پز در خانه‌ها به یک چالش تبدیل شده است. علاوه بر این، زمان باز شدن مدارس فرا رسیده بود و به دلیل آسیب‌های وارده به مدارس، هزاران کودک از تحصیل محروم می‌شوند.»

الهام محمد در قسمت دیگری از گفت‌وگویش به صحبت‌های مناقشه‌انگیز اخیر رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه در رابطه با جنگ اسرائیل و غزه، می‌پردازد.

الهام محمد می‌گوید حزب و عدالت توسعه به رهبری اردوغان، سیاستی را با هدف تخریب منطقه دنبال می‌کند: دولت ترکیه به ویژه رئیس جمهور اردوغان از اقدامات و حملات اسرائیل در غزه به‌عنوان «جنایت جنگی» یاد کرده است، اما در حین بیان این اظهارات، همین دولت اقدامات مشابهی را در منطقه روژآوا انجام می‌دهد. آن‌ها می‌دانند که تقریباً دو میلیون نفر در این منطقه زندگی می‌کنند. این افراد که در حال حاضر برای حفظ زندگی روزمره خود در تلاش هستند، به‌شدت تحت تأثیر این حملات قرار گرفته‌اند. بیش از چهار میلیون نفر به‌طور غیرمستقیم از این حملات آسیب دیده‌اند زیرا آن‌ها به سوخت وابسته‌اند.

پیش از این نیز، مظلوم کوبانی، فرمانده نیروهای سوریه دموکراتیک حملات ترکیه را «اشغالگرانه، وحشیانه و نقض آشکار حقوق بشر» توصیف کرده بود.

ادامه حملات نظامی ترکیه به شمال سوریه

با شدت یافتن حملات نظامی ارتش ترکیه به شمال سوریه، جمعه پنجم آبان‌ماه- ۲۷ اکتبر، خبرگزاری «هاوار» گزارش داد که ارتش ترکیه با استفاده از یک هواپیمای بدون سرنشین خانه‌ای را در «محلّه آزادای» شهر دریک در کانتون قامیشلو هدف قرار داد.

بر اساس گزارش دیده‌بان حقوق بشر سوریه (SOHR)، نهاد غیردولتی مستقر در لندن، در پی این حمله یک کودک ۱۱ ساله و یک زن ۳۹ ساله مجروح و به بیمارستان منتقل شدند.

همچنین فرهاد شبیلی، از فرماندهان ارشد نیروهای دموکراتیک سوریه در حالی که برای دیدار با خانواده خود در شهر دریک، استان حسکه بود، هدف حمله قرار گرفت و جان باخت.

فرهاد شبیلی که سال‌ها در هماهنگی عملیات علیه داعش با همکاری نیروهای ائتلاف بین‌المللی مشارکت داشت، پیش از این نیز هدف حمله پهبادی ترکیه قرار گرفته بود.

پیش‌تر یکی از اعضای حزب کمونیست مارکسیست-لنینیست به نام عثمان نوری اوچاقلی (شروان کارادنیز) در حمله هوایی ترکیه به روزآوا در روز چهارشنبه ۲۵ اکتبر کشته شده بود.

حملات نظامی جدید ترکیه به مناطق شمال سوریه، نگرانی از خطر ظهور و سازماندهی دوباره داعش را افزایش داده است؛ موضوعی که الهام محمد در گفت‌وگوی اخیر خود به آن اشاره کرده و اظهار داشته است که ترکیه در وضعیت کنونی اسلام‌گرایان رادیکال را که از قبل در منطقه جای پای داشته‌اند، تقویت می‌کند و هدفشان بازگرداندن آن‌ها به خط مقدم است.

مقام‌های اداره خودگردان شمال و شرق سیوریه-روزآوا گفته‌اند نیروهای ائتلاف می‌داند که ادامه حملات نظامی ترکیه به مبارزه با داعش آسیب می‌رساند و از آن‌ها خواسته‌اند تا حریم هوایی خود را به روی ترکیه ببندند.

عملیات مشترک نیروهای دموکراتیک سوریه و ائتلاف بین‌المللی به رهبری ایالات متحده پس از شکست داعش همچنان تداوم داشته است. در آخرین مورد، سه‌شنبه ۱۷ اکتبر نیروهای دموکراتیک سوریه با حفاظت هوایی توسط هواپیماهای جنگی ائتلاف بین‌الملل یک عملیات امنیتی را علیه هسته‌های گروه داعش در محله‌های شبکه در شهر الشحیل در حومه شرقی دیرالزور انجام دادند و دو نفر را در ارتباط با این گروه بازداشت کردند.

ترکیه از حملات هوایی به بیش از ۷۰ هدف در عراق و سوریه خبر داد

وزارت دفاع ترکیه روز چهارشنبه اعلام کرد در واکنش به کشته شدن ۱۲ سرباز این کشور در عراق، بیش از ۷۰ هدف و پایگاه مرتبط با حزب کارگران کردستان، پ‌کاکا، در سوریه و عراق را هدف حمله قرار داده است.

یاشار گولر، وزیر دفاع ترکیه، در پیامی ویدئویی در شبکه اجتماعی ایکس گفت، دست‌کم ۵۹ شبه‌نظامی کرد در حملات هوایی و عملیات زمینی اخیر کشته شده‌اند.

وزیر دفاع ترکیه در این پیام تأکید کرده است که این کشور «انتقام خون» سربازانش را گرفته و به اقدامات خود در این زمینه ادامه خواهد داد.

وزارت دفاع ترکیه پیش‌تر در روز جمعه گذشته اعلام کرده بود که ۱۲ سرباز این کشور در جنگ با حزب کارگران کردستان، پ‌ک‌ک، در شمال عراق کشته شده‌اند.

هنوز حزب کارگران کردستان به بیانیه حکومت ترکیه واکنش نشان نداده است.

ترکیه پیش‌تر در روز دوشنبه نیز اعلام کرده بود که عملیاتی علیه مواضع شبه‌نظامیان کرد مخالف خود در عراق و سوریه انجام داده است.

منصور کریمیان، فیلمساز اهل سنندج، در بمباران شمال سوریه به دست ترکیه کشته شد. منابع خبری کُردی از کشته شدن منصور کریمیان، فیلمساز اهل سنندج، در نتیجه بمباران ارتش ترکیه در شمال سوریه خبر می‌دهند.

منصور کریمیان

منصور کریمیان که برای انجام یک پروژه فیلمسازی به کردستان سوریه سفر کرده بود در نتیجه این بمباران‌ها، شامگاه دوم دی در شهر دیرک (مالکیه) در سوریه جان خود را از دست داده است. به نوشته «شبکه حقوق بشر کردستان»، خانواده وی در تلاش هستند که در روزهای آینده پیکر وی را برای خاکسپاری به سنندج منتقل کنند. منصور کریمیان، ۳۹ ساله و اهل سنندج، سابقه ۲۰ سال فعالیت در حوزه‌های عکاسی، فیلمبرداری، صدابرداری و کارگردانی را داشت. او در چند سال گذشته فیلمبرداری دو فیلم سینمایی به نام‌های «تافا سور» (خورشید سرخ) و «ئه‌فینا کورد» (عشق کُرد) را بر عهده داشت. ترکیه روز دوشنبه اعلام کرد که در واکنش به کشته شدن شماری از سربازان خود، با انجام حملاتی در سوریه و شمال عراق، ۲۶ شبه‌نظامی کرد را از پا درآورده است. این اقدام هم‌زمان با بازداشت ده‌ها تن از فعالان اپوزیسیون طرفدار کردها همراه بوده است. وزارت دفاع ترکیه روز چهارشنبه نیز اعلام کرد در واکنش به کشته شدن ۱۲ سرباز این کشور در عراق، بیش از ۷۰ هدف و پایگاه مرتبط با حزب کارگران کردستان، پکاکا، در سوریه و عراق را هدف حمله قرار داده است.

جمهوری آذربایجان دو دیپلمات سفارت فرانسه در باکو را اخراج می‌کند

جمهوری آذربایجان روز سه‌شنبه ۵ دی ۲۶- دسامبر، از اخراج دو دیپلمات فرانسوی به دلیل فعالیت‌های «ناسازگار با وضعیت آن‌ها» خبر داد. اخراج این دو دیپلمات در شرایطی اتفاق می‌افتد که تنش‌ها بین دو کشور بر سر حمایت پاریس از ارمنستان در ماه‌های گذشته بالا گرفته است.

خبرگزاری فرانسه به نقل از وزارت خارجه جمهوری آذربایجان نوشت که آن بویون، سفیر فرانسه در اعتراض به اقدامات دو تن از کارمندان سفارت فرانسه در باکو به این وزارتخانه احضار شده است.

دستگاه دیپلماسی جمهوری آذربایجان، بدون ارائه جزئیات بیشتر در بیانیه‌ای اعلام کرد که این دو دیپلمات ظرف ۴۸ ساعت باید خاک این کشور را ترک کنند.

در ماه‌های اخیر، جمهوری آذربایجان فرانسه را متهم کرده است که با کمک به ارمنستان، رقیب باکو، منطقه قفقاز را «بی‌ثبات» کرده است.

حدود یک ماه پیش، الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان فرانسه را متهم کرد که با تسلیح ارمنستان، «زمینه» را برای «جنگ‌های» جدید در منطقه قفقاز آماده می‌کند. باکو از حمایت سیاسی و نظامی پاریس از ارمنستان در ماه‌های اخیر ناراضی است و این نارضایتی را به اشکال مختلف ابراز می‌کند.

در نزاع ارمنستان و آذربایجان بر سر سرزمین‌های منطقه قره‌باغ کوهستانی، فرانسه به دلیل میزبانی از یک دیاسپورای بزرگ ارمنی، به شکل تاریخی حامی ایروان بوده است. علاوه بر این حمایت در جنگ‌های ایروان و باکو در بیش از سی سال گذشته، پاریس همواره سعی کرده تا نقش میانجی‌گری میان این دو جمهوری شوروی سابق بازی کند.

در همین راستا، الهام علی‌اف در ماه اکتبر از رفتن به نشست اروپایی در گرانا (اسپانیا) و شرکت در نشستی با امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه خودداری کرد. باکو معتقد است پاریس موضعی جانبدارانه‌ای در طرفداری از ارمنستان دارد.

این اولین تنش میان فرانسه و آذربایجان نیست. پاریس اخیراً این کشور را به رهبری کارزار دستکاری اطلاعات با هدف آسیب رساندن به اعتبار فرانسه در توانایی میزبانی از بازی‌های المپیک ۲۰۲۴ متهم کرده بود. جمهوری آذربایجان همچنین در اوایل آذر ماه دیپلمات‌های فرانسه، آلمان و آمریکا در باکو را در اعتراض به «تامین مالی غیرقانونی» یک رسانه آذربایجانی و به اتهام دخالت در امور داخلی این کشور فراخواند.

کیم جونگ اون خواستار افزایش آمادگی جنگی کره شمالی شد

رسانه‌های دولتی کره شمالی روز پنج‌شنبه ۲۸ دسامبر، گزارش دادند که کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی از حزب خود خواسته است که آمادگی‌های جنگی این کشور از جمله توان هسته‌ای آن را بیشتر کنند.

این اظهارات یک هفته پس از آن بیان شده است که کیم جونگ اون هشدار داد اگر دشمنان پیونگیانگ با سلاح هسته‌ای خشم آن را برانگیزند، کره شمالی برای حمله اتمی تردید نخواهد کرد.

کیم جونگ اون، در نشست پایان سال حزب حاکم کره شمالی که انتظار می‌رود در آن تصمیماتی کلیدی برای سیاست این کشور در سال ۲۰۲۴ اتخاذ شود، از حزب خود خواست که آمادگی جنگی این کشور چه در زمینه دفاعی و چه در زمینه تسلیحات هسته‌ای را بالاتر ببرند.

وی، همچنین تاکید کرد که «شرایط نظامی» در شبه جزیره کره به دلیل تقابل‌های «بی‌سابقه» واشینگتن و متحدانش با کره شمالی به «منت‌های» خود رسیده است.

سئول، توکیو و واشینگتن به دنبال آزمایش‌های تسلیحاتی بی‌سابقه پیونگیانگ در سال جاری، همکاری‌های دفاعی خود را افزایش داده‌اند و اخیراً نیز سامانه‌ای را برای به اشتراک‌گذاری فوری اطلاعات مربوط به پرتاب موشک‌های کره شمالی ایجاد کرده‌اند.

همچنین یک فروند زیردریایی هسته‌ای ایالات متحده در اوایل ماه دسامبر وارد شهر بندری بوسان کره جنوبی شد و واشینگتن بمب‌افکن‌های دوربرد خود را در رزمایش با سئول و توکیو به پرواز درآورد. پیونگ‌یانگ نیز امسال با موفقیت یک ماهواره شناسایی را پرتاب کرد، متممی بر قانون اساسی خود با هدف تثبیت قدرت هسته‌ای این کشور افزود و پیشرفته‌ترین موشک بالستیک قاره‌پیمای خود را آزمایش کرد.

هشدار عجیب و جنجالی رئیس جمهوری آرژانتین به کمونیست‌ها

خاویر میلی در جریان مبارزات انتخاباتی خود نیز از چین و برزیل انتقاد کرد و گفت که با «کمونیست‌ها» تعامل نخواهد کرد

خاویر میلی رئیس جمهوری جدید آرژانتین که چند روز پیش به قدرت رسید، در پیام‌های خود هشدارهای عجیبی به چندین کشور و کمونیست‌ها داده که در رسانه‌ها جنجال برانگیز شده است.

میلی پس از این‌که در اولین سخنرانی خود روز دوشنبه ۵ دی، گفت چاره‌ای جز پایبندی به یک روند سخت و دردناک مالی برای اصلاح بدترین بحران اقتصادی چند دهه اخیر کشورش که از تورم ۲۰۰ درصدی رنج می‌برد، ندارد. به گزارش روزنامه تلگراف، خاویر میلی در یک پیام عجیب به هواداران خود و کسانی که کریسمس را جشن گرفته بودند، هشدار داد که مراقب باشند «کمونیست» نشوند.

میلی که خواننده سابق راک بود و اکنون رئیس‌جمهوری کنونی آرژانتین شده با انتشار عکسی در ایکس(توییتر سابق) که در آن باتوم به دست گرفته بود، نوشت: «تعطیلات مبارک و مراقب باشید کمونیست نشوید.» «با چین و برزیل تعامل نخواهم کرد»

این اولین بار نیست که این مرد ۵۲ ساله به موضوع «کمونیست‌ها» می‌پردازد، او در جریان مبارزات انتخاباتی خود از چین و برزیل انتقاد کرد و گفت که با «کمونیست‌ها» تعامل نخواهد کرد.

خاویر میلی یک اقتصاددان لیبرال است که چند روز پیش در انتخابات ریاست‌جمهوری آرژانتین پیروز شد. او در اولین سخنرانی خود هشدار داد که چاره‌ای جز پایبندی به یک مسیر مالی سخت و دردناک برای رفع بدترین بحران اقتصادی این کشور که شاهد روند تورم به ۲۰۰ درصد در دهه‌های گذشته بود، ندارد.

از تأثیرات برگشت طالبان به قدرت: «در هر دو ساعت، یک زن باردار در افغانستان می‌میرد»

یافته‌های سازمان ملل نشان می‌دهد که در افغانستان زیر حاکمیت طالبان، در هر دو ساعت، یک زن باردار، جان می‌دهد. سازمان پزشکان بدون مرز نیز می‌گوید که به دلیل «سیاست‌های طالبان و نارسایی‌های سیستم بهداشتی»، دسترسی به مراقبت‌های پیش از زایمان و بعد از زایمان در افغانستان، پیچیده‌تر از گذشته شده است. استیفن دوجاریک، سخنگوی سازمان ملل اخیراً گفته است که از نگاه مرگ و میر در هنگام تولد، افغانستانی «یکی از بدترین کشورها در جهان است.»

به بنیاد آمار سازمان جهانی بهداشت، در سال ۲۰۱۷، از هر ۱۰۰ هزار زایمان در افغانستان، ۶۳۸ زن می‌مرد، درحالی که اینک در افغانستان زیر حاکمیت طالبان، این آمار به ۵۰۰۰ مرگ و میر رسیده است. این آمار در کشورهای پیشرفته‌تر همانند آمریکا، ۱۹ مرگ و میر در هر ۱۰۰ هزار زایمان است.

خبرگزاری فرانسه به نقل از تارج واتردال، مدیر کشوری برای کمیته غیرانتفاعی نروژی برای افغانستان در مورد چالشی که زنان زایمان در افغانستان روبه‌رو هستند، در گزارشی نوشته که در مواردی مردها، زنان را درحالی که در کوه‌ها جان داده‌اند، روی شانه‌های خود به بیمارستان رسانده‌اند.

در کنار گسترش فقر پس از برگشت طالبان به قدرت، محدودیت‌های وضع‌شده طالبان همانند ممنوعیت کار و تحصیل برای زنان و نیز مساله فرار مغزها که به دنبال برگشت طالبان به قدرت، افغانستان به آن روبه‌رو شده است، از دلایل افزایش مرگومیر مادران در هنگام زایمان در افغانستان گفته شده است.

پزشکان در سازمان پزشکان بدون مرز می‌گویند که باوجود تهدیدها، زنان بارداری که پیش از این عادت داشتند تا به بیمارستان مراجعه کنند، اینک «ترجیح می‌دهند تا در خانه زایمان کنند، زیرا پولی ندارند.»

هم‌اینک، تخمین زده می‌شود که ۴۰ درصد زنان زایمان در افغانستان، در خانه‌ها زایمان می‌کنند. این آمار در مناطق دور افتاده و روستایی ۸۰ درصد گفته شده است. بیش‌تر مواقع این زایمان به کمک مادرشوهر، مادر و گاهی حتی تنها صورت می‌گیرد.

رسانه‌های افغانستان در سال ۲۰۲۳

نهادهای بین‌المللی حامی رسانه‌ها و خبرنگاران می‌گویند در سال ۲۰۲۳ فعالیت رسانه‌ها و خبرنگاران افغان همچنان «پراسیب» باقی مانده است، و نفس کشیدن برای آن‌ها «دشوار شده» است.

در سال ۲۰۲۳ بنا به گزارش‌های نهادهای بین‌المللی، دست‌کم ۱۱۰ رویداد خشونت علیه خبرنگاران در افغانستان ثبت شده است و «سه خبرنگار در بلخ و یک خبرنگار در کابل» کشته شده‌اند.

بر اساس ارقام که نهاد حامی خبرنگاران و رسانه‌ها(نی) نشر کرده است، در یک سال گذشته «۴۰ خبرنگار» از سوی نیروهای امنیتی طالبان بازداشت شدند که برخی از آن‌ها به بازداشتگاه‌های موقتی و برخی نیز پس از سپری نمودن چندین ماه در زندان آزاد شده‌اند.

مقام‌های طالبان در مورد دستگیری خبرنگاران توسط نهادهای امنیتی به بی‌بی‌سی گفته‌اند که بیشتر آن‌ها در مواردی دستگیر شده‌اند که به کار حرفه‌ای آن‌ها مربوط نبوده است.

تا پیش از به قدرت رسیدن طالبان در افغانستان در آگوست-اوت ۲۰۲۱، بیش از ۱۰۷ کانال تلویزیونی، ۲۸۴ ایستگاه رادیویی، صدها نشریه چاپی و بیش از ۱۸۰۰ وبسایت اینترنتی، فعالیت می‌کردند.

گزارشگران بدون مرز، تعداد کل رسانه‌ها در افغانستان قبل از روی کار آمدن طالبان را ۵۴۷ رسانه گفته است.

این نهاد گفته است که در دو سال حکومت طالبان، بیش از ۸۰ درصد خبرنگاران زن مجبور به پایان دادن به کار خود در رسانه‌ها شده‌اند، و سال ۲۰۲۳ برای خبرنگاران زن سال دوری از فعالیت در رسانه‌ها بوده است. محدودیت‌های اعمالی طالبان بر زنان خبرنگار همچنان ادامه یافته است.

طالبان از گویندگان زن در تلویزیون‌ها خواسته است که با صورت پوشیده در تلویزیون ظاهر شوند امری که به گفته برخی از این زنان، کارشان را دشوار کرده است.

عدم دسترسی به موقع به اطلاعات از دیگر مشکلاتی بوده است که نهادهای حمایتی روزنامه‌نگاران و بسیاری از روزنامه‌نگاران در سال ۲۰۲۳ با آن مواجه بوده‌اند.

اما با وجود این، برخی رسانه‌های خصوصی در افغانستان همچنان به فعالیت خود ادامه داده‌اند.

مقامات طالبان می‌گویند که این رسانه‌ها در نشر گزارش‌ها، مصاحبه‌ها و بحث‌ها «بدون سانسور و در آزادی کامل» دارند و «برای رسانه‌ها امکانات ایجاد کرده‌اند و مصمم هستند که فرصت‌های بیشتری را فراهم کنند.»

این در حالی است که قانون دسترسی به رسانه‌ها و اطلاعات در افغانستان در دولت پیشین که حکومت طالبان نیز گفته بود براساس آن با رسانه‌ها تعامل می‌کند، بیش از یک سال است که به حالت «تعطیل» درآمده است.

انجمن حمایت از خبرنگاران افغان می‌گوید تا قبل از سال ۲۰۲۱، تعداد خبرنگاران زن و مرد در افغانستان حدود ۱۲ هزار نفر بود، اما حالا «دو سوم» آن‌ها دیگر با رسانه‌ها کار نمی‌کنند.

انجمن خبرنگاران افغانستان نیز گفته است که فشار طالبان بر رسانه‌ها افزایش یافته، شکل پوشش خبری رسانه‌ها تغییر کرده و تعداد بازداشت‌های خبرنگاران نیز بیشتر شده است.

در گزارش شش ماهه این بنیاد در مورد آزادی رسانه‌ها در افغانستان آمده است که پوشش رسانه‌ای در کابل و ولایت‌ها «تحت کنترل» حاکمیت است.

این گزارش می‌افزاید که خبرنگاران نه تنها در تهیه گزارش با مشکل مواجه هستند، بلکه نمی‌توانند نظر خود را در مورد وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور در اینترنت بیان کنند.

ظریف کریمی، رئیس فعلی انجمن حمایت از خبرنگاران در کابل، کار و فعالیت رسانه‌های فعال در افغانستان را نیمه تعطیل می‌خواند. او گفت: «با وجود همه مشکلات، بخش رسانه‌های افغانستان در حالت نیمه تعطیل به کار خود ادامه می‌دهند که بدون شک خالی از مشکل نیست. خبرنگاران به اطلاعات دسترسی ندارند چراکه قانون دسترسی به اطلاعات و کامپیوتر آن لغو شده است که کار رسانه‌ها را در افغانستان با مشکل مواجه کرده است.»

بنیاد حمایت از خبرنگاران در روز جهانی آزادی بیان در سال ۲۰۲۳، اعلام کرد که نیمی از ۶۰۰ شعبه، رسانه‌های چاپی، صوتی و تصویری تعطیل شده و دو سوم خبرنگاران شغل‌های خود را از دست داده‌اند.

شمار زیادی از خبرنگاران از افغانستان به کشورهای همسایه و خارجی پناه برده‌اند. بسیاری از روزنامه‌نگارانی که بیکار شده‌اند به مشاغل دیگری روی آورده‌اند و حتی برخی از آن‌ها که به ایران و پاکستان رفته‌اند می‌گویند در شرایطی مجبور شده‌اند تا برای تامین مخارج خانواده‌های خود، اعضای بدنشان را به فروش بگذارند.

جرمی لارنس، سخنگوی حقوق بشر سازمان ملل متحد پیش‌تر در ماه مارس سال ۲۰۲۳ گفته بود: خبرنگاران در افغانستان به «دلیل گفتن هر چیزی علیه نظام حاکم، دستگیر می‌شوند، در حالی که «هیچ کس نباید به دلیل صحبت در مورد حقوق اساسی خود دستگیر شود.»

سازمان نظارت بر رسانه‌ها در افغانستان در ماه مه گذشته، اعلام کرد که بازداشت و تهدید خبرنگاران در افغانستان نسبت به سال گذشته ۶۰ درصد افزایش یافته است.

سازمان موسوم به مرکز خبرنگاران در گزارش سالانه خود گفته است که در یک سال ۲۱۳ مورد نقض حقوق کارکنان رسانه را ثبت کرده است.

در عین حال، برخی از روزنامه‌نگاران می‌گویند دسترسی به اطلاعات در سال ۲۰۲۳ در مقایسه با روزهای اول حکومت طالبان، «نسبتاً آسان» بوده است.

مقام‌های طالبان می‌گویند که پس از به قدرت رسیدن، در زمینه آزادی بیان و همکاری با خبرنگاران کارهای زیادی انجام داده‌اند و ادعای برخی سازمان‌های خارجی مبنی بر برخورد خشونت‌آمیز با خبرنگاران و سانسور شدن محتوای خبری آن‌ها را رد می‌کنند.

دستور طالبان: کتاب‌های مغایر با فقه حنفی را از دانشگاه‌ها جمع کنید

وزارت تحصیلات عالی طالبان از دانشگاه‌های خصوصی خواسته است که کتابخانه‌های خود را از کتاب‌های «خلاف فقه حنفی» و کتاب‌های سیاسی «تصفیه» کنند. در مکتوب این وزارت به دانشگاه‌های خصوصی آمده است: «هدایت داده می‌شود که کتابخانه‌های تمام نهادهای تحصیلی خصوصی در افغانستان را تصفیه کنید، تمام کتاب‌هایی که مخالف فقه حنفی، سیاسی، و کتاب‌هایی که مشکلات عقیدتی ایجاد می‌کنند، را از کتابخانه‌ها جمع کرده و به جای آن‌ها کتاب‌های سیرت نبوی جایگزین کنید. البته فهرست کتاب‌هایی که جایگزین می‌کنید را در ابتدا با ما در میان بگذارید.» این مکتوب اداری با امضای شاکرالله وحدت، رئیس دعوت و ارشاد وزارت تحصیلات عالی طالبان هفته گذشته صادر شده و در پای نامه هم محمد سلیم افغان، رئیس امور محصلان دانشگاه‌های خصوصی دستور ابلاغ آن به دانشگاه‌های خصوصی را داده است.

یک سخن‌گوی این وزارت به بی‌بی‌سی این نامه را تایید کرده است. ندامحمد ندیم، وزیر تحصیلات عالی طالبان هفته گذشته در یک سخنرانی خود در دانشگاه کنر مدعی شد که «در افغانستان مذاهب وجود ندارند، همه افغان‌ها پیرو مذهب امام ابوحنیفه هستند.»

این در حالی است که شیعیان جعفری و اسماعیلی بخش بزرگی از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند و اقلیت‌های دینی از جمله سیک‌ها و هندوها نیز در افغانستان زندگی می‌کنند.

شماری از روحانیون تندرو در کابینه طالبان بیش از ۵۰ فرمان و دستورالعمل برای محدودیت حضور اجتماعی زنان صادر کرده‌اند که گفته شده حمایت مستقیم هیت‌الله آخوندزاده، رهبر طالبان را نیز با خود دارند.

سال گذشته، ندامحمد ندیم، وزیر تحصیلات عالی طالبان پس از گماشته شدن به این سمت، با صدور دستورالعمل، حضور دانشجویان و استادان زن در دانشگاه‌های دولتی را «تا امر ثانی» منع کرد، این سیاست بعداً شامل دانشگاه‌های خصوصی نیز شد و با گذشت یک‌سال هنوز تغییر نکرده است. در همین حال، امروز در یک سالگی منع حضور زنان در دانشگاه‌های افغانستان، نماینده ویژه وزارت خارجه آمریکا برای حقوق زنان افغانستان می‌گوید این سیاست طالبان «برگرفته از فرهنگ افغانستان نیست، بلکه ایدئولوژی طالبان است.»

رینا امیری، در ایکس نوشت که «سال پیش، طالبان زنان افغان را از حضور در دانشگاه منع کردند، نیمی از جمعیت کشور را از رویاهایشان و کل کشور را از ثبات اقتصادی و امید حرکت نسلی به سوی آینده محروم کردند.» سخن‌گویان طالبان گفته‌اند که پس از آماده شدن زمینه‌های آموزش دختران و زنان، دروازه دانشگاه‌ها به روی آن‌ها باز خواهد شد که با گذشت یک‌سال هنوز انجام نشده است.

شورای امنیت قطع‌نامه نحوه «تعامل» با طالبان را تصویب کرد

شورای امنیت سازمان ملل متحد روز جمعه قطع‌نامه‌ای را درباره نحوه «تعامل» با حکومت طالبان با اکثریت آرای ۱۵ عضو دائمی و غیردائمی این شورا تصویب کرد.

قطع‌نامه ۲۷۲۱ (۲۰۲۳) با ۱۳ رای موافق به تصویب شورای امنیت رسید. روسیه و چین رای ممتنع دادند.

قطعنامه روز جمعه ۲۹ دسامبر، در چارچوب اجرای پیشنهادهای مطرح شده در ارزیابی مستقل ارائه شده از طرف فریدون سینیوراولی، فرستاده دبیرکل سازمان ملل، است که او پس از چند ماه مشورت با طالبان و چهره‌های سیاسی افغانستان در ۸ اکتبر به این شورا داده بود.

بر اساس این قطعنامه، انتظار می‌رود دبیرکل سازمان ملل یک نماینده ویژه با مشورت شورای امنیت برای روابط دیپلماتیک با حکومت طالبان انتخاب کند.

همچنین ایجاد یک «نقشه راه» برای «ادغام کامل» افغانستان در جامعه بین‌المللی و ایجاد مجموعه‌ای از مکانیسم‌های نظارتی بر اجرای توصیه‌های ارائه شده است.

چین

۱۶ مه ۲۰۲۳، کنگره ملی خلق چین همان‌طور که در گزارش کار دولت ۲۰۲۳ اعلام شده است، هدف تقریباً ۵ درصد را برای تولید ناخالص داخلی تعیین کرده است.

این گزارش وظایف جامع اقتصادی و توسعه چین را برای سال آینده تشریح می‌کند و بینش‌هایی را در مورد استراتژی‌های این کشور برای دستیابی به این اهداف ارائه می‌دهد.

در یک تغییر عمده به سمت رشد با کیفیت بالا و توسعه پایدار، هدف چین دستیابی به ثبات اقتصادی از طریق هدف رشد تولید ناخالص داخلی «حدود ۵ درصد» برای سال ۲۰۲۳ است. این هدف نشان‌دهنده تلاش متمرکز برای اولویت دادن به سلامت اقتصادی بلندمدت و پیشرفت قابل اعتماد است.

علاوه بر این، گزارش کار دولت همچنین هدف بلندپروازانه‌ای را برای ایجاد حدود ۱۲ میلیون شغل شهری در سال جاری تعیین می‌کند که از معیار سال قبل که حداقل ۱۱ میلیون بود، فراتر رفته است. هدف چین با اولویت دادن به ایجاد شغل، حمایت از جمعیت رو به رشد خود و ایجاد فرصت‌های شغلی در بخش‌های مختلف است.

بر اساس گزارش اداره ملی آمار چین، تولید ناخالص داخلی در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ نرخ رشد ۵/۴ درصدی را تجربه کرده است که بالاترین رشد را از سه ماهه اول سال قبل نشان می‌دهد که اقتصاد آن ۸/۴ درصد رشد کرد. این رشد به‌ویژه از آنجایی که چین از سایه محدودیت‌های سختگیرانه کووید-۱۹ بیرون می‌آید، قابل توجه است، که تقریباً سه سال بود که وجود داشت. قابل ذکر است که اقتصاد در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۲ ۹/۲ درصد رشد کرده است.

۹ نظامی بلندپایه از کنگره ملی خلق چین اخراج شدند

چین ۹ افسر ارشد نظامی را از کنگره ملی خلق (مجلس این کشور) اخراج کرده است. این افراد شامل چهار ژنرال نیروی موشکی استراتژیک ارتش هستند. هیچ دلیلی برای این تصمیم که پس از نشست کمیته مرکزی حزب کمونیست و انتصاب وزیر دفاع جدید چین، دونگ جون، در روز جمعه اتخاذ شد، ارائه نشده است. در ماه‌های اخیر گزارش‌هایی در رسانه‌ها از تحقیقات فساد در نیروی موشکی منتشر شده است. اخراج از مجلس، باعث رفع مصونیت اعضا از تعقیب قضایی می‌شود.

احزاب راست افراطی در سرتاسر اروپا جان تازه‌ای گرفته‌اند

اگر به کل قاره اروپا، از شمال تا جنوب و شرق تا غرب نگاه کنید، خواهید دید که احزاب راست افراطی با شعارهای گوناگون - ملی‌گرایی نوستالژیک، ملی‌گرایی عوام‌گرایانه، محافظه‌کاری دواآتشه با ریشه‌های فاشیستی و گرایش‌های دیگر- از بازگشت چشم‌گیر خود به صحنه سیاسی به وجد آمده‌اند.

تابوهای گذشته که به جنگ ویرانگر اروپا با نازی‌ها و فاشیست‌ها در قرن بیستم باز می‌گشت، به تدریج در حال رنگ باختن است. بعد از جنگ، اکثریت رای‌دهندگان باور داشتند که دیگر هرگز نباید به راست افراطی رای داد و سیاست‌مداران احزاب اصلی هم از همکاری با گروه‌های راست تندرو خودداری می‌کردند.

سال ۲۰۰۰ میلادی، زمانی که در وین زندگی می‌کردم، حزب اصلی راست میانه اتریش تن به ائتلاف با «حزب آزادی» از جریان راست افراطی داد. در آن زمان کار به جایی رسید که اتحادیه اروپا وین را با تحریم‌های دیپلماتیک تنبیه کرد.

الان نخست وزیر ایتالیا، سومین اقتصاد بزرگ اتحادیه، جورجیا ملونی، رهبر حزبی با ریشه‌های نئو فاشیستی است. در فنلاند هم بعد از سه ماه مذاکره ملی‌گرایان افراطی اخیرا به دولت ائتلافی پیوستند.

در حالی که امانوئل مکرون، رئیس جمهور فرانسه به وضوح برای تسلط بر اوضاع تقلا می‌کند، مارین لوپن، رقیب سیاسی او در جبهه راست افراطی با مواضع و سیاست‌های سفت و سخت امنیتی و ضد‌مهاجرتی، منتظر بالا رفتن محبوبیتش در نظرسنجی‌ها است.

در سوئد حزب به‌شدت ضد مهاجرت و ضد تکثر فرهنگی «دموکرات‌های سوئد» دومین حزب بزرگ پارلمان شده و در حال تدارک ائتلافی از راست‌گراها برای تشکیل دولت در آینده است.

در یونان به تازگی سه حزب راست افراطی توانستند کرسی‌های کافی برای ورود به پارلمان را به دست بیاورند. هم‌زمان در اسپانیا، حزب ملی‌گرا و جنجالی وکس -اولین حزب راست افراطی موفق از زمان مرگ دیکتاتور فاشیست، فرانسیسکو فرانکو در سال ۱۹۷۵- توانست در انتخابات منطقه‌ای به مراتب بهتر از پیش‌بینی‌ها رای بیاورد. گفته می‌شود که ممکن است آن‌ها بعد از انتخابات سراسری اسپانیا که سه هفته دیگر برگزار می‌شود، با محافظه‌کاران دولت ائتلافی تشکیل دهند.

در لهستان و مجارستان هم دولت‌هایی به رهبری احزاب فوق محافظه‌کار و متمایل به دیکتاتوری سر کار هستند. این لیست را می‌توان همین‌طور ادامه پیدا داد. حتی آلمان را هم شامل می‌شود که هنوز حساسیت زیادی نسبت گذشته فاشیستی خود دارد.

حزب راست افراطی AfD (آلترناتیو برای آلمان)، یا در نظرسنجی‌ها جلوتر است یا شانه‌به‌شانه حزب سوسیال دموکرات اولاف شولتس، صدر اعظم پیش می‌رود. این حزب اخیرا برای اولین بار برنده یک انتخابات محلی شد. سوسیال دموکرات‌ها این اتفاق را «یک سدشکنی سیاسی» توصیف کردند.

میلیون‌ها میلیون رای‌دهنده اروپایی به راست افراطی متمایل شده‌اند. نشان از شکاف میان رای‌دهندگان لیبرال شهری و دیگرانی است که محافظه‌کارتر شده‌اند. بالاخره این که احزاب افراطی و فاشیست اروپایی به سوی قدرت خیز جدی برداشته‌اند!

از یک سو، بسیاری از سیاست‌مداران میانه‌رو در سال‌های اخیر، مواضع یا شعارهای راست افراطی را در پیش گرفته‌اند با این امید که طرفداران آن‌ها را به سوی خود بکشانند. هر چند با این کار باعث شده‌اند که احزاب راست افراطی، میانه‌روتر به‌نظر بیایند.

از سوی دیگر، تعدادی از احزاب راست افراطی در اروپا عدا خود را به مرکز صحنه سیاسی نزدیک می‌کنند به این امید که رای بیش‌تری از سبد رای‌دهندگان میانه‌رو کسب کنند.

برای نمونه رویکرد گروه‌های مختلف به مسئله روسیه را در نظر بگیرید. بسیاری از احزاب راست افراطی مانند لیگ شمال در ایتالیا، حزب مارین لوپن در فرانسه و حزب آزادی اتریش، به‌طور سنتی روابط نزدیکی با مسکو داشتند. این نزدیکی بعد از حمله تمام عیار ولادیمیر پوتین به اوکراین برای آن‌ها گران تمام شد و باعث شد رهبران این احزاب لحن خود را در قبال روسیه تغییر دهند.

ادامه جنگ روسیه و اوکراین، حمله خونین و بی‌سابقه اسرائیل به غزه، دست و پنجه نرم کردن با هزینه‌های سرسام‌آور زندگی، بحران‌هایی است که اروپا در این سال‌ها با آن روبرو شده، در حالی که میلیون‌ها اروپایی هنوز از پس‌لرزه‌های بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ رنج می‌برند.

حزب راست افراطی AfD در آلمان با اقبال زیادی در نظرسنجی‌ها روبرو شده و به تازگی اولین پیروزی مستقیم خود در انتخابات محلی در شرق آلمان را به دست آورده است.

مارک لئونارد روابط احزاب راست افراطی با اتحادیه اروپا را هم مثال دیگری از «مرکزگرایی» آن‌ها می‌داند. شاید به‌خاطر داشته باشید که بعد از رای بریتانیا به خروج از اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶ (برگزیت)، بروکسل نگران یک واکنش زنجیره‌ای بود؛ این که فرگزیت (خروج فرانسه)، دگزیت (خروج دانمارک) و ایتالگزیت (خروج ایتالیا) به واقعیت تبدیل شود.

در بسیاری از کشورهای اروپایی احزاب پوپولیست به شدت بدبین به اتحادیه فعال هستند که اتفاقاً در آن زمان هم وضع خوبی داشتند، اما این احزاب طی چند سال اخیر به این نتیجه رسیدند که تحریک و تشویق مردم به خروج کشور هایشان از اتحادیه و حتی حوزه اقتصادی آن (یورو) را متوقف کنند.

چنین موضعی برای بسیاری از رای‌دهندگان اروپایی رادیکال و افراطی محسوب می‌شد. آن‌ها شاهد پیامدهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی برگزیت در بریتانیا بودند و بسیاری به این نتیجه رسیدند که خروج از اتحادیه اروپا باعث بی‌ثباتی بیش‌تر کشورشان در دنیایی می‌شود که به همین صورت هم بسیار شکننده و ناپایدار به‌نظر می‌رسد.

احزاب راست افراطی اکنون به جای ترک اتحادیه، دم از اصلاح آن می‌زنند. و پیش‌بینی می‌شود که این گروه‌ها در انتخابات سال آینده پارلمان اروپا عملکرد قدرتمندی داشته باشند.

جورجینا رایت، مدیر برنامه اروپایی موسسه موننتیا در پاریس می‌گوید به نظر او احیای راست افراطی در اروپا بیش از هر چیز مدیون نارضایتی از احزاب و سیاست‌مداران سنتی است. برای مثال در آلمان از هر پنج نفر واجد شرایط رای دادن، یک نفر می‌گوید از دولت ائتلافی این کشور ناراضی است.

امسال در هلند حزب پوپولیست و راست‌گرای «جنبش دهقان-شهروند» با کسب بیش‌ترین تعداد کرسی‌ها در سنا به سرخط خبرها رفت.

در آلمان هم نگرانی و خشم عمومی از وضعیت اقتصادی باعث شده حزب سبز و عده‌های اصلاحات محیط زیستی را که در زمان پیوستن به ائتلاف حاکم داده بود، کنار بگذارد.

۱۵ کشته در تیراندازی دانشکده هنر پراگ

در تیراندازی روز ۳۰۳۰ آذر ۱۴۰۲ - ۲۱ دسامبر ۲۰۲۳، دست کم ۲۴ نفر هم در این حمله مجروح شده‌اند. مهاجم نیز کشته شده است، اما مشخص نیست که آیا او خود را کشته است یا در تبادل آتش با ماموران کشته شده است. هویت مهاجم فاش نشده، اما او به عنوان یک «دانشجوی ممتاز» معرفی شده که در همین دانشگاه تحصیل می‌کرده است. انگیزه احتمالی او مشخص نیست، اما ویت راکوسان، وزیر کشور چک، گفته است که ظن ارتباط با ایدئولوژی یا گروه‌های افراطی مطرح نیست.

او ضمن اعلام کشف «حجم زیادی سلاح» در دانشگاه، گفته است: «بدون واکنش سریع پلیس ممکن بوده چند ده قربانی بیش‌تر داشته باشیم.»

پتر پاول، رئیس جمهور چک هم این واقعه را «تکان‌دهنده» خوانده و به بازماندگان تسلیت گفته است. پلیس بر این باور است که مهاجم ۲۴ ساله پیش از حمله امروز پدر خود را هم در شهر زادگاهش، در نزدیکی پراگ، کشته است. مقام‌های پلیس گفته‌اند ظن آن می‌رود که مهاجم با قتل هفته گذشته دو نفر در جنگلی در نزدیکی پراگ مرتبط باشد. مهاجم سوءسابقه نداشته و تصور می‌شود که قربانیانش را تصادفی انتخاب کرده است.

دانشگاه چارلز، که این حمله از دانشکده هنر آن آغاز شد، قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین دانشگاه جمهوری چک و یکی از قدیمی‌ترین دانشگاه‌های اروپا است.

تصاویری از فرار جمعیت وحشت‌زده در خیابان‌های توریستی پراگ منتشر شده است. همچنین در ویدئویی عده‌ای دیده می‌شوند که با آویزان شدن از لبه ساختمان دانشکده به طبقه پایینی می‌پرند و خود را نجات می‌دهند.

پس از آغاز حمله به کارکنان دانشگاه گفته شد که مراقب باشند، در اتاق‌ها سنگر بگیرند و چراغ‌ها را خاموش کنند. به گفته مقام‌ها پس از حمله کلیه خیابان‌های اطراف دانشگاه بسته شد.

اعلام شده که بنا به اطلاعات اولیه به هیچ یک از ماموران پلیس آسیبی نرسیده است.

سرگی مدوف، یکی از اساتید دانشگاه، به بی‌بی‌سی گفت در سالن تدریس بود که تیراندازی آغاز شد. او گفت: «داشتم درس می‌دادم و اولش درست نفهمیدم که چه اتفاقی افتاده است. صداهایی می‌آمد. فکر می‌کنم دانشجویها بهتر فهمیدند چه شده، چون من روی صحبت خودم و تدریس متمرکز بودم.»

«بعد... فهمیدیم اتفاق بزرگی در حال وقوع است. هنوز چیزی روی اینترنت نبود، خبری در رسانه‌ها و شبکه‌های چک نبود. کمی بعد گروه‌های عملیاتی یورش آوردند و کمی اتاق را بازرسی کردند... به ما گفتند همان جا بمانیم.»

«حدود یک ساعت بعد پلیس آمد و ما را روی زمین خواباندند و کمی بازرسی و سپس تخلیه کردند.»

گروهی از ایزدی‌ها از شرکت فرانسوی لافارژ به دلیل حمایت از داعش شکایت کردند

صدها شهروند ایزدی آمریکا به رهبری نادیا مراد، برنده نوبل صلح، از شرکت فرانسوی لافارژ به دلیل توطئه و حمایت مادی از خشونت گروه داعش، شکایت کردند. ایالات متحده در سال ۲۰۱۶ جنایات داعش علیه ایزدی‌ها را نسل کشی اعلام کرده و بازرسان سازمان ملل نیز در همان سال اعلام کردند که داعش قصد دارد با نسل کشی ایزدی‌ها در سوریه و عراق، این جامعه مذهبی چهارصد هزار نفری را از طریق قتل، بردگی جنسی و سایر جنایات، نابود کند.

آمل کلونی، وکیل حقوق بشر و لی ولوسکی، دیپلمات کهنه کار آمریکایی، به نمایندگی از صدها شهروند ایزدی ایالات متحده که بازماندگان خشونت‌های داعش در سرزمین شنگال (سنجار) در شمال عراق هستند، با ارائه شکایتی به دادگاه فدرال نیویورک، شرکت مصالح ساختمانی فرانسوی لافارژ را به «کمک به اقدامات تروریستی بین المللی داعش» و «توطئه با این گروه و واسطه‌های آن» متهم کرده و خواستار دریافت غرامت شدند.

امل کلونی ضمن اشاره به این‌که داعش، مرتکب نسل‌کشی ایزدیان شده و غیرنظامیان آمریکایی را نیز اعدام کرده، همکاری «یک شرکت پیشرو جهانی، دست در دست داعش» را شوکه کننده خواند.

نادیا مراد که در سال ۲۰۱۸ جایزه صلح نوبل را به‌خاطر تلاش‌هایش برای پایان دادن به استفاده از خشونت جنسی به‌عنوان سلاح جنگی دریافت کرده و شاکیان را رهبری می‌کند نیز در بیانیه‌ای با اشاره به اینکه وی هم خانواده خود را در حمله داعش به شنگال از دست داده و به عنوان برده به اسارت درآمده بوده، تصریح می‌کند:

«متأسفانه، داستان من در میان ایزدی‌ها منحصر به فرد نیست. این واقعیت هزاران زن ایزدی است. حتی غم انگیزتر این است که وحشت ما تحت آگاهی و به لطف حمایت شرکت‌های قدرتمندی مانند لافارژ رخ داده است.»

در دادخواستی که علیه لافارژ ارائه شده، آمده است که این شرکت، قبل، در طول و بعد از زمانی که داعش این حملات وحشیانه را علیه ایزدی‌ها انجام می‌داد، با داعش توطئه کرده و به این گروه وجوهی را پرداخته است.

گروهی از ایزدی‌هایی که پس از هشت ماه اسارت در بند داعش، آزاد شده‌اند. کرکوک، عراق / ۸ آوریل ۲۰۱۵

پیش‌تر در ماه ژوئیه نیز خانواده‌های یک امدادگر و چندین سرباز آمریکایی که همگی توسط داعش و گروه شبه‌نظامی جبهه النصره کشته یا مجروح شده‌اند، شکایت مشابهی را علیه لافارژ تنظیم کرده بودند.

شرکت مصالح ساختمانی لافارژ، اکتبر سال گذشته در دادگاهی که در ایالات متحده برگزار شد اتهام پرداخت مالی به گروه‌های تروریستی از جمله داعش، جهت ادامه فعالیت این شرکت در سوریه را پذیرفته و موافقت کرد که ۷۷۸ میلیون دلار را به عنوان بخشی از غرامت پرداخت کند.

بنا بر اعلام دادستانی ایالات متحده، لافارژ و شرکت تابعه آن در دمشق، بین سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ در بحبوحه درگیری‌های داخلی سوریه، جمعاً ۹۲/۵ میلیون دلار از طریق واسطه‌ها به داعش و جبهه النصره پرداخت کرده تا به کارمندان و مشتریان این شرکت اجازه دهند از پست‌های بازرسی عبور کنند.

سیسی برای سومین بار در مقام رئیس جمهور مصر ابقا شد

عبدالفتاح السیسی با کسب تقریبی ۹۰ درصد آرا برای سومین بار در انتخابات ریاست‌جمهوری مصر پیروز شد. به گفته منتقدان، از زمان به قدرت رسیدن السیسی در سال ۲۰۱۳ هیچ انتخابات آزادی در این کشور برگزار نشده است.

عبدالفتاح السیسی با کسب تقریبی ۹۰ درصد آرا برای سومین بار در انتخابات ریاست‌جمهوری مصر پیروز شد.

عبدالفتاح السیسی روز دوشنبه ۱۸ دسامبر ۲۰۲۳-۲۷ آذر ۱۴۰۲، با کسب ۶/۸۹ آرای انتخاباتی برای سومین بار و برای یک دوره شش ساله دیگر در پرجمعیت‌ترین کشور جهان عرب در مقام خود ابقا شد.

عبدالفتاح السیسی، در نخستین سخنرانی پس انتخاب مجدد به عنوان رئیس جمهور مصر مدعی شد: «رای‌دهندگان مصری با مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری، مخالفت خودشان با جنگ غیر انسانی در غزه را به جهانیان نشان دادند.»

بنا بر اعلام مسئولان نهاد ملی انتخابات مصر هیچ یک از سه کاندیداهای دیگر که البته چهره‌های سرشناسی هم نبودند، نتوانستند پنج درصد آرا را کسب کنند.

هاسیم بدوی، رئیس نهاد ملی انتخابات مصر با اعلام اینکه انتخابات بدون مشکل پیش رفت، گفته است: «هیچ تخلفی که روند انتخابات را مختل کند هم وجود نداشت.»

به گفته منتقدان، از زمان به قدرت رسیدن السیسی در سال ۲۰۱۳ هیچ انتخابات آزادی در این کشور برگزار نشده است و هر مخالف جدی به‌طور کامل سرکوب شده است.

به گفته منتقدان، از زمان به قدرت رسیدن السیسی در سال ۲۰۱۳ هیچ انتخابات آزادی در این کشور برگزار نشده است.

حسام بهجت، فعال حقوق بشر و مدیر تشکیلات حقوق شخصی مصر نیز با انتقاد از این‌که «انتخاباتی در کار نبود» گفته است: «سیسی از تمام امکانات دولتی و سازمان‌های امنیتی برای جلوگیری از حضور رقیب جدی استفاده کرده بود.»

مصر با جمعیتی حدود ۱۰۶ میلیون نفر با یک بحران اقتصادی جدی دست به گریبان است. با این حال، از زمان آغاز بحران غزه، سیسی بار دیگر حمایت بیشتری از سوی مردم دریافت کرده است. رئیس جمهور مصر چندین بار به اسرائیل نسبت به راندن مردم نوار غزه به خارج از مرزهای سرزمینی خود هشدار داده بود.

عبدالفتاح السیسی که ژنرال سابق ارتش مصر است، در سال ۲۰۱۳ با کودتا علیه محمد مرسی، نخستین رئیس‌جمهور منتخب در انتخابات دموکراتیک و عضو اخوان المسلمین، به قدرت رسید.

او در سال ۲۰۱۴ به‌عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شد و در سال ۲۰۱۸ نیز برای دوره دوم موفق به جلب نظر مردم شد و در هر دو انتخابات ۹۷ درصد آرا را به دست آورده بود. سیسی در سال ۲۰۱۹ قانون اساسی را به نفع خود تغییر داد و دوره ریاست جمهوری را از چهار به شش سال رساند و همچنین اجازه یافت برای سومین بار نیز کاندید شود.

مرکزی که برای جاسوسان بریتانیا ابزارهای پیشرفته می‌سازد

به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، در مرکز ارتباطات دولت سلطنتی، واقع در پارک هنسلوپ، وسایلی ساخته می‌شود که به نظر روزمره می‌رسند.

اما داستان واقعی چیز دیگری است و تاریخ این مرکز شامل آلن تورینگ رمزنگار، اتاق‌های در بسته، و ابزارهای فوق محرمانه‌ای می‌شود که بعضاً انگار از فیلم‌های جیمز باند آمده‌اند.

اما دلیل این همه تدابیر امنیتی چیست؟ این وسایل برای جاسوسان بریتانیایی ساخته می‌شوند و به آن‌ها کمک می‌کنند تا کارهای خود را در خفا انجام دهند.

با این که به بی‌بی‌سی اجازه داده شده است که از این مکان شگرف دیدن کند، اما ما باید تلفن‌های خود را تسلیم می‌کردیم و کارمندان حراست مجموعه نیز تمام‌مدت در کنار ما بودند.

این مرکز می‌خواهد با یافتن همکاران جدید جایگاه برتر خود در دنیای جاسوسان را حفظ کند، و برای همین بود که به ما اجازه داد شد نگاهی خیلی اجمالی به فعالیت‌های آن ببینیم.

جورج ویلیامسون، مدیر اجرایی مرکز، می‌گوید: «تصمیم ما این بود که هر کسی نتواند به راحتی با ما تماس بگیرد، و این شکل کار در دوره حیات این مرکز واقعا مفید بوده است.»

اما حالا عقیده دارد که وقت تغییر است - حتی اگر «غریب» به نظر برسد.

ساختمان‌های این مرکز به هیچ شکل جلب توجه نمی‌کنند. مثل یک شهرک صنعتی ساده است.

مهندسان، فیزیکدانان، شیمیدانان، طراحان، رمزگذاران و دیگر کارشناسان در این مجموعه کارهایی می‌کنند که به شکلی مبهم «ترکیبی از هنر و مهندسی» توصیف شده‌اند.

در بعضی قسمت‌ها باید لباس‌هایی بپوشیم که در برابر الکتریسیته ساکن مقاومت می‌کنند، و در قسمت‌های دیگر با دستگاه‌های بسیار گوناگونی برخورد می‌کنیم. از جمله دستگاه‌هایی که بُرد الکترونیکی می‌سازند، برنده‌های لیزری و چاپگرهای سه‌بعدی. (به یاد فیلم‌های جنگ ستارگان آن‌ها را دارث ویدر، لوک و لیا نامیده‌اند)

اما تولیدات این دستگاه‌ها دقیقا به چه کاری می‌آیند؟ بخشی از مشکل این است که با وجود تلاش‌های زیادی که کردم کسی حاضر نشد پاسخ بدهد. دلیلش این است که خروجی‌های این مجموعه بسیار محرمانه‌اند.

امنیت در پارک هنسلوپ جدی گرفته می‌شود. این مرکز درست پیش از شروع جنگ جهانی دوم راه‌اندازی شد، زمانی که جاسوسان و دیپلمات‌ها در اروپا احتیاج داشتند که در امنیت و خفا با بریتانیا تماس بگیرند.

پاسخی که به این نیاز داده شد تولید سامانه‌های رادیویی مخفی بود که در کیسه‌های کوچک دیپلماتیک جا می‌شدند. مقاماتی که بعد از حمله آلمان به لهستان در سال ۱۹۳۹ از ورشو فرار می‌کردند با استفاده از همین دستگاه‌ها خبر اتفاقات را ارسال کردند.

با شروع جنگ، این مرکز به ساخت رادیوهای کوچکتری رو آورد تا ماموران ام‌آی ۶ که با چتر به پشت خطوط دشمن در اروپای اشغالی فرستاده می‌شدند راهی برای انتقال اطلاعات خود داشته باشند.

آلن تورینگ زمان جنگ جهانی دوم در پارک هنسلوپ زندگی و کار می‌کرد. در زمان جنگ، آلن تورینگ در پارک هنسلوپ زندگی و کار می‌کرد. او که بیش‌تر به‌خاطر شکستن رمزهای نازی‌ها در پارک بلچلی شناخته می‌شود، در این مرکز روی دستگاهی کار می‌کرد که می‌توانست گفتار را رمزگذاری کند.

دستگاهی که در آن مقطع موجود بود و وینستون چرچیل و فرانکلین روزولت از آن استفاده می‌کردند ۵۰ تن وزن داشت. نمونه آزمایشی تورینگ که دلیله نام داشت خش‌خش یک گرامافون را روی صدای سخنرانی می‌انداخت. دستگاه قابل حملی بود که از زمان خودش جلوتر بود و سرنخ دیگری است از چیزهایی که امروزه این مرکز می‌سازد.

درموت تورینگ، برادرزاده آلن تورینگ، به بی‌بی‌سی می‌گوید «احتمالا می‌شود خط مستقیمی بین اتفاقاتی که امروز در این مرکز می‌افتد و اتفاقات ۷۰ یا ۸۰ سال پیش کشید. نیاز به ارتباطات محرمانه هنوز هم پا بر جا است.» اما چه ربطی به دنیای امروز دارد؟ امروزه، ماموران مخفی فعال در مناطقی که «خارج از دسترس» نامیده می‌شوند، مانند روسیه و ایران، باید بتوانند تماس برقرار کنند.

با این که مرکز ارتباطات دولت سلطنتی حاضر به اظهار نظر نیست، منابع دیگر می‌گویند که جاسوسان امروزی از چیزهایی مانند فرستنده‌های انفجاری مخفی استفاده می‌کنند. این فرستنده‌ها را می‌شود به شکل وسایل روزمره ساخت و در کسری از ثانیه اطلاعات را مخابره می‌کنند. تصورم این است که همچنین چیزی در این مرکز ساخته می‌شود، ولی کسی نمی‌خواهد حرفی بزند.

وسيله دیگری به من نشان داده شد که سرنخ‌های دیگری به دست می‌دهد. یک بلندگوی رادیوی ماشین که ساخته دهه ۱۹۳۰ است. پشت آن یک فرستنده مخفی وجود دارد.

ارتباطات تنها یک بخش از کار است. استراق سمع و ردگیری پنهانی هم هست، اما در این زمینه هم کسی حاضر به اظهار نظر نیست.

آقای ویلیامسون می‌گوید «بیش‌تر عمر ۸۵ ساله این مرکز صرف ساختن دستگاه‌های ارتباطی ایمنی شده است که به افراد حاضر در نواحی خطرناک و دورافتاده اجازه می‌دهند به شکل مخفی با بریتانیا تماس بگیرند.»

«برای بعضی از سازمان‌های امنیت داخلی بریتانیا هم شاید فناوری‌هایی ایجاد کنیم که در کارها کمکشان کنند، مانند رصد وقایع جاری.»

یکی از مشتری‌های این مرکز ام‌آی ۵ (سازمان اطلاعات امنیت داخلی بریتانیا) است، سازمانی که شاید بخواهد مخفیانه به حرف‌های یک مظنون در خانه‌اش گوش دهد، یا ماشین او را ردگیری کند.

برای این کار یک دستگاه شنود را به شکل این وسیله روزمره می‌سازند تا به چشم کسی نیاید. این که دقیقا ممکن است چه چیزی باشد هم از آن موارد است که کسی دوست ندارد درباره‌اش حرفی بزند.

شاید وسوسه شوید که این چیزها را با لابراتوار فیلم‌های جیمز باند مقایسه کنید. داخلی‌ها می‌گویند این مقایسه خیلی درست نیست - حدس می‌زنم به این دلیل که چیزهایی که منفجر می‌شوند یا ماشین‌های مسلح به موشک نمی‌سازند، ولی خیلی نمی‌توان مطمئن بود.

استارگیت با شاخک‌های سیامرنگش مثل یک اتاق شکنجه قرون وسطی است در اتاقی که کف آن پلاستیکی است، دو نفر از کارمندان دارند وسیله‌ای برقی را آزمایش می‌کنند تا یک وقت به کسی شوک الکتریکی ناخواسته ندهد. در اتاق‌های دیگر، وسایل ساخت این مرکز را در گرما و سرمای شدید آزمایش می‌کنند تا مطمئن شوند همچنان می‌توانند بفرستند و بگیرند.

یکی از مکان‌های عجیب‌تری که دیدم محفظه دربسته‌ای بود به نام استارگیت که دیوارهایش با شاخک‌های کوچکی از جنس فوم پوشیده شده بود. وقتی من را درون آن فرستادند، احساس می‌کردم در یکی از اتاق‌های شکنجه قرون وسطی قرار دارم.

این اتاقک میز چرخانی دارد که می‌تواند چیزی را دور خود بچرخاند، و تعدادی حسگر امواجی را که از یک دستگاه ارتباطی مشخص ساطع می‌شود می‌سنجند.

این کار می‌تواند به شما کمک کند که بفهمید کشف آن دستگاه توسط یک دولت متخاصم چقدر راحت است و شاید هم کمک کند که دستگاه‌هایی را که آن‌ها در کشور شما استفاده می‌کنند ردگیری کنید.

جورج ویلیامسون امیدوار است که همکاری به «نتیجه‌ای ویژه» منتهی شود

مرکز ارتباطات دولت سلطنتی دارد به شکلی کاملاً محدود درهای خود را می‌گشاید، چرا که می‌داند دانشگاه‌ها و استارت‌آپ‌های کوچک دارند فناوری‌های نوینی خلق می‌کنند که شاید برای مأموریتش مفید باشند.

فناوری‌ها می‌توانند مربوط به رشته‌هایی باشند که هیچ پیوندی با امنیت ملی ندارند - ولی شاید استفاده‌هایی داشته باشند که برای توسعه‌دهندگان روشن نیست.

در گذشته، سختگیری‌های امنیتی مانع از همکاری می‌شد، اما حالا امید می‌رود که امکان‌پذیر باشد.

آقای ویلیامسون می‌گوید «ایده این است که مهندسان خبره‌ای که داریم و ایده‌های خوششان را در یک اتاق کنار شخصیت‌های دانشگاهی و صنعتی قرار دهیم. در آن لحظه جادویی که ایده‌های مختلف کنار هم قرار گرفته‌اند، چیز بسیار ویژه‌ای پدیدار خواهد شد.»

اما نحوه استفاده از آن فناوری احتمالاً به همان اندازه مخفی خواهد ماند که بقیه چیزهای این مرکز.

پنتاگون: ۲۰ کشور به ائتلاف بین‌المللی برای حفاظت از کشتیرانی در دریای سرخ پیوسته‌اند

سخن‌گوی وزارت دفاع آمریکا، پنتاگون، روز پنجشنبه ۳۰ آذرماه از حضور بیش از ۲۰ کشور در ائتلاف بین‌المللی برای مقابله با حملات موشکی و پهپادی به کشتی‌ها در دریای سرخ خبر داد.

پاتریک رایدر، سخن‌گوی پنتاگون، در یک کنفرانس خبری تاکید کرد که کشورهای دیگری احتمالاً به این ائتلاف بین‌المللی برای حفاظت از کشتیرانی آزاد در دریای سرخ خواهند پیوست.

او همچنین گفت که شبه نظامیان حوثی مورد حمایت ایران سلامت «وضعیت اقتصادی» سراسر جهان را مورد حمله قرار داده‌اند و عملاً به دزدان دریایی در امتداد یک شاهراه بین‌المللی یعنی دریای سرخ بدل شده‌اند.

شبه‌نظامیان حوثی در یمن که تحت حمایت ایران هستند حملات خود را به نفتکش‌ها و کشتی‌های باری در دریای سرخ تشدید کرده‌اند و این مسیر دریایی را که تا ۱۲ درصد تجارت جهانی از طریق آن انجام می‌شود، ناامن کرده‌اند.

سخن‌گوی پنتاگون تصریح کرد: «نکته کلیدی این است که این یک مشکل بین‌المللی است که نیاز به یک واکنش بین‌المللی دارد.»

پاتریک رایدنر گفت که نیروهای ائتلاف «به عنوان گشت در این شاهراه دریایی فعالیت خواهند کرد و حوزه دریای سرخ و خلیج عدن را پوشش داده و در این منطقه به گشت‌زنی می‌پردازند تا به کشتی‌های تجاری که در حال عبور از این آبراه حیاتی بین‌المللی هستند، در صورت لزوم کمک کنند.»

لوید آستین، وزیر دفاع آمریکا، دوشنبه گذشته، طرح ایجاد یک ائتلاف چندملیتی برای حفاظت از کشتیرانی دریای سرخ را اعلام کرد.

این در حالی است عبدالملک الحوثی، رهبر شبه نظامیان حوثی مورد حمایت ایران، روز چهارشنبه از کشورهای جهان خواست در عملیات جدید چند ملیتی به رهبری ایالات متحده برای تامین امنیت دریای سرخ دخالت نکنند. او اقدامات ائتلاف به رهبری آمریکا را تلاشی برای «تبدیل منطقه به میدان جنگ» توصیف کرد.

عبدالملک الحوثی در ادامه تصریح کرد، حوثی‌ها به حملات خود به کشتی‌های متعلق به اسرائیل یا کشتی‌هایی که عازم بنادر اسرائیل هستند ادامه خواهند داد و مدعی شد کشتی‌های دیگر برای حرکت در منطقه امن هستند.

اظهارات او در حالی است که حوثی‌ها به کشتی‌هایی که ارتباطی با اسرائیل ندارند نیز حمله کرده‌اند، موضوعی که باعث شده است برخی شرکت‌های بین‌المللی و چندملیتی، حمل بار از مسیر دریای سرخ را به‌صورت موقت متوقف کنند.

آمریکا، بریتانیا و فرانسه همراه با چند کشور دیگر برای تامین امنیت دریانوردی، ناوهای جنگی خود را به باب‌المندب و دریای سرخ اعزام کرده و تاکنون بسیاری از حملات حوثی‌ها به کشتی‌های باری را دفع کرده‌اند.

به دلیل یک پست ایستاگرامی، ۱۷۰ پلیس برلین به فمینیست‌های چپ «زورا» حمله کردند

آن‌ها نوشته بودند: «آزادی فلسطین»، «مقاومت» و «بدون آزادی فلسطین آزادی زنان ممکن نیست»؛ ۱۷۰ مامور پلیس به آن‌ها یورش بردند!

تورگای اولو، متصدی کافه فرهنگی «کارانفیل» در گفتگو با روزنامه ی «یونگه ولت» می‌گوید: «وقتی به کافه آمدم تا طبق توافق تلفنی درب را باز کنم، پلیس قبلاً آن را شکسته بود و همه آگهی‌ها و آلات موسیقی من را روی زمین پرتاب کرده بود.»

صبح روز چهارشنبه ۲۰ دسامبر -۲۹ آذر، ۱۷۰ مامور پلیس شش آپارتمان، یک کافه و یک دفتر متعلق به «زورا» را در نقاط مختلف شهر برلین بازرسی کرد. به گفته پلیس این گروه فمینیستی چپ در شبکه‌های اجتماعی خواهان «آزادی فلسطین» و «مقاومت» شده است. پلیس می‌گوید اعضای این گروه از «جبهه خلق برای آزادی فلسطین» حمایت می‌کنند و پلیس مدعی است جبهه خلق برای آزادی فلسطین متهم است با حماس همکاری می‌کند.

در گزارش پلیس آمده است اعضای «زورا» برای جناح چپ رادیکال «جبهه خلق برای آزادی فلسطین» (PFLP) فعالیت تبلیغی می‌کند که در فهرست گروه‌های تروریستی آلمان قرار دارد.

آن‌ها متهم به «استفاده از نمادهای متعلق به سازمان‌های غیرقانونی و تروریستی» در صفحه اینستاگرام خود شده‌اند. به گزارش روزنامه محلی «برلینه تسایتونگ» در حساب آن‌ها نوشته شده است که «بدون آزادی فلسطین، آزادی زنان ممکن نیست» و یا «تقویت نیروهای مترقی مانند PFLP که بخشی از مقاومت فلسطین نیز هستند، مهم است». روزنامه «یونگه ولت» نوشته است: سازمان امنیت دولتی برای ارباب» نوشته است حماس هیچ علاقه‌ای به «درهم شکستن پدرسالاری» ندارد، به همین دلیل است که «تقویت نیروهایی مانند PFLP به عنوان بخشی از مقاومت فلسطین» بسیار مهم است.

سخن‌گویان «زورا» روز چهارشنبه به «یونگه ولت» گفتند: «این حملات توسط دولت آلمان نقطه اوج دیگری از سرکوب است».

از ۷ اکتبر، مهاجران و زنان جوان، به ویژه در برلین-نوکولن، که در صفوف نخست تظاهرات در حمایت از فلسطین بوده‌اند، توسط پلیس جرم‌انگاری شده و مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند. این سازمان می‌گوید: در حالی که زنان و کودکان هر روز توسط ارتش اسرائیل در غزه به قتل می‌رسند، دولت آلمان نمی‌تواند به چیزی بیش‌تر از «حمله بزرگ علیه فعالان زن» فکر کند.

جستجوی اخیر پلیس برلین در خدمت فشار بیش‌تر به هواداران و فلسطین و گروه‌های مهاجر؛ نقاطی است که اعتراضات علیه جنایات جنگی اسرائیل علیه غزه در آن سازماندهی می‌شود. الکساندر گورسکی، وکیلی که با مرکز حمایت حقوقی اروپا (ELSC) کار می‌کند، به یونگه ولت گفت: به‌منظر می‌رسد مقامات برلین به دنبال کوچک‌ترین بهانه برای جرم‌انگاری جنبش همبستگی فلسطینی هستند.

آن‌ها از بهانه «مبارزه با یهودستیزی» برای سیاست‌های سرکوبگرانه خود علیه افراد چپ و مهاجر استفاده می‌کنند. فرات کوچاک، نماینده پارلمان برلین از نوکولن چپ، به یونگه ولت گفت: این «حمله بی‌احترامی و ویرانی یک کافه، تلاشی برای ارباب و تلاشی مشکوک است». اولو صاحب کافه با توضیح عملیات گسترده‌ای که آلات موسیقی او را در هم شکستند، گفت: «دیدگاه ضد سرمایه‌داری ما شما را می‌ترساند!

اتحادیه پلیس آلمان، گروه زورا را حد فاصل میان «چپ رادیکال و یهودی‌ستیزی» طبقه‌بندی می‌کند. بنیامین جندرو، سخن‌گوی اتحادیه پلیس به روزنامه برلین گفت: «بر کسی پوشیده نیست که در طیف چپ افراطی نظرات گوناگونی در مورد فلسطین و همچنین حمایت از حماس وجود دارد. در دموکراسی ما (!) جایی برای این تمایلات وجود ندارد.»

اعتصاب در سوئد؛ ایلان ماسک با آرمان‌های اتحادیه‌ای در اسکاندیناوی می‌جنگد

اعتراضات اتحادیه‌های کارگری سوئد به تسلا ادامه دارد و مورد پشتیبانی اتحادیه‌های کارگری کشورهای همسایه قرار گرفته است. این رویایی ایلان ماسک مدیر عامل سازنده خودروهای برقی را که شدیداً ضد اتحادیه است، در برابر آرمان‌های کارگری کشورهای اسکاندیناوی قرار داده است.

به گزارش رویترز، هیچ یک از کارگران تسلا در هیچ کجای جهان عضو اتحادیه نیستند، با ادامه ی اعتراضات در سوئد این سؤال مطرح شده است که آیا اعتصاب در سوئد که برای حقوق کارگری صورت می گیرد، می تواند به سایر نقاط اروپا که در آن کارکنان به طور معمول از حقوق چانه زنی دسته جمعی برخوردار هستند، به ویژه در آلمان، مهم ترین بازار تسلا، گسترش یابد یا خیر.

حدود ۱۳۰ مکانیک در ۱۰ شبکه خدماتی تسلا در سرتاسر سوئد در ۲۷ اکتبر به دلیل امتناع شرکت از امضای قرارداد دسته جمعی از کار دست کشیدند. تسلا کارخانه ای در سوئد ندارد، اما شبکه ای از مراکز خدماتی دارد.

به دنبال آن؛ زمانی که اتحادیه قدرتمند فلزکاران سوئدی IF Metall اعتصاب کرد، سایر کارگران در سراسر کشور از این اعتصاب حمایت کردند و از ارایه خدمات خود برای تحت فشار قرار دادن شرکت خودداری نمودند.

اعضای اتحادیه حمل و نقل این کشور می گویند از روز یکشنبه جمع آوری زباله از مراکز خدمات تسلا را متوقف می کنند. کارمندان تامین کننده Hydro Extrusions که پروفیل های آلومینیومی می سازد، از ساخت قطعه برای خودروهای تسلا خودداری می کنند.

اتحادیه های دیگر می گویند اعضای آن ها خودروهای تسلا را رنگ نمی کنند، دفاتر شرکت را تمیز نمی کنند یا به سیستم های الکتریکی در کارگاه های آن یا هیچ یک از ۷۰ ایستگاه شارژ تسلا در سوئد سرویس نمی دهند.

کارکنان پست تحویل پلاک خودروهای جدید تسلا را متوقف کرده اند و همین امر باعث شد تسلا از آژانس حمل و نقل سوئد شکایت کند. تسلا در نبرد اولیه از شرکت PostNord سوئد، شرکتی که شماره های ثبت را تحویل می دهد، شکست خورد. اما هنوز به شکایت خود ادامه می دهد.

بایکوت تسلا با گسترش آن به کشورهای همسایه شمال اروپا تشدید شده است. کارگران بارانداز در دانمارک نیز مانند سوئد، وسایل نقلیه تسلا را که به بنادر می رسند، تخلیه نمی کنند. اتحادیه ها در فنلاند و نروژ هشدار داده اند که کارگران بنادر و کارگاه ها در این دو کشور، اگر اختلافات تا چهارشنبه حل نشود، به اعتصاب خواهند پیوست.

گروهی متشکل از ۱۶ سرمایه گذار نهادی از جمله KLP، بزرگترین صندوق بازنشستگی نروژ، و PensionDanmark، به رابین دنهولم، رئیس هیات مدیره تسلا نامه نوشته اند. آن ها از این شرکت خواسته اند تا در رویکرد خود نسبت به اتحادیه ها تجدید نظر کند و تقاضای تشکیل جلسه ای برای بحث بیشتر در این مورد کرده اند.

در پی گسترش این درگیری به دانمارک و موضع بسیار قاطع تسلا برای مخالفت با هر گونه توافق جمعی در هر کشور، PensionDanmark سهام ۴۷۶ میلیون کرون (۷۰ میلیون دلار) خود در این شرکت خودروسازی را فروخته و گفته است تسلا را در لیست سیاه خود قرار داده است.

سونه شاکنفلد مدیر عامل صندوق بازنشستگی معلمان دانمارک (Paedagoernes Pension) نیز در بیانیه ای گفت، صندوق بازنشستگی معلمان دانمارک، ۲۴۲ میلیون کرون (۳۵ میلیون دلار) سهام خود در تسلا را فروخته زیرا «نمی‌تواند» در مورد ارزش‌های اصلی خود مصالحه کند.

این صندوق در ماه مارس، در مورد حقوق کارگران با تسلا مذاکره و اعلام کرد «موضع سرسختانه ماسک در برابر جنبش اتحادیه کارگری شمال اروپا» ادامه سرمایه‌گذاری را بی‌ثبات می‌کند.

سوئد یکی از کشورهای اروپایی است که دارای اتحادیه‌های بسیار قدرتمندی است و از هر ۱۰ کارگر ۹ نفر تحت پوشش قراردادهای جمعی قرار دارند.

در سراسر اسکاندیناوی، اتحادیه‌های کارگری و کارفرمایان در مورد دستمزدها و شرایط کار، تقریباً بدون دخالت دولت، مذاکره می‌کنند. این سیستمی است که در دهه ۱۹۳۰ ایجاد شده و به‌عنوان ستون فقرات مدل بازار کار شناخته می‌شود و به کارگران کمک کرده از دهه‌ها شکوفایی اقتصادی سهمی ببرند.

این سیستم نسبت به کشورهای دیگر مانند فرانسه و آلمان منجر به اعتصابات کمتری می‌شود، زیرا مذاکره اولین راحل اختلافات است.

ماتیاس اشمیت، یک تحلیل‌گر مستقل خودرو به رویترز گفت تلاش‌های تسلا برای کسب پیروزی سریع در دادگاه در مواجهه با PostNord دقیقاً تأثیر معکوس داشته و اتحادیه‌ها را استوارتر کرده و اقدامات همدلانه‌ای را در سراسر کشور ایجاد می‌کند.

اتحادیه IF Metall می‌گوید، قراردادهای جمعی به کارگران اجازه می‌دهد از قدرت اتحاد خود در برابر ایجاد اختلاف و تحمیل شرایط نامناسب بر کارگران از طرف هر کارفرمایی، جلوگیری کنند.

سوئد تجربه مهمی در این زمینه دارد. شبکه زنجیره اسباب بازی Toys R Us در سال ۱۹۹۵ در سوئد راه اندازی شد و فقط کارگران غیر اتحادیه را استخدام کرد. این شبکه از امضای قراردادهای جمعی با کارگران خودداری کرد که منجر به یک اعتصاب سه ماهه توسط اتحادیه کارکنان خرده‌فروشی شد. با پیوستن سایر اتحادیه‌های سوئد به این اعتصاب یک تحریم همه‌جانبه و سراسری به وجود آمد و Toys R Us در نهایت با امضای قراردادهای جمعی موافقت کرد.

ماسک هرگز تنفر خود را از اتحادیه‌ها پنهان نکرده و در پلتفرم اجتماعی X در پاسخ به تویییتی درباره امتناع کارکنان پست سوئد از تحویل پلاک خودروهایشان نوشت: این دیوانه بازی است!

در ایالات متحده، ماسک دعوای آنلین با کارگران یونایتد خودرو را انتخاب کرده و به‌شدت با چالش‌های قانونی اتحادیه برای اقدامات شرکتش مبارزه کرده است.

ماسک در یک مصاحبه در ماه نوامبر با نیویورک تایمز گفت: «من با ایده اتحادیه مخالفم. «من چیزی را دوست ندارم که باعث ایجاد نوعی اربابان کارگری می‌شود.»

ماسک، اتحادیه کارگران خودروسازی ایالات متحده را متهم کرده که جنرال موتورز و کرایسلر را به ورشکستگی کشانده و باعث از دست رفتن شغل بسیاری از کارگران شده است. او گفته است اگر در تسلا اتحادیه به وجود بیاید، به این دلیل است که ما شایسته نیستیم و شکست خورده‌ایم!

سازمان‌دهندگان کارگری در آلمان، جایی که تسلا اولین کارخانه بزرگ اروپایی خود را در سال ۲۰۲۲ افتتاح کرد، تا به حال ازدور نظاره گر این رویایی هستند. این کارخانه در Grunheide، در جنوب شرقی برلین، ۱۱۰۰۰ کارمند دارد. هم باتری و هم شاسی بلندهای مدل Y تولید می‌کند.

آلمان بزرگترین بازار این شرکت است و طبق داده‌های ماتیاس اشمیت، در سال جاری تاکنون ۵۵۰۰۰ دستگاه خودرو فروخته است که سه برابر بیشتر از سوئد است.

سازمان‌دهندگان کارگری در این کشور در حال تلاش برای تشکیل اتحادیه در میان کارگران تسلا هستند و ادعا می‌کنند که تعداد کارگران موافق به سرعت در حال افزایش است.

کارگران و اتحادیه‌های کارگری در آلمان از پیوستن به اعتصاب‌های حمایتی منع شده‌اند، اما این امر ممکن است «به‌عنوان یک کاتالیزور برای کارگران خط تولید تسلا آلمان عمل کند تا به اتحادیه‌های محلی بپیوندند که می‌تواند برای آنها توافق خوبی ایجاد کند.

اتحادیه IG Metall آلمان می‌گوید نگران ایمنی شغلی در کارخانه است و گزارش‌هایی از «کارکنان متعدد» در مورد حوادث و مشکلات بهداشتی که منجر به نرخ بالای بیماری کارکنان شده است، دریافت کرده است.

۲۰۲۳ مرگبارترین سال کاری در بیش از یک دهه اخیر در سوئد

به گزارش از تلویزیون سوئد، با حادثه ساختمانی که در دسامبر رخ داد و در آن پنج نفر کشته شدند، تعداد تلفات ناشی از کار در سال جاری به ۵۴ نفر می‌رسد. این بالاترین رقم از سال ۲۰۱۱ است.

مردان در حوادث مرگبار در محل کار بیش از حد حضور دارند. دلیل آن این است که صناعی که بیشترین حوادث مرگبار در آن‌ها رخ می‌دهد، صنعت ساختمان و حمل و نقل است که مشاغل مردانه هستند.

کمیته پارلمانی ترکیه بحث در مورد پیشنهاد عضویت سوئد در ناتو را از سر گرفت

با این‌که ترکیه، اعتراض خود به پیوستن سوئد به پیمان آتلانتیک شمالی را در ماه ژوئیه لغو کرد، روند تصویب این موضوع از آن زمان در پارلمان ترکیه متوقف شده بود. ناتو برای گسترش، نیاز به تایید یکپارچه همه اعضا دارد و ترکیه و مجارستان تنها کشورهایی هستند که با عضویت سوئد مخالفت کرده‌اند. آنکارا سوئد را متهم می‌کند که نگرانی‌های امنیتی ترکیه از جمله در زمینه مبارزه با شبه‌نظامیان کرد را جدی نمی‌گیرد. بوداپست نیز مدعی است که سیاست‌مداران سوئدی درباره شرایط دموکراسی مجارستان «آشکارا» دروغ گفته‌اند.

چند روز پس از آن که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، پذیرش سوئد، این کشور شمال اروپا در ناتو را به موافقت واشنگتن با درخواست آنکارا برای خرید جنگنده‌های اف-۱۶ مرتبط دانست، کمیته روابط خارجی پارلمان ترکیه، امروز، سه‌شنبه ۲۶ دسامبر، مذاکرات در مورد پیشنهاد سوئد برای پیوستن به ناتو را از سر گرفت. در صورت تایید این کمیته، موضوع به صحن پارلمان، جایی که ائتلاف حاکم اردوغان اکثریت کرسی‌ها را در اختیار دارد، منتقل خواهد شد.

کمیته روابط خارجی پارلمان ترکیه، بحث پیرامون عضویت سوئد در ناتو را ماه گذشته آغاز کرده بود اما این نشست به درخواست قانون‌گذاران حزب حاکم به این دلیل که برخی از مسائل نیاز به شفاف‌سازی بیشتری داشته و مذاکرات با سوئد به اندازه کافی به «بلوغ» نرسیده است، تا امروز به تعویق افتاد.

از سوی دیگر، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، هفته گذشته با ایجاد موانع جدیدی در مسیر پیوستن سوئد به ناتو تصویب عضویت این کشور را منوط به موافقت کنگره ایالات متحده با درخواست ترکیه برای خرید ۰۴ جت جنگنده و کیت جدید اف-۱۶ دانسته و همچنین از کانادا و سایر متحدان ناتو خواست تا تحریم‌های تسلیحاتی اعمال شده بر ترکیه را لغو کنند.

با این‌که کاخ سفید از درخواست ترکیه برای خرید جنگنده‌های اف-۱۶ حمایت کرده، کنگره آمریکا هنوز هم به شدت با فروش تسلیحات نظامی به ترکیه مخالف است.

پس از تهاجم روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲، سوئد و فنلاند مواضع سنتی خود در جهت عدم تعهد نظامی را کنار گذاشته و خواهان پیوستن به چتر امنیتی ناتو شدند. فنلاند در ماه آوریل، پس از این‌که پارلمان ترکیه پیشنهاد این کشور شمال اروپا را تصویب کرد، به عنوان سی و یکمین عضو به ائتلاف ناتو ملحق شد اما عضویت سوئد هنوز با مخالفت دو کشور ترکیه و مجارستان مواجه است.

پنج انتخابات کلیدی سال ۲۰۲۴

سال آینده، کشورهایی که بیش از نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند انتخابات برگزار خواهند کرد. بیش از ۴ میلیارد نفر در کشورهایی زندگی می‌کنند که رای خواهند داد. حدود ۳۰ کشور رئیس‌جمهوری خود را انتخاب خواهند کرد. انتخابات در هریک از این کشورها صرف‌نظر از موقعیت جغرافیایی و آمار رای‌دهندگان، بر مناسبات آن در درون، منطقه و جهان کم یا بیش اثر می‌گذارد اما در این میان پیامد رای مردم در پنج کشور از چنان اهمیتی برخوردار است که از هم اکنون می‌توان از سال آینده به‌عنوان سال انتخاب تاریخی جهان سخن گفت. انتخابات در هریک از این پنج کشور به تنهایی یا در ارتباط باهم می‌تواند جهان را شوکه کند.

به گزارش شبکه خبری سی‌ان‌ان، سال انتخابات مهم با بنگلادش در ماه ژانویه‌دی، آغاز می‌شود. در حال حاضر تظاهرات ضد دولتی توسط حزب ملی‌گرای بنگلادش که رهبران ارشد آن زندانی یا تبعید شده‌اند آغاز شده است. حزب ملی‌گرای بنگلادش (BNP) تهدید کرده در صورتی که «شیخ حسین» نخست‌وزیر فعلی از مقام اش استعفا ندهد و قدرت را پیش از برگزاری انتخابات سراسری به دولتی موقت واگذار نکند انتخابات را تحریم خواهد کرد. حسین احتمالاً به حکمرانی ۱۵ ساله خود با مشیت آهنین خود ادامه خواهد داد.

در ماه فوریه (بهمن) دو کشور پرجمعیت جهان پاکستان و اندونزی در فاصله یک هفته از یکدیگر انتخابات برگزار می‌کنند. پاکستان اولین انتخابات عمومی خود را پس از برکناری «عمران خان» نخست‌وزیر پیشین محبوب، اما تفرقه انگیز به اتهام فساد برگزار می‌کند. اگرچه عمران خان نامزد انتخابات نخواهد بود، اما کماکان نیروی محرکه مهمی در پشت صحنه حزب سیاسی خود باقی خواهد ماند. اندونزی پس از حضور بیش از ۲۰۰ میلیون رای‌دهنده در آن کشور و ۱.۷۵ میلیون دیاسپورای اندونزیایی خارج از آن کشور بزرگترین انتخابات یک روزه جهان را برگزار خواهد کرد هرچند که بعید است رای‌دهندگان بتوانند کنترل قدرت نخبگان تجاری و نظامی ثروتمند را از بین ببرند.

در آفریقای جنوبی نیز احتمالاً مهمترین انتخابات در قاره آفریقا برگزار خواهد شد. وقتی دو سال پیش مردم آفریقای جنوبی در انتخابات شهرداری‌ها پای صندوق‌های رای رفتند حزب کنگره ملی آفریقا (ANC) تاسیس شده توسط ماندلا برای اولین بار کمتر از ۵۰ درصد آرا را به دست آورد و علت آن بود که رای دهندگان از بی نظمی و فساد که بیش از اندازه در آن حزب و عملکرد آن دیده شده بود ناامید شده بودند. اگر این روند نزولی در قدرت سه دهه آن حزب در انتخابات عمومی ۲۰۲۴ نیز ادامه یابد لحظه‌ای تعیین‌کننده در تاریخ سیاست معاصر آفریقای جنوبی خواهد بود.

مردم پرتغال و اتریش هم خود را برای انتخابات آماده می‌کنند. رای‌دهندگان بریتانیایی احتمالاً در پایان سال ۲۰۲۴ میلادی به پای صندوق‌های رای می‌روند و حتی می‌توانیم شاهد بازگشت حزب کارگر به قدرت پس از ۱۴ سال حکمرانی محافظه‌کاران باشیم.

در مکزیک، یک شهردار چپ‌گرای سابق مکزیکوسیتی و یک تاجر با ریشه‌های بومی، هر دو برای تاریخ‌سازی در این کشور مهم آمریکای لاتین با یکدیگر رقابت می‌کنند. انتخابات ریاست جمهوری که قرار است در ماه ژوئن برگزار شود و در آنجا برای نخستین بار یک زن تلاش می‌کند خود را به جایگاه رئیس جمهوری مکزیک برساند.

کلودیا شینبام، شهردار سابق مکزیکو سیتی، به نمایندگی از حزب مورنا، رئیس جمهوری کنونی آندرس مانوئل لویز اوبرادور، نامزد می‌شود. رقیب صریح‌اللهجه او خوجینل گالوز به نمایندگی از یک ائتلاف مخالف دولت انتخاب شده و تلاش می‌کند در انتخابات پیروز شود.

با این وجود، پنج رقابت انتخاباتی دیگر وجود دارند که از هم اکنون بیش از سایر رقابت‌ها، خبرهای مربوط به کارزار انتخاباتی کاندیداهای آنها از سوی رسانه‌های جهانی پیگیری می‌شوند. انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، روسیه، هند، تایوان، مکزیک و پارلمان اتحادیه اروپا، در سال ۲۰۲۴ برگزار می‌شود.

تایوان: انتخاب یک رئیس جمهور جدید در کانون تنش‌های آمریکا و چین

این انتخابات در تاریخ ۱۳ ژانویه (۲۴ دی) در شرایطی برگزار می‌شود که خطرات به طور خاص در حین تنش میان پکن و تایپه افزایش یافته، زیرا ایالات متحده کماکان خود را متعهد به حفاظت از «دموکراسی تایوان» می‌داند. «لای چینگ ته»، نامزد ریاست جمهوری حزب حاکم دموکراتیک مترقی (DPP) متعهد به دفاع مصمم از حاکمیت مستقل جزیره تایوان است. دستور کاری که توسط «تسای اینگ ون» رئیس جمهور فعلی تایوان تنظیم شده و از دید حکومت چین امری مذموم قلمداد می‌شود.

نامزد دوم «هو یو ایه» از حزب کومینتانگ (KMT) یا ناسیونالیست است که قصد دارد با پکن مذاکره کند. نامزد سوم «کو ون جه» شهردار سابق تایپه و نامزد حزب مردم تایوان (TPP) است که راه میانه نزدیک‌تر به اشتهای و مصالحه را ارائه می‌دهد. پیامد این انتخابات فقط به چالش بین واشنگتن و پکن محدود نمی‌ماند.

انتخابات روسیه: پوتین چیز کمی را به شانس واگذار می‌کند

پوتین در مقام رئیس جمهور ماندنی است. به نظر نمی‌آید در این ارزیابی، مخالفان و موافقان روسیه اختلاف نظر داشته باشند. اختلاف در رد یا پذیرش روش پوتین برای حفظ قدرت است و نه این که نام چه کسی از صندوق رای بیرون خواهد آمد.

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه که بعد از موفقیت سربازانش در حفظ مواضع خود در اوکراین اعتماد به نفس پیدا کرده اعلام کرده است که بار دیگر در انتخابات ریاست جمهوری نامزد خواهد شد. انتخاباتی که در صورت پیروزی می‌تواند پوتین را که از سال ۲۰۰۰ در این کشور قدرت را در دست دارد برای دست‌کم شش سال دیگر در این جایگاه حفظ کند.

ولادیمیر پوتین روز هشت دسامبر اعلام کرد که برای پنجمین دوره در انتخابات ریاست جمهوری نامزد می‌شود و در صورتی که او در این رقابت پیروز شود تا سال ۲۰۳۰ و یعنی به مدت ۳۰ سال رهبر این کشور باقی خواهد ماند. پوتین در سال ۲۰۲۰ قانون اساسی را اصلاح کرد تا به او اجازه دهد از نظر تئوریک تا سال ۲۰۳۶ در قدرت بماند. این باعث خواهد شد تا ولادیمیر پوتین بتواند حتی رکورد دوران حضور در قدرت در این کشور را که متعلق به استالین بوده است هم بشکند.

با توجه به فضای سیاسی حاکم در روسیه و دستگیری مداوم مخالفان در سال‌های اخیر و همچنین ادامه جنگ اوکراین احتمال کمی وجود دارد که کسی بتواند مقابل ولادیمیر پوتین بایستد و انتخابات احتمالا با حضور نامزدهای تشریفاتی به‌عنوان رقیب پوتین برگزار و او بار دیگر پیروز انتخابات خواهد شد.

تا کنون به نظر می‌رسد که او فقط یک رقیب دارد که به طور رسمی تحریم شده یعنی «الکسی نچایف» یک تاجر لوازم آرایشی که از قضا یکی از اعضای ائتلاف سیاسی شخص پوتین است. انتخابات روسیه در تاریخ ۱۷ مارس (۲۷ اسفند) برگزار می‌شود.

هند: پرجمعیت‌ترین کشور جهان بر سر دو راهی

نزدیک به یک میلیارد هندی طی ماه‌های آوریل و مه، پای صندوق‌های رای خواهند رفت تا مشخص شود نارندرا مودی و حزب ملی‌گرای او می‌توانند برای دور سوم در قدرت باقی بمانند یا خیر.

با وجود پیشرفت‌های اقتصادی که در هند ایجاد شده، این سیاستمدار ملی‌گرا تنش‌های قومی و مذهبی را در این کشور به اوج رسانده و افراطگرایی مذهبی به ویژه در قبال مسلمانان در این کشور بسیار افزایش یافته است.

علاوه بر این سرکوب آزادی‌های مدنی از سوی دولت مودی باعث شده تا بسیاری از فعالین حقوق بشر از هند انتقاد کنند.

نتایج نظرسنجی‌ها اما نشان می‌دهد دستکم فعلا نارندرا مودی و حزب او وضعیت مناسبی دارند و از بخت قابل توجهی برای پیروزی در انتخابات برخوردارند اما در عین حال از آنجایی که هنوز چند ماه تا زمان انتخابات باقی مانده ممکن است اتفاقات دیگری در فضای سیاسی این کشور رقم بخورد.

با وجود سرکوب‌های گسترده، حامیان نارندرا مودی استدلال می‌کنند که او توانسته به جایگاه هند در نظام بین‌الملل اعتبار قابل توجهی بدهد. هند در دوره نخست وزیری مودی، با وجود عضویت در بریکس، بیش از پیش به واشنگتن و اسرائیل نزدیک شده و در طرح‌های نظامی مشترک حضور یافته است.

آزمون اتحادیه اروپا در مقابل راست‌گراها و پوپولیست‌ها

شهروندان اتحادیه اروپا هر پنج سال یکبار انتخاب می‌کنند که چه کسی نماینده آنان در پارلمان اروپا باشد در حالی که انتخابات بعدی در ماه ژوئن برگزار می‌شود آن زمان یک لحظه حساس برای آینده اروپا خواهد بود، زیرا پارلمان اروپا اولین انتخابات خود را پس از خروج بریتانیا برگزار می‌کند. می‌توان پیش‌بینی کرد که نتیجه انتخابات باعث ایجاد آشفتگی بزرگی شود. بیش از ۴۰۰ میلیون نفر در سراسر اتحادیه اروپا واجد شرایط برای شرکت در انتخابات پارلمان اروپا هستند.

شواهد نشان‌دهنده چرخش به راست اتحادیه اروپا خواهد بود. بلوک محافظه‌کاران و راست‌گرایان اروپایی حتی می‌توانند به‌عنوان سومین گروه بزرگ در پارلمان جدید اروپا انتخاب شوند. چنین ائتلافی متشکل از راست‌گرایان مصمم و بدبینان نسبت به پروژه اروپایی می‌توانند مانع کار معمول اتحادیه اروپا شوند.

در این میان، کمک بیش‌تر به اوکراین و تحریم روسیه که پیش‌تر از سوی مجارستان و اسلواکی وتو شده در معرض تغییر قرار خواهد گرفت. هم‌چنین، آن ائتلاف ترمزی در مسیر تداوم سیاست‌های فعلی اتحادیه اروپا در قبال مسائل مهاجرتی، کنترل آب و هوایی، حاکمیت قانون در سراسر اتحادیه اروپا خواهد بود. هم‌چنین، آن ائتلاف می‌تواند باعث تغییر در نحوه رویکرد اروپا در قبال چین شود.

پوپولیس‌ها و سیاست‌مداران دست راستی اخیرا در چند کشور توانسته‌اند به پیروزی‌های قابل‌توجهی دست یابند. از هلند و خیرت ویلدرس گرفته تا پیش از آن به قدرت رسیدن دولت افراطی جورجیا ملونی در ایتالیا که نگرانی‌ها را در بروکسل افزایش داده است.

طرفداران اتحادیه اروپا فعلا می‌توانند خوشحال باشند که در لهستان دونالد توسک، رئیس پیشین شورای اروپا توانسته دولت دست راستی این کشور را کنار بزند و خود به عنوان نخست وزیر قدرت را در دست بگیرد. ایالات متحده: عامل تاثیرگذار ترامپ و فراتر از آن

از هم‌اکنون همه نگاه‌ها به‌سوی آمریکا است. در دو سال گذشته اگرچه بایدن رئیس جمهور آمریکا بوده اما سایه ترامپ هرگز از کاخ سفید دور نشده است. حتی بایدن در بخشی از برنامه های دولت خود برای دور کردن دونالد ترامپ از قدرت، ترامپ‌بسم شده اما نتوانسته از شر حضور وی خلاص شود. در ماه نوامبر حتی اگر «دونالد ترامپ» به‌عنوان رئیس جمهور انتخاب نشود رای‌گیری و مبارزات انتخاباتی منتهی به ۵ نوامبر می‌تواند تار و پود دموکراسی را در ایالات متحده از بین ببرد. اگر او انتخاب شود می‌تواند اثرات موجی برای بخش‌های بزرگی از جهان داشته باشد. در صورتی که ترامپ آمریکا را از ناتو خارج سازد این اقدام چه تاثیری خواهد داشت؟ در صورت پیروزی او، از «کیم جونگ اون» رهبر کره شمالی تا «ویکتور اوربان» نخست وزیر تندروری ملی گرای مجارستان خوشحال خواهند شد کسانی که ترامپ از آنان تمجید به‌عمل آورده است. چگونه ممکن است این سخنان در صورت ریاست جمهوری ترامپ به عمل تبدیل شود؟ ترامپ وعده داده در صورت پیروزی با «خاویر میلی» رئیس جمهور راست‌گرای رادیکال آرژانتین که وعده جایگزینی پزو با دلار را داده دیدار کند. ترامپ هم چنین در صورت پیروزی اره برقی را به سمت بوروکراسی و بودجه خواهد گرفت.

کمتر از ۱۱ ماه تا انتخابات باقی مانده است. نتایج تازه‌ترین نظرسنجی‌ها این احتمال را افزایش می‌دهد که عقب افتادن بایدن شتاب تازه‌ای گرفته است.

نگاهی به تازه‌ترین نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که بایدن به طرز خطرناکی از نظر محبوبیت در میان رای‌دهندگان در جایگاهی نزدیک به ۳۷ درصد قرار گرفته است. چرا عدد ۳۷ درصد مهم است؟ این درصد رای‌دهندگانی است که در پیروزی او در سال ۲۰۲۰ خود را دموکرات معرفی کردند. اعداد نظرسنجی امروز هشدار می‌دهد که بایدن رای‌دهندگان سایر طیف‌ها در کل آمریکا را از دست داده است.

نشانه‌های تغییر در خاورمیانه

دعوت‌نامه بریکس برای عضویت مصر، ایران، عربستان امارات یکی از نشانه‌های بزرگ تغییر خاورمیانه است. چندی پیش اکنومیس‌ت در این‌باره نوشت «کشورهای ثروتمند خلیج فارس تلاش می‌کنند خود را به عنوان قدرت‌های میانجی غیر متعهد معرفی کنند. عربستان سعودی پیشنهاد میانجی‌گری بین روسیه و اوکراین را داده است. امارات متحده عربی که امسال میزبان اجلاس جهانی آب‌وهواست، می‌خواهد نقشی دوگانه به عنوان صادرکننده نفت و مرکز ایجاد نیروگاه انرژی سبز داشته باشد. شورای همکاری خلیج فارس یکی از کانون‌های اقتصادی جهان است که

استعدادها و افراد فوق ثروتمند را از شرق و غرب جذب می‌کند و سرمایه‌های عظیمی را در خارج از کشور مستقر می‌کند.»

خاورمیانه پتانسیل عظیمی دارد. اول و واضح‌ترین آن، ذخایر غنی هیدروکربن است. این کشورها ۳۶ درصد از تولید نفت جهان، ۴۶ درصد از صادرات نفت، ۲۲ درصد از تولید گاز طبیعی و ۳۰ درصد از صادرات گاز طبیعی مایع (LNG) را از آن خود کرده‌اند. این اعداد افزایش خواهند یافت. این منطقه دارای ذخایر عظیم (۵۲ درصد کل نفت و ۴۳ درصد گاز) و هزینه تولید پایین است. در روزگاری که بزرگترین شرکت‌های نفتی غربی از سرمایه‌گذاری در این منطقه سرباز زدند، شرکت‌های خلیج‌فارس ظرفیت‌شان را افزایش داده‌اند.

موقعیت مکانی نیز مهم است: این منطقه اروپا، آفریقا و آسیا را به هم متصل می‌کند. حدود ۳۰ درصد از کانتینرهای حمل و نقل جهان از کانال سوئز در مصر عبور می‌کنند، ۱۶ درصد از حمل و نقل هوایی جهان از طریق فرودگاه‌های خلیج فارس انجام می‌شود. جمعیت جوان خاورمیانه یکی دیگر از دارایی‌های آن است: ۵۵ درصد از خاورمیانه‌ای‌ها زیر ۳۰ سال هستند.

مانع بزرگ پیشرفت خاورمیانه چه کسانی هستند؟

اگرچه نشانه‌های امیدوار کننده‌ای وجود دارد، اما داستان دو دهه گذشته داستان درگیری و ناامیدی بوده است. اولین بدبختی حمله آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ بود.

«بهار عربی»، رخ داد که تحولی را به همراه آورد، اما منجر به دموکراسی نشد. همه کشورهایی که در بهار عربی آسیب دیدند، در نهایت یا به دیکتاتوری بازگشتند یا در جنگ داخلی فرو رفتند. خشونت مرتجعان و درگیری‌های فرقه‌ای بر مشکلات منطقه افزوده است.

خاورمیانه ۶ درصد از جمعیت جهان را به خود اختصاص داده است، اما تنها ۴ درصد از تولید اقتصادی جهان را تشکیل می‌دهد؛ اگر چند تولیدکننده بزرگ نفت را حذف کنید، این رقم به زیر ۲ درصد می‌رسد. در بیشتر مناطق، تولید ناخالص داخلی به ازای هر نفر راکد یا در حال کاهش است. نرخ فقر در مصر و لبنان افزایش یافته است. در مورد سودان، سوریه و یمن جنگ‌زده هم چیزی نگوییم بهتر است.

تغییرات بزرگ خاورمیانه

اما سه تغییر بزرگ در راه است که می‌تواند جایگاه خاورمیانه را در جهان تغییر دهد. اولین آن، فاصله فزاینده بین کشورهای خلیج فارس و آمریکا است. سه رئیس‌جمهور متوالی در آمریکا به دنبال کاهش حضور نظامی این کشور در خاورمیانه بوده‌اند. «جو بایدن» تلاشی برای تحمیل دموکراسی به منطقه ندارد. او حتی به‌نظر نمی‌رسد که علاقه‌ای به مهار برنامه هسته‌ای ایران داشته باشد. آمریکا اولویت‌های دیگری دارد: رقابت با چین، جنگ در اوکراین، آشفتگی سیاسی در داخل.

نقش اقتصادی آمریکا نیز در حال کاهش است. طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، طی ۳۰ سال گذشته، سهم صادرات خاورمیانه به چین و هند از ۵ درصد به ۲۶ درصد افزایش یافته است. سهم صادرات به اروپا و آمریکا از ۳۴ درصد به ۱۶ درصد کاهش یافته است. بسیاری از این موارد نشان‌دهنده اشتباهی زیاد آسیا برای نفت منطقه است. در دهه ۱۹۹۰ چین کمتر از ۱ درصد واردات نفت خام از عربستان داشت و هند کمتر از ۳ درصد. تا سال ۲۰۲۱ این آمارها به ۲۸ و ۱۲ درصد رسیده است.

نفت در قلب تغییر دوم قرار دارد. هرچند ممکن است این گزاره متناقض به نظر برسد، اما این منطقه در تلاش است تا به قدرتی حتی بزرگتر در حوزه نفت و گاز تبدیل شود تا هزینه گذار خود از هیدروکربن‌ها را تامین کند. قیمت‌های بالای نفت در ماه‌های اخیر باعث شده است که سود بادآورده‌ای برای کشورهای منطقه به همراه داشته باشد.

آرامکو، غول نفتی عربستان سعودی، سال گذشته ۱۶۱ میلیارد دلار سود ثبت کرد که از ۱۱۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ بیش‌تر بود. این شرکت قصد دارد ظرف سه سال آینده ظرفیت خود را به ۱ میلیون بشکه در روز (تقریباً ۱۰ درصد) افزایش دهد. امارات نیز هدف مشابهی دارد. این کشور خود را به نقطه ترانزیت نفت ایران و روسیه تبدیل کرده است که هر دو مشمول تحریم‌های غرب هستند. قطر در حال حاضر بزرگترین صادرکننده LNG در جهان است و قصد دارد تا سال ۲۰۲۷ تولید خود را تا ۶۳ درصد افزایش دهد.

درآمد حاصل از آن به صنایع جدید سرازیر می‌شود. عربستان سعودی به جای پارک کردن دلارهای نفتی در خزانه‌های آمریکا، مانند گذشته، همه چیز از فوتبالیست‌های اروپایی گرفته تا سهام شرکت‌های خودروهای برقی را خریداری می‌کند. تابستان امسال، عربستان با بزرگترین شرکت معدنی برزیل قراردادی به ارزش ۶/۲ میلیارد دلار منعقد کرد که بخشی از برنامه صرف هزینه ۱۷۰ میلیارد دلاری در صنعت تا سال ۲۰۳۰ بود.

تغییر نهایی در «نگرش» است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که اعراب به اقتصاد به عنوان دغدغه اصلی خود نگاه می‌کنند. حدود یک سوم از جوانان عرب می‌گویند هزینه زندگی بزرگترین مشکل منطقه است و یک‌سوم دیگر به بیکاری اشاره می‌کنند. تقریباً نیمی از آن‌ها می‌گویند یافتن شغل در کشورشان سخت است. در پاسخ به این سوال که آیا ثبات مهمتر است یا دموکراسی، ۸۲ درصد اولی را انتخاب می‌کنند. تعداد زیادی از جمعیت اعراب بر این باورند که دموکراسی برای رشد اقتصادی مضر است.

علاقه شهروندان به «اسلام سیاسی» مثل گذشته نیست. احزاب اسلام‌گرا توسط رای‌دهندگان تونس و نظامیان مصری از دولت خارج شده‌اند و در آن سو نیروهای افراطی مذهبی و مسلح نتوانستند کنترل عراق، لیبی و سوریه را به دست بگیرند. اعتراضات گسترده در ایران نیز نشانه‌هایی بر علیه اسلام سیاسی و جمهوری اسلامی است.

به نظر می‌رسد رهبران کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز دیدگاه جدیدی دارند. در دهه گذشته آن‌ها به دنبال استفاده از زور برای تغییر منطقه بودند. آن‌ها سعی کردند یک دولت نزدیک را به یمن تحمیل کنند. عربستان سعودی برای شورشیان سوری سلاح فرستاد. امارات تلاش کرد تا خلیفه حفتر، یک فرمانده جنگ را به‌عنوان رهبر لیبی منصوب کند. همه تلاش‌های آن‌ها شکست خورد.

جمهوری اسلامی ایران، اصلی‌ترین حامی حوثی‌های یمن است. با این وجود، غیرمنتظره‌ترین تغییر دیپلماتیک، توافق بین عربستان سعودی و ایران بود. آن‌ها از زمان انقلاب ۱۳۵۷ ایران با هم اختلاف داشتند. با این حال، با اصرار چین، آن‌ها در ماه مارس موافقت کردند که سفارت‌های خود را که از سال ۲۰۱۶ بسته شده بودند، بازگشایی کنند و انتقادات از یکدیگر در رسانه‌های تحت حمایت دولت‌هایشان را کاهش دهند و روابط اقتصادی را تقویت کنند. آن‌ها به سختی با هم دوست هستند، اما این توافق احتمال درگیری در خلیج فارس را کاهش داده است.

ناخوشایندترین تغییر، ادغام مجدد اسد در منطقه است. او هیچ کاری برای به دست آوردن آن انجام نداد البته با حمایت جمهوری اسلامی ایران و حکومت روسیه: پس از نابودی سوریه برای حفظ قدرت اسد، هیچ حرکتی برای اصلاح یا آشتی انجام نشده است. در ماه می، سعودی‌ها به او اجازه کردند کرسی سوریه در اتحادیه عرب را پس بگیرد.

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی می‌کند که بخش غیرنفتی اقتصاد کشورهای خلیج فارس امسال ۲/۴ درصد (بدون تغییر نسبت به سال گذشته) رشد کند. این منطقه در سال گذشته ۶ درصد از جریان‌های جهانی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را جذب کرد؛ این رقم در سال ۲۰۱۹، ۳ درصد بود.

شرکت‌های ابوظبی، پایتخت امارات متحده عربی، ۱۴ درصد از سهام جهانی را در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ به خود اختصاص دادند. بانک گلدمن ساکس، تخمین زده که مالکیت خارجی سهام خاورمیانه از ۲ درصد در سال ۲۰۱۷ به ۱۰ درصد در سال گذشته رسیده است.

خاورمیانه بیش از ۸ میلیون از ۳۵ میلیون جمعیت پناهنده جهان را تشکیل می‌دهد. همان‌طور که شرکت‌های غربی به دنبال تنوع بخشیدن به زنجیره‌های تامین هستند، خاورمیانه جوان می‌تواند به یک پایگاه تولیدی جدید تبدیل شود. صنعت خودروی پر رونق مراکش که حدود ۷۰۰ هزار وسیله نقلیه در سال تولید می‌کند و ۲۲۰ هزار شغل ایجاد کرده، نشان می‌دهد که همه چیز ممکن است.

خاورمیانه می‌تواند تجارت بیش‌تری با جهان داشته باشد. سهم تجارت در خاورمیانه، ۹/۲ درصد از تولید ناخالص داخلی منطقه است، در حالی که این میزان در اتحادیه اروپا ۲۲ درصد است. برداشتن موانع تجارت می‌تواند تولید ناخالص داخلی منطقه را تا ۲۳۰ میلیارد دلار (۵ درصد) افزایش دهد.

زیرساخت‌ها را نیز می‌توان به هم متصل کرد. کشورهای شورای همکاری خلیج فارس مدت‌هاست که به دنبال یکپارچه‌سازی راه‌آهن‌های خود هستند. خطوط راه‌آهن عراق، اسرائیل و اردن به راحتی می‌تواند به هم متصل شود. خطوط لوله می‌تواند هیدروژن کم هزینه عربستان را در سراسر دریای مدیترانه به مصرف‌کنندگان در اروپا برساند. توسعه خطوط انتقال می‌تواند به یک منطقه آفتاب سوخته اجازه دهد انرژی خورشیدی صادر کند.

متأسفانه با این همه ثروت و منابع طبیعی، بیش‌تر خاورمیانه در فقر است. حتی در زمان آرامش منطقه، اقتصاد بی‌ثبات این کشورها را تهدید می‌کند. تنها در پنج سال گذشته، از زمانی که محمد بن‌سلمان برای اولین بار صحبت از رنسانس منطقه‌ای کرد، اعتراضات بزرگی در الجزایر، ایران، عراق، اردن، لبنان و سودان به راه افتاده است.

وضعیت در مصر، پرجمعیت‌ترین کشور جهان عرب، نگران‌کننده است. عبدالفتاح السیسی سربازی که پس از کودتای سال ۲۰۱۳ مدیریت آن را بر عهده داشته، کمتر از آنچه قانون اساسی مقرر کرده برای بهداشت و آموزش هزینه کرده است. او پول‌های زیادی در پروژه‌های بزرگی مانند پایتخت جدید در بیابان و خریدهای بزرگ سلاح برای ارتش خرج کرده است. مصر ششمین واردکننده بزرگ اسلحه در جهان است.

نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی مصر به ۹۳ درصد افزایش یافته است. اقتصاد غیرنفتی این کشور ۳۳ ماه متوالی و ۸۱ ماه از ۹۰ ماه گذشته در رکود بوده است. ارز داخلی مصر در دو سال گذشته نیمی از ارزش خود را از دست داده است و احتمالاً به زودی دوباره ارزش خود را از دست خواهد داد. تورم سالانه در ماه جولای به رکورد ۳۸ درصد رسید. شهروندان تابستان امسال در گرمای شدید، خاموشی را تحمل کردند، زیرا دولت توان خرید سوخت کافی برای نیروگاه‌ها را نداشت.

زمانی که بزرگترین کشور منطقه رو به نابودی است، نوسازی مجدد منطقه دشوار خواهد بود؛ و اگر این وضعیت ادامه پیدا کند، حتی می‌تواند به چشم‌انداز اقتصادی کشورهای خلیج فارس هم آسیب برساند.

خطر دیگر این است که حتی کشورهای مرفه منطقه در ایجاد شغل و رشدی که وعده داده‌اند شکست خواهند خورد. آن‌ها بدون شک تا به امروز بهتر از هم‌تایان خود در سایر نقاط خاورمیانه عمل کرده‌اند. در سال ۱۹۷۵، سعودی‌ها و لیبیایی‌ها تولید ناخالص داخلی تقریباً یکسانی داشتند. امروز این رقم در عربستان ۳۵۳ درصد بیش‌تر است. خلیج فارس

و اسرائیل (دیگر نقطه مرفه منطقه) تنها ۱۴ درصد از جمعیت خاورمیانه را تشکیل می‌دهند، اما ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی، ۷۳ درصد از صادرات کالاها و ۷۵ درصد از FDI آن را تشکیل می‌دهند.

اما عربستان سعودی مانند همسایگان خود با مشکلات ساختاری عمیقی دست و پنجه نرم می‌کند. شهروندان هنوز یک شغل در بخش دولتی را حق اولیه خود از بدو تولد می‌دانند. دولت هم ۵۳ درصد از سعودی‌های شاغل را استخدام می‌کند، اگرچه این میزان نسبت به ۶۶ درصد در سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است. مدارس مهارت‌های مثبت را آموزش نمی‌دهند.

محمد بن سلمان امیدوار است که سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی سالانه تا سال ۲۰۳۰ به ۱۰۰ میلیارد دلار برسد. این رقم در سال گذشته فقط ۸ میلیارد دلار بود. همین مساله دولت را عامل اصلی تحول اقتصادی می‌کند که از دو جهت نگران‌کننده است. اولاً، منابع مالی آن گروگان بازارهای نفت است. تحلیل‌گران تخمین می‌زنند که اگر قیمت نفت به زیر ۱۰۰ دلار در هر بشکه کاهش یابد، با دولت با کسری بودجه مواجه می‌شود. در حال حاضر قیمت نفت حدود ۹۰ دلار است - بالاترین قیمت برای تقریباً یک سال.

از سوی دیگر، معلوم نیست که سرمایه‌گذاری‌های دولت در تنوع‌بخشی به ثمر بنشیند. چشم‌انداز ۲۰۳۰، طرح اقتصادی عربستان، پیش‌بینی می‌کند که گردشگری تا پایان دهه ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی عربستان را تامین کند. مقامات ادعا می‌کنند که این صنعت ۱ میلیون شغل ایجاد می‌کند که برای استخدام یک نفر از هر ۲۰ سعودی کافی است، سهمی بالاتر از فرانسه یا اسپانیا؛ اما شواهد نشان می‌دهد عربستان به ۱۰۰ میلیون گردشگر مورد انتظار در هر سال نزدیک هم نیست. سال گذشته تنها ۱۶ میلیون گردشگر به این کشور سفر کردند.

جنگ اسرائیل علیه مردم غزه، وضعیت تعادل منطقه را بر هم زده است. عملیات ترور اسرائیل، همچنان ادامه دارد. هرگاه که فضای سیاسی منطقه رو به آرامش می‌رود، اسرائیل با حمایت آمریکا، اقدامی می‌کند که آرامش بر هم بخورد زیرا منافع آن در گرو بی‌نظمی و هرج و مرج است تا این‌گونه ثابت کند که کشورهای دیگر دشمن اسرائیل هستند.

در سال ۱۹۹۳ «شیمون پرز» وزیر امور خارجه وقت اسرائیل، کتابی به نام «خاورمیانه جدید» نوشت و استدلال کرد که تجارت منطقه آرام خواهد شد. او گفته بود «در نهایت خاورمیانه در یک بازار مشترک متحد خواهد شد؛ و وجود این بازار مشترک صلح دراز مدت را تقویت خواهد کرد.»

تاریخ، متأسفانه، چیز دیگری را نشان داد. روند صلح اسرائیل و فلسطین متوقف شد و از ماه‌های گذشته جنگ بزرگ درگرفته است. آمریکا در سال ۲۰۰۳ به عراق حمله کرد و اسرائیل ارتش خود را در سال ۲۰۰۶ به جنوب لبنان فرستاد. ظاهراً مدرنیزاسیون مستبدان در سراسر منطقه بسیار بد بود. اقتصادهای خلیج فارس نفتی باقی ماندند.

خطر نهایی این است که منطقه تعادل ژئوپلیتیکی خود را برهم بزند. آمریکا هنوز تنها کشوری است که مایل و قادر به قدرت نمایی نظامی در سراسر منطقه است و تسلط آن بر سیستم مالی جهانی به آن قدرت اقتصادی بی‌نظیری می‌دهد. کشورهای حاشیه خلیج فارس نمی‌توانند به‌عنوان یک شریک، خطر از دست دادن آن را به جان بخرند. با این حال، نزاع آن‌ها با روسیه و چین خشم فزاینده واشنگتن را برانگیخته است. آمریکا چند شرکت در امارات متحده عربی را تحریم کرده است، یکی از آن‌ها متهم به فروش پهپاد به روسیه است. این کشور قرارداد فروش جت‌های جنگنده اف-۳۵ به این کشور را به دلیل ادعاهای حضور نظامی چین در بندری در ابوظبی به تعویق انداخته است.

روسیه روابط بسیار نزدیکی با کشورهای عرب حوزه خلیج فارس، خصوصاً امارات، برقرار کرده است و بنابر آمارهای رسمی روسیه، تجارت این کشور با امارات در سال گذشته شاهد رشدی ۶۸ درصدی بوده و به ۹ میلیارد دلار رسیده است.

۵/۸ میلیارد دلار از این تجارت مربوط به صادرات روسیه به امارات بوده که معادل دو برابر تجارت ایران و روسیه است.

«امیل هوکایم» از موسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک، یک اندیشکده بریتانیایی، خاطرنشان می‌کند که کشورهای خلیج تا حدی با این فرض که رشد اقتصادی چین ادامه خواهد یافت، برای رفاه آینده خود برنامه‌ریزی کرده‌اند. اما چراغ‌های هشدار بر روی اقتصاد چین چشمک می‌زند: رشد آهسته و جمعیت پیر. یک قمار بزرگ بر سر چین که آمریکا را از خاورمیانه دور می‌کند، می‌تواند خلیج فارس را به چالش بکشد.

بریکس

تا مدتی پیش، بریکس یک باشگاه دیپلماتیک متشکل از «برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی» بود که از هر گوشه‌ای از جهان در حال توسعه عضوگیری کرده بود، به جز خاورمیانه. اما این وضعیت اخیراً تغییر کرده است. از میان شش کشور دعوت شده برای پیوستن به بلوک در نشست سالانه اخیر، چهار کشور یعنی مصر، ایران، عربستان سعودی و امارات متحده عربی، از منطقه خاورمیانه هستند. اگر همه آن‌ها در بریکس پذیرفته شوند، خاورمیانه بیش از یک سوم اعضای بلوک جهان در حال توسعه را تشکیل خواهد داد.

با این توصیف «تغییر چهره خاورمیانه در جهان» یکی از مهم‌ترین مسائلی است که می‌توان درباره این مکان جغرافیایی گفت. اگرچه جنگ‌های بزرگی در حال رخ دادن است اما هم‌زمان کشورهایی هستند که به دنبال یک رنسانس در تاریخ خاورمیانه هستند.

خاویر میلی، رئیس جمهور آرژانتین: آرژانتین به بریکس ملحق نمی‌شود

خاویر میلی، رئیس جمهور آرژانتین، به‌طور رسمی اعلام کرده است که کشورش به گروه اقتصادهای نوظهور جهان موسوم به بریکس نخواهد پیوست.

رئیس جمهور جدید آرژانتین در نامه‌ای خطاب به رهبران برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی اعلام کرد اکنون زمان «مناسبی» برای پیوستن آرژانتین به بریکس نیست.

این نامه را دولت آرژانتین روز جمعه منتشر کرده است اما تاریخ نامه خاویر میلی ۲۲ دسامبر است.

آرژانتین از جمله شش کشوری بود که از آن‌ها دعوت شده بود تا در اول ژانویه ۲۰۲۴ به بلوک بریکس ملحق شوند. علاوه بر آرژانتین، از کشورهای مصر، ایران، اتیوپی، عربستان سعودی و امارات متحده عربی برای عضویت در بریکس دعوت شده است. عربستان سعودی نیز می‌گوید پذیرش این دعوت نیازمند بررسی بیشتر است و هنوز در این باره تصمیمی نگرفته است.

آلبرتو فرناندز، رئیس جمهور سابق آرژانتین، پیوستن این کشور به بریکس را به‌عنوان فرصتی برای دستیابی به بازارهای جدید می‌دانست.

این در حالی است که خاویر میلی، رئیس جمهور پوپولیست راست‌گرا آرژانتین در دوران مبارزات انتخاباتی، کشورهای کمونیستی به ویژه چین را «تحقیر» کرده و گفته بود که با وجود افزایش سرمایه‌گذاری چین در آمریکای جنوبی، با پکن همکاری نخواهد کرد.

خاویر میلی با این حال، در نامه خود به رهبران کشورهای عضو بریکس بر لزوم «تقویت روابط دوجانبه» و همچنین گسترش تجارت و جریان تبادل سرمایه تاکید کرد. میلی، همچنین آمادگی خود را برای برگزاری جلسات جداگانه با رهبران کشورهای عضو بریکس اعلام کرد.

اجلاس سالانه گروه ۲۰

در آغاز اجلاس مجازی سالانه گروه ۲۰ به میزبانی عربستان سعودی در سال ۲۰۲۲، آنتونیو گوترش دبیر کل سازمان ملل هشدار داده بود که «جهان در حال توسعه در لبه پرتگاه یک فاجعه مالی و فقر فزاینده و گرسنگی و رنج بی‌سابقه» است. یکی از نام‌های این فاجعه «بدهی» است.

جان اسمیت، نویسنده کتاب مشهور امپریالیسم در قرن بیستم و یکم، در یادداشتی در سایت اوپن دموکراسی در نوشته است که بزرگترین بحران بدهی در تاریخ بشری پیش روی ما قرار دارد.

این بحران را در باید در بستر دو فرایند تاریخی فهمید: نخست، تاریخ تحولات سرمایه‌داری که حاکی از توفیق سرمایه‌داری مالی و نئولیبرالیسم در پایان قرن بیستم است و سپس، تاریخ بحران‌ها و فجایع و به طور مشخص بحران عالمگیری کووید-۱۹. و البته باید اضافه کرد که میان بحران یا شوک و سیاست‌گذاری نئولیبرال همواره نوعی رابطه ارتزاق متقابل وجود داشته است.

در سال ۲۰۲۰، کشورهای ثروتمند دنیا نزدیک به ۱۲ تریلیون دلار، یعنی بیش از ۳۱ درصد از مجموع تولید ناخالص داخلی‌شان را برای مهار اثرات عالمگیری کرونا و جلوگیری از فروپاشی اقتصادی هزینه کردند. (گزارش صندوق بین‌المللی پول)

از دلالت‌ها و پیامدهای تزیق این «محرک مالی» به اقتصاد شمال جهانی (که البته صرفاً شامل بسته‌های پولی نیست) که بگذریم، مسئله وضعیت نگران‌کننده اقتصاد جنوب جهانی است. پولی برای تزیق به جنوب نیست.

بدهی کشورهای فقیر تنها یک وجه از بحران عظیم بدهی جهانی است. اگر بدهی عمومی و خصوصی کشورهای بادرآمد متوسط و ثروتمند را نیز در نظر بگیریم، مجموع بدهی جهانی چیزی در حدود ۲۷۷ تریلیون دلار است. (هر تریلیون برابر با هزار میلیارد است)

از سال ۲۰۱۶ تا سپتامبر ۲۰۲۰، ۵۲ تریلیون دلار به میزان بدهی جهانی اضافه شده است. و حالا رقم بدهی‌ها برابر با ۳۶۵ درصد تولید ناخالص داخلی جهانی است.

بیانیه پایانی اجلاس سران گروه ۲۰؛ ۲۰۲۳-۲۰۲۲-۰۹-۰۹

اجلاس ۲۰۲۳ گروه ۲۰ در دهلی نو، هجدهمین نشست رهبران این گروه بود که در ۹ و ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۳ در مرکز همایش‌های بین‌المللی بهارات مانداپام، دهلی نو برگزار شد. این اولین نشست گروه ۲۰ است که در هند و همچنین در آسیای جنوبی برگزار شده است.

به گزارش اسپوتنیک، بیانیه گروه ۲۰ منتشر شد و در این بیانیه موضوعات جامعی مورد توافق اعضا قرار گرفت. در این بیانیه اعلام شد: ما بر اهمیت اکوسیستم‌های سالم در مبارزه با تغییرات آب و هوایی، از دست دادن تنوع زیستی، بیابان‌زایی، خشک‌سالی، تخریب زمین، آلودگی، ناامنی غذایی و کمبود آب تاکید می‌کنیم. ما متعهد می‌شویم که حداقل ۳۰ درصد از تمام اکوسیستم‌های ضعیف را تا سال ۲۰۳۰ احیا کنیم و تلاش‌ها را برای دستیابی به بی‌طرفی تخریب زمین افزایش دهیم.»

در متن بیانیه آمده است: «ما به ادغام کشورهای در حال توسعه در فعالیت‌های گروه ۲۰ ادامه خواهیم داد و از ابتکارات شرکت‌کنندگان گروه ۲۰ در این زمینه استقبال خواهیم کرد.»

در بیانیه، همچنین به توافقاتی در مورد محصولات کشاورزی و مواد غذایی اشاره شده است، که می‌گوید: «ما متعهد به ترویج تجارت باز، منصفانه، قابل پیش‌بینی و مبتنی بر قوانین در محصولات کشاورزی، غذا و کود هستیم. ما متعهد می‌شویم که با رعایت قوانین سازمان تجارت جهانی، محدودیت‌های صادراتی یا سایر اقدامات محدودکننده را اعمال نکنیم.»

در این سند آمده است: «نشست‌های گروه ۲۰ مجمعی برای همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی است، و این گروه بستری برای حل مشکلات ژئوپلیتیکی نیست، اما ما اذعان داریم که این مشکلات می‌تواند عواقب جدی برای اقتصاد جهانی داشته باشد.»

در بیانیه نهایی گروه ۲۰، به تفاوت دیدگاه‌ها و ارزیابی‌ها در میان اعضای گروه در رابطه با وضعیت اوکراین اشاره شد.

گروه ۲۰ با استفاده از سلاح‌های هسته‌ای یا تهدیدات مرتبط مخالف است. این اجلاس، همچنین خواستار تمرکز بر بهبود سیستم‌های بهداشتی، افزایش انعطاف‌پذیری و ادامه تلاش‌ها برای «ریشه‌کن کردن فلج اطفال و سایر اپیدمی‌های در حال انجام، از جمله ایدز، سل، مالاریا، هپاتیت و بیماری‌های هوای» شد. بر لزوم بررسی پیامدهای به اصطلاح «کروناویروس طولانی» نیز تاکید شده است. رهبران گروه ۲۰ خواستار اجرای کامل توافق غلات برای اطمینان از تامین مواد غذایی و کود از فدراسیون روسیه و اوکراین شدند. سران گروه ۲۰ خواستار اصلاح سازمان تجارت جهانی شدند.

رهبران گروه ۲۰ در بیانیه اجلاس سران به اهمیت حیاتی «حل و فصل مسالمت‌آمیز مناقشه و دیالوگ» اشاره کردند. رهبران گروه ۲۰ در مورد وضعیت اوکراین خواستار این شدند، که همه کشورها باید مطابق با اهداف و اصول منشور سازمان ملل عمل کنند. اجلاس گروه ۲۰ بستری برای حل مشکلات ژئوپلیتیک نیست. در این بیانیه آمده است: «ما از اتحادیه آفریقا به عنوان عضو دائمی گروه ۲۰ استقبال می‌کنیم و قاطعانه معتقدیم که الحاق اتحادیه آفریقا به گروه ۲۰ کمک قابل‌توجهی به حل مشکلات جهانی زمان ما خواهد کرد.»

در این سند آمده است: «ما بر اهمیت تقویت دسترسی به کودها، مقرون به صرفه بودن آن‌ها، و همچنین استفاده کارآمد از آن‌ها و منابع کشاورزی، از جمله تقویت تولید کود محلی، و همچنین نیاز به بهبود کیفیت خاک تاکید می‌کنیم.» اجلاس‌های بعدی گروه ۲۰ در برزیل (۲۰۲۴)، آفریقای جنوبی (۲۰۲۵)، ایالات متحده آمریکا (۲۰۲۶) برگزار می‌شود.

هند از اول دسامبر ۲۰۲۲، ریاست گروه ۲۰ را بر عهده دارد. این نشست در دهلی نو در تاریخ ۹ تا ۱۰ سپتامبر به‌صورت حضوری برگزار می‌شود.

رهبران همه کشورهای گروه ۲۰ و ۹ کشور دیگر (بنگلادش، مصر، اسپانیا، موریتس، نیجریه، هلند، امارات، عمان و سنگاپور) برای شرکت در این مراسم دعوت شده‌اند. سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، ریاست هیئت روسیه در هند را بر عهده دارد.

همچنین به گزارش اسپوتنیک، همچنین ۹ کشور میهمان به عنوان «دعوت شدگان» رویداد بزرگ دهلی نو به این اجلاس دعوت شده‌اند:

بنگلادش، مصر، موریتس، هلند، نیجریه، عمان، سنگاپور، اسپانیا، امارت متحده عربی.

در اجلاس سران گروه ۲۰، همچنین هیئت‌هایی از سازمان‌های چندجانبه بزرگ مانند سازمان ملل متحد، صندوق بین‌المللی پول (IMF)، بانک جهانی، بانک توسعه آسیایی (ADB)، سازمان بهداشت جهانی (WHO)، سازمان تجارت جهانی (WTO)، سازمان بین‌المللی کار (ILO) و هیئت ثبات مالی (FSB) حضور داشتند.

سازمان‌های منطقه‌ای مانند انجمن ۱۰ کشوری کشورهای جنوب شرق آسیا (ASEAN) و ۵۵ عضو اتحادیه آفریقا (AU) نیز در این نشست جهانی مهم حضور داشتند.

در حالی که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه توسط سرگی لاوروف، وزیر امور خارجه خود در اجلاس سران حضور خواهد داشت، شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین نیز در نشست گروه ۲۰ شرکت خواهد کرد.

وزارت خارجه چین گفته است که پکن با حضور نخست‌وزیر لی کیانگ در نشست دهلی نو حضور خواهد داشت.

به‌عنوان تلاشی هماهنگ برای حمایت از نگرانی‌های کشورهای در حال توسعه جنوب جهانی، ریاست گروه ۲۰ هند با اولویت‌بندی موضوعاتی مانند امنیت غذایی و کود، اصلاحات بانک‌های توسعه چندجانبه (MDBs) موسسات برای فراگیرتر کردن آن‌ها، رسیدگی به مشکلات بدهی دستیابی به اهداف توسعه پایدار (SDGs) و گذار سبز مشخص شده است.

موضوع ریاست‌جمهوری هند در گروه ۲۰ «واسودایا کوتومباکام» بود، این یک عبارت سانسکریت است که به‌معنای «یک زمین، یک خانواده، یک آینده» می‌باشد.

بر اساس اسناد رسمی، کشورهای گروه ۲۰ یک مجمع جهانی برای پیش‌برد همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی است.

اعضای گروه ۲۰ نزدیک به ۸۵ درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی را تشکیل می‌دهند، ۷۵ درصد تجارت جهانی را تشکیل می‌دهند و دو سوم جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند.

گروه ۲۰ در سال ۱۹۹۹ در پی بحران مالی آسیا (AFC) به وجود آمد. در آن زمان، این یک مکانیسم گفت‌وگو برای وزیران دارایی و روسای بانک مرکزی کشورهای شریک بود.

در سال ۲۰۰۸، گروه ۲۰ به سطح رهبران ارتقا یافت و به‌عنوان «مجموعه برتر برای همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی» تعیین شد. افزایش نفوذ این گروه پس از بحران مالی جهانی (GFC) در سال ۲۰۰۸ اتفاق افتاد.

اولین نشست سران گروه ۲۰ در نوامبر ۲۰۰۸ در واشنگتن دی‌سی برگزار شد.

همه اعضای گروه هفت و همچنین اعضای اصلی موسس بریکس در گروه ۲۰ حضور دارند. در اجلاس امسال، اتحادیه آفریقا (AU) نیز انتظار می‌رود که به عضویت دائمی گروه ۲۰ در راستای تعهد دهلی نو برای تشدید نگرانی‌های جنوب جهانی در مجامع بین‌المللی مانند گروه ۲۰ تبدیل شود.

طبق اسناد رسمی، گروه ۲۰ دبیرخانه دائمی ندارد. این گروه توسط یک کشور عضو تحت سیستم «ریاست دوره‌ای» اداره می‌شود.

۷۰ کشور به‌شدت در معرض خطر بدهی قرار دارند

بدهی‌های خارجی و سررسید بدهی کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای نوظهور از زمان بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ بیش از دو برابر شده است.

طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، ۷۰ کشور به‌شدت در معرض خطر بدهی قرار دارند. آفریقا بیش‌ترین ضربه را خورده است.

۴۲ درصد از جمعیت جهان و ۹۰ درصد از اقشار بسیار فقیر در کشورهای زندگی می‌کنند که بیش‌ترین بار بدهی را به دوش دارند. زامبیا، بلاروس، لبنان، سورینام، غنا و سریلانکا بحرانی‌ترین وضعیت را دارند. بسیاری از کشورهای دیگر در جنوب جهان هم در آستانه نکل هستند.

با نگاهی به آمارهای بدهی داخلی و خارجی، سطح بدهی در جنوب جهانی در بالاترین سطح از زمان شروع ثبت ارقام اقتصادی در این زمینه است. برای کشورهای کم درآمد (LIC)، بازپرداخت بدهی، ۳۹ درصد از هزینه‌های دولت در سال ۲۰۲۳ را تشکیل داد. این عدد در کشورهای با درآمد متوسط، ۲۹ درصد بود. در کشورهای جنوب صحرای آفریقا، میزان سررسید بدهی‌ها در سال ۲۰۲۳ بیش از دو برابر هزینه‌های بهداشت، آموزش و تامین اجتماعی بود. این یعنی تعویق و ناممکن بودن دستیابی به اهداف توسعه پایدار برای یک دهه آتی و گسترش فقر، سوءتغذیه، مهاجرت‌های داخلی و خارجی و البته جنگ.

بر اساس گزارش جدید سازمان ملل متحد، تقریباً ۳/۳ میلیارد نفر -تقریباً نیمی از بشریت- اکنون در کشورهای زندگی می‌کنند که پول بیش‌تری را صرف پرداخت بدهی‌های خود می‌کنند تا آموزش یا بهداشت. بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲، میزان بدهی کشورها در آسیا و اقیانوسیه تقریباً چهار برابر، در آفریقا سه برابر، در اروپا و آسیای مرکزی ۵/۲ برابر و در آمریکای لاتین و دریای کارائیب ۶/۱ برابر افزایش یافته است.

درگیری‌های مرزی بین لبنان و اسرائیل

درگیری‌ها در مرز اسرائیل و لبنان نیز همچنان تشدید می‌شود. با وجود هشدارهای ارتش اسرائیل و دولت ایالات متحده، به گزارش روزنامه بریتانیایی تایمز، دولت اسرائیل به‌نظر می‌رسد همچنان در نظر دارد که در جنوب لبنان وارد شود. تل‌آویو می‌خواهد حزب‌الله را به منطقه شمالی رود مرزی عقب براند. با این حال، حزب‌الله که دارای زرادخانه‌ای حداقل ۱۵۰ هزار موشک و خمپاره است، بدون شک یک دشمن بسیار قدرتمندتر از حماس است. به همین دلیل، از جمله ژنرال ذخیره اسرائیلی یعکوف بریک، که مدت‌ها قبل از ۷ اکتبر یک پیشروی احتمالی حماس به خاک اسرائیل را پیش‌بینی کرده بود، هشدار می‌دهد که ارتش برای جنگ در شمال آماده نیست. علاوه بر این، آن‌قدر کوچک شده است که نمی‌تواند در چندین جبهه به‌طور هم‌زمان بجنگد.

خاورمیانه در بحران جنگ

هرچه دایره حمله زمینی اسرائیل در نوار غزه گسترده‌تر می‌شود، خاورمیانه نیز خود را به لبه پرتگاه جنگ فراگیر منطقه‌ای نزدیک‌تر می‌بیند؛ چراکه از یک‌سو تل‌آویو و شخص نتانیاهو فعلاً با هرگونه راهکار و تحرک دیپلماتیک، چه از سازمان ملل، چه سوی قطری‌ها و چه دیگر بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، برای برقراری آتش‌بس حتی به‌صورت کوتاه‌مدت و موقت، مخالف و در حال گسترش آتش‌افروزی‌های خود است.

همزمان با آن در سوی دیگر، حزب‌الله لبنان حملاتی را به مناطق شمالی فلسطین اشغالی آغاز کرده و به موازات آن نیروهای که جمهوری اسلامی ایران آن‌ها را «نیروهای مقاومت» می‌نامد پایگاه آمریکا در میدان نفتی «کونیکو» واقع در شرق سوریه را با ۱۵ راکت هدف حمله خود قرار داده‌اند. به گزارش المیادین، این عملیات که انفجارهای متعددی

را به دنبال داشت، در پاسخ به حمله هوایی آمریکایی‌ها در سوریه انجام شد و در پی آن چهار سرباز آمریکایی کشته شدند.

پیش از این حمله، جنگنده‌های آمریکایی، نزدیکی پل شهر «المیادین» واقع در شرق دیرالزور سوریه (در مرز با عراق) را بمباران کرده بودند. شبکه خبری المیادین گزارش داد که در این حمله هوایی منطقه «السیال» در شهر مرزی البوکمال در شرق دیرالزور نیز هدف قرار گرفته است. خبرنگار المیادین گفت در این حملات هوایی آمریکا، یک نفر کشته شده و یک نفر هم مجروح شده است. در همین راستا، شبکه خبری فاکس نیوز به نقل از یک مقام آمریکایی، اعلام کرد آمریکا دو حمله جدید علیه اهدافی در شرق سوریه انجام داده است.

پس از انجام این عملیات، لوید آستین، وزیر دفاع آمریکا، در بیانیه‌ای اعلام کرد نیروهای نظامی ایالات متحده حملات هوایی دقیقی را به تاسیسات در شرق سوریه در واکنش به حملات دامن‌دار به پرسنل آمریکایی در عراق و سوریه انجام داده‌اند. در این بیانیه گفته شد که حملات هوایی بامداد دوشنبه به یک تاسیسات آموزشی و یک خانه امن در نزدیکی البوکمال و مدائن انجام شده است. آستین مهم‌ترین اولویت جو بایدن را امنیت سربازان آمریکایی خواند و در بیانیه مذکور قید کرد که رئیس‌جمهور بایدن امروز دستور حمله صادر کرد تا روشن کند آمریکا از خود، سربازان و منافعش دفاع خواهد کرد. آمریکا می‌گوید این حملات با هدف بازدارندگی حملات به نیروهای آمریکایی در عراق و سوریه است.

با این حال نیویورکتایمز در گزارشی عنوان کرد جو بایدن از اقدام نظامی شدید علیه نیروهایی که به ادعای او نیروهای نیابتی ایران در منطقه هستند، ممانعت کرده است. به گفته این روزنامه آمریکایی نزدیک به دموکرات‌ها، رئیس‌جمهوری آمریکا در هفته‌های اخیر در گزینه‌های خود برای پاسخ به حملاتی که شبه‌نظامیان به پایگاه‌های آمریکا در خاورمیانه انجام می‌دهند، گزینه‌های بمباران تهاجمی‌تر علیه این شبه‌نظامیان را که از سوی پنتاگون پیشنهاد شده بود، به دلیل ممانعت از درگیری گسترده‌تر رد کرد. این در حالی است که منتقدان جمهوری‌خواه در کنگره گفته‌اند واکنش محدود کاخ سفید تنها به حملات مکرر و جدی‌تر علیه نیروهای آمریکایی در منطقه منجر شد.

پیش‌تر نیز جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا، ششم آبان-۲۸ اکتبر، در نامه‌ای به مایک جانسون، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا که در تارنمای کاخ سفید منتشر شده بود، ادعا کرد «همان‌طور که پیش‌تر گزارش کرده بودم، گروه‌های شبه‌نظامی مجموعه حملاتی را علیه تاسیسات و پرسنل آمریکا در عراق و سوریه انجام دادند». بایدن در این نامه افزود: «این گروه‌های شبه‌نظامی از ۱۷ اکتبر-۲۵ مهر، با استفاده از سامانه‌های هوایی بدون سرنشین و آتش غیرمستقیم، حملات متعددی را انجام داده و چندین نظامی آمریکایی را زخمی کردند». وی در ادامه نامه خود متذکر شد که «آمریکا در پاسخ به این حملات و احتمال حملات بیش‌تر، در ۲۶ اکتبر -چهارم آبان، حملات هدفمندی را علیه تاسیساتی در شرق سوریه انجام داد.»

بایدن با بیان این‌که «هدف از این حملات ایجاد بازدارندگی بود»، افزود این حملات «به شیوه‌ای انجام شد که خطر تشدید تنش را کاهش داده و از تلفات غیرنظامی جلوگیری شد». رئیس‌جمهوری آمریکا این را هم ادعا کرد که «من دستور این حمله را دادم تا از پرسنل ما دفاع و حفاظت شده، حملات جاری علیه آمریکا و شرکای ما کاهش یافته و مختل شده و مانع از حملات گروه‌های شبه‌نظامی مورد حمایت ایران علیه پرسنل و تاسیسات آمریکا شود.»

اما کنعانی، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی، گفته که «آمریکایی‌ها به جای اتهام‌زنی به دیگران به رفتار خودشان توجه کنند. به اقدامات غیرقابل دفاع‌شان در حمایت از رژیم صهیونیستی عمل کنند و در رفتارهای خود تجدیدنظر کنند.» او با تأکید بر این‌که ما از همان ابتدا نگرانی خود را از گسترش جنگ در منطقه اعلام کردیم، تصریح

کرد: «ولی استمرار حمایت آمریکا از جنایت‌های رژیم صهیونیستی و مخالفت آن‌ها با آتش‌بس می‌تواند زمینه‌ساز افزایش تنش‌ها در منطقه و گشایش جبهه‌های جدید از سوی جریان مقاومت شود و باید دولت آمریکا به این موضوع توجه داشته باشد.

با وجود این، در پی حملات هفته‌های اخیر به سربازان آمریکایی در عراق و سوریه، روزنامه آمریکایی وال استریت ژورنال گزارش داد که واشنگتن تعداد بیشتری از سامانه‌های پدافند هوایی پاتریوت خود را به غرب آسیا فرستاده است. ایسنا که این گزارش را منتشر کرده، گریزی به آمارهای مقامات پنتاگون می‌زند که اظهار کرده‌اند گروه‌های شبه‌نظامی در عراق و سوریه از آغاز جنگ حماس و اسرائیل تاکنون بیش از ۵۰ بار به پایگاه‌های آمریکا در منطقه حمله کرده‌اند.

افزایش تجهیزات و نیروهای نظامی آمریکا در خاورمیانه

پنتاگون پس از عملیات «طوفان الاقصی» حماس، در حال گسیل قابل توجهی از نیرو و تجهیزات به غرب آسیاست. این تجهیزات شامل سامانه‌های پدافندی و موشکی می‌باشد.

ناوگانی از نیروی دریایی آمریکا در محیط پیرامون اراضی اشغالی واقع در مدیترانه شرقی مستقر شدند. ناو هواپیمابر «USS Gerald Ford» به‌عنوان پیشرفته‌ترین و بزرگترین ناو هواپیمابر جهان با اسکورت شش کشتی جنگی و ناو هواپیمابر «USS Eisenhower» با اسکورت ۵ کشتی جنگی هر کدام به استعداد ۷۵۰۰ نیروی نظامی اعزام شده‌اند. ناو هواپیمابر «USS Gerald Ford» قادر به حمل قریب به ۹۰ هواپیمای جنگی و ۸ بالگرد «سیکورسکی اس اچ-۶۰ سی‌هاوک» است. گروه ضربتی «Ford» متشکل از رزمناو «نرماندی»، ناوشکن «توماس هادرن»، ناوشکن «رامیج»، ناوشکن «کارنی»، ناوشکن «روزولت» است.

ناو هواپیمابر «USS Eisenhower» نیز قابلیت حمل بیش از ۶۰ جنگنده نظیر F/A-۱۸ را دارد. گروه ضربتی آیزنهاور مشتمل بر ناوشکن «Gravely»، ناوشکن «Mason» و ناوشکن «Philippine Sea» می‌باشد. آمریکا همزمان در حال تقویت کمی جنگنده‌های F-۳۵، F-۱۵ و F-۱۶ در غرب آسیا است. تعداد مشخصی از جنگنده‌های مذکور ذکر نشده است.

گروه ضربت ناو هواپیمابر فورد (Ford)

موازی با موارد فوق، ناو گروه رزمی آبی-خاکی باتان (Bataan) در ناحیه دریای سرخ مستقر شده است. این ناوگروه در تابستان ۱۴۰۲ برای مقابله با نیروی دریایی سپاه به خلیج فارس اعزام شده بود. اکنون ناوگان دریایی آمریکا در سه نقطه خلیج فارس، دریای سرخ و مدیترانه شرقی مستقر شده‌اند.

آمریکا بزرگترین حامی دولت اسرائیل است و علاوه بر کمک‌های نقدی، جنگ‌افزارهای بی‌شماری نیز به اسرائیل فرستاده است از جمله این تجهیزات می‌توان به سامانه گنبد آهنین اشاره کرد که با پشتیبانی مالی واشنگتن توسعه یافت. پس از عملیات طوفان الاقصی، آمریکا از ارسال دو باتری گنبد آهنین به اسرائیل خبر داد.

سامانه دفاع هوایی «گنبد آهنین» مسئول مقابله با حملات راکتی نیروهای مقاومت فلسطینی است. اسرائیل ۱۰ سامانه دفاع هوایی «گنبد آهنین» در اختیار دارد. عمده اجزای موشک‌های مورد استفاده سامانه «گنبد آهنین» از سوی شرکت ریتون (Raytheon) در آمریکا تولید می‌شود. این شرکت یکی از بزرگترین شرکت‌های فعال در زمینه صنایع نظامی در آمریکا است.

مضاف بر این، آمریکا از طریق هواپیمای جاسوسی خود تحت عنوان «نورثروپ گرومن یی-۲ هاوکی» تحرکات جبهه مقابل خود را شناسایی می‌کند و به اطلاع نیروهای میدانی می‌رساند. روز ۲۷ مهر نیز گزارش شد که آمریکا ده‌ها هزار گلوله توپ ۱۵۵ میلی‌متری که مقرر شده بود به اوکراین ارسال شود، به اسرائیل انتقال خواهد داد.

آمریکا از سال ۱۹۸۴ میلادی، شروع به ذخیره تجهیزات نظامی در اسرائیل کرده است. این انبار موسوم به انبار ذخایر جنگی متفقین-اسرائیل (WRSA) است. در این انبار مهمات هدایت شونده دقیق، گلوله‌های توپخانه و سایر تجهیزات ذخیره می‌شوند. اکنون این انبار در اختیار ارتش اسرائیل است. این اتفاق در جنگ ۳۳ روزه ۲۰۰۶ و جنگ ۲۰۱۴ غزه نیز انجام شد.

«لوید آستین» وزیر دفاع آمریکا روز ۳۰ مهر در بیانیه‌ای مطبوعاتی اعلام کرد که سامانه دفاع موشکی تاد (THAAD) و همچنین چندین سامانه موشکی پاتریوت زمین به هوا را در سراسر منطقه غرب آسیا مستقر خواهند کرد. این شبکه پدافندی در زمین، به همراه ناوگان اعزامی آمریکا در دریا، موظف به مقابله با اضلاع محور مقاومت و به طور خاص انصار الله یمن هستند.

کیفیت حضور نظامیان آمریکا در اسرائیل در هاله‌ای از ابهام است. اما این آمریکا حداقل یک پایگاه نظامی در این کشور دارد. داده‌های آشکار نشان می‌دهد که حداقل یک پایگاه راداری با اسم رمز «سایت ۵۱۲» از سال‌ها پیش در اسرائیل مستقر شده است. اینترسپت نیز اخیراً در گزارشی نوشت که آمریکا یک پایگاه نظامی مخفی در ۳۲ کیلومتری نوار غزه به‌عنوان پایگاه راداری هشدار اولیه تأسیس کرده که به «۵۱۲» معروف است.

از طرفی، روزنامه «نیویورک تایمز» نیز گزارش داد که آمریکا شماری از افسران ارتش از جمله ژنرال «جیمز گلین» از سپاه تفنگداران دریایی آمریکا را برای هدایت عملیات نظامی در نوار غزه به اراضی اشغالی اعزام کرده است. برآوردها بر این است که عددی بالغ ۵۰۰۰ نظامی آمریکا مستقیماً در حمله زمینی به نوار غزه حضور دارند.

ژنرال «جیمز گلین» از سپاه تفنگداران دریایی آمریکا مسئول هدایت عملیات زمینی علیه غزه شد

به نوشته بیزینس اینسایدر، لوید آستین، وزیر دفاع آمریکا، روز ۲۱ اکتبر اعلام کرد واشنگتن در پاسخ به ادعای «تشدید اخیر تنش‌ها از طرف ایران و نیروهای نیابتی‌اش در سراسر منطقه خاورمیانه» گام‌هایی برای تقویت «آرایش نیروها» از جمله با استقرار تعداد بیشتری از آتش‌بارهای پاتریوت در سراسر این منطقه اتخاذ می‌کند. وزارت دفاع آمریکا تعداد آتش‌بارهای جدید سامانه پاتریوت را که به غرب آسیا می‌فرستد، اعلام نکرد. باوجود این افراد مطلع به وال استریت ژورنال گفتند واشنگتن شش آتش‌بار جدید از این سامانه را به منطقه فرستاده و تعداد سامانه‌های مستقر در منطقه را دو برابر کرده است. همچنین رسانه‌های آمریکایی مشخص نکردند که این آتش‌بارهای جدید دقیقاً کجا مستقر خواهند شد.

سازمان موسوم به «ائتلاف حمایت از پدافند موشکی»، سازمانی غیرانتفاعی که از توسعه پدافند ضد موشک‌های بالستیک حمایت می‌کند، اعلام کرده که اسرائیل هم‌اکنون سه آتش‌بار پاتریوت را به‌صورت فعال دارد. این سامانه‌ها در زمان جنگ سال ۲۰۱۴ غزه نقش‌آفرینی کردند. سخنگوی وزارت دفاع آمریکا از اظهارنظرهای بیشتر خودداری کرد. وال استریت ژورنال این را هم نوشت که استقرار مجدد تعداد بیشتری از سامانه‌های پاتریوت آمریکا در دو هفته گذشته در غرب آسیا علامت معکوس‌شدن سیاست سال‌های اخیر واشنگتن برای تغییر موقعیت دادن پرسنل و تسلیحاتش از خاورمیانه به حوزه اقیانوس آرام با ادعای ایجاد بازدارندگی در برابر چالش‌های بالقوه چین است. اوایل آبان ماه نیز یک منبع دفاعی آمریکایی به رسانه‌های عبری گفته بود که ارتش آمریکا در تلاش است تا دست‌کم ۱۲ سامانه دفاع هوایی را در چندین کشور خاورمیانه به‌عنوان بخشی از ترس واشنگتن از گسترش دامنه نبرد «طوفان الاقصی» و مشارکت دیگر جبهه‌ها در این نبرد مستقر کند. البته این اقدام به قبل از ورود زمینی ارتش اسرائیل به نوار غزه بازمی‌گردد.

بهترین اقتصاد خاورمیانه متعلق به چه کشوری است؟

با وجود بحران‌ها و اختلالاتی که در وضعیت رشد اقتصادی جهانی در سال ۲۰۲۳ به‌وجود آمد و از تداوم جنگ روسیه و اوکراین تا جنگ خونین اسرائیل علیه حدود دو میلیون و نیم شهروند فلسطینی نوار غزه، موانعی را بر سر رشد اقتصاد جهانی به وجود آوردند و گرانی و تورم را در سطح جهانی تشدید کردند. آمارها نشان می‌دهد که با توجه به پیش‌بینی کاهش جدی رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۳ میلادی، کشورهای منطقه نیز از این موضوع آسیب خواهند دید.

در سال ۲۰۲۳ میلادی، رشد اقتصادی کشورهای منطقه کاهش یافت. در این میان، اقتصادی ایران بحرانی‌تر شده و پیش‌بینی می‌شود با توجه به افت اقتصاد جهانی، رشد ایران در ۱۴۰۲ نیز به دو درصد کاهش پیدا کرد که پایین‌تر از میانگین منطقه است.

در میان کشورهای منطقه، عربستان سعودی فعلاً بالاترین حجم و اندازه اقتصادی را دارد. شرکت‌های ایرانی، حتی در رده صدم فهرست فوربس خبری نیست.

اکنون بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان هم با رشد فزاینده تورم مواجه هستند. ادامه جنگ روسیه و اوکراین و اسرائیل علیه مردم بی‌دفاع فلسطین، لشکرکشی وسیع آمریکا به خاورمیانه در حمایت از اسرائیل، در این سال بیش از پیش به ناآرامی‌های اقتصاد بین‌الملل دامن زد. در این شرایط هم شرکت‌های ایرانی نتوانسته‌اند هم‌پای همسایگان خود پیش بروند. در این بین شرکت‌های حاشیه خلیج فارس به سرعت در حال اضافه شدن به فهرست ۱۰۰ غول اقتصادی خاورمیانه هستند. به‌ویژه در بین ۲۴ تازه وارد به این فهرست، نام شرکت‌های اماراتی می‌درخشد.

جا ماندن شرکت‌های ایرانی از فهرست غول‌های خاورمیانه شاید نکته‌ای قابل تأمل باشد. در نگاه اول به نظر می‌رسد تحریم‌ها عاملی شده‌اند تا این شرکت‌ها بیش‌تر از هر زمان دیگری کوچک به نظر برسند. همچنین ممکن است ذهن برخی از افراد به شرایط رکودتورمی صنایع ایران یا تراز منفی شرکت‌های مالی برود.

گرچه این‌ها عوامل مؤثر در بیرون ماندن شرکت‌های ایرانی از فهرست فوربس هستند، اما باید علت اصلی را در جای دیگری جست‌وجو کرد. این‌که اکنون اقتصاد ایران احتمالاً به دست گروه‌هایی می‌چرخد که عنوان شرکتی خاص و دقیقی ندارند. حتی نهادهایی در این اقتصاد فعالیت دارند که بیش از ۴۰۰ شرکت را در زیرمجموعه خود دارند. آیا داشتن ۴۰۰ شرکت با گردش مالی چند هزار میلیارد تومانی برای قرار گرفتن در این فهرست کافی نیست؟

همچنین این گروه‌ها و حتی شرکت‌های رسمی داده‌های در دسترس ندارند که در پژوهش‌های داخلی و خارجی مورد استفاده قرار گیرد. از این رو می‌توان بخشی از ماجرا را از این بعد بررسی کرد. چه بسا اگر داده‌های دقیقی وجود داشت، حداقل چند شرکت ایرانی هم در این فهرست قرار می‌گرفتند.

مهم‌تری از همه، اقتصاد ایران دچار فساد سیستماتیک دولت و سپاه پاسداران جمهوری اسلامی است. یک موسسه پژوهشی و بین‌المللی در حوزه اقتصاد و کسب‌وکار، ۲۵ اقتصاد برتر در شاخص جلب اعتماد سرمایه‌گذاری خارجی (FDICI) را معرفی کرده است که ۶ کشور از خاورمیانه، در غیاب ایران در این لیست دیده می‌شوند. براساس این گزارش موسسه معتبر «کرنی» و به نقل از المانیتور، امارات متحده عربی میان کشورهای خاورمیانه در رتبه اول قرار دارد و در دنیا رتبه سوم را از لحاظ جلب اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی در سال ۲۰۲۳ کسب کرده است.

شاخص کرنی، یک نظرسنجی سالانه از مدیران تجاری در جهان است که بازارها را براساس چشم‌انداز سرمایه‌گذاری آن‌ها در سه سال آینده رتبه‌بندی می‌کند. درحالی‌که اولین گزارش کرنی در سال ۱۹۹۸ منتشر شد، این اولین بار است که این شرکت یک شاخص را به بازارهای نوظهور اختصاص می‌دهد.

حالا شش کشور از منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، در فهرست ۲۵ بازار نوظهور جذاب برای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی قرار گرفته‌اند، که به ترتیب، امارات متحده عربی در رتبه سوم، قطر در رتبه چهارم، عربستان سعودی در رتبه ششم، مصر در رتبه چهاردهم، ترکیه در رتبه پانزدهم جهان و مراکش هم از خاورمیانه در رتبه شانزدهم این فهرست جهانی قرار دارند.

براساس این گزارش، طرح «دستور کار اقتصادی دبى» که در ژانویه سال جاری آغاز شد، قابل توجه است. رودلف لومایر، مدیر و پژوهشگر کرنی، گفت: «امارات متحده عربی مقصدی فوق‌العاده جذاب برای سرمایه‌گذاران خارجی

باقی می‌ماند، به‌ویژه پس از آغاز به کار طرح «دستور کار اقتصادی دبی» که از ژانویه سال جاری آغاز شد. هدف این طرح ۷/۸ تریلیون دلاری این است که طی ۱۰ سال آینده، دبی را از نظر قدرت اقتصادی به یک شهر پیشرو در جهان تبدیل کند. این طرح شامل یک ابتکار اقتصادی برای تبدیل ۳۰ شرکت خصوصی به شرکت‌های استارت‌آپی یونیکورن است که ارزش این بازار بیش از یک میلیارد دلار برآورد می‌شود.

در این گزارش، همچنین آمده است که عربستان سعودی در سال ۲۰۲۱ استراتژی سرمایه‌گذاری ملی جدیدی را معرفی کرد که بر مبنای آن، دورنمای هدف خود تا سال ۲۰۳۰ برای جذب سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی را تا مبلغی بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار تعیین کرد.

در فهرست ارائه‌شده از طرف کرنی، چین در رتبه اول، هند در رتبه دوم، تایلند در رتبه پنجم، برزیل در رتبه هفتم، مکزیک هشتم و آرژانتین، مالزی، اندونزی، فیلیپین و ویتنام در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در این گزارش آمده است که کیفیت اقتصاد عربستان سعودی در سال گذشته با رشد ۷/۸ درصدی و همچنین سیاست‌هایی مانند «اصلاحات گسترده برای حمایت از کسب‌وکار و تسریع در پیشرفت‌های متنوع اقتصادی» تقویت شده است.

کرنی درباره قطر نیز اعلام کرد که میزبانی موفق در جام جهانی در سال گذشته، باعث افزایش علاقه سرمایه‌گذاران خارجی به قطر شده است؛ اقتصادی که در سال گذشته میلادی ۱/۴ درصد رشد داشت و افزایش ۵/۱ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ را ثبت کرد.

به‌طور کلی، بیش از ۸۲ درصد از مدیران کسب‌وکار در دنیا که مورد بررسی کرنی قرار گرفته‌اند، گفتند در حال برنامه‌ریزی برای افزایش جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سه سال آینده‌اند. با این حال، کرنی تشخیص داد که علی‌رغم احساس مثبت سرمایه‌گذاران در سال جاری، بازارهای نوظهور با خطرات افزایش قیمت کالاها، بی‌ثباتی سیاسی مداوم ناشی از مسائلی مانند جنگ روسیه و اوکراین و تورم جهانی مواجه‌اند.

تحریم‌های اقتصادی آمریکا و اروپا علیه ایران، از علل اصلی افزایش فاصله اقتصادی ایران با کشورهای همسایه خود در ۲ دهه اخیر محسوب می‌شوند. حسین عبده تبریزی، دبیر کل اسبق بورس تهران و بنیان‌گذار بانک اقتصاد نوین، ماه گذشته گفته بود: «اگر همین‌گونه پیش برویم، سال آینده تورم ۵۰ درصدی خواهیم داشت. اگر سیاست‌گذار به اقدام عاجل دست نزنند و علت اصلی افزایش قیمت ارز (و به تبع آن سطح عمومی قیمت‌ها) را نادیده بگیرد، آحاد جامعه را در معرض این خطر عمده قرار می‌دهد که نرخ‌های تورم لجام گسیخته‌تری را تجربه کنند.»

تبریزی به مقام‌های عالی دولت، تجربه ونزوئلا را یادآوری کرد و گفت: «ونزوئلا سال‌ها تورم شبیه به ما داشت و حدود ۲۴ درصد. اما در سال ۲۰۱۴ نرخ تورم ناگهان ۶۳ درصد شد؛ و سال بعد شد ۱۲۰ درصد تورم، در ۲۰۱۶ شد ۲۵۰ درصد و سال بعد قیمت‌ها منفجر شد و چند هزار درصد بالا رفت.»

پایگاه اینترنتی نشریه اکونومیست نیز با انتشار نموداری از روند سقوط ارزش ریال اعلام کرد ارزش پایه پولی ایران به پایین‌تر سطح تاریخ خود رسیده است. اکونومیست در گزارش خود سقوط ارزش ریال برابر دلار را در ماه فوریه سال ۲۰۲۳ نشانه‌ای از اسفبار بودن اوضاع اقتصادی در ایران دانسته و با بررسی روند ۱۰ سال گذشته ارزش ریال برابر دلار نوشت که پول ملی ایران به نسبت سال قبل، ۵۵ درصد ضعیف‌تر شده است.

ثروتمندان جهان در سال ۲۰۲۳ ثروتمندتر شدند

در حالی که بحران هزینه‌های زندگی باعث شد بسیاری نتوانند شام مناسبی برای کریسمس تدارک ببینند، میلیاردرهای فناوری در آمریکا و الیگارش‌های روس جشن‌های مفصلی به این مناسبت برگزار کردند.

نشریه گاردین، گزارش می‌دهد که از افرادی نظیر ایلان ماسک و مارک زاکربرگ در راس هرم ثروتمندترین افراد دنیا گرفته تا جیمز دایسون، مخترع و کارآفرین بریتانیایی، جیم رتکلیف، جدیدترین سهامدار منچستر یونایتد، و حتی گروهی از الیگارش‌های روس، ثروتمندانی بودند که در سال ۲۰۲۳ بر ثروت‌شان افزوده شد.

بر اساس داده‌های روزانه ردیاب ثروت ۵۰۰ میلیارد برتر جهان که بلومبرگ تهیه کرده است، ایلان ماسک با دارایی خالص ۲۳۵ میلیارد دلار در صدر جدول ثروتمندان جهان قرار دارد.

با وجود گزارش‌هایی در مورد اینکه ارزش سهام او در اکس، توییتر سابق، پس از پرداخت ۴۴ میلیارد دلار برای آن در سال ۲۰۲۲، از نصف هم کمتر شد، بازار خوب تسلا در آفریقای جنوبی به کمکش آمد.

ارزش سهام این شرکت خودروهای برقی در سال ۲۰۲۳ بیش از دو برابر شد و به ماسک، بزرگترین سهامدار تسلا، کمک کرد مجموع ثروتش را نزدیک به ۹۸ میلیارد دلار افزایش دهد که این مقدار بیش از تولید ناخالص داخلی سالانه آنگولا است.

یکی از مهم‌ترین رقبای ماسک، مارک زاکربرگ، بنیان‌گذار فیس‌بوک است که با ۱۷۲ برابر شدن ارزش شرکت مادر این شبکه اجتماعی، ثروتش از ۴۵ میلیارد دلار به ۱۲۸ میلیارد دلار رسید.

صاحب شرکت اندونزیایی پراجوگو پانگستو (Prajogo Pangestu) هم با سرمایه‌گذاری روی انرژی زمین‌گرمایی، ثروتش را تقریباً هفت برابر کرد و با ۵/۳۱ میلیارد دلار به جمع ۵۰ میلیارد برتر جهان پیوست.

این ۱۰ ثروتمند برتر جهان اغلب آمریکایی‌اند و برنارد آرنو فرانسوی تنها نماینده سایر کشورهای جهان در میان آن‌ها است. ثروت این کارآفرین و مدیرعامل گروه تجاری ال.وی.ام.اچ (LVMH) که بیش از ۷۰ نشان تجاری لوکس جهان از جمله لویی ویتون را در خود جای داده است، ۲/۱۷ میلیارد دلار افزایش یافت.

ثروت فرانسواز بتانکور مایر، تاجر و وارث لورال (L'Oréal)، شرکت بزرگ محصولات آرایشی و زیبایی، نیز با افزایش ۳۱۶ میلیون دلاری به ۹۹.۱ میلیارد دلار رسید و او را در جایگاه نوزدهم این فهرست نشانده.

بسیاری از روس‌هایی که در پی حمله روسیه به اوکراین تحریم شده بودند، نیز ثروتمندتر شده‌اند؛ رویدادی که تأثیر اقدام‌های موردنظر ایالات متحده آمریکا، بریتانیا و اتحادیه اروپا را برای محدود کردن آزادی مالی آن‌ها زیر سؤال برده است.

از جمله این افراد تحریم‌شده که دارایی آنان افزایش یافته، ولادیمیر پوتانین، تاجر نیکل، است که ثروتش با افزایش نزدیک به دو میلیارد دلار، به ۶/۳۰ میلیارد دلار رسیده است. ثروت آلشیر عثمانوف، تاجر بزرگ فلزات مخابراتی، هم به ۲۰.۳ میلیارد دلار و دارایی الکسی مورداشوف، کارآفرین، به ۲۰ میلیارد دلار افزایش یافته است.

از بین ۵۰۰ میلیارد برتر جهان، ۱۷ نفر بریتانیایی، ۱۸۹ نفر آمریکایی و ۵۲ نفر چینی‌اند. دایسون با ۹/۱۹ میلیارد دلار دارایی ثروتمندترین بریتانیایی بود که در رده نودوپنجم جهان قرار گرفت.

ارزش دارایی‌های رتکلیف، سرمایه‌دار حوزه پتروشیمی مستقر در موناکو، نیز با افزایشی ۵۵/۸ میلیارد دلاری به ۴/۱۹ میلیارد دلار رسید و او را در رتبه نودوهفتم این فهرست نشانده.

۱۱۰ میلیون آواره، تعداد آوارگان جهان طی ۱۰ سال دوبرابر شده است

کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان، شمار آوارگان کنونی در جهان را ۱۱۰ میلیون نفر اعلام کرد و افزود: طی ۱۰ سال گذشته این آمار دو برابر شده است. به گزارش روز چهارشنبه ایرنا به نقل از روزنامه «فرانکفورتر آگماینه سایتونگ»، کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان در گزارش تازه خود سه رویداد

مهم بحران اوکراین، اوضاع افغانستان بعد طالبان و درگیری‌های سودان را عامل بالا رفتن بی سابقه آمار آوارگان در جهان اعلام کرد. این آمار شامل آوارگان داخلی، پناهندگان و پناهجویان نیز می‌شود. بر اساس این گزارش، تا پایان سال ۲۰۲۱، شمار آوارگان ۸۹ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر بود اما در پایان سال ۲۰۲۲، با افزایش این آمار (۱۹ میلیون و یک صد هزار نفر)، تعداد آوارگان به ۱۰۸ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر رسید. کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان، در حال حاضر شمار آوارگان در سراسر جهان را ۱۱۰ میلیون نفر اعلام کرد.

«فیلیپو گراندی» کمیسر عالی سازمان ملل در امور پناهندگان در این باره می‌گوید: افزایش سریع آمار نشان از این دارد که در یافتن راه حل برای این معضل بسیار کند عمل کردیم که نتیجه آن رنج و آوارگی میلیون ها نفری است که به اجبار از خانه و کاشانه خود آواره شده‌اند. گراندی مهمان نوازی کشورهای پذیرای آوارگان را ستود و خطاب به سیاستمداران گفت: برای پایان دادن به درگیری‌ها و حل این بحران باید بیشتر و به گونه‌ای رفتار کنیم تا پناهجویان و پناهندگان با میل و رغبت و داوطلبانه به وطن خود بازگردند.

نگاهی به آمارهای گذشته نشان می‌دهد آوارگان در سراسر جهان در سال ۲۰۱۳ بیش از دو برابر شده‌اند و ۷۰ درصد آن‌ها در مجاورت منطقه درگیری و در یک کشور همسایه اقامت کرده‌اند. کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان حاکی است که ترکیه، ایران، کلمبیا و آلمان چهار کشور اول پذیرنده آوارگان تا پایان سال ۲۰۲۲ بوده‌اند. در گزارش سالانه کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان دو رقم مثبت نیز ذکر شده است. از یک سو ۱۱۴ هزار و ۳۰۰ پناهنده توسط کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل از طریق برنامه‌های اسکان مجدد در کشورهای دیگر مستقر شدند. که این عدد دو برابر سال قبل بود. اکثر این پناهندگان آخرین بار توسط کانادا و پس از آن ایالات متحده و استرالیا پذیرفته شدند. استرالیا حتی تعداد پناهندگان پذیرفته شده را چهار برابر کرده است اما این کشور به عنوان یک عامل بازدارنده، به پناهجویانی که با قایق می‌آیند، اجازه ورود به کشور را نمی‌دهد. رقم مثبت دیگر که در این گزارش آمده این است که ۳۳۹ هزار و ۳۰۰ پناهنده به وطن خود بازگشتند. با این حال، درگیری‌هایی که در بهار امسال در سودان آغاز شد نشان می‌دهد که تعداد آوارگان احتمالاً در سال ۲۰۲۳ افزایش خواهد یافت. کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل (UNHCR) شمار آوارگان تا پایان ماه مه سال جاری را ۱۱۰ میلیون نفر اعلام کرد.

وزیران خارجه اتحادیه اروپا اخیراً در مورد یک سیاست جدید پناهندگی به توافق رسیدند. بر این اساس، روند اداری درخواست پناهندگی در کشورهایی که دروازه ورود مهاجران هستند، کوتاه خواهد شد. تعداد مهاجران اخیراً بسیاری از کشورهای میزبان را بر آن داشته که سیاست‌های پناهندگی خود را دوباره تنظیم کنند.

بیش از ۶۰ نفر در پی غرق شدن قایق حامل پناهجویان در سواحل لیبی جان باختند

در پی غرق شدن یک قایق حامل پناهجویان در سواحل لیبی، سازمان بین‌المللی مهاجرت، ۱۷/۱۲/۲۰۲۳، از مفقود شدن بیش از ۶۰ نفر خبر داد که که گمان می‌رود جان باخته باشند.

دفتر سازمان بین‌المللی مهاجرت در لیبی، با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که قایق حامل مهاجران «غیرقانونی» دقایقی پس از حرکت از شهر بندری زواره واقع در شمال غرب لیبی، به دلیل هجوم امواج بلند در آب‌های ساحلی این کشور دچار حادثه شد و به زیر آب رفت.

خبرگزاری فرانسه در گزارشی با استناد به اظهارات بازماندگان اعلام کرد که قایق حادثه دیده دستکم ۸۶ پناهجو را با خود حمل می‌کرد.

در بیانیه سازمان بین‌المللی مهاجرت آمده است که بیش‌تر قربانیان این حادثه که شماری زن و کودک نیز در میان آن‌ها دیده می‌شود از اتباع نیجریه، گامبیا و سایر کشورهای آفریقایی بودند.

به گفته مقامات محلی، تاکنون ۲۵ نفر از سرنشینان این قایق از مهلکه نجات یافته و بازداشتگاهی در لیبی منتقل شده‌اند. لیبی و تونس مبدا اصلی حرکت اغلب پناهجویان آفریقایی است که به امید رسیدن به اروپا، از طریق ایتالیا، راهی سفر دریایی پر مخاطره‌ای می‌شوند که معمولاً با حوادثی مرگبار همراه است.

فلاویو دی جاکومو، سخنگوی سازمان بین‌المللی مهاجرت با انتشار پیامی هشدارآمیز در شبکه اجتماعی ایکس اعلام کرد که تاکنون بیش از ۲ هزار و دویست و پنجاه پناهجو در سال جاری به دلیل حوادث دریایی در مدیترانه مرکزی جان خود را از دست داده‌اند.

وی این میزان تلفات را فاجعه‌آمیز قلمداد کرده و نسبت به تلاش‌های ناکافی برای نجات جان پناهجویان در دریا ابراز تاسف کرده است.

تعداد پناهجویان در سراسر جهان به ۱۱۴ میلیون نفر رسید

بنا بر اعلام فیلیپو گراندی، رئیس کمیسیون عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR)، تعداد پناهجویان در سراسر جهان به بالاترین حد خود یعنی حدود ۱۱۴ میلیون نفر رسیده است.

کمیسیون عالی پناهندگان سازمان ملل اعلام کرده است، در نیمه اول سال جاری میلادی، جنگ‌ها و درگیری‌ها به ویژه در اوکراین، سودان، میانمار و جمهوری دموکراتیک کنگو مردم را مجبور به ترک خانه‌های خود کرده است. آژانس پناهندگی اتحادیه اروپا بیش از این اعلام کرده بود، بیش از ۸۰۰ هزار متقاضی پناهندگی را از ابتدای سال ۲۰۲۳ ثبت کرده است و انتظار می‌رود شمار پناهجویان در اتحادیه اروپا، سوئیس و نروژ تا پایان سال از مرز یک میلیون عبور کند.

بحران انسانی در افغانستان و وضعیت سوماترالی که با خشکسالی، سیل و ناامنی دست به گریبان است نیز از دلایل دیگر شمار بالای پناهندگان اعلام شده است.

بر اساس آمار آژانس پناهندگی اتحادیه اروپا، در کشور آلمان نیز تقاضاهای پناهندگی افزایشی قابل ملاحظه یافته است. شمار درخواست‌های پناهندگی در سال ۲۰۲۳ در آلمان در مقایسه با سال پیش از آن ۷۴ درصد افزایش یافته است. طبق این آمار، آلمان در رتبه سوم جدول افزایش موارد پناهندگی در مقایسه با ۲۸ کشور دیگر اروپایی قرار گرفته است.

بر اساس آمار کمیسیون عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، از زمان حمله تروریستی حماس به اسرائیل و پس از آن، تعداد آوارگان داخلی در نوار غزه به ۱.۴ میلیون نفر افزایش یافته است.

یک کشتی حامل پناهجویان در جزیره کرت یونان

گراندی می‌گوید: «تمرکز جهانی اکنون به‌درستی بر فاجعه بشری در غزه است اما در سطح جهان، درگیری‌های بسیار زیادی در حال افزایش یا تشدید است که زندگی مردم را به خطر انداخته است.» او همچنین در بخش دیگری از اظهاراتش در این باره گفته است: «ما نمی‌توانیم تسلیم این وضعیت شویم، به همین خاطر با شرکای خود به تلاش برای یافتن راه حل‌های مناسب برای پناهجویان ادامه خواهیم داد.»

دیوان عالی بریتانیا: طرح دولت برای اعزام پناهجویان به رواندا غیرقانونی است

پنج قاضی دیوان عالی بریتانیا به اتفاق آراء رای دادگاه استیناف مبنی بر غیرقانونی بودن اخراج آن دسته از پناهجویان که به‌طور غیرقانونی وارد این کشور شده‌اند تأیید کردند. این تصمیم ضربه سختی به سیاست مهاجرتی دولت محافظه‌کار ریشی سوناک، نخست‌وزیر بریتانیا محسوب می‌شود.

او بعدازظهر ۱۵/۱۱/۲۰۲۳ در مجلس عوام بریتانیا در واکنش به تصمیم دیوان عالی گفت که لندن برای دستیابی به «معاهده جدیدی» با رواندا در زمینه پذیرش پناهجویان تلاش خواهد کرد.

رابرت رید، رئیس دیوان عالی بریتانیا در حکم تأیید رای دادگاه استیناف تأکید کرده که تصمیم عالی‌ترین مرجع قضایی این کشور براساس ملاحظات حقوقی و غیرسیاسی اتخاذ شده است.

سخن‌گوی دولت رواندا گفته است که کشورش با تصمیم دیوان عالی بریتانیا که رواندا را «کشوری امن» برای پناهجویان و پناهندگان ندانسته مخالف است. دیوان عالی بریتانیا گفته است که پناهجویان پس از اعزام به رواندا ممکن است به کشورهایشان برگردانده شوند و به این ترتیب در معرض خطر «بدرقتاری» قرار خواهند گرفت.

دولت محافظه‌کار بریتانیا، امیدوار بود تا با اجرای طرح اعزام پناهجویان «غیرقانونی» به رواندا بتواند به وعده خود مبنی بر «توقف» روند ورود قایق‌های حامل پناهجویان از کانال منش عمل کند. بیش از ۲۷ هزار پناهجو از ابتدای سال جاری میلادی تاکنون از این مسیر دریایی خود را به بریتانیا رسانده‌اند. این رقم سال گذشته ۴۵ هزار پناهجو بود.

کیر استارمر، رهبر حزب کارگر بریتانیا وعده داده بود که این حزب در صورت پیروزی در انتخابات پارلمانی آینده اجرای طرح اعزام پناهجویان به رواندا را متوقف خواهد کرد. او بنا به نظر سنجی‌ها بخت زیادی برای به دست گرفتن قدرت پس از انتخابات پارلمانی آینده دارد.

گروه‌های مدافع حقوق بشر از تصمیم روز چهارشنبه دیوان عالی بریتانیا استقبال کرده‌اند.

سوئلا براورمن، وزیر کشور دولت بریتانیا به دلیل خندیدن در مقابل اردوگاه پناهجویان در رواندا و همچنین درخواست نکاتی در خصوص طراحی داخلی این کمپها مورد انتقاد رسانه‌های انگلیسی زبان کشورش قرار گرفته بود.

خانم براورمن که خود اصالتاً هندی است و پدر و مادر او در آن کشور به دنیا آمده‌اند آخر هفته گذشته برای بازدید از کمپ پناهجویان در رواندا که قرار بود پناهندگانی که به‌صورت غیرقانونی به بریتانیا می‌روند به آنجا فرستاده شوند به این کشور سفر کرد. او در این سفر بدون اشاره به وضعیت بد حقوق بشر و مشکلات اقتصادی که رواندا با آن رو به رو است رو به خبرنگاران گفت: «این خانه‌ها واقعا زیبا، با کیفیت و عالی ساخته شده‌اند. من واقعا طراح داخلی این خانه‌ها را دوست دارم و باید برای مشاوره در خصوص طراحی داخلی از آن‌ها کمک بگیرم.»

این وزیر بریتانیایی همچنین به دلیل این‌که در این سفر تنها خبرنگاران رسانه‌های دست راستی را با خود همراه داشته و خبرنگارانی از بی‌بی‌سی و دیگر روزنامه‌های لیبرال را به این سفر نبرده مورد انتقاد قرار گرفته است. این رسانه‌ها به برنامه دولت بریتانیا برای اسکان پناهجویان در رواندا حمله و آنرا اقدامی غیرانسانی خوانده‌اند.

او در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی دست راستی جی بی نیوز گفت: «من همه منتقدانم را تشویق می‌کنم که از رواندا دیدن کنند پیش از این‌که افکار متعصبانه روی قضاوت از پیش در ذهن داشته، روی آن‌ها اثر بگذارند. همه باید این کشور زیبا را ببینند. من فکر می‌کنم اسکان دائمی پناهجویان در رواندا به جای بریتانیا برای این پناهندگان یک موهبت خواهد بود.»

براورمن در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه ساخت و ساز در رواندا به خوبی پیشرفت کرده، افزود: «افرادی که از بریتانیا اخراج می‌شوند می‌توانند زندگی ایمن و مطمئنی در رواندا داشته باشند.»

اما با بازگشت براورمن به لندن، انتقادهای زیادی نسبت به اظهارات و رفتار وزیر کشور ریشی سوناک مطرح شد. همچنین انتشار عکسی که او را در حال خندیدن در محل یک شهرک مسکونی در حال ساخت برای پناهجویان باعث شد تا بسیاری از کاربران با فوتوشاپ، این عکس را مشابه اردوگاه‌های مرگ نازی‌ها از جنگ جهانی دوم به تصویب بکشند.

چند خبرنگار و روزنامه‌نگار در سال جاری کشته یا زندانی شدند؟

سازمان گزارشگران بدون مرز در گزارش سالانه جدید خود خبر داده است که در ۱۱ ماه اخیر، دستکم ۴۵ خبرنگار در سراسر جهان در حین انجام وظیفه کشته شده‌اند و در برخی کشورها از جمله ایران و ترکیه روزنامه‌نگاران به شیوه‌های دیگری تحت آزار قرار می‌گیرند.

گزارشگران بدون مرز در این گزارش که ۲۳ آذر منتشر شد، اعلام کرده که از میان آمار ذکرشده، از زمان آغاز جنگ در غزه، دستکم ۱۳ روزنامه‌نگار حین فعالیت در زمینه خبرنگاری در نوار غزه کشته شده‌اند.

این سازمان در ادامه می‌نویسد که اما اگر همه روزنامه‌نگاران کشته‌شده در نوار غزه در ۱۱ ماه اخیر در نظر گرفته شوند، جمع آمار خبرنگاران جان‌باخته در باریکه غزه طی این مدت به ۵۶ نفر افزایش می‌یابد.

بنا بر این گزارش، در حال حاضر، همچنین ۵۲۱ روزنامه‌نگار در سراسر جهان از جمله ایران در ارتباط با کار خود توسط حکومت‌ها به‌طور خودسرانه بازداشت شده‌اند و در حبس به سر می‌برند.

جلیقه خونین محمد صبح، روزنامه‌نگار فلسطینی که به همراه دو خبرنگار دیگر هنگام تهیه گزارش بر اثر اصابت یک موشک اسرائیلی به ساختمانی در شهر غزه کشته شد

گزارشگران بدون مرز خبر می‌دهد که با وجود جنگ غزه، آمار خبرنگاران کشته‌شده در حین انجام وظیفه از اول سال جاری میلادی تا اول دسامبر ۲۰۲۳، نسبت به آمارهای ۱۱ سال گذشته پایین‌ترین رقم را نشان می‌دهد.

رقم ۴۵ خبرنگاری که در سال جاری میلادی کشته شده‌اند پایین‌ترین رقم ثبت‌شده از سال ۲۰۰۲ میلادی است. در سال‌های گذشته، در دوره جنگ‌های سوریه و عراق، نزدیک به ۶۰۰ خبرنگار جان خود را از دست دادند.

گزارش سازمان گزارشگران بدون مرز دلیل کاهش تدریجی تعداد خبرنگاران کشته‌شده در جهان طی پنج سال گذشته را پایان جنگ در عراق و سوریه و همچنین اقدامات بیشتر برای محافظت از کار روزنامه‌نگاری، به‌ویژه از طریق ابزارهای قانونی و به‌ویژه در منطقه آمریکای لاتین، ذکر کرده است.

بنا بر این گزارش، تعداد روزنامه‌نگاران بازداشت‌شده در جهان نیز نسبت به سال گذشته میلادی ۴/۸ درصد کاهش یافته است.

براساس این گزارش، از میان کشورهایی که روزنامه‌نگاران در آن‌ها بازداشت شده‌اند، بلاروس به جمع سه کشور زندان بزرگ روزنامه‌نگاران در کنار چین و میانمار پیوست.

از مجموع ۵۲۱ روزنامه‌نگار بازداشتی در ۱۱ ماه اخیر، چین با ۱۲۱ روزنامه‌نگار یا فعال رسانه‌ای (از جمله ۱۲ نفر در هنگ‌کنگ و ۴۲ نفر در سین کیانگ) همچنان بزرگ‌ترین زندان روزنامه‌نگاران در سطح جهان است.

بلاروس، تحت حاکمیت الکساندر لوکاشنکو، اکنون یکی از سه کشوری است که بیش‌ترین تعداد روزنامه‌نگار زندانی را دارد، ضمن آن‌که بلاروس همچنین با ۱۰ روزنامه‌نگار زن زندانی دومین کشوری است که بیش‌ترین تعداد روزنامه‌نگاران زن بازداشت‌شده را پس از چین (۱۴ نفر) دارد.

سازمان گزارشگران بدون مرز، در گزارش سالانه خود تاکید می‌کند که نبودن نام برخی کشورها از جمله ایران و ترکیه در بین سه زندان بزرگ روزنامه‌نگاران در دنیا به‌معنای وضعیت مناسب‌تر آن‌ها نیست.

براساس این گزارش، یکی از روش‌های آزار و اذیت روزنامه‌نگاران در ایران و ترکیه زندانی کردن مکرر آن‌هاست. در سال ۲۰۲۳ در مجموع ۵۸ روزنامه‌نگار ایرانی و ۴۳ روزنامه‌نگار ترکیه‌ای مدتی را در زندان سپری کردند.

این در حالی است که نرگس محمدی، فعال مدنی زندانی و برنده جایزه صلح نوبل، اخیراً با نام آوردن از پنج روزنامه‌نگار زن محبوس در زندان‌های ایران شامل الهه محمدی، نیلوفر حامدی، ویدا ربانی، سعیده شفیعی و نسیم سلطان‌بیگی تاکید کرده است که «تاریکی و سرکوب روزنامه‌نگاران بخشی از تاریخ رنج ایران است.»

نیلوفر حامدی و الهه محمدی سال گذشته در ارتباط با پوشش خبری جانباختن و خاکسپاری مهسا امینی بازداشت شدند و پس از بیش‌تر از یک سال بازداشت موقت به حبس‌های طولانی‌مدت محکوم شدند.

نرگس محمدی، برنده صلح نوبل، چندی پیش با اشاره به بازداشت بیش از صد روزنامه‌نگار در جریان جنبش اعتراضی «زن زندگی آزادی» در سال ۱۴۰۱ گفته بود سرکوب روزنامه‌نگاران از زمان تاسیس حکومت «خودکامه» جمهوری اسلامی آغاز شد و طی ۲۰ سال دست‌کم ۲۰۰ روزنامه تعطیل و حدود ۸۰۰ روزنامه‌نگار احضار و بازداشت شده‌اند.

سازمان جهانی بهداشت از افزایش ۵۲ درصدی ابتلا به کرونا خبر داد

سازمان جهانی بهداشت از افزایش بیش از ۵۰ درصدی ابتلا به کرونا در جهان در یک دوره یک ماهه در پایان سال ۲۰۲۳ در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته خبر داده است.

بر اساس گزارش این سازمان که روز جمعه یکم دی منتشر شده، تعداد موارد تازه ابتلا به کرونا طی یک دوره ۲۸ روزه از ۲۰ نوامبر تا ۱۷ دسامبر-۲۹ آبان تا ۲۶ آذر، ۵۲ درصد افزایش یافته است.

به گزارش سازمان جهانی بهداشت در این بازه زمانی تعداد موارد جدید ابتلا به این بیماری ۸۵۰ هزار نفر در مقایسه به پارسال بیش‌تر، اما آمار مرگ‌ومیر هشت درصد کم‌تر و بیش از سه‌هزار نفر بوده است.

سازمان جهانی بهداشت اوج‌گیری دوباره کرونا و شیوع گسترده آن را در هفته‌های اخیر به‌دلیل یک گونه فرعی به نام «بی‌بی‌ای.۲.۸۶ امیکرون (BA.2.86 Omicron)» که از زیرشاخه‌های «بی‌بی‌ای.۲.۸۶ (BA.2.86)» است، اعلام کرده است.

مرکز کنترل و پیش‌گیری از بیماری آمریکا تابستان امسال گفته بود که این سویه جدید ممکن است به دلیل جهش‌های بیش‌تر، افرادی را که پیش‌تر کرونا گرفته یا واکسینه شده‌اند، را نیز بیمار کند.

در هفته‌های گذشته برخی کشورها از افزایش آمار مبتلایان به کرونا خبر داده‌اند.

سازمان بهداشت جهانی ۱۸ مرداد نیز گونه دیگری از ویروس کرونا به نام «ئی جی. ۵» را که به‌ویژه در آمریکا و چین شیوع پیدا کرده بود، یک «سویه قابل توجه» اعلام و خاطرنشان کرده بود که خطر آن برای سلامتی عموم بیش از سویه‌های دیگر نیست.

به گزارش سازمان جهانی بهداشت تا ۱۷ دسامبر-۲۶ آذر، بیش از ۷۷۲ میلیون مورد ابتلا به کرونا در جهان تایید و نزدیک به هفت میلیون مرگ بر اثر آن گزارش شده است.

گزارش دیلی‌میل از داخل کلینیکی در سوئیس که به مرگ بیماران کمک می‌کند

ژانت ایل‌یارد با ۲۰ هزار پوند پس‌انداز در فوریه ۲۰۲۱ با جت خصوصی به سمت زوریخ پرواز کرد. او که به سکتة مغزی دچار شده بود، با محفظه اکسیژن آخرین سفر خود را با هواپیما و سپس تاکسی انجام داد.

ژانت پس از مکالمه‌ای اشکبار با خانواده‌اش در بریتانیا و مصرف داروهایی که به زندگی‌اش پایان می‌دادند، به آرامی درگذشت.

به گزارش دیلی‌میل، مرگ خودخواسته ژانت پس از دو گفت و گو با پزشک که باید دلیل قانع‌کننده‌ای برای این‌کار می‌دید، انجام شد. دکتر از او پرسیده بود که چرا می‌خواهد بمیرد؟ اینکه آیا می‌داند پایان روند در مرکز

دیگنیتاس(سازمانی در سوئیس که به مرگ خودخواسته کمک می‌کند) مرگ است؟ از او همچنین پرسیده شد که آیا می‌خواهد به خانه برگردد و فکر کند؟

افرادی که از بریتانیا با عزیزان خود برای انجام مراحل به سوئیس می‌روند در صورت بازگشت به بریتانیا با خطر پیگرد قانونی و تا ۱۴ سال زندان مواجه خواهند شد. افراد فقط در صورتی که عضو باشند می‌توانند آن‌جا به زندگی خود خاتمه دهند. کمک به مرگ بیماران با انتقادهای زیادی مواجه است، اما برخی نیز از آن حمایت می‌کنند. به گزارش دیلی‌میل، برخی بیماران در شب قبل از پایان دادن به زندگی خود مهمانی‌ها و مراسم شام برگزار می‌کنند. مانند جان هاف در سال ۲۰۰۶ که با تصویری از لبخندش در کنار همسر و فرزندانش در آستانه مرگ، میلیون‌ها نفر را تحت تاثیر قرار داد.

باب کول ۶۵ ساله که با نوعی سرطان ریه تهاجمی دست و پنجه نرم می‌کرد، تنها ۱۸ ماه پس از مشاهده مرگ همسر ۶۸ ساله‌اش در سوئیس، با نوشیدن معجونی از داروها مرگ خود را رقم زد. به گزارش دیلی‌میل، این مرکز هر هشت روز به مرگ یک بریتانیایی کمک می‌کند، اما تعداد کمی از بریتانیایی‌ها از مرگ عزیزانشان در این مرکز سخن می‌گویند، زیرا از پیگرد قانونی آن می‌ترسند. اما مندی اپل‌یارد هفته گذشته از مرگ مادرش ژانت با دیلی میل سخن گفت و این‌که او چه‌طور این تصمیم را گرفته است.

او قبل از مرگ دو مصاحبه طولانی با متخصص داشت تا تایید شود که این تصمیم با اراده آزاد اتخاذ شده است. سپس در آپارتمانی دل‌باز به سبک کلبه اقامت داشت. روز بعد ژانت معجونی را که برای توقف ضربان قلب تولید شده بود، نوشید. دخترش بدون جسد مادر به بریتانیا بازگشت. جسد ژانت سوزانده شد و خاکستر آن را پس از یک هفته به بریتانیا ارسال کردند.

مندى در نامه‌ای که به دیلی میل نوشت به خواهران و برادرش اشاره کرد و گفت که آن‌ها می‌خواستند قبل از سفر مندی و جنت به سوئیس با آن‌ها حضوری خداحافظی کنند اما به دلیل همه‌گیری کووید-۱۹ مجبور شدند به خداحافظی اشکبار ویدیویی بسنده کنند.

مندى نوشت: «آماده شدن برای رها کردن مادر در کشوری دیگر واقعا سخت بود. او هفته بعد سوزانده می‌شد و خاکسترش را برای ما می‌فرستادند.»

او می‌گوید دو هفته پس از بازگشت پلیس پرس و جویی را با مندی داشت. او شرح می‌دهد: «پلیس می‌خواست به حساب‌های بانکی ما دسترسی پیدا کند و اظهارات شاهد را گرفت. آن‌ها همچنین از مرکز دیگنیتاس یادداشت پرونده مادر را خواستند. آن‌ها به جست‌وجوی مدارکی بودند که خواسته مادرم برای مرگ و ارزیابی روانپزشکش را نشان دهد.»

مندى می‌گوید همه این کنکاش‌های جنایی باعث شد او آن‌طور که باید برای مادرش سوگواری نکند. در سال ۲۰۱۶ هم برنامه‌ای با عنوان «چگونه بمیریم: انتخاب سایمون» در سال ۲۰۱۶ از کانال دو بی‌بی‌سی پخش شد. این مستند دل‌خراش سفر سایمون را از تشخیص بیماری نوروں حرکتی تا مرگش چند ماه بعد در ۱۹ اکتبر ۲۰۱۵ را دنبال می‌کرد.

دوربین‌ها او را در حالی که ماه‌های آخر زندگی‌اش را سپری می‌کرد، دنبال می‌کردند و فضایی از زندگی عمیقا ناراحت‌کننده از یک بیمار درگیر با بیماری لاعلاج که تصمیم به مرگ گرفته است را عرضه می‌کرد.

سایمون سرانجام روز دوشنبه ۱۹ اکتبر ۲۰۱۵ در کنار همسرش و چهار دوستش با زندگی وداع کرد. دخترانش هانا و زوئی در زمان مرگ او حضور نداشتند.

صحنه‌هایی از این مستند حاوی ابراز عشق او به همسرش دبی است. او می‌گوید: «من واقعا دوستت دارم دبی. ما ازدواج بسیار مفرح و پر از خنده ای داشتیم، ما واقعا خوشحال بودیم که یکدیگر را پیدا کردیم.» «به هر حال زمان و موج منتظر کسی نمی‌ماند. بسیار دوستت دارم. خداحافظ»

مرگ خودخواسته (اتانازی) انتخاب برای پایان دادن به زندگی در پی پیری مفرط یا بیماری‌های لاعلاج است. در حال حاضر بسیاری از کشورها با این شیوه مرگ مخالفانند و پیگرد قانونی دارد. اما سوئیس از جمله کشورهایی است که این شیوه خاتمه دادن به زندگی در آن آزاد است.

هوش مصنوعی جدید زمان مرگ را پیش‌بینی می‌کند

بنا بر یافته‌های پژوهشی جدید، یک سیستم هوش مصنوعی جدید و پیشگام شبیه به چت جی‌پی‌تی، که درباره اجرای زندگی بیش از یک میلیون نفر تعلیم دیده است، در پیش‌بینی زندگی افراد و همچنین خطر مرگ زودهنگام آن‌ها بسیار دقیق است.

به گفته دانشمندان دانشگاه فنی دانمارک (DTU)، به این نمونه هوش مصنوعی بر اساس داده‌های شخصی جمعیت دانمارک آموزش دادند و (این ابزار) نشان داد که احتمال مرگ افراد را با دقتی بیش‌تر از هر سیستم موجود پیش‌بینی می‌کند.

در این پژوهش، محققان داده‌های سلامت و بازار کار شش میلیون دانمارکی را که از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۰ جمع‌آوری شده بود، از جمله اطلاعات مربوط به تحصیل افراد، مراجعه آن‌ها به پزشک و بیمارستان، نتیجه تشخیص‌ها، درآمد، و شغل را، بررسی و تحلیل کردند.

دانشمندان این مجموعه داده‌ها را به واژه‌ها تبدیل کردند تا الگوی زبانی بزرگی به نام «لایف‌توک» (life2vec) را آموزش دهند که شبیه به فناوری مورد استفاده در برنامه‌های هوش مصنوعی مانند چت جی‌پی‌تی است.

بر اساس این پژوهش، که گزارش آن روز سه‌شنبه در مجله «نیچر کامپیوتیشنال ساینس» (Nature Computational Science) منتشر شد، زمانی که این الگوی هوش مصنوعی ترتیب موجود در داده‌ها را یاد گرفت، می‌توانست از دیگر سیستم‌های پیشرفته (هوش مصنوعی) بهتر عمل کند و خروجی‌هایی مانند شخصیت و زمان مرگ را با دقت زیادی پیش‌بینی کند.

محققان با استفاده از داده‌های گروهی از افراد ۳۵ تا ۶۵ ساله که نیمی از آن‌ها بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ فوت کرده بودند، از سیستم هوش مصنوعی خواستند پیش‌بینی کند که چه کسی زنده است و چه کسی مرده است.

آن‌ها دریافتند که پیش‌بینی این سیستم ۱۱ درصد دقیق‌تر از هر الگوی هوش مصنوعی موجود یا هر روشی است که شرکت‌های بیمه برای قیمت‌گذاری بیمه‌نامه‌هایشان به کار می‌برند.

سون لیمن، نویسنده نخست این پژوهش از دانشگاه فنی دانمارک، گفت: «نکته هیجان‌انگیز این است که زندگی انسان را توالی طولانی‌ای از رخدادها در نظر بگیریم؛ شبیه به این‌که چگونه جمله در زبان از مجموعه‌ای از واژه‌ها تشکیل می‌شود.»

دکتر لیمن گفت: «معمولا برای این کار از الگوهای مبدل در هوش مصنوعی استفاده می‌شود، اما ما در آزمایش‌هایمان از آن‌ها برای بررسی و تحلیل آن چیزی استفاده می‌کنیم که توالی‌های زندگی- یعنی رخدادهایی که در زندگی انسان رخ داده است- می‌نامیم.»

محققان با استفاده از این الگو به جست‌وجوی پاسخ‌هایی برای پرسش‌هایی عمومی مانند احتمال مرگ یک فرد در چهار سال برآمدند.

آن‌ها دریافتند که پاسخ‌های این الگو با یافته‌های موجود مطابقت دارد، به‌طوری که وقتی همه عوامل دیگر در نظر گرفته شود، احتمال زنده ماندن افرادی که در موقعیت‌های رهبری قرار دارند یا درآمد زیادی دارند بیشتر است، و مرد بودن، مهارت داشتن، یا داشتن مشکلات روحی با احتمال بیشتر مرگ مرتبط است.

دکتر لیمن می‌گوید: «ما از این الگو برای یافتن پاسخی برای این سؤال بنیادی استفاده کردیم: تا چه حد می‌توانیم رخدادهای آینده‌تان را با توجه به شرایط و رخدادهای گذشته‌تان پیش‌بینی کنیم؟»

او افزود: «از نظر علمی، آنچه برای ما هیجان‌انگیز است خود پیش‌بینی نیست، بلکه جنبه‌هایی از داده‌ها است که این الگو را قادر می‌سازد چنین پاسخ‌های دقیقی بدهد.»

همچنین، این الگو قادر است نتایج آزمون شخصیت در بخشی از جمعیت را بهتر از سیستم‌های هوش مصنوعی موجود پیش‌بینی کند.

محققان در این گزارش پژوهشی نوشتند: «چارچوب (کار) ما به محققان اجازه می‌دهد سازوکارهای احتمالی جدیدی را شناسایی کنند که روی برآمدهای زندگی و احتمالات مرتبط با مداخلات شخصی اثر می‌گذارد.»

با این حال، دانشمندان هشدار می‌دهند که با توجه به ملاحظات اخلاقی، این الگو نباید مورد استفاده شرکت‌های بیمه قرار بگیرد.

دکتر لیمن به نیوساینتیست گفت: «واضح است که الگوی ما نباید مورد استفاده شرکت‌های بیمه قرار بگیرد، زیرا کل ایده بیمه این است که با سهیم شدن در بی‌خبری از این‌که فرد بدشانس، که با حادثه‌ای یا با مرگ یا گم شدن کوله‌پشتی‌اش مواجه شده است، چه کسی است، این‌بار (بی‌خبری) را به‌نوعی تقسیم می‌کنیم.»

محققان همچنین هشدار می‌دهند که مسائل اخلاقی دیگری در مورد استفاده از لایف‌توک (life2vec) وجود دارد، مانند حفاظت از داده‌های حساس، حریم خصوصی، و نقش سوگیری در داده‌ها.

آن‌ها گفتند: «تاکید می‌کنیم که کار ما کاوش در چیزی است که محتمل است، اما از آن فقط در کاربردهای دنیای واقعی، بر طبق مقررات حمایت از حقوق افراد، باید استفاده شود.»

پارلمان اروپا اولین قانون هوش مصنوعی جهان را به رای می‌گذارد

قانون‌گذاران پارلمان اروپا قرار است روز چهارشنبه ۱۴ ژوئن- ۲۴ خرداد، به آغاز مذاکرات برای تصویب اولین قوانین فراگیر جهان در مورد سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی نظیر چت جی‌پی‌تی رای دهند.

به گزارش یورو نیوز، برنامه‌های اتحادیه اروپا در حوزه قانون‌گذاری عرصه هوش مصنوعی به پیش از سال ۲۰۲۱ بازمی‌گردند، با این حال تهیه و تصویب پیش‌نویس قانون فعلی زمانی شتاب گرفت که چت جی‌پی‌تی با به عرصه ظهور گذاشت و خطرات احتمالی این حوزه اهمیتی دو چندان یافتند. در ماه‌های اخیر و به خصوص با رواج ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی، فشار بر دولت‌های غربی برای قانونگذاری در این حوزه افزایش یافته است. در حالی که طرفداران هوش مصنوعی از نقش این فناوری در تغییر جامعه، از جمله در زمینه‌های مرتبط با کار و مراقبت‌های

بهداشتی استقبال کرده‌اند، منتقدان نسبت به پتانسیل آن برای تضعیف دموکراسی در کشورها هشدار داده‌اند. قرار است پس از تصویب طرح قانون‌گذاری هوش مصنوعی در پارلمان اروپا، مذاکرات برای نهایی ساختن این قانون تقریباً بلافاصله از همین امروز با حضور ۲۷ کشور عضو اتحادیه آغاز شود. مقامات اروپایی می‌گویند در تلاش هستند تا پایان سال جاری به توافقی برای تدوین قانون نهایی دست پیدا کنند. هرچند باید گفت حتی اگر این هدف بلندپروازانه محقق نیز شود، این قانون تا سال ۲۰۲۶ لازم الاجرا نخواهد شد و اتحادیه مجبور است برای یک پیمان موقت داوطلبانه با شرکت‌های فناوری فشار بیاورد. بروکسل و واشنگتن ماه گذشته توافق کرده بودند که یک چارچوب قانونی مشترک در مورد هوش مصنوعی برای توسعه استانداردها در میان کشورهای دموکراتیک منتشر کنند. قانون‌گذاران اروپایی از پیش‌نویسی که امروز در استراسبورگ مطرح می‌شود به عنوان قانونی «تاریخی» استقبال کرده‌اند. این در حالی است که شماری از منتقدان می‌گویند طرح‌های اتحادیه اروپا می‌تواند به جای تشویق به نوآوری در این عرصه آسیب برساند. قانون هوش مصنوعی که امروز به تصویب خواهد رسید بر اساس سطوح خطر تنظیم شده است. به عنوان مثال هر چه خطر برای حقوق یا سلامت افراد بیشتر باشد، تعهدات سیستم‌ها بیشتر می‌شود. فهرست پرخطر پیشنهادی اتحادیه اروپا عمدتاً شامل هوش مصنوعی در زیرساخت‌های حیاتی، آموزش، منابع انسانی، نظم عمومی و مدیریت مهاجرت است. پارلمان اروپا قبل از این طبقه‌بندی برای مسائل پرخطر، شرایط پیش‌نیاز دیگری را نیز اضافه کرده است که از جمله آن‌ها می‌توان به احتمال آسیب رساندن به سلامت، ایمنی، حقوق یا محیط زیست اشاره کرد. همچنین الزامات ویژه‌ای برای سیستم‌های هوش مصنوعی مولد (نظیر چت جی‌پی‌تی که قادر به تولید متن، تصاویر، کد، صدا و چندرسانه‌ای هستند) وجود خواهد داشت. این الزامات برای مثال شامل اطلاع‌رسانی به کاربران خواهد بود که این محتوا را نه یک انسان، بلکه ماشین تولید کرده است. در پیش‌نویس ۱۰۸ صفحه‌ای ارائه شده آمده است که شکستن قوانین مصوب می‌توند جریمه‌ای تا ۳۰ میلیون یورو یا برابر با ۶ درصد درآمد سالانه شرکت خاطی را در پی داشته باشد. این درصد در شرکت‌هایی مانند گوگل و مایکروسافت، بالغ بر میلیاردها دلار می‌شود.

اولین بازیگر چینی هوش مصنوعی به سریال های تلویزیونی آمد!

یک بازیگر روی صفحه ظاهر می‌شود. او زیبا، کنجکاو و دمدمی مزاج است. اما انسان نیست. «لیلی زیرن»، اولین بازیگر هوش مصنوعی در چین است که در یک سریال تلویزیونی در کنار بازیگران واقعی ظاهر می‌شود. این بازیگر تولید شده توسط هوش مصنوعی نقش Er Zhuang را در «I Am Nobody»، یک سریال تلویزیونی چینی که توسط Tencent Animation (شرکت چینی تولید و توسعه انیمیشن) و Comics تولید شده و توسط Youku، یک پلت فرم پخش ویدیوی چینی متعلق به غول تجارت الکترونیک علی بابا، توزیع شده است، بازی می‌کند.

لیلی زیرن بازیگر هوش مصنوعی

در مقایسه با اینفلوئنسرهای مجازی قبلی و ربات‌های هوش مصنوعی که در سرتاسر جهان خبرساز شده‌اند، لیلی در حرکاتش طبیعی و فراواقع‌گرا به‌نظر می‌رسد. این بازیگر صفحه IMDb خودش را دارد و طرفداران فزاینده‌ای در پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی چین به دست آورده است. تیم سازنده فقط یک هفته طول کشید تا او را خلق کند.

لیلی شبیه سازی شده از بازیگری که از قبل وجود داشته باشد؛ نیست. او از طریق استندهای انسانی و کارهای پس از تولید خلق شده است. بازیگران تولید شده با هوش مصنوعی مانند لیلی برای شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان در چین جذاب هستند، زیرا به عنوان مثال، آنها درگیر هیچ رسوایی نمی‌شوند.

«این خیلی خوب است! یک کاربر اینترنتی در فوجیان در Douyin، نسخه اصلی TikTok چین نوشت: او هرگز آبروی خود را با رسوایی نخواهد برد.» یکی دیگر گفت «من احساس می‌کنم او بهتر از یک فرد واقعی است. پس از این، بیاید همه (بازیگران انسانی) را با این بازیگران هوش مصنوعی عوض کنیم.»

در سال ۲۰۲۰، تهیه‌کنندگان تلویزیونی در چین به طور مخفیانه یک بازیگر را پس از بازداشت او به دلیل برهم زدن نظم عمومی جایگزین کردند. به‌جای استخدام بازیگر جدید برای «عشق هزار ساله»، از چهره‌ای استفاده کردند که به‌دلیل کمبود بودجه و زمان، از پلتفرم استریم چینی MangoTV برداشته شده بود.

کاربران اینترنت این پروژه را یک فلاپ (پروژه شکست خورده) نامیدند. لیلی، اما تحسین زیاد کاربران در Douyin و Reddit را برانگیخته است. او را با ترکیبی از Angelababy (بازیگر و مدل چینی) و Eileen Gu (دارنده مدال طلای اسکی المپیک) و دیگران مقایسه کرده اند.

یک کاربر چنین اظهار نظر کرد: «در پایان، آیا او انسان هست یا نیست؟» یکی دیگر از کاربران نوشت: «من نمی‌توانم تفاوت را تشخیص دهم.» و دیگری اظهار نظر کرد: «من نمی‌گویم او هوش مصنوعی نیست؛ اما چگونه چین و چروک بر پیشانی می‌اندازد؟»

صنعت پرسود هوش مصنوعی چین تا حدی توسط شرکت‌هایی که می‌خواهند بهره‌وری را افزایش دهند، تقویت شده است. در سال ۲۰۱۸، خبرگزاری دولتی چین، شین هوا، ژانگ ژائو، اولین مجری اخبار زبان انگلیسی ساخته شده توسط هوش مصنوعی در جهان را به کار گرفت و اظهار داشت او باعث بهره‌وری بیشتر می‌شود، زیرا می‌تواند بیست و چهار ساعت در هفت روز هفته کار و به کاهش هزینه‌های تولید کمک کند. از آن زمان، کاربران اینترنت در سرتاسر جهان با پادکست‌های ترجمه‌شده، اپلیکیشن‌های همگام‌سازی لب و اینفلوئنسرهای مجازی از کارتون‌ی تا چهره‌های جذاب، جهش هوش مصنوعی را تجربه کرده‌اند.

هوراس لام، که رهبری شرکت حقوقی جهانی DLA Piper در زمینه فناوری IP و فناوری در آسیا را بر عهده دارد، می‌گوید: «بازار هوش مصنوعی در چین در حال رونق است. شرکت‌های فناوری پیشرو مانند علی‌بابا، بایدو و تنسنت سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی در توسعه مدل‌های هوش مصنوعی در مقیاس بزرگ کرده‌اند که باعث گسترش دامنه دسترسی به هوش مصنوعی در سراسر صنایع خواهد شد.»

ویدیوهای مربوط به صنعت هوش مصنوعی و ظهور آواتارهای دیجیتالی هوش مصنوعی در چین هزاران لایک می‌گیرند. تنها یک ویدیوی توضیحی ۱۴۶۰۰۰ لایک دریافت کرد.

اخیراً، شرکت‌ها از صنعت پخش زنده عظیم چین با مدل‌های پیشرفته استفاده کرده‌اند که به پخش‌کننده‌های هوش مصنوعی اجازه می‌دهد به چند زبان صحبت کنند و با کاربران به صورت مستقیم تعامل داشته باشند. برای ایجاد این کلون‌های دیجیتالی، تنها چیزی که نیاز است یک دوربین و پنج دقیقه فیلم از شخص واقعی است.

کاربران اینترنت ویدیوهای شگفت‌انگیزی می‌بینند که این دفاتر خالی پخش‌کننده را به نمایش می‌گذارند - برخی از آن‌ها کمی کمتر از ۱۰۰۰۰ فوت مربع - که تنها شامل ردیفی از صفحه نمایش‌های کامپیوتری هستند و پخش زنده چند زبانه تولید شده توسط هوش مصنوعی را انجام می‌دهند. بر اساس گزارش The Technology Review، پخش‌کننده‌های هوش مصنوعی Xiaoice و Quantum Planet می‌توانند به ۱۲۹ زبان از جمله ویتنامی، تایلندی و اندونزیایی صحبت کنند. آواتارهای تولید شده توسط هوش مصنوعی به صورت آنلاین پخش می‌شوند و امکان فروش ۲۴ ساعته محصولاتی مانند محصولات آرایشی، کودکان و نوشیدنی‌ها را فراهم می‌کنند.

هوراس لام می‌گوید: «در حال حاضر، آن‌ها عمدتاً برای پر کردن‌های خالی که انسان‌های واقعی نمی‌توانند حضور داشته باشند، استفاده می‌شوند. این می‌تواند به‌طور موثر نیروی انسانی و هزینه‌های عملیاتی تجاری را کاهش دهد.»

یکی از این دفترهای پخش‌کننده مجازی زنده Zhipin، یک آژانس بازاریابی و تبلیغات در شژن (شهری در جنوب چین) است، در آن شخصیت‌های هوش مصنوعی می‌توانند نظرات زنده کاربران را در جریان استریم (پخش زنده صوتی و یا تصویری) تفسیر کرده و به آن‌ها پاسخ دهند. یکی از کارمندان این شرکت به **نیو لاین** گفت مشتریان می‌توانند تقریباً با ۷۰۰ دلار یک آواتار (نمایه دیجیتالی) از خود برای استفاده طولانی مدت تهیه کنند. وی خاطرنشان کرد نرم افزار آن‌ها به کاربران امکان می‌دهد با آواتارهای هوش مصنوعی خود در تعداد زیادی از برنامه‌ها مانند بازارهای تجارت الکترونیک، و برنامه‌های اجتماعی از جمله TikTok شرکت کنند.

افزایش استفاده‌های متفاوت از هوش مصنوعی به بحث‌های مهم‌تری در مورد اشغال مشاغل توسط هوش مصنوعی؛ سوءاستفاده، دستکاری، اطلاعات نادرست، کلاهبرداری و محتوای نژادپرستانه دامن زده است. متخصصان هوش مصنوعی مانند **نیل ساهوتا**، که به‌عنوان مشاور هوش مصنوعی در سازمان ملل خدمت می‌کند - می‌گویند دقیقاً به همین دلیل است که چین از مدت‌ها قبل زنگ خطر را در مورد نظارت بر هوش مصنوعی به صدا در آورده است.

او گفت: «برای برخی افراد جالب و احتمالاً تعجب‌آور است که چین در چند سال گذشته یکی از مدافعان اصلی مقررات و سیاست‌های هوش مصنوعی بوده است. از آنجایی که چین، در داخل، با تعداد بیش‌تری از دیپ‌فیک‌ها (محتوای تقلبی) و سایر سوءاستفاده‌های هوش مصنوعی سروکار دارد، واقعا به توسعه مقررات هوش مصنوعی ترغیب شده است.»

مت شیپان یکی از همکاران بنیاد کارنگی برای صلح بین‌المللی که در زمینه فناوری جهانی و چین تخصص دارد - در اوایل سال جاری خاطرنشان کرد چین یکی از اولین کشورهایی بود که شاید برخی از دقیق‌ترین مقررات را در مورد تصاویر هوش مصنوعی، دیپ‌فیک، چت‌بات‌ها و موارد دیگر وضع کرد. با سه مقررات کلیدی: مقررات ۲۰۲۱ آن‌ها

در مورد الگوریتم های توصیه، قوانین ۲۰۲۲ آن ها برای سنتز عمیق (ایجاد محتواهای جدید و قابل اعتماد با استفاده از تکنیک های یادگیری عمیق و هوش مصنوعی)، و قوانین پیش نویس ۲۰۲۳ آن ها در مورد هوش مصنوعی مولد. کاربرانی که محتوای تولید شده توسط هوش مصنوعی را ارسال می کنند، موظفند استفاده خود از هوش مصنوعی را اعلام کنند، و برنامه های اجتماعی مانند دویین و بیلی بیلی نیز سیستم های برچسب گذاری خود را برای اعلام مناسب معرفی کرده اند.

ساهوتا، نویسنده کتاب «انقلاب هوش مصنوعی»، می گوید: «با این حال، در عصر دیجیتال، فناوری هیچ مرزی نمی شناسد، به همین دلیل است که چین بر کشورهای دیگر فشار آورده تا در توسعه استانداردها و سیاست های حاکمیت متقابل فعال تر باشند.»

در حالی که شرکت های فناوری در چین به سمت اوقیانوس بی کران هوش مصنوعی می روند، بازیگران هوش مصنوعی مانند لیلی همچنان صدها هزار طرفدار را به صورت آنلاین جذب می کنند و برخی هنوز متقاعد نشده اند که او انسان نیست.

ساهوتا می گوید: «رشد انفجاری در اینجا در شرف شروع است - این هیجان انگیز است. اما سؤال این است که چه قدر سریع خواهد بود؟» (نیو لاین - آماندا فلوریان روزنامه نگار بین المللی برنده جوایز بین ایالات متحده و چین - برگردان: سینا بهزادی)

دنیای پزشکی در سال ۲۰۲۳؛ از اولین پیوند چشم تا پیدا شدن کرم زنده در مغز

پس از بیش از یک قرن تلاش علمی، دنیا نهایتاً به واکسنی مقرون به صرفه برای مالاریا دست یافته است. این واکسن در دانشگاه آکسفورد ساخته شده است و تنها دومین واکسن برای بیماری مالاریا است. دو سال پیش، شرکت گلاکسو اسمیت کلاین (جی اس کی) توانست واکسنی بسازد که با نام آر تی اس، اس شناخته می شود. سازمان جهانی بهداشت گفته است که اثربخشی این دو واکسن «خیلی یکسان» است و مدرکی وجود ندارد که نشان دهد یکی بر دیگری برتری دارد.

تفاوت کلیدی اما امکان تولید واکسن دانشگاه آکسفورد - با نام آر ۲۱ - در مقیاس زیاد است.

موسسه سرم هند، بزرگترین تولیدکننده واکسن در دنیا، از همین حالا برای تولید بیش از ۱۰۰ میلیون واکسن در سال آمادگی دارد و می خواهد تا ۲۰۰ میلیون دوز در سال نیز تولید کند. تا به امروز، تنها ۱۸ میلیون دوز واکسن آر تی اس، اس ساخته شده است.

سازمان جهانی بهداشت اکتبر ۲۰۲۱ از اولین واکسن آر تی اس، اس حمایت کرد. سازمان جهانی بهداشت می گوید واکسن آر ۲۱ «یک ابزار حیاتی مکمل» است. هر واکسن ۲ تا ۴ دلار هزینه می برد و برای هر نفر چهار دوز لازم است. به این ترتیب، هزینه آن نصف هزینه واکسن آر تی اس، اس است.

هر دو واکسن از فناوری مشابهی استفاده می کنند و مرحله یکسانی از چرخه حیات انگل مالاریا را هدف می گیرند. اما ساخت واکسن جدیدتر به خاطر این که دوز کمتری احتیاج دارد راحت تر است و از ماده محرک ساده تری نیز برای تحریک دستگاه ایمنی بدن استفاده می کند.

در بین بیماری هایی که توسط پشه منتقل می شوند، مالاریا از همه کشنده تر است و ۹۵ درصد موارد ابتلا در آفریقا رخ می دهد.

در سال ۲۰۲۱، ۲۴۷ میلیون مورد ابتلا به مالاریا گزارش شد و ۶۱۹ هزار نفر نیز جان خود را از دست دادند که بیشترشان کودکان زیر پنج سال بودند.

نخستین پیوند چشم

هارون جیمز، تکنسین خطوط برق فشار قوی در ایالات متحده، بعد از این اشتباهی یک سیم ۷۲۰۰ ولتی را در سال ۲۰۲۱ لمس کرد بیشتر صورت خود را از دست داد.

در ماه مه ۲۰۲۳، بخشی از چهره‌اش را به همراه یک چشم پیوند زدند، عملی که بیش از ۱۴۰ پرسنل درمانی در آن نقش ایفا کردند. جراحان مرکز بهداشتی لنگون دانشگاه نیویورک که این عمل پیچیده را انجام دادند در ماه نوامبر امسال اطلاعات جدیدی در این باره منتشر کردند.

به گفته آن‌ها پیوند دوگانه آقای جیمز رو به بهبودی دارد و چشم پیوندی او بسیار سالم به‌نظر می‌رسد. چشم راست او مشکلی ندارد.

پزشکان می‌گویند که این جراحی فرصتی بی‌سابقه برای دانشمندان است تا روند بهبودی چشم را مطالعه کنند. آن‌ها در عین حال گفتند که خون به‌شکل مستقیم وارد شبکیه این چشم می‌شود که مسئول ارسال تصویر به مغز است. گرچه تضمینی وجود ندارد که آقای جیمز بتواند با این چشم جدید ببیند، پزشکان احتمال این واقعه را نیز رد نمی‌کنند. صورت و چشم اهدایی متعلق به یک مرد سی و چند ساله است. در جریان عمل، پزشکان سلول‌های بنیادی بالغ مغز استخوان فرد اهداکننده را به عصب بینایی آقای جیمز تزریق کردند تا احتمال بازسازی آن را بیشتر کنند. در پی آن تصادف، آقای جیمز ناچار شد به خاطر درد چشم چپ خود را تخلیه کند و جراحی‌های بسیاری داشته است، از جمله نصب یک دست مصنوعی.

او تنها نوزدهمین نفری است که در ایالات متحده پیوند صورت شده است.

بررسی سلامتی با هوش مصنوعی

یک ابزار هوش مصنوعی جدید به ما نشان می‌دهد که نوشیدن مشروبات الکلی، سیگار کشیدن، رژیم غذایی بد و نداشتن فعالیت فیزیکی تا چه حد باعث پیری زودرس قلب می‌شود.

هدف یافتن راه‌هایی برای وارونه کردن پیری قلب و کم کردن خطرات ناشی از مشکلات سنی مانند سکته و بیماری قلبی است.

اولین مرحله، اسکن ام‌آر‌آی پس از انجام تمرینات ملایم است. این سامانه توسط تیمی به رهبری پروفسور دکلن اورگان در موسسه دانش‌های پزشکی لندن، متعلق به شورای پژوهش‌های پزشکی، ساخته شده است.

پروفسور اورگان می‌گوید «وقتی به چهره یک نفر نگاه می‌کنیم، در تشخیص این که آیا برای سنش پیر یا جوان به‌نظر می‌رسد مهارت داریم - این کار را با اعضای داخلی هم می‌شود کرد.»

روش‌های گوناگونی برای سنجش سلامت قلب وجود دارد، از جمله عکس‌برداری و گرفتن نوار قلب و فشار خون. اما این روش‌ها وضعیت فعلی را نشان می‌دهند و ممکن است روز به روز یا ماه به ماه فرق داشته باشند.

پروفسور اورگان می‌گوید که تحلیل هوش مصنوعی می‌تواند ضربه‌ها و خراش‌هایی را که در طول عمر به قلب وارد می‌شوند به ما نشان دهد.

قدم نخست این فرایند گرفتن ام‌آر‌آی از قلب پس از ورزش است.

نشانه‌های ابتدایی پیری زودرس می‌توانند بسیار نامحسوس باشند، برای همین حتی متخصصان کاردیولوژی هم نمی‌توانند آن‌ها را تشخیص دهند.

اما هوش مصنوعی می‌تواند، چرا که با تصویر ۴۰ هزار قلب با وضعیت سلامتی متفاوت و سرنوشت پزشکی صاحبانشان آموزش داده شده است.

این سامانه صدها جزئیات کوچک موجود در یک تصویر سه‌بعدی ام‌آر‌آی را بررسی می‌کند و آن‌ها را با تصاویر متعلق به ۵ هزار نفر که زندگی‌های سالمی داشته‌اند مقایسه می‌کند.

به گفته پروفیسور اورگان «ما نمی‌دانیم که پیری زودرس قلب یک مساله ژنتیکی است و سرنوشت قلب شما از بدو تولد مشخص است یا بیشتر به سبک زندگی شما بستگی دارد. ژنتیک می‌تواند به ما کمک کند تا روند پیری را کند یا واره کنیم و این تصاویر هم می‌توانند به ما کمک کنند تا درمان‌های جدید را ارزیابی کنیم، تا ببینیم چه تاثیری بر آسیب‌ها دارند.»

زانوی مصنوعی با چاپ سه‌بعدی

دانشمندان برای کمک به بیمارانی که از آرتروز زانو رنج می‌برند پروتزی با چاپگر سه‌بعدی ساخته‌اند.

این جراحی ویژه که هدفش بریدن استخوان و صاف کردن مجدد آن است به گونه‌ای طراحی شده است که مفصل زانوی فعلی شخص را حفظ می‌کند.

هدف این شیوه که توسط دانشمندان دانشگاه باث در بریتانیا طراحی شده است سریع‌تر و ایمن‌تر کردن جراحی‌ها است. این عمل، مفصل موجود را حفظ می‌کند و می‌تواند در مراحل اولیه آرتروز، قبل از نیاز به تعویض زانو مورد استفاده قرار گیرد

از این صفحه‌های چاپ سه‌بعدی برای صاف کردن مجدد مفصل زانوی بیمار در جراحی استفاده می‌شود و نسبت به نمونه‌های عمومی فعلی باثباتر و راحت‌تر هستند و وزن بیشتری نیز تحمل می‌کنند.

برای تشخیص نیاز هر بیمار، پزشکان از استخوان ساق را با اشعه ایکس و دستگاه سی‌تی اسکن تصویربرداری می‌کنند.

سپس با استفاده از چاپگر سه‌بعدی یک صفحه راهنمای پایدارکننده برای جراحی می‌سازند. این صفحه در ادامه موقتاً به درشتنی بیمار میخ می‌شود. سپس این میخ‌ها را رها می‌کنند و با داخل کردن دو پیچ گوه‌ای در استخوان ایجاد می‌کنند که آن را صاف می‌کند.

صفحه پایدارکننده را سپس روی آن می‌گذارند، و این تولید دیجیتال به این شکل به یک واقعیت پزشکی تبدیل می‌شود. بعد از بررسی‌های ایمنی اولیه روی پنج بیمار، قرار است روی ۵۰ نفر دیگر در انگلستان و ولز روش‌های سنتی جایگزینی زانو را با این روش نوین مقایسه کنند.

کشف کرم زنده در مغز

دانشمندان برای نخستین بار در تاریخ یک کرم زنده ۸ سانتیمتری را از مغز یک زن استرالیایی خارج کردند.

این «سازه نخم‌مانند» را سال گذشته با جراحی در کانبرا از لوب پیشانی آسیب‌دیده بیمار خارج کردند، اما گزارش آن امسال منتشر شد.

پزشکان وقتی کرم را زنده یافتند، مات و مبهوت شدند. هاری پریا باندی، پزشک جراح، گفت «قطعا آن چیزی که انتظار داشتیم نبود. همه را تکان داد.»

این زن ۶۴ ساله ماه‌ها بود که از نشانه‌هایی مانند شکم‌درد، سرفه و عرق شبانه که در ادامه به فراموشی و افسردگی منجر شد رنج می‌برد.

او را در اواخر ژانویه ۲۰۲۱ در بیمارستان بستری کردند و تصویربرداری‌ها حاکی از وجود «یک ضایعه غیر عادی داخل لوب پیشانی راست مغز» بود.

اما دلیل وضعیت او تنها با چاقوی جراحی دکتر باندی و نمونه‌برداری در ژوئن ۲۰۲۲ مشخص شد.

به گفته پزشکان این انگل قرمز رنگ شاید به مدت دو ماه داشته در مغز او زندگی می‌کرده است.

بنا بر گزارش پژوهشگران در ژورنال بیماری‌های عفونی نوظهور گمان می‌رود که این مورد نخستین نمونه از ورود و رشد لارو در مغز انسان باشد. آن‌ها هشدار می‌دهند که این اتفاق خطر انتقال بیماری و عفونت از حیوانات به انسان را برجسته می‌کند.

افزایش امیدها برای مهار سرطان پستان؛ دانشمندان عامل گسترش تومورها به دیگر نقاط بدن را کشف کردند

به لطف پیشرفت‌های عظیم پزشکی از اواخر قرن بیستم بدین سو، امروزه میزان مرگ و میر ناشی از سرطان پستان در مقایسه با دهه هشتاد میلادی به نصف کاهش یافته است.

با این حال، پزشکان همچنان در درمان بسیاری از سرطان‌ها، از جمله بیش از ۸۰ درصد از برخی از پیشرفته‌ترین سرطان‌های پستان، ناکام هستند و بخش قابل‌توجهی از بیمارانی که به درمان پاسخ می‌دهند همچنان متاستاز یا گسترش سلول‌های سرطانی به دیگر نقاط بدن را تجربه می‌کنند.

حالا اما تیمی از محققان در دانشگاه استنفورد آمریکا می‌گویند عاملی را پیدا کرده‌اند که نقشی اساسی در متاستاز تومورهای سرطان پستان در بدن ایفا می‌کند. این پروتئین که «ای‌ان‌پی‌پی ۱» (ENPPI) نام دارد، توسط سلول‌های سرطانی و سالم داخل و اطراف تومور تولید می‌شود و به عنوان یک کلید روشن خاموش عمل می‌کند.

پژوهشگران اعتقاد دارند سطح بالای این ماده در بدن با مقاومت در برابر ایمنی‌درمانی و متاستازهای بعدی ارتباط دارد.

ایمنی‌درمانی یا ایمونوتراپی به نوعی روش معالجه سرطان گفته می‌شود که در آن پزشکان از سیستم ایمنی خود بدن برای مبارزه با بیماری استفاده می‌کنند و به آن کمک می‌کنند تا سلول‌های سرطانی را شناسایی کرده و به آنها حمله کند. از این شیوه می‌توان به تنهایی و یا در ترکیب با سایر روش‌های درمانی (مانند جراحی، شیمی‌درمانی یا رادیوتراپی) استفاده کرد و در حال حاضر به عنوان دوره استاندارد درمان برای برخی سرطان‌ها تجویز می‌شود.

ایمونوتراپی به این صورت کار می‌کند که یک سلول ایمنی (به نام «تی»)، یک سلول سرطانی را از کار می‌اندازد و مانع از تعامل آن با سلول‌های بدن می‌شود. اما برای این‌که این کار موثر باشد، این سلول‌های «تی» باید وارد تومور شوند.

تومورهایی مانند تومورهای سرطان ریه که با ایمونوتراپی قابل درمان هستند و سلول‌های ایمنی «تی» می‌توانند وارد آن‌ها شوند اصطلاحاً «گرم» نامیده می‌شوند، اما آنهایی که قابل درمان نیستند (نظیر تومورها در سرطان پستان و پانکراس) «سرد» خوانده می‌شوند و سلول‌های ایمنی «تی» نمی‌توانند به درون آنها نفوذ کنند.

دانشمندان می‌گویند وجود پروتئین «ای‌ان‌پی‌پی ۱» در تومورهای سرد باعث می‌شود درمان روی آن‌ها جواب ندهد.

وقتی آنان داده‌های یک کارآزمایی بالینی سرطان پستان را بررسی کردند متوجه شدند بیمارانی که سطح بالایی از این پروتئین در تومورهایشان داشتند، سرطان‌شان با احتمال بیشتری متاستاز داده بود و بدن‌شان در مقابل ایمنی‌تراپی مقاومت کرده بود. در طرف مقابل، کسانی که سطح پروتئین پایینی داشتند، به ایمنی‌تراپی بهتر جواب داده بودند و سرطان در بدن‌شان پخش نشده بود.

ادامه تحقیقات نشان داد که حذف این پروتئین در موش‌ها با چاقوی جراحی مولکولی، باعث کاهش رشد تومور و همچنین کم شدن متاستازها می‌شود.

این بدان معناست که پزشکان می‌توانند برای تعیین درمان مناسب برای بیماران مبتلا به سرطان پستان به سطح پروتئین ای‌ان‌پی‌پی ۱ آن‌ها نگاه کنند و با تجویز داروهایی که این پروتئین را تخریب می‌کند، درمان‌های موجود را مؤثرتر سازند. روش ایمنی‌درمانی اغلب به‌عنوان «آبشار» با یک سری سیگنال توصیف می‌شوند که اقدامات پایین‌دستی را در بدن آغاز می‌کنند که در نهایت منجر به پاسخ می‌شود. دکتر لی می‌گوید: «برای اینکه سرطان‌ها مانع از شناسایی خودشان توسط سیستم ایمنی شوند، سدهایی می‌سازند که مانع از نفوذ جریان سیگنال شوند. ما نشان دادیم که این پروتئین مانند یک سد بزرگ در بالای آبشار عمل می‌کند».

تیم محققان گفته‌اند در حال حاضر چندین مهارکننده این پروتئین در دست توسعه بالینی هستند. دکتر لی با بیان این‌که مطالعه آن‌ها باید برای همه «امیدوارکننده» باشد، گفت این روش مقابله با تومورهای سرد می‌تواند در شمار دیگری از سرطان‌ها نظیر سرطان ریه، گلیوبلاستوما و سرطان پانکراس نیز به کار رود.

این اولین داروی ضد سرطان در جهان است که می‌تواند یک بیماری ژنتیکی ارثی را هدف قرار دهد

داروی «اولاپاریب» (Olaparib) / ساخت شرکت داروسازی آسترازنکا، می‌تواند به درمان صدها نفر که از بیماری سرطان پستان و سرطان پروستات رنج می‌برند، کمک کند.

از این پس، مردان مبتلا به سرطان پروستات پیشرفته و زنان مبتلا به نوعی از سرطان اولیه پستان در صورتی که در معرض خطر بالای عود کردن بیماری باشند، می‌توانند در بریتانیا به داروی اولاپاریب دسترسی داشته باشند. این داروی تازه تایید شده که به صورت قرص در دسترس خواهد بود، از ترمیم دی.ان.ای. توسط سلول‌های سرطانی که باعث مرگ سلولی می‌شود، جلوگیری می‌کند.

این دارو که با نام «لینپارزا» (Lynparza) / نیز شناخته می‌شود، سرطان‌هایی با جهش‌های ژنی «پروتئین‌های ۱ و ۲ مستعدکننده سرطان پستان» موسوم «BRCA» را هدف قرار می‌دهد. این ژن‌ها بیش‌تر در سرطان ارثی پستان و تخمدان تحت تأثیر قرار می‌گیرند.

سیستم درمانی و بهداشتی بریتانیا (NHS) معتقد است که داروی درمانی جدید، خطر بازگشت دوباره سرطان اولیه پستان -HER2-منفی» در چهار سال اول را تقریباً به یک سوم کاهش می‌دهد.

این اولین داروی ضد سرطان در جهان است که می‌تواند یک بیماری ژنتیکی ارثی را هدف قرار دهد.

تخمین زده می‌شود که حدود ۵۵۰ مرد مبتلا به سرطان پروستات پیشرفته، و ۳۰۰ زن مبتلا به سرطان اولیه پستان -HER2-منفی، هر سال واجد شرایط استفاده از داروی جدید در انگلیس خواهند بود.

کارشناسان موسسه تحقیقات سرطان (ICR) این تصمیم را تغییردهنده بسیاری از زندگی‌ها توصیف کردند و می‌گویند این دارو به بیماران فرصتی برای زندگی طولانی‌تر و سالم‌تر می‌دهد.

پیش‌تر نیز این دارو درخواست دریافت مجوز کره بود ولی در ماه نوامبر گذشته از سوی نهاد دارویی بریتانیا رد شده بود. سازمان «سرطان پروستات در بریتانیا» اعطای این مجوز را «لحظه‌ای برجسته» برای درمان سرطان پروستات عنوان کرد.

جایزه نوبل صلح ۲۰۲۳ به نرگس محمدی

بنیاد صلح نوبل ششم اکتبر - ۱۴ مهر به‌صورت رسمی اعلام کرد جایزه نوبل صلح ۲۰۲۳ به نرگس محمدی، فعال حقوق بشر تعلق گرفته است. دهم دسامبر - ۱۹ آذر ماه هم‌زمان با روز جهانی حقوق بشر مراسم رسمی اهدای جایزه نوبل صلح به نرگس محمدی در نروژ در حالی برگزار شد که این فعال مبارزه با اعدام و دادخواهی کماکان در زندان

اوین است. در این مراسم کیانا و علی رحمانی، فرزندان نرگس محمدی و تقی رحمانی، به نیابت از او حضور داشتند. کیانا و علی پیام مادرشان را که چند روز پیش از زندان فرستاده بود، خواندند.

میزبانی امارات از نشست آب و هوایی سازمان ملل

به گفته «آنیس پانیه- روناشر» وزیر انرژی فرانسه، بیست و هفتمین نشست آب و هوایی سازمان ملل در مصر به علت نداشتن هیچ پیشرفتی در راستای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و کنار گذاشتن سوخت‌های فسیلی، ناامید کننده بود. امارات از ۳۰ نوامبر تا ۱۲ دسامبر ۹- تا ۲۱ آذر ۱۴۰۲، در ابوظبی میزبانی بیست و هشتمین دوره این نشست را بر عهده خواهد داشت و به دومین کشور خاورمیانه تبدیل می‌شود که میزبانی نشست آب و هوایی سازمان ملل را خواهد کرد.

امارات اولین کشور خاورمیانه و شمال آفریقا است که توافق پاریس را امضاء کرد و تعهد خود به دستیابی به وضعیت انتشار کربن صفر تا سال ۲۰۵۰ را اعلام کرده است. هرچند منتقدین اشاره کردند که این کشور یک‌هزار هیات به نشست بیست و هفتم سازمان ملل اعزام کرده که ۷۰ هیات آن مرتبط به شرکت‌های نفت و گاز بودند. علاوه بر این، دست‌کم ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی امارات از نفت و گاز به دست می‌آید و اکثریت باقی‌مانده آن از صنایع به شدت وابسته به مصرف سوخت فسیلی از جمله خطوط هوایی بر گرفته است.

به اقیانوس پشت نکند

سازمان هواشناسی آمریکا نسبت به شرایط ناپایدار در امتداد سواحل کالیفرنیا هشدار داده که با موج‌های عظیم همراه شده است.

از جمله این شرایط جریان شکافنده است که مرگبار است و خطر غرق شدن را به همراه دارد. امواجی به ارتفاع حدود ۱۰ متر در چندین نقطه در کالیفرنیا دیده شده و در برخی مناطق محوطه‌های ساحلی زیر آب رفته‌اند که خساراتی را به همراه داشته است.

روز جمعه ۲۹ دسامبر، به بیش از ۶ میلیون نفر در سراسر کالیفرنیا و اورگن در این باره هشدار داده شد و سازمان هواشناسی گفت: «از صخره‌ها، اسکله‌ها، و سایر زیرساخت‌های کنار آب دوری کنید و هرگز به اقیانوس پشت نکند».

کاندیداهای اسکار ۹۶ در ۱۰ بخش معرفی شدند

آکادمی اسکار فهرست اولیه ۱۰ بخش خود از جمله نامزدهای بهترین فیلم بین‌المللی، مستند بلند و انیمیشن کوتاه را اعلام کرد.

به گزارش ویرایتی، ۱۰ بخش اسکار نود و ششم شامل مستند بلند، مستند کوتاه، فیلم بلند بین‌المللی، گریم و آرایش مو، صدا، موسیقی متن، ترانه، انیمیشن کوتاه، فیلم کوتاه و جلوه‌های ویژه می‌شود.

در میان ۱۵ فیلمی که در رقابت اسکار بین‌المللی ۲۰۲۴ باقی ماندند «آمریکاتسی» از ارمنستان، «راهب و اسلحه» از بوتان، «سرزمین موعود» از دانمارک، «برگ‌های افتاده» از فنلاند، «طعم چیزها» از فرانسه، «تالار معلمان» از آلمان، «سرزمین خدا» از ایسلند، «من کاپیتان» از ایتالیا، «روزهای عالی» از ژاپن، «توتم» از مکزیک، «مادر همه دروغ‌ها» از مراکش، «جامعه برف» از اسپانیا، «چهار دختر» از تونس، «۲۰ روز در ماریوپل» از اوکراین و «منطقه مورد علاقه» از انگلستان هستند.

آکادمی اسکار همچنین فهرست اولیه جایزه اسکار مستند بلند را هم معرفی کرد. در این بخش «سمفونی آمریکایی»، «آپولونیا، آپولونیا»، «ورای آرمان شهر»، «بوی واین: رییس جمهور مردم»، «ارواح بی‌طاقت، شهر سیاه و افسانه کابوی نیمه شب»، «خاطره ابدی»، «چهار دختر»، «رفتن به مریخ: برنامه نیکی جیوانی»، «پنجره عقبی»، «از ابتدا مهرداد»، «هنوز: فیلمی از مایکل جی فاکس»، «صدای آرام کم»، «۳۲ صدا»، «کشتن بیر» و «۲۰ روز در ماریوپل» جای گرفته‌اند.

در شاخه انیمیشن کوتاه نیز فیلم «یونیفورم ما» ساخته یگانه مقدم محصول ایران به فهرست اولیه جایزه این بخش راه پیدا کرد تا در ادامه مسیر با انیمیشن‌هایی چون «بوم»، «ایوا»، «هومو»، «من هیپ هستم»، «نوعی عهدنامه»، «کورکورتر (سگ آپارتمان)»، «نامه‌ای به خوک»، «حواس نود و پنج»، «روزی روزگاری استودیو»، «پاکیدرم»، «پیت»، «۲۷»، «جنگ تمام شد! با الهام از موسیقی جان و یوکو» و «احضار وحشی» رقابت کند.

در دیگر بخش‌هایی که معرفی شده‌اند گرتا گرویگ با «باربی» پیشنهاد شده و در ۵ شاخه از جمله صدا، آهنگ اصلی برای سه ترانه بیلی آیلش وارد رقابت شده است.

در بخش موسیقی، ساخته‌های دانیل پمبرتون برای «مرد عنکبوتی: در دنیای عنکبوتی»، لودیگ گورانسون برای «اوپنهايم» و رابی رابرتسون فقید برای «قاتلان ماه کامل» و نیز توماس نیومن برای «بنیادین» و جان ویلیامز برای «ایندیانا جونز و گردونه سرنوشت» از جمله رقابت‌کنندگان هستند.

«اوپنهايم» هم در بخش گریم و صدا و موسیقی حضور دارد و «قاتلان ماه کامل» مارتین اسکورسیزی در مجموع در ۴ بخش در رقابت‌ها جای دارد.

نامزدهای اسکار در تمامی بخش‌ها ۲۳ ژانویه ۲۰۲۴ معرفی می‌شوند تا از میان آن‌ها در مراسم اهدای جوایز که ۱۰ مارس-۲۰ اسفند برگزار می‌شود، برندگان انتخاب شوند.

با اعلام فهرست نامزدهای اولیه چند بخش اسکار ۲۰۲۴، فیلم «نگهبان شب» که نماینده سینمای ایران در این رقابت بود، کنار رفت.

آکادمی علوم و هنرهای سینمایی، فهرست اولیه نامزدهای چند شاخه از جمله بهترین فیلم بلند بین‌المللی، مستند بلند و انیمیشن کوتاه را اعلام کرد.

در بخش بهترین فیلم بلند بین‌المللی، ۱۵ فیلم آمریکایی از ارمنستان، راهب و اسلحه از بوتان، سرزمین موعود از دانمارک، برگ‌های افتاده از فنلاند، طعم چیزها از فرانسه، اتاق معلمان از آلمان، سرزمین خدا از ایسلند، من کاپیتان از ایتالیا، روزهای کامل از ژاپن، توتم از مکزیک، مادر همه دروغ‌ها از مراکش، انجمن برف از اسپانیا، چهار دختر از تونس، ۲۰ روز در ماریوپل از اوکراین و منطقه مورد علاقه از انگلستان موفق شدند تا خود را در بین نامزدهای اولیه قرار دهند.

با این انتخاب‌ها، نگهبان شب رضا میرکریمی که نماینده سینمای ایران در این شاخه بود، نتوانست خود را در گردونه رقابت حفظ کند.

تحقی رویای ۴۰ ساله؛ مرد فرانسوی در سن ۶۷ سالگی پزشک شد

این مرد که برنار پینو نام دارد به دلیل مشکلات اقتصادی نتوانسته بود تحصیلات خود را تمام کند. او در سن ۵۶ سالگی تحصیل در رشته پزشکی را از سر گرفت. برنار پینو اکنون به‌عنوان پزشک در جزیره سن در شمال غربی فرانسه مستقر شده است. او مدرک پزشکی خود را ماه سپتامبر سال جاری دریافت کرد.

وی در مصاحبه با یکی از رسانه‌های فرانسه، می‌گوید: «درس پزشکی را در ۲۰ سالگی آغاز کردم، شش سال هم آن را ادامه دادم اما بعد از آن به دلایل مالی متوقفش کردم. همیشه به فکر این بودم که یک روز تحصیل را از سر بگیرم و در نهایت در ۵۶ سالگی امکانش فراهم شد.»

او اکنون در مطب یک پزشک دیگر در جزیره سن کار خود را آغاز کرده است. برنار پینو هر دو ماه یک بار از این مطب به دیگر مناطق فرانسه می‌رود تا جانشین پزشکان دیگر در بیمارستان‌ها و مطب‌های آن‌ها شود. وی می‌گوید: «خودم را برای کار دیگری جز پزشکی نمی‌توانستم تصور کنم. ... در گذشته امکانش نبود اما حالا محقق شده است.»

این پزشک ۶۷ ساله پیش از سرگیری تحصیل در سن ۵۶ سالگی به‌عنوان کارآفرین مشغول به کار بود و در مجموع چهار شرکت خصوصی پایه‌گذاری کرد. یکی از چهار فرزند برنار پینو هم در حال تحصیل در رشته پزشکی است. همسر او نیز به‌عنوان پزشک مدارس مشغول به کار بوده است.

نتیجه‌گیری

اکنون در غرب یک چرخه دیگر در حال تقویت شدن است. یک چرخه غیرقابل پیش‌بینی که ارکانش «پوپولیسم، اقتصاد مداخله‌گر و جهانی‌سازی مبتنی بر سود و یک‌طرفه» است.

یکی از ویژگی‌های تعیین کننده محیط ژئوپلیتیک در سال ۲۰۲۴ چند قطبی بودن خواهد بود. تعداد بیش‌تری از بازیگران قدرتمند یک سیستم جهانی پیچیده را شکل خواهند داد.

اقتصاد جهانی، که هنوز از همه‌گیری کرونا و جنگ روسیه و اوکراین و اکنون جنگ اسرائیل در غزه دچار بی‌ثباتی است، با چشم‌اندازی تاریک و نامطمئن روبه‌رو است. افزون بر این، تورم بالاتر از حد انتظار، به‌ویژه آمریکا و اقتصادهای بزرگ اروپایی، باعث تشدید شرایط مالی نامساعد جهانی شده است. چین هنوز از همه‌گیری کرونا بهبود نیافته است. همه این‌ها در نهایت به «رکود تجارت جهانی» منجر شده است. شاهد آن‌که نرخ رشد سالانه حجم واردات جهانی در سال ۲۰۲۳ منفی شده است. کاهش رشد، مطمئناً فضای خصمانه‌تری را برای تجارت ایجاد می‌کند. شایان ذکر است که محیط تقاضای جهانی نیز دچار افول کیفی شده است. آخرین باری که جهان، دو سال متوالی رشد زیر ۵/۲ درصدی را تجربه کرد، در پی بحران مالی بود. ما در جهانی زیست می‌کنیم که در شرایطی فراتر از «اوج جهانی‌سازی» است و در حال حاضر، بیش از یک دهه است که همین وضعیت به فشار نزولی بر رشد تجارت جهانی منجر شده است.»

درگیری‌های احتمالی در تنگه تایوان و درگیری منطقه اسرائیل-فلسطین خطراتی را برای مسیرهای کشتیرانی کلیدی ایجاد می‌کند و بر تجارت در سال ۲۰۲۴ و پس از آن تأثیر خواهد گذاشت.

در آستانه پایان سال ۲۰۲۳ میلادی، که ناظران در ارزیابی آن به دلیل جنگ‌های جاری در اوکراین و اسرائیل، تورم اقتصادی و دیگر امور، اختلاف نظر دارند، کارشناسان و رسانه‌ها می‌کوشند سال ۲۰۲۴ را در سایه رویدادهای ناگهانی، پیش‌بینی کنند.

روزنامه «نیویورک تایمز» در گزارش بلندبالای خود، با برجسته‌سازی رویدادهای پیش‌بینی شده برای سال ۲۰۲۴ آورده است که حملات حوثی‌های تحت حمایت ایران به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ، بیانگر آینده مبهم چشم‌انداز تجارت جهانی است.

بر اساس این گزارش، حملات حوثی‌ها، به‌مثابه امتداد جنگ اسرائیل و حماس در غزه، بر بی‌ثباتی اقتصاد جهانی می‌افزاید که عملاً در معرض تنش‌های فزاینده ژئوپلیتیکی قرار دارد.

موجی از انتخابات ملی با پی‌آمدهای عمیق و درازمدت نیز پیش روی جهان قرار داد زیرا بیش از یک میلیارد رای‌دهنده در ۵۰ کشور شامل هند، اندونزی، مکزیک، افریقای جنوبی، آمریکا و ۲۷ عضو پارلمان اروپا به پای صندوق‌های رای‌گیری خواهند رفت. شرکت‌کنندگان در انتخابات سال ۲۰۲۴ در مجموع، ۶۰ درصد تولید اقتصاد جهانی را تشکیل می‌دهند.

انتخابات در دموکراسی‌های قدرتمند در سایه افزایش بی‌اعتمادی به دولت برگزار می‌شود و افشار تقسیم‌شده رای‌دهندگان، در خصوص چشم‌اندازهای اقتصادی، عمیقاً نگران هستند. حتی در کشورهایی که فاقد انتخابات آزاد و سالم هستند نیز رهبران نسبت به سلامت وضعیت اقتصادی کشور بسیار اهمیت قائل هستند.

بر اساس گزارش «نیویورک تایمز»، پیروزی در انتخابات که پوپولیست‌های ناراضی را به قدرت می‌رساند، ممکن است دولت‌ها را به افزایش کنترل بر بازرگانی، سرمایه‌گذاری خارجی و مهاجرت سوق دهد. از سویی انتخاب ناسیونالیست‌های دست راستی نیز به احتمال زیاد به تضعیف فزاینده رشد جهانی و آسیب به ثروت‌های اقتصادی خواهد انجامید.

آمریکا ۸۸۶ میلیارد دلار به امور دفاعی اختصاص می‌دهد؛ از تایوان حمایت و با چین مقابله می‌کند. همسایگان چین از جمله ژاپن، تایوان و فیلیپین نیز هزینه دفاعی خود را بالا می‌برند.

خودروهای برقی تحت حمایت دولت‌ها با سرعت پیشرفت می‌کنند. از هر چهار خودرو جدید یک دستگاه برقی خواهد بود و بیش از نیمی از این خودروها در چین به فروش می‌رسند.

با افزایش تنش‌های آمریکا و چین و تداوم جنگ‌های اوکراین و غزه وضعیت ژئوپولیتیک در سال ۲۰۲۴ یک بار دیگر تشدید خواهد شد. تورم کاهش می‌یابد و نرخ بهره تعدیل می‌شود. موانع زنجیره‌های عرضه برطرف می‌شوند و قیمت کالاهای تجاری هم به ثبات می‌رسد. در میان روند بی‌فروغ توسعه در کشورهای ثروتمند، تولید ناخالص داخلی جهان فقط ۲/۲ درصد رشد می‌کند. کشورهای در حال توسعه عملکرد بهتری دارند، اما چین سرمایه‌گذاری شرکتی را به رقبای می‌بازد. شرکت‌ها با مقررات زیست‌محیطی جدید و احتمالاً حداقل نرخ مالیات شرکتی جهانی مواجه خواهند شد.

نشریه اکونومیست پیش‌بینی می‌کند که جنگ و آب‌وهوای نامساعد گرسنگی را بر بیش از ۳۴۵ میلیون نفر تحمیل می‌کنند. نااطمینانی در کمربند دریای سیاه زیاد است و روسیه می‌تواند با بستن راه صادرات غلات اوکراین عرضه جهانی را به خطر اندازد.

روزنامه «نیویورک تایمز» در گزارش بلندبالای خود، با برجسته‌سازی رویدادهای پیش‌بینی شده برای سال ۲۰۲۴ آورده است که حملات حوثی‌های تحت حمایت ایران به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ، بیانگر آینده مبهم چشم‌انداز تجارت جهانی است.

با ادامه منازعه‌های نظامی و افزایش دگرگونی‌های شدید اقلیمی و شمار بالای انتخابات بزرگ آتی، پیش‌بینی می‌شود که سال ۲۰۲۴، افزایش قابل ملاحظه عدم اطمینان نسبت به وضعیت جهان را به همراه خواهد داشت.

کمیته بین‌المللی نجات (International Rescue Committee) هر سال در آخرین روزهای دسامبر، ۱۹۰ کشور را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد تا مناطقی را که در سال پیش رو بیش‌ترین احتمال تجربه یک بحران انسانی را دارند، شناسایی کند.

به گزارش نبأخبر، غزه، سودان، کنگو، میانمار، مالی و چند کشور دیگر خطرناکترین مناطق جهان در سال ۲۰۲۴ خواهند بود و ممکن است در سال آتی میلادی آبستن یک فاجعه بوده و به مرگ و آوارگی میلیون‌ها انسان منجر شوند. کشورهای فهرست کمیته نجات تنها ۱۰ درصد از جمعیت جهان را در خود جای داده اند، اما تقریباً ۸۶ درصد از همه افراد نیازمند در سطح جهان، ۷۵ درصد از افراد آواره و ۷۰ درصد از افرادی را که از سوءتغذیه و ناامنی غذایی رنج می‌برند، تشکیل می‌دهند.

غزه در سال ۲۰۲۴ مرگبارترین و خطرناکترین مکان برای غیرنظامیان در جهان خواهد بود. ساکنان این منطقه عواقب حمله خونین اسرائیل را تحمل می‌کنند. آن‌ها متحمل هزینه‌های جنگی هستند که بدون توجه کافی به قوانین و هنجارهای بین‌المللی ادامه دارد و زنان و کودکان را در وخیم‌ترین شرایط انسانی قرار داده است. غزه در بالاترین جایگاه فهرست نظارت اضطراری سازمان ملل قرار دارد و احتمالاً آسیب‌های حاصل از جنگ تا مدت‌ها در این کشور دیده شود.

در چندسال اخیر، اقتصاد جهانی چیزی جز یک روند پر فراز و نشیب را تجربه نکرده است و چشم‌انداز اقتصادی در سراسر جهان هر سال به تدریج بدتر می‌شود.

خبر تکان‌دهنده سال هم این بود که سال ۲۰۲۳، گرم‌ترین دوران ثبت‌شده در تاریخ سیاره زمین است و قرار است سال دیگر از این هم گرم‌تر شود.

این چه جهانی‌ست که ما در آن زندگی می‌کنیم؟! جهانی که یک مشت دیکتاتورها، جنگ‌طلب فاشیست‌ها، منفعت‌طلب و استثمارگر بر آن‌ها حاکمند؛ جهانی که کمتر از یک درصد از جمعیت صاحب نیمی از ثروت جهانی هستند. حدود سه میلیارد و نیم نفر از جمعیت جهان در فقر زندگی می‌کنند و میلیون‌ها نفر به‌معنای دقیق کلمه گرسنه‌اند. حقیقت این است که بحران‌های اقتصادی این جهان جنون‌آمیز، هیچ راحل سرمایه‌دارانه‌ای ندارند در چنین وضعیتی، طبیعی‌ست که فقط جنبش‌های اجتماعی قادرند این وضعیت اسفبار سرمایه‌داری را تغییر دهند و جهان شایسته‌ای برای شهروندانش بسازند!

یادداشت پورتال:

مطلب حاضر چون قبلاً به صورت کتاب چاپ شده است، لذا در اینجا ویراستاری نشده است. در نتیجه نویسنده مطلب مسئولیت همه جانبه آن را به عهده دارد.